

RAAD VOOR BETWISTINGEN INZAKE STUDIEVOORTGANGSBESLISSINGEN

UITSPRAKEN WERKJAAR 2015 STUDIEBETWISTINGEN DEEL 6

Inhoud

Zitting van 17 november 2015

rolnummer 2015/472

rolnummer 2015/475

rolnummer 2015/498

rolnummer 2015/499-519

rolnummer 2015/501

rolnummer 2015/522

rolnummer 2015/526

rolnummer 2015/535

rolnummer 2015/537

rolnummer 2015/540

rolnummer 2015/542

rolnummer 2015/544

Zitting van 19 november 2015

rolnummer 2015/477

rolnummer 2015/480

rolnummer 2015/481

rolnummer 2015/487

rolnummer 2015/493

rolnummer 2015/493bis

rolnummer 2015/494

rolnummer 2015/514

Zitting van 24 november 2015

rolnummer 2015/490

rolnummer 2015/491

rolnummer 2015/496

rolnummer 2015/500

rolnummer 2015/500bis

- rolnummer 2015/509
- rolnummer 2015/511
- rolnummer 2015/534
- rolnummer 2015/545

Zitting van 26 november 2015

- rolnummer 2015/546
- rolnummer 2015/547
- rolnummer 2015/550
- rolnummer 2015/548_553
- rolnummer 2015/556

rolnummer 2015/563

Zitting van 17 november 2015

Arrest nr. 2.606 van 17 november 2015 in de zaak 2015/472

In zake:

tegen:

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 2 oktober 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van 17 september 2015 waarbij het intern beroep onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoeker heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 17 november 2015.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is ingeschreven in de opleiding Bachelor in de Ergotherapie.

Op het opleidingsonderdeel '........' behaalt verzoeker een examencijfer van 7/20.

Verzoeker stelt dat hem vervolgens door de trajectbegeleiding werd meegedeeld dat hij in het academiejaar 2015-2016 een studiepakket van 30 studiepunten kon opnemen, en de resterende 39 studiepunten in het academiejaar 2016-2017.

Op 14 september 2015 richt verzoeker zich tot de interne beroepscommissie met volgend verzoekschrift:

"(...)
Ik behaalde 51 van de 60 studiepunten, met een goede stagebeoordeling (15/20).
Jammer genoegen behaalde ik voor het vak) slechts een 7.

Ik slaagde m.a.w. niet voor 1 olop in schijf 2. Ik werd dan ook op vrijdag 11 september op school verwacht om mijn traject te bespreken. Daar kreeg ik te horen dat ik pas over 2 jaar zal kunnen afstuderen! Omwille van het feit dat ik voor één vak niet slaagde kan ik mijn derde jaar niet volledig opnemen.

De trajectbegeleiding stelt voor om volgend jaar slechts 30 studiepunten op te nemen en in het academiejaar 2016-2017 de overige 39 punten op te nemen. Ik kan namelijk omwille van het olod EBP in schijf 3 klinisch redeneren en 1 van mijn 2 stages niet opnemen. Dat terwijl ik juist bewees dat ik goed in de praktijk functioneer! Medestudenten die ook niet slaagden voor 1 olod van schijf 2 (maar waarvan het vak in het eerste semester viel) kunnen nadat ze geslaagd zijn voor dat olod toch een deel van klinisch redeneren volgen en zo een half jaar vroeger (dan mij) afstuderen! De inhoud van het vak lijkt hier dus niet belangrijk maar wel wanneer het gegeven wordt. Ik heb blijkbaar geen geluk dat mijn vak in het tweede semester viel en moet daar dus een half jaar extra voor boeten!

Ook bij mijn stage zit er me iets dwars. Om die ene stage te kunnen afleggen dien ik 27 studiepunten in te zetten. Maar omdat ik maar 1 stage kan, of eerder mag, afleggen kan ik op geen enkele manier deze 27 studiepunten terugverdienen. Ook als ik slaag voor die ene stage dien ik het jaar erop weer 27 studiepunten in te zetten. Dat lijkt me niet logisch!

Het lijkt nu precies of ik even ver sta als in het begin van vorig academiejaar terwijl ik bijna alle nodige creditbewijzen heb. Ik moet natuurlijk ook niet vertellen dat een extra jaar ook financieel een hele opdoffer is.

Mag ik dan ook vriendelijk vragen of u dit systeem eens wilt nakijken? Dit moet toch anders kunnen!"

De interne beroepscommissie behandelt verzoekers beroep in zitting van 17 september 2015, en komt op grond van de volgende motieven tot de verwerping van het intern beroep:

"1.2. Ratione materiae

Verzoeker stelt het tekort niet in vraag. Bij de bespreking van het tekort werd hem meegedeeld dat dit tekort tot gevolg heeft dat hij zijn derde jaar niet volledig kan opnemen, waardoor hij een academiejaar later zal afstuderen.

Verzoeker vraagt of dit herbekeken kan worden.

Beoordeling door de commissie

Artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs stelt dat, om geldig te zijn, de beroepen worden ingesteld bij wijze van verzoekschrift, waarin ten minste een feitelijke omschrijving is opgenomen van de ingeroepen bezwaren.

Hier wordt geen bezwaar tegen het tekort ingediend, waardoor de interne beroepscommissie het beroep onontvankelijk moet verklaren.

De interne beroepscommissie wil wel de opleiding van deze bezorgdheid op de hoogte brengen.

Besluit

De Interne Beroepscommissie van [verwerende partij] beslist na beraadslaging dat het beroep <u>onontvankelijk</u> is."

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het door verzoeker ingestelde beroep.

Verwerende partij wijst erop dat alvast de kopie van het verzoekschrift die zij heeft ontvangen, niet door verzoeker is ondertekend.

De Raad stelt vast dat ook het origineel van het verzoekschrift zoals het bij de Raad is toegekomen, niet door verzoeker is ondertekend.

Artikel II.294, §2, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat het verzoekschrift op straffe van onontvankelijkheid wordt ondertekend door de verzoekende partij of haar raadsman.

Verzoekers verzoekschrift voldoet niet aan deze ontvankelijkheidsvoorwaarde. De exceptie is gegrond.

Het beroep is onontvankelijk.

V. De middelen

Louter voor het debat wil de Raad opmerken dat de gronden waarop verzoekers intern beroep onontvankelijk werd verklaard, *prima facie* betwistbaar zijn.

Vooreerst zij erop gewezen dat het onduidelijk is waarop de interne beroepscommissie zich beroept om het beroep onontvankelijk te verklaren. Enerzijds stelt zij dat een feitelijke uiteenzetting ontbreekt, anderzijds stelt zij dat tegen het tekort geen bezwaar wordt ingediend, waarmee zij dan weer lijkt te alluderen op een onontvankelijkheid *ratione materiae*, zoals overigens ook in de bovenstaande titel wordt aangegeven ("1.2. Ratione materiae").

Wat het voorwerp van het intern beroep betreft, bepaalt artikel 111, §1 van het 'studiecontract' van verwerende partij dat de student bij de voorzitter van de interne beroepscommissie beroep kan instellen wanneer hij oordeelt dat een hem betreffende ongunstige examenbeslissing, examentuchtbeslissing "of een andere studievoortgangsbeslissing" is aangetast door een schending van het recht.

Luidens artikel I.3, 69° , g) van de Codex Hoger Onderwijs is "het weigeren van het opnemen van een bepaald opleidingsonderdeel in het diplomacontract waarvoor de student die een geïndividualiseerd traject volgt, zich nog niet eerder heeft ingeschreven" een studievoortgangsbeslissing.

Verzoeker geeft in zijn verzoekschrift op intern beroep duidelijk aan dat hij niet akkoord is met de beslissing dat hij bepaalde opleidingsonderdelen niet kan opnemen in het academiejaar 2015-2016. Aldus voldoet het voorwerp van verzoekers intern beroep *prima facie* aan de voormelde bepalingen van de Codex Hoger Onderwijs en het studiecontract van verwerende partij, opdat de interne beroepscommissie er kennis van kan nemen.

Vervolgens lijkt de overweging van de bestreden beslissing dat verzoeker in zijn intern beroep geen feitelijke omschrijving van de ingeroepen bezwaren heeft opgenomen, op het eerste gezicht materieel onjuist. Verzoeker geeft aan welke opleidingsonderdelen hij niet kan opnemen in zijn studieprogramma, waarom dat zo is en waarom hij het daarmee niet eens is. De Raad ziet niet onmiddellijk in welke feitelijke gegevens de interne beroepscommissie meer behoeft om zich over het beroep ten gronde te kunnen uitspreken. Dat zij de strekking

van verzoekers beroep wel degelijk heeft begrepen, blijkt ten andere uit de overweging dat zij de bezorgdheid van verzoeker aan de opleiding zal overmaken.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 17 november 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder, voorzitter van de Raad

Jean Goossens bijzitter

Daniël Cuypers bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs secretaris

De secretaris De voorzitter
Melissa Thijs Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.625 van 17 november 2015 in de zaak 2015/475

In zake:

Tegen:

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 2 oktober 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 6 september 2015 waarbij aan de verzoeker een 9 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel 'Engels 3' en de beslissing van de interne beroepscommissie van 17 september 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 17 november 2015.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Mr., die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding "Bachelor Bedrijfskunde - Marketing".

Voor het opleidingsonderdeel "Engels 3" bekomt verzoekende partij een examencijfer van 9/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 10 september 2015 een intern beroep in bij de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 17 september 2015 werd het intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat de punten voor Engels behouden blijven en dat de student niet gedelibereerd wordt. De interne beroepscommissie merkt op dat het resultaat van Engels dat behaald werd tijdens de eerste zittijd niet meer kan betwist worden vermits de student na het definitief worden van dat punt niet in beroep ging. Ze stelt verder dat de student tijdens de tweede zittijd besliste om het examen voor het opleidingsonderdeel niet af te leggen en hij de kans om zijn resultaat te verbeteren dus niet benut heeft. De interne beroepscommissie stelt dat de student ook niet aan de deliberatiecriteria voldoet en ook geen uitzonderlijke omstandigheden aantoont die een deliberatie door de examencommissie zouden verantwoorden. Zo zijn het behalen van goede resultaten voor andere opleidingsonderdelen, een buitenlandse stage, een jobaanbieding en de keuze van de student om het examen van Engels niet in tweede zittijd af te leggen geen uitzonderlijke omstandigheden.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 25 september 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 2 oktober 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

De Raad onderzoekt, desgevallend ambtshalve, de ontvankelijkheid van het beroep dat hem wordt voorgelegd.

Op grond van artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs is de ondertekening van het verzoekschrift een vormvoorwaarde die op straffe van onontvankelijkheid moet worden nageleefd.

De Raad stelt vast dat het verzoekschrift dat verzoeker heeft ingediend niet is ondertekend.

Ter zitting werd aan partijen de gelegenheid gegeven hieromtrent standpunt in te nemen.

Rolnr. 2015/475 – 17 november 2015

Verzoekende partij was niet ter zitting aanwezig. Verwerende partij verklaart zich hieromtrent naar de wijsheid van de Raad te gedragen.

Het beroep is onontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 17 november 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote, kamervoorzitter

Piet Versweyvelt bijzitter

Henri Verhaaren bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen secretaris

De secretaris De voorzitter

Freya Gheysen Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.626 van 17 november 2015 in de zaak 2015/498

In zake:

Tegen:

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 6 oktober 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van 30 september 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 17 november 2015.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding "Master in de rechten".

Voor het opleidingsonderdeel "......" bekomt verzoekende partij een examencijfer van 9/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 14 september 2015 een intern beroep in bij de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 30 september 2015 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepscommissie verwees naar de toelichting door prof. dr. [C] en prof. dr. [F] omtrent het examen van verzoekende partij. De interne beroepsbeslissing stelde dat de oorspronkelijke beslissing waartegen beroep is ingesteld op de vaststelling steunde dat verzoeker voor het opleidingsonderdeel "......" geen creditbewijs heeft behaald. Overeenkomstig artikel 142§1 van het Onderwijs- en examenreglement 2014-2015 heeft de studievoortgangscommissie geen bevoegdheid om tijdens de deliberatie examencijfers aan te passen, behoudens een materiële vergissing, een grove onregelmatigheid of een kennelijke onredelijkheid. De interne beroepscommissie is niet bevoegd om haar appreciatie in de plaats te stellen van het lid van het Zelfstandig Academisch Personeel dat het opleidingsonderdeel doceert en daarover examen afneemt. Ze kan, in navolging van studievoortgangscommissie, enkel oordelen over een eventuele materiële vergissing, grove onregelmatigheid of kennelijke onredelijkheid. Om deze redenen beslist de interne beroepscommissie dat het beroep van verzoeker ontvankelijk, maar niet gegrond is.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 30 september 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 6 oktober 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij voert aan dat het verzoekschrift onontvankelijk is in zover het gericht is tegen de oorspronkelijke examenbeslissing dd. 11 september 2015.

De Raad stelt vast dat het verzoekschrift van 6 oktober 2015 is gericht tegen de beslissing op intern beroep. Verwerende partij heeft deze beslissing genomen op 30 september 2015. Het beroep betrof een beslissing van 11 september 2015 en inzonderheid de vaststelling van het examencijfer (tweede examenkans 2014-2015) behaald voor het opleidingsonderdeel "......".

Aangezien het verzoekschrift uitdrukkelijk de beslissing op intern beroep van 30 september 2015, die naar het oordeel van de Raad als gevolg van de devolutieve werking van de door verweerder georganiseerde interne beroepsprocedure in de plaats is gekomen van de ermee aangevochten beslissing van 11 september 2015, aanmerkt als voorwerp van het beroep, acht de Raad het beroep vanuit dit oogpunt ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat hij op basis van medewerking als enige van de 'klas' een 9/20 heeft ontvangen, terwijl hij de sessies waarop hij aanwezig was telkens overeenkomstig het schoolreglement heeft kunnen verantwoorden. Bovendien vindt hij dit cijfer, ondanks de commentaar van beide professoren, niet fair.

Verder is verzoeker van oordeel dat er, overeenkomstig artikel 137§2 van het examenreglement 2014-2015 van verwerende partij, vanaf 0.5 verplicht naar boven dient afgerond te worden. Op basis van het afgelegde examen lijkt het verzoeker dan ook sterk dat hij geen 0.5 heeft behaald, waardoor hij minstens geslaagd zou zijn.

Tevens heeft verzoeker de nota's van verschillende klasgenoten verzameld, waarbij hij telkens tot de conclusie kwam dat beide professoren zeer zelden een concreet antwoord gaven op het behandelde vraagstuk. De enkele keren dat dit dan toch gebeurde, was het antwoord vrij tot zeer vaag. Verzoeker is er dan ook van overtuigd dat dit keuzevak dringend toe is aan een grondige herevaluatie. Hiervoor verwijst hij tevens naar zijn oorspronkelijk beroepschrift.

Voor een omstandige beschrijving van de feiten verwijst verzoeker eveneens naar zijn oorspronkelijk beroepsschrift.

Verwerende partij stelt in haar *antwoordnota* dat de wijze waarop verzoekende partij het verzoekschrift heeft opgesteld, het verwerende partij bijzonder moeilijk maakt om een

ontvankelijk middel vast te stellen. Met goede wil erkende verwerende partij de schending van het redelijkheidsbeginsel als grief. Enig ander grief wordt door verwerende partij als onontvankelijk beschouwd wegens gebrek aan uitwerking, wat haar rechten van verdediging schaadt.

Verwerende partij meent in het verzoekschrift geen enkel argument tegen de beslissing van de interne beroepscommissie dd. 30 september 2015 te kunnen vinden. Gelet op het feit dat de schending van het redelijkheidsbeginsel slechts in subsidiaire orde kan worden opgeworpen, wordt ervan uitgegaan dat de motivering van de bestreden beslissing niet wordt bestreden.

Verder stelt verwerende partij, omtrent de redelijkheid van de bestreden beslissing, dat de examencommissie en, in de interne beroepsprocedure, de interne beroepscommissie, over een discretionaire bevoegdheid beschikt wanneer zij ten aanzien van studenten examenbeslissingen neemt.

In dat verband wijst verwerende partij erop dat het de Raad niet toekomt dergelijke beslissingen te toetsen aan hun opportuniteit. De Raad is enkel bevoegd om de wettigheid van de voor hem bestreden beslissingen te toetsen. In gevallen waarin het bestuur over beleidsvrijheid beschikt, zoals hier het geval is, wordt enkel een "marginale toetsing" van die beleidsvrijheid aanvaard, waaraan bezwaarlijk kan worden verweten dat het jurisdictioneel orgaan zich daarmee in de plaats van het bestuur zou hebben gesteld. Die marginale toetsing maakt het voor een jurisdictioneel orgaan zoals de Raad mogelijk onredelijke administratieve rechtshandelingen te sanctioneren, doch slechts wanneer die onredelijkheid zo evident is dat het oordeel van de rechter met een algemeen geldende rechtsovertuiging overeenstemt, *i.e.* wanneer hij zich gesteld vindt tegenover oordelen waartoe geen redelijk denkend mens bij een afweging van de betrokken belangen had kunnen geraken. Verwerende partij verwijst naar rechtspraak van de Raad, waaruit blijkt dat de Raad zich niet in de plaats mag stellen van het bevoegde bestuur, ook niet wanneer voor hem examenbeslissingen worden bestreden.

Gelet op wat voorafgaat en gelet op de overwegingen van de interne beroepscommissie, die door verzoekende partij niet worden betwist, komt de bestreden beslissing niet over als zijnde onredelijk, laat staan als kennelijk onredelijk. Het mailbericht dd. 15 juni 2015 van prof. dr. [R.F.] vermeldt dat verzoekende partij een 9/20 werd toegekend voor medewerking tijdens de colleges. Conform de opleidingsonderdeelfiche wordt gemeld dat verzoekende partij kan

opteren voor een verderzetting en dat het reeds behaalde cijfer verworven blijft. Verzoekende partij was volgens verweerder dus op de hoogte van de wijze van examineren (medewerking en facultatieve verderzetting door middel van een mondeling examen).

In dat verband benadrukt verweerder tevens dat verzoeker zowel in zijn verzoekschrift op intern beroep als in het verzoekschrift op extern beroep kritiek lijkt te formuleren over het feit dat hij "als enigste van de klas een 9/20 heb ontvangen" en dat "niet fair" zou zijn. De loutere omstandigheid dat slechts één student een onvoldoende behaalt voor een opleidingsonderdeel, kan volgens verweerder op zich niet worden gelijkgesteld met een beoordeling die "niet fair" is. Het standpunt "het lijkt mij dan ook sterk dat ik geen 0.5 heb behaald", laat volgens verweerder uiteraard niet toe om te besluiten dat hij kennelijk onredelijk zou hebben gehandeld, evenmin als het standpunt dat verzoeker "een grondige herevaluatie" van het betrokken opleidingsonderdeel genegen is.

Beoordeling

De Raad stelt vast dat de middelen die verzoeker aanvoert in wezen identiek zijn aan deze uit zijn intern beroepsschrift.

In het intern beroep stelt verzoeker niet akkoord te gaan met het resultaat om de volgende redenen:

- "- als enigste van de 'klas' heb ik op basis van medewerking een 9/20 ontvangen terwijl ik de sessies waarop ik niet aanwezig was, telkens overeenkomstig het schoolreglement heb kunnen verantwoorden;
- overeenkomstig het examenreglement dient er vanaf 0.5 verplicht naar boven afgerond te worden. Op basis van het afgelegde examen lijkt het mij dan ook zeer sterk dat ik zelfs geen 0.5 heb behaald, waardoor ik minstens geslaagd zou zijn;
- ik heb de nota's van verschillende klasgenoten verzameld en telkens kwam ik tot de vaststelling dat beide professoren zeer zelden tot een concreet antwoord kwamen op het behandelde vraagstuk. De enkele keren dat dat dan toch gebeurde, was het antwoord vrij tot zeer vaag.

Ik ben dan ook van overtuiging dat dit keuzevak dringend toe is aan een grondige herevaluatie.

Verder moet u weten dat ik op 1 september ben beginnen werken en dit resultaat dus zeker niet verwacht was. Ik ga uit van slechte wil en vind het niet normaal dat er zo 'nonchalant' met iemands toekomst wordt omgegaan."

In het verzoekschrift voor de Raad stelt hij het niet eens te zijn met "deze beslissingen" omdat:

"- Ik op basis van medewerking als enigste van de 'klas' een 9/20 heb ontvangen, terwijl ik de sessies waarop ik aanwezig was telkens overeenkomstig het schoolreglement heb kunnen verantwoorden (zie overtuigingsstuk -> e-mail). Bovendien vind ik het cijfer ondanks de commentaar van beide professoren niet fair;

- Overeenkomstig artikel 137 § 2 van het examenreglement 2014-2015 er vanaf 0.5 verplicht naar boven dient afgerond te worden. Op basis van het afgelegde examen (zie bijlage beslissing intern beroep) lijkt het mij dan ook sterk dat ik geen 0.5 heb behaald, waardoor ik minstens geslaagd zou zijn;

- Ik de nota's van verschillende klasgenoten verzameld heb en telkens tot de conclusie kwam dat beide professoren zeer zelden tot een concreet antwoord op het behandelde vraagstuk. De enkele keren dat dat dan toch gebeurde, was het antwoord vrij tot zeer vaag. Ik ben er dan ook van overtuigd dat dit keuzevak dringend toe is aan een grondige herevaluatie."

Voormelde argumenten laat hij in het verzoekschrift voor de Raad ook volgen door de vermelding: "Zie hiervoor dan ook oorspronkelijk beroepsschrift".

Naar het oorspronkelijk verzoekschrift verwijst hij ook voor een omstandige beschrijving van de feiten.

De Raad stelt vast dat het voor hem gebrachte middel de totstandkoming van het resultaat voor het opleidingsonderdeel "........" betreft.

Uit de beslissing van de interne beroepsinstantie blijkt dat zij op de middelen die de verzoekende partij ontwikkelde heeft geantwoord. Op basis van de in deze beantwoording ontwikkelde overwegingen heeft zij het beroep ongegrond verklaard. Het verzoekschrift voor de Raad duidt op generlei wijze aan waar verweerder niet, onvoldoende of op een wijze waarmee verzoeker niet kan instemmen op de middelen zou hebben geantwoord.

In die zin is het voor de Raad niet mogelijk vast te stellen waarin de beslissing van de interne beroepsinstantie naar het oordeel van de verzoekende partij tekort schiet. Eveneens lijkt het voor de Raad in de gegeven omstandigheden voor de verweerder niet mogelijk zijn verweer te organiseren, nu het niet duidelijk is waar de verzoeker het in de beslissing op intern beroep niet mee eens is, nu hij er zich toe beperkt bijna letterlijk de middelen uit het intern beroep te hernemen zonder te verduidelijken waar de beslissing op intern beroep tekort heeft geschoten in de beantwoording ervan.

In de mate waarin de hieronder aangehaalde passages uit het verzoekschrift worden beschouwd als een beweerde tekortkoming van de beslissing op intern beroep, en waarin de Raad desgevallend hoogstens een beroep op de schending van het redelijkheidsbeginsel kan lezen, moet de Raad vaststellen dat zij door verzoeker niet verder worden ontwikkeld:

- "Bovendien vind ik dit cijfer ondanks de commentaar van beide professoren niet fair"
- "Op basis van het afgelegde examen (zie bijlage beslissing intern beroep) lijkt het mij dan ook sterk dat ik geen 0,5 heb behaald, waardoor ik minstens geslaagd zou zijn".

Binnen het kader van zijn beoordelingbevoegdheid, rekening houdend met de in de beslissing op intern beroep gegeven uitvoerige toelichting bij de totstandkoming van de aangevochten score enerzijds en het ontbreken van zelfs maar een begin van *in concreto* ontwikkelde kritiek op de score en haar motivering in het verzoekschrift anderzijds, kan de Raad het voor hem gebrachte beroep niet honoreren. Het argument dat verzoeker geen 0,5 kreeg voor het niet op permanente evaluatie gebaseerde deel van de beoordeling verbindt verzoeker met de aan verwerende partij geldende afrondingsregels. Dat deze regels ertoe leiden dat de toekenning van 0,5 tot een afronding van het examencijfer op het volgende geheel zou leiden maakt de toekenning van de score als dusdanig niet onredelijk. Andere, nog daargelaten overtuigende, redenen om de niet-toekenning van 0,5 kennelijk onredelijk te maken kan de Raad in het verzoek niet ontwaren.

Rolnr. 2015/498 – 17 november 2015

De in de wederantwoordnota opgenomen opmerking dat bij de beoordeling van vraag 2 van het examen niets wordt gezegd over het aantal toegekende punten is naar het oordeel van de Raad aan te merken als een nieuw middel, waarop bij de beoordeling geen acht mag worden geslagen. In de mate waarin het in de beoordeling betrokken zou kunnen worden kan ten overvloede worden opgemerkt dat het niet van aard is de redelijkheid van de score in het gedrang te brengen, nu de lesgever opmerkt dat de verzoeker kennelijk niet over de kennis beschikte om de vraag in de cursus te kaderen en te beantwoorden.

De door verzoeker in de wederantwoordnota aangehaalde redenen (randnummer 8 wederantwoordnota) om te oordelen dat de door hem gegeven antwoorden te streng zijn beoordeeld vormen geen reactie op het in de antwoordnota gevoerde verweer en zijn evenmin als loutere verduidelijkingen terug te voeren op het verzoekschrift. *In casu* beschouwt de Raad hen dan ook als nieuw, hoewel er geen beletsel bestond deze aan te brengen in het verzoekschrift, en betrekt het deze bijgevolg niet in de beoordeling. Hetzelfde geldt ten aanzien van het in randnummer 8 van de wederantwoordnota ontwikkelde argument dat de evaluatie van vraag 2 niet overeenstemt met de werkelijkheid, waaromtrent verzoeker daarenboven zelf stelt dat hiervoor geen feitelijk bewijs voorhanden is.

Het middel is niet gegrond.

Het beroep is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 17 november 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote, kamervoorzitter

Piet Versweyvelt bijzitter Henri Verhaaren bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen secretaris

De secretaris De voorzitter

Freya Gheysen

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.686 van 01 december 2015 in de zaak 2015/499 en 2015/519

In zake:

Tegen:

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 7 oktober 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 2 oktober 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 17 november 2015.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Mr., die verschijnt voor de verzoekende partij, en Mr., die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Omwille van de nauwe samenhang tussen de verzoekschriften met het nummer 2015/499 en 2015/519 heeft de Raad de behandeling ervan met het oog op een goede rechtsbedeling ambtshalve samengevoegd.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding "Bachelor in de verpleegkunde – optie 'geriatrie'".

Voor de opleidingsonderdelen "Professionele Vaardigheden 5" en "Professionele Vaardigheden 6" bekomt verzoekende partij telkens een examencijfer van 7/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 11 september 2015 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 2 oktober 2015 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat het praktijkexamen in examenperiode 3 door de verzoekende partij, hoewel zij ingeschreven is op campus Aalst uitzonderlijk afgelegd werd op campus Brussel en beoordeeld werd door een docente verbonden aan campus Brussel, aangezien verzoekende partij de mening was toegedaan dat een eerdere interne beroepsprocedure haar door de opleiding (campus Aalst) niet in dank zou zijn afgenomen en dat de opleiding haar sindsdien zou 'viseren'.

Met akkoord van de verzoekende partij vond het praktijkexamen betreffende de OLA toegepaste verpleegkunde voor de opleidingsonderdelen Professionele vaardigheden 5 en 6 plaats op 04/09/2015. Het praktijkexamen werd afgenomen door docente [E.D.] in aanwezigheid van de studiegebieddirecteur [C.D.] en het opleidingshoofd Bachelor Verpleegkunde te Brussel [K.P.]. Voor verzoekende partij was [F.C.] als observator aanwezig.

Wat betreft Toegepaste Verpleegkunde 5 werd verzoekende partij gevraagd een geplaatste suprapubische katheter te vervangen en te vernieuwen. De checklist die door docente [E.D.] werd ingevuld en identiek is aan de checklist die door de opleiding te Aalst gebruikt wordt, brengt een heel aantal tekortkomingen aan het licht. Meerdere van deze tekortkomingen hebben betrekking op een aantal basisprincipes, waarvan van een derdejaarsstudente verwacht mag worden dat ze deze principes te allen tijde in acht neemt. De vaardigheid werd uiteindelijk uitgevoerd: de suprapubische sonde werd verwisseld, maar niet op een correcte manier. Tevens verliep de uitvoering van de techniek te traag en werden er steriliteitsfouten gemaakt.

Wat betreft Toegepaste Verpleegkunde 6 werd verzoekende partij gevraagd een manuele CVD-meting uit te voeren. De checklist die door docente [E.D.] werd ingevuld en identiek is

aan de checklist die door de opleiding te Aalst gebruikt wordt, brengt een aantal tekortkomingen aan het licht, die opnieuw betrekking hebben op een aantal basisprincipes. De docent noteerde dat de CVD-meting niet correct werd uitgevoerd.

Wat betreft de beweerde laattijdige mededeling van de datum van het praktijkexamen, stelt de interne beroepsinstantie vast dat, hoewel verzoekende partij strikt genomen geen 2 weken voor de examenperiode in kennis werd gesteld van de concrete examenregeling, zij op basis van de in de vorige examenperiode behaalde resultaten uiteraard wel wist of minstens behoorde te weten dat ze de OLA Toegepaste Verpleegkunde 5 en 6 in de derde examenperiode zou moeten hernemen. De vertraging bij het overmaken van de examenregeling kan verklaard worden door het feit dat verzoekende partij – bij wijze van uitzondering – werd toegestaan haar examen af te leggen op campus Brussel. Bovendien is de vastlegging van de examenregeling in overleg met verzoekende partij gebeurd. Het examen was immers oorspronkelijk gepland om door te gaan op 27/08/2015, doch omwille van de eerder late mededeling van het examenmoment en de vaststelling dat er in hoofde van verzoekende partij toch nog verwarring bleek te bestaan, werd zij bij e-mail van 26/08/2015 alsnog aangeboden om het examenmoment voor beide OPO's meer dan een week te verlaten naar 07/09/2015. Daarnaast heeft de studiegebieddirecteur in een opvolgende e-mail van dezelfde datum verzoekende partij uitdrukkelijk gevraagd of er nog momenten waren waarop ze wenste te komen oefenen. Op uitdrukkelijk verzoek van verzoekende partij, die reeds andere afspraken bleek te hebben op 07/09/2015 en daarom het examenmoment wenste te verplaatsen naar de eerste week van september, werd het examenmoment uiteindelijk 04/09/2015. Teneinde misverstanden vastgelegd te vermijden studiegebieddirecteur uitdrukkelijk de inhouden welke per praktijkexamen bevraagd konden worden opgelijst is een e-mail van 31/08/2015. De interne beroepsinstantie is bijgevolg van oordeel dat de laattijdige mededeling van de concrete examenregeling geen nadelige invloed kan gehad hebben op de examenprestatie van verzoekende partij, die uiteindelijk zelf vragende partij was om het examenmoment een paar dagen te vervroegen. Verzoekende partij heeft op geen enkel ogenblik contact opgenomen met de examen-ombuds om de laattijdige mededeling van de examenregeling aan te kaarten. Evenmin heeft ze de kans die haar geboden werd om voorafgaandelijk aan het examen bijkomend te oefenen in het vaardigheidscentrum te Brussel volledig te baat genomen.

Verder heeft verzoekende partij bij e-mail van 26/08/2015 zich uitdrukkelijk akkoord verklaard om het praktijkexamen voor beide opleidingsonderdelen op 27/08/2015 af te leggen. Vervolgens werd het examenmoment verlaat, eerst naar 07/09/2015 en dan op uitdrukkelijk verzoek van verzoekende partij naar 04/09/2015. De interne beroepsinstantie is van oordeel dat het gelijktijdig afleggen van het praktijkexamen voor beide opleidingsonderdelen geen nadelige invloed heeft gehad op het examenresultaat van verzoekende partij.

Verzoekende partij heeft voor het praktijkexamen in eerste zittijd meer voorbereidingstijd gekregen, omdat zij toen op basis van een patiënten-casus zelf diende te selecteren en te bepalen welke technieken ze zou toepassen om de nodige onderzoeksuitkomst te bekomen. Het spreekt voor zich dat diezelfde voorbereidingstijd niet gegeven wordt wanneer de studenten louter gevraagd wordt een vooraf bepaalde en dus door de docent opgelegde vaardigheid uit te voeren. Op het praktijkexamen heeft de docente opgelegd welke vaardigheid verzoekende partij diende te demonstreren. Verzoekende partij kreeg dus enkel de tijd die nodig was om haar materiaal te verzamelen. Zij heeft zonder enig probleem het nodige materiaal binnen de gevraagde tijd van 10 minuten kunnen verzamelen. Voor de uitvoering van de vaardigheden zelf heeft verzoekende partij ruim de tijd gekregen om de vaardigheden volledig uit te voeren, zonder dat haar enige beperking in tijd werd gegeven.

Verder stelt de docente die de praktijkexamens afnam formeel dat zij de checklist gebruikt heeft die ook in Aalst gebruikt wordt.

Conform artikel 42 van het OER werd aan verzoekende partij de mogelijkheid geboden om een observator uit te nodigen om aanwezig te zijn bij het praktijkexamen. Het spreekt voor zich dat de rol van deze persoon beperkt dient te blijven tot deze van observator tijdens de examenprestatie, zonder dat deze kan deelnemen aan de vaststelling van het examenresultaat. Het is volgens de interne beroepsinstantie dan ook niet meer dan normaal dat deze observator geen checklist, op basis waarvan de evaluatie gebeurde, overhandigd kreeg en dat haar gevraagd werd het examenlokaal te verlaten bij het einde van de examenprestatie.

Verder gaat de beroepsinstantie ook in op de grief van verzoekende partij betreffende de concreet vastgestelde tekortkomingen.

Rolnr. 2015/499 519 - 17 november 2015

Ook stelt de beroepsinstantie dat het niet is omdat verzoekende partij de theorie in een voldoende mate beheerst, dat ze ook in staat is de aangeleerde technieken/vaardigheden correct uit te voeren op een praktijkexamen. Het stond verzoekende partij bovendien vrij op nabespreking de punten voor alle onderdelen te vragen.

Verder benadrukt de beroepsinstantie dat de onderliggende reden voor de afwijkende examenregeling tot doel had de verzoekende partij de grootst mogelijke garantie op een objectieve beoordeling te kunnen bieden. De facebookberichten en gesprekken uit het verleden m.b.t. de stage, waarbij docenten uit Aalst betrokken waren, zijn naar het oordeel van de interne beroepsinstantie niet van aard om de objectiviteit van de beoordeling van het praktijkexamen dat plaatsvond te Brussel in vraag te stellen.

Tenslotte stelt de interne beroepsinstantie dat ze begrip heeft voor het feit dat verzoekende partij teleurgesteld is in het behaalde resultaat, temeer omdat ze reeds een extra jaar heeft moeten opnemen. Dit is echter geen reden om haar toe te laten de betrokken verplichte, niet tolereerbare opleidingsonderdelen te tolereren.

De interne beroepsinstantie is dan ook van oordeel dat het examenresultaat voor de OLA Toegepaste Verpleegkunde van de OPO "Professionele Vaardigheden 5" en "Professionele Vaardigheden 6" op een objectieve, redelijk, zorgvuldige en gemotiveerde wijze tot stand is gekomen.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 2 oktober 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 7 oktober 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroept op de schending van het zorgvuldigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en het gelijkheidsbeginsel. In het tweede middelenonderdeel haalt verzoekende partij de laattijdigheid en het niet-nakomen van opeenvolgende afspraken aan, met name het tijdstip waarop de datum van het examenmoment en het oefenmoment werd meegedeeld.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt dat, na het onderling overleg in mei 2015, de opleiding beloofd heeft zo snel mogelijk een datum te geven om het examen af te leggen. Zij wist dat zij het zou moeten hernemen, maar wist niet wanneer omdat het niet zou plaatsvinden tijdens de derde examenperiode. Haar e-mails om een datum te verkrijgen bleven onbeantwoord.

Op 25/08/2015 kreeg verzoekende partij plots een e-mail met de mededeling dat het examen op 27/08/2015 zou plaatsvinden. Verzoekende partij antwoordde hierop dat zij onmogelijk een observator kon vinden omwille van late mededeling. De observator kon zich niet vrijmaken omwille van haar werkomstandigheden en kon enkel op 04/09/2015.

Op 25/08/2015 kreeg verzoekende partij 's avonds een e-mail om de volgende dag (op 26/9) van 9u tot 11u in Brussel aanwezig te zijn, zodat zij kon oefenen. Er werd op geen enkele manier rekening gehouden dat zij voor die eerstvolgende dag opvang moest regelen voor haar kinderen. Toch is verzoekende partij bereid geweest om na de tandartsafspraak van haar zoon snel naar Brussel te rijden, zodat zij kon oefenen. Het is in de opleiding opgenomen dat de student voor het examen 2 dagen de kans heeft om te oefenen.

Op dat ogenblik waren studenten verpleegkunde aanwezig die een andere richting volgen dan verzoekster. De studenten waren met technieken bezig die voor haar onbekend waren. Het materiaal dat aanwezig was, verschilde ook volledig met het materiaal dat gebruikt wordt in Campus Aalst. Brussel biedt de keuzerichting van verzoekster (geriatrie) niet aan en is aldus niet uitgerust met specifiek materiaal. Op dat ogenblik leek het verzoeker zinloos om langer te blijven aangezien zij nergens het materiaal kon terugvinden. Verzoekster is na dit oefenmoment onmiddellijk vertrokken naar de studiegebieddirecteur, niet naar de ombuds. De studiegebieddirecteur verzekerde haar dat ze zou zorgen voor het juiste materiaal. Diezelfde

dag heeft verzoekster een e-mail gestuurd naar de studiegebieddirecteur om mee te delen dat ze een oefenmoment wenste. Hier heeft de studiegebieddirecteur niet op geantwoord.

Verder stelt verzoekster dat de beroepsinstantie haar zonder enige inspraak heeft opgelegd de twee examens op 1 dag te doen, na elkaar zonder pauze of voorbereidingstijd. Voor het OLA Toegepaste Verpleegkunde 1, 2, 3 en 4 is de voorbereidingstijd altijd van toepassing geweest. Deze is ook verleend aan alle andere studenten verpleegkunde in eerste en tweede zittijd. Verzoekster stelt dat haar meerdere theoretische vragen werden gesteld tijdens het examen. Dit kan volgens verzoekende partij duidelijk als casus worden gezien. Doordat verzoekster op eenzelfde moment twee examens diende af te leggen en bovendien slechts 10 minuten voorbereidingstijd kreeg voor beide praktijkexamens – i.p.v. de in het examenreglement voorziene 20 minuten per examen – werd zij benadeeld tegenover haar medestudenten, die wel conform het reglement examenmomenten en voorbereidingstijd kreegen.

Verwerende partij stelt in haar antwoordnota dat, hoewel verzoekende partij strikt genomen geen 2 weken voor de derde examenperiode in kennis werd gesteld van de concrete examenregeling, niet kan ontkend worden dat verzoekster op basis van de in de vorige examenperiode behaalde resultaten wel wist of behoorde te weten dat ze de OLA toegepaste verpleegdekunde 5 en 6 in de derde examenperiode zou moeten hernemen. De vertraging bij het overmaken van de examenregeling kan overigens in redelijkheid verklaard worden door het feit dat verzoekster – bij wijze van uitzondering – werd toegestaan haar examen af te leggen op campus Brussel, zodat de individuele examenregeling van verzoekster niet viel binnen de standaard-examenregeling, die voor alle studenten van campus Aalst tijdig op Toledo geplaats werd, maar bekeken moest worden in functie van de beschikbaarheden van de docenten van campus Brussel, die het praktijkexamen van verzoekster hebben moeten inplannen tussen hun andere evaluatieactiviteiten door.

Bovendien is de vastlegging van de examenregeling in overleg met verzoekster gebeurd. Het examen was oorspronkelijk gepland om door te gaan op 27/08/2015, doch omwille van de eerder late mededeling van het examenmoment en de vaststelling dat er in hoofde van verzoekster toch nog verwarring over de te kennen leerinhouden bleek te bestaan, werd verzoekster bij e-mail van 26/08/2015 alsnog aangeboden om het examenmoment voor beide OPO's met meer dan een week te verlaten en ze plaats te doen vinden op 07/09/2015. Daarnaast heeft de studiegebieddirecteur in een opvolgende e-mail van dezelfde datum

verzoekster uitdrukkelijk gevraagd of er nog momenten waren waarop ze wenste te komen oefenen. Op uitdrukkelijk verzoek van verzoekster, die reeds andere afspraken bleek te hebben op 07/09/2015 en daarom het examenmoment wenste te verplaatsen naar de eerste week van september, werd het examenmoment uiteindelijk vastgelegd op 04/09/2015. Teneinde alle mogelijke misverstanden te vermijden heeft het opleidingshoofd verpleegkunde op vraag van de studiegebieddirecteur uitdrukkelijk de inhouden welke per praktijkexamen bevraagd konden worden opgelijst in een e-mail van 31/08/2015.

Verwerende partij is van oordeel dat het tijdstip waarop de concrete examenregeling aan verzoekster werd overgemaakt geen nadelige invloed kan hebben gehad op de examenprestatie van verzoekster, die uiteindelijk zelf vragende partij was om het examenmoment een paar dagen te vervroegen. Verwerende partij benadrukt dat verzoekster op geen enkel ogenblik contact heeft opgenomen met de examen-ombuds om de vertraging in de mededeling van de examenregeling aan te kaarten.

Wat betreft het oefenmoment, stelt verwerende partij dat verzoekster de kans die haar geboden werd om voorafgaand aan het examen bijkomend te oefenen in het vaardigheidscentrum te Brussel niet volledig te baat heeft genomen. Verzoekster werd uitgenodigd om op 26/08/2015 tussen 11u en 13u te komen oefenen in het vaardigheidscentrum te Brussel. Ze kwam later dan het voorziene start-uur aan in het vaardigheidscentrum, omdat ze naar eigen zeggen een afspraak had bij de tandarts voor haar zoontje en deze afspraak niet meer had kunnen verplaatsen. De docent die in het vaardigheidscentrum aanwezig was, de heer [S.M.], is tevens praktijklector te Brussel en dus vertrouwd met het materiaal en de toe te passen technieken. Hij heeft verzoekster aangeraden zoveel mogelijk samen met de andere aanwezig studenten te oefenen en heeft aan haar kenbaar gemaakt dat de meeste materialen in het vaardigheidscentrum stonden uitgestald, zoniet in de opslagruimte stonden. Verzoekster gaf vrij snel aan dat ze voldoende gezien en geoefend had. De docent heeft haar dan gezegd dat ze de resterende tijd kon gebruiken, hetgeen ze blijkbaar niet heeft gedaan. Het feit dat in Brussel de optie geriatrie niet geboden wordt doet daar niets aan af, alle materiaal nodig om te oefenen was aanwezig.

Op de vraag van de studiegebieddirecteur, gesteld bij e-mail van 26/08/2015, of er nog andere momenten waren waarop verzoekster bijkomend wenste te oefenen, is verzoekster niet verder ingegaan. De e-mail waarin verzoekster hierop geantwoord heeft werd door de

studiegebieddirecteur vermoedelijk over het hoofd gezien omwille van de veelheid aan emails die in die periode gewisseld werden. In ieder geval is verzoekster hier niet op teruggekomen.

Verzoekster heeft zich uitdrukkelijk akkoord verklaard met de examenregeling en een schriftelijke voorbereidingstijd was voor het betrokken praktijkexamen waarbij verzoekster werd opgelegd een welbepaalde verpleegtechnische vaardigheid, los van een casus, uit te voeren, niet aan de orde. De bijvragen die bij de uitvoering van dergelijke verpleegtechnische vaardigheid gesteld worden zijn er enkel op gericht om verzoekster op het juiste pad te brengen.

Beoordeling

Met het oog op de beoordeling van het middel waaromtrent de argumenten van de partijen hierboven zijn weergegeven, acht de Raad de door verzoeker gevraagde oproeping van getuigen niet noodzakelijk. Als gevolg hiervan wijst de Raad het betrokken verzoek af.

Het komt de Raad niet toe zich in de plaats te stellen van de verweerder bij de beoordeling van de prestaties van verzoeker in het kader van de opleidingsonderdelen "Professionele Vaardigheden 5" en "Professionele Vaardigheden 6". De Raad kan enkel nagaan of de beoordeling conform de toepasselijke reglementaire bepalingen is verlopen en niet kennelijk onredelijk is.

In deze context buigt de Raad zich vooreerst over de organisatie van de praktijkproef in het kader van voormelde opleidingsonderdelen.

De Raad merkt op dat verzoeker oordeelt laattijdig op de hoogte te zijn gebracht van de datum waarop de tweede kans van de praktijkexamens zou plaatsvinden.

Hierbij wordt verwezen naar afspraken tussen verzoeker en verweerder, gemaakt in het kader van een onderling overleg op 3 juni 2015. Hieromtrent bevat het administratief dossier, behoudens een verwijzing ernaar in een e-mail van 4 juni 2014, geen stukken. De Raad heeft bijgevolg geen kennis van de precieze draagwijdte van de beweerde afspraken.

In het kader van de beoordeling brengt de Raad de door hem vastgestelde chronologie van de organisatie van de tweede examenkans in herinnering. Verzoeker werd op 25 augustus 2015 meegedeeld dat het examen voor beide opleidingsonderdelen op 27 augustus 2015 zou plaatsvinden, hoewel – zonder hieromtrent, zoals ook blijkt uit de hoorzitting, door verweerder te worden tegengesproken - verzoeker reeds eerder om mededeling van de examendatum had verzocht. Zo vroeg verzoeker in een mail van 14 augustus 2015 om inlichtingen, die zij nog niet had ontvangen, omtrent het examen dat niet op de campus waar zij studeerde (Aalst), doch in Brussel zou plaatsvinden.

Uit het mailverkeer van 25 augustus 2015 blijkt – waarbij in één van de mails te lezen valt dat [C.D.] er van uitgaat dat verzoeker in een mail aan [K.P.] (Opleidingshoofd bachelor verpleegkunde, Opleidingshoofd Banaba Palliatieve Zorg) bevestigd heeft op 27 augustus 2015 aanwezig te zullen zijn voor het examen – dat [C.D.] op de avond van 25 augustus 2015 samenvattend aan verzoeker mailt:

"Dus voor de duidelijkheid: zowel professionele vaardigheden 5 als 6 worden donderdag 27/8 te Brussel afgenomen. Je dient alles van deze opo's te hernemen, er zijn geen deelvrijstellingen (zie ECTS)".

De Raad stelt aldus vast dat op dezelfde dag mails werden uitgewisseld tussen verzoeker en de directeur van het studiegebied gezondheidszorg. Zij betroffen onder meer de vraag welke delen op het praktijkexamen hernomen moesten worden.

Later die avond krijgt verzoeker de volgende dag, woensdag 26 augustus 2015 een oefenmoment aangeboden (11.00u tot 13.00u). Het blijkt samen te vallen met een oefenmoment voor studenten uit een andere opleiding in hetzelfde lokaal.

Op woensdag 26 augustus om 10.33u. schrijft verzoeker per mail dat zij op 26 augustus 2015 aanwezig zal zijn op het oefenmoment. In het schrijven vermeldt zij dat zij het enorm laattijdig melden van de examendatum aan de student onaanvaardbaar vindt. In de mail maakt verzoeker tevens melding van het oefenmoment waarop zij kort daarna verwacht wordt en kaart zij, verwijzend naar de situatie van andere studenten die het examen moeten hernemen, nogmaals de vraag aan wat precies bevraagd zal worden.

Op woensdag 26 augustus 2015 stuurt de directeur van het studiegebied gezondheidszorg, [C.D.], een mail aan verzoeker, waarin de Raad onder meer het volgende leest:

"Er zijn onduidelijkheden en ik denk dat we, tenzij jij dit echt wel morgen wil, je kunnen aanbieden om het examenmoment te verplaatsen. Wij willen dat je beschikt over alle correcte info opdat je alle kansen krijgt".

De Raad kan hieruit afleiden dat de mogelijkheid om een verplaatsing van het examenmoment aan te bieden hier gekoppeld wordt aan de 'onduidelijkheden' betreffende de te bevragen vaardigheden, nu de auteur van de mail stelt dat het belangrijk is dat verzoeker beschikt over alle correcte info om alle kansen te krijgen, eerder dan aan de late mededeling van examendatum (met name de mededeling van 25 augustus 2015).

Drie kwart uur later stuurt de directeur van het studiegebied een nieuwe mail aan verzoeker waarbij wordt meegedeeld dat het examen zal plaatsvinden op 7 september 2015 om 13.00u in aanwezigheid van de auteur van de mail en dat op dat tijdstip beide opleidingsonderdelen zullen worden geëvalueerd. Bij hetgeen de Raad in vorige alinea overweegt sluit aan dat de mail tevens meedeelt dat verzoeker een lijst zal worden bezorgd met af te leggen vaardigheden. De Raad leidt hieruit af dat, mocht het voorstel om het examen te verplaatsen niet gedaan zijn, verzoeker op 26 augustus 2015 in de namiddag, daags voor het examen nog niet over dergelijke lijst zou beschikt hebben.

De mail vraagt ook bevestiging dat dit voor verzoeker "o.k." is.

Twee minuten later, om 14.16u, stuurt de directeur van het studiegebied verzoeker een mail met de vraag of er nog momenten zijn waarop zij wil komen oefenen en of zij bepaalde materialen nodig heeft.

Diezelfde avond vraagt verzoeker aan mevrouw [C.D.] of er geen datum mogelijk is in de eerste week van september. Zij geeft te kennen dat zo geen ander tijdstip mogelijk is, zij haar reeds eerder gemaakte afspraken op 7 september 2015 zal verleggen.

Op 27 augustus 2015 om 07.40u laat mevrouw [C.D.], die het examen zal bijwonen doch officieel geen evaluator is, weten dat de enige andere mogelijkheid 4 september 2015 is. Zij voegt eraan toe: "*Graag asap bevestiging!*".

Op 27 augustus 2015 om 10.08u antwoordt verzoeker aanwezig te zullen zijn.

Eerst op 31 augustus 2015 's avonds, verwijzend naar een eerder gesprek van kort daarvoor (naar lezing van de Raad vond het gesprek dezelfde dag plaats), bezorgt mevrouw [L.V.] verzoeker per mail een overzicht van de bevraagde inhouden voor de praktijkexamens van beide opleidingsonderdelen.

Uit de hierboven weergegeven chronologie van de communicatie tussen verweerder en verzoeker, zoals deze blijkt uit de stukken van het dossier, stelt de Raad vast dat de initiële examendatum zeer laat aan verzoeker, met wie daarenboven was afgesproken dat een observator naar keuze van verzoeker de examens kon bijwonen, was meegedeeld. Dit betekent dat zo verzoeker daadwerkelijk een observator het examen wil laten bijwonen – temeer nu zulks een essentieel onderdeel blijkt van de met de instelling gemaakte afspraken – het tijdsverloop tussen de examendatum en de mededeling ervan de examinandus moet toelaten de aanwezigheid van de observator te organiseren. Deze handelwijze geeft, rekening houdend met het bijzonder karakter van de geschetste context, blijk van onzorgvuldigheid.

De bijzondere omstandigheden van het dossier, zoals zij blijken uit de hierboven door de Raad weergegeven stukken en waarvan sommige tot de in juni 2015 gemaakte afspraken met betrekking tot de examenorganisatie hebben geleid, laten niet toe het argument van verweerder dat sprake is van een uitdrukkelijke akkoordverklaring van verzoeker, waardoor zij niet meer dienstig de laattijdigheid van de examenafspraken zou kunnen opwerpen, bij te treden.

De Raad merkt hierbij op dat verzoeker weliswaar bevestigde aanwezig te zullen zijn op 27 augustus 2015 voor beide examens, doch zich in mailverkeer van 25 augustus 2015 tevens uitdrukkelijk beklaagde over de laattijdige mededeling van het examenmoment en bovendien aanstipte dat haar via het leerplatform op 30 juni 2015 voor 1 van de te hernemen examens een andere datum was meegedeeld, namelijk 3 september 2015.

Het verweer dat de verzoeker de ombudspersoon niet heeft gewaarschuwd vermag in het concrete dossier evenmin de handelwijze van de verweerder buiten beschouwing te laten, noch tot een daadwerkelijke instemming van verzoeker te besluiten.

De Raad merkt tenslotte nog op dat verzoeker duidelijk stelt weliswaar bereid te zijn de examens op de haar op 25 augustus 2015 meegedeelde datum – 27 augustus 2015 – te zullen afleggen, doch eveneens dat zij aanstipt dat dit niet was afgesproken.

Wat het door verweerder aangestipte akkoord met de examendatum betreft stipt de Raad, op basis van de hierboven weergegeven lectuur van het mailverkeer, daarenboven aan dat de vastlegging van een tweede, latere, examendatum geen verband houdt met de laattijdigheid van de eerste communicatie van de examendatum, doch met onduidelijkheden betreffende de tijdens de proeven te bevragen vaardigheden.

Tevens zijn de bewoordingen van de uitgewisselde mails, waarbij eerst 7 september 2015 om 13.00 uur wordt voorgesteld en vervolgens – wanneer verzoeker gewag maakt van eerder gemaakte afspraken op deze datum – 4 september 2015 om 13.00u als *enig mogelijk alternatief*, waarbij "asap" om bevestiging wordt verzocht, niet van aard om een kader te creëren waarin sprake kan zijn van een "akkoord".

De Raad houdt hierbij ook rekening met het uiterst korte tijdsvenster dat na intrekking van de eerste voorgestelde examendatum – omwille van aangehaalde onduidelijkheden over de te toetsen vaardigheden, die eerst op 31 augustus 2015 lijken te zijn uitgeklaard – over bleef om een tweede examenkans te organiseren. De Raad stelt hierbij vast dat de deliberatiebijeenkomst van de examencommissie heeft plaatsgevonden op 9 september 2015.

Tegen deze achtergrond kan ook de vraag van verzoeker om het examen te organiseren in de eerste week van september niet tot het besluit voeren dat de Raad in het licht van de finale examendatum, 4 september 2015, niet langer zou kunnen oordelen dat verzoeker zich in deze omstandigheden terecht beroept op de laattijdige vastlegging van de examendatum of de te korte tijdsspanne tussen de definitieve vastlegging van de examendatum en het examen zelf.

De Raad merkt hierbij op dat de examendatum eerst tijdens de tweedekansexamenperiode is vastgelegd, terwijl het OER voorschrijft dat de examenregeling voor de derde examenperiode voor elke individuele student uiterlijk twee weken voor de aanvang van de examenperiode wordt vastgelegd. Zo er reeds van het door verweerder beweerde akkoord sprake kan zijn, is het, omwille van de merites van het dossier, niet van aard de Raad toe te laten te oordelen dat

sprake is van een voldoende zorgvuldig georganiseerde examenkans, in het bijzonder in het licht van de reeds aangehaalde historiek van het dossier die uitmondde in de afspraken van juni 2015.

Deze overwegingen, inzonderheid in zoverre zij het door verweerder beweerde akkoord van verzoeker betreffen, betrekt de Raad ook in de beoordeling van het feit dat de praktijkexamens voor twee opleidingsonderdelen op dezelfde dag *en* onmiddellijk op elkaar aansluitend hebben plaatsgevonden.

Daarbij komt dat de Raad niet ziet op welke grond verweerder het argument steunt dat het gelijktijdig afleggen van het praktijkexamen van beide opleidingsonderdelen, waaromtrent zij de stelling van verzoeker dat zulks in strijd is met het onderwijs- en examenreglement (artikel 43) niet betwist, in alle redelijkheid geen nadelige invloed kan hebben gehad op het door verzoeker behaalde eindresultaat.

Zelfs indien men in deze context zou mogen aannemen dat de op de praktijkexamens uit te voeren handelingen voornamelijk het beschikken over vereiste basisvaardigheden zou testen, kan men niet ontkennen dat verzoeker, door de context waarin de aldus georganiseerde examens (m.i.v. het oefenmoment) plaatsvonden, extra mentaal belast kan zijn hetgeen zijn handelen tijdens de onmiddellijk op elkaar volgende examens kan hebben beïnvloed.

In het licht van het voorgaande is de Raad van oordeel dat de draagwijdte van het door verweerder aangehaalde "overleg" derwijze genuanceerd moet worden dat het niet van aard is het belang van de gebrekkige examenorganisatie zodanig te beïnvloeden dat de Raad dit euvel bij zijn beoordeling buiten beschouwing zou kunnen laten.

De Raad kan verweerder niet bijtreden waar deze in de antwoordnota schrijft dat het een "eerder late" mededeling van de examendatum betreft. *In casu* heeft de mededeling van de examendatum op een kennelijk onredelijk laat tijdstip plaatsgevonden. Hierbij is niet zonder belang dat verzoeker zich op het examen door een observator mocht laten vergezellen. Om daadwerkelijk van deze mogelijkheid gebruik te kunnen maken, diende verzoeker voldoende tijd gegund te worden.

Er weze hierbij ook aan herinnerd dat het feit dat de verzoeker het examen, georganiseerd in weerwil van het OER (*in casu* wat het samenvallen van examentijdstippen betreft) daadwerkelijk heeft afgelegd, haar het recht noch het belang ontneemt om voor de Raad de onregelmatigheid van de organisatie ervan aan te voeren.

Het middel is gegrond.

Aangezien het eerste middel gegrond is, dient de Raad de overige middelen niet te onderzoeken vermits zij niet tot een ruimere vernietiging kunnen leiden.

Artikel II.292, §1, 2° Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat de behandeling van het verzoekschrift door de Raad kan leiden tot de gemotiveerde vernietiging van de onrechtmatig genomen studievoortgangsbeslissing, in welk geval de Raad het bestuur kan bevelen een nieuwe beslissing te nemen, onder de door de Raad te stellen voorwaarden. Uit a) blijkt dat deze voorwaarden onder meer kunnen inhouden dat een nieuwe examenbeslissing afhankelijk wordt gemaakt van een nieuw examen of een onderdeel ervan. Tevens bepaalt het dat de Raad de termijn en de materiële voorwaarden kan bepalen waaronder deze organisatie moet gebeuren.

De Raad houdt rekening met de specifieke context van de hem voorgelegde betwisting. Hij slaat in het bijzonder acht op de organisatie van de tweede examenkans voor de opleidingsonderdelen waarvoor verzoeker niet slaagde en die tot de betwisting voor de Raad leidde. Hij neemt tevens de elementen die tot het overleg en de afspraken met betrekking tot de tweede examenkans hebben geleid in overweging, alsmede de verhoudingen tussen partijen die de Raad in het dossier ontwaart. De Raad is immers van oordeel dat de betwisting betreffende het tweedekansexamen en de naleving van de afspraken errond in het licht ervan begrepen moet worden. Omwille van de het zeer specifieke dossier op bijzondere wijze kenmerkende gevoeligheden m.b.t. voormelde tweedekansexamen, aan de basis van de betwisting voor de Raad, acht de Raad het onder meer in het, ook tijdens de hoorzitting bevestigde, belang van de partijen bij een onbetwiste examenkans, noodzakelijk aan de nieuwe examenbeslissing de organisatie van een nieuw examen te laten voorafgaan, voor de opleidingsonderdelen "Professionele vaardigheden 5" en "Professionele vaardigheden 6". Het examen zal de in de ECTS-fiche beoogde eindcompetenties voor de aan verzoeker bij mail van 31 augustus 2015 meegedeelde vaardigheden toetsen aan de hand van twee nieuwe

Rolnr. 2015/499_519 – 17 november 2015

praktijkexamens in het raam van beide voornoemde opleidingsonderdelen. De totstandkoming van de score voor de tweede examenkans van beide opleidingsonderdelen zal conform de ECTS-fiche gebeuren aan de hand van opdrachten die vergelijkbaar zijn met deze die tot de aangevochten examenbeslissing hebben geleid. De verweerder zal hiertoe op korte termijn de modaliteiten van de nieuwe examenkans vastleggen, waaronder de plaats en het tijdstip van het examen en het oefenmoment, en zowel tijdig als ondubbelzinnig aan de verzoeker meedelen, zodat verzoeker over een redelijke termijn beschikt om zich op de deelname aan deze tweede examenkans te organiseren en zich erop voor te bereiden. Verweerder zal tevens de in juni 2015 in het kader van het overleg tussen verzoeker en verweerder gemaakte afspraken honoreren, zodat eventuele discussies over het faire en transparante karakter van de beoordeling voorkomen worden.

BESLISSING

- 1. De Raad vernietigt de bestreden beslissing.
- 2. Het daartoe bevoegde orgaan neemt ten aanzien van verzoeker een nieuwe beslissing houdende de nieuwe examenkans en haar modaliteiten, rekening houdend met de bovenstaande overwegingen, uiterlijk op 16 december 2015.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 1 december 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote, kamervoorzitter

Piet Versweyvelt bijzitter

Henri Verhaaren bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen secretaris

De secretaris De voorzitter

Freya Gheysen Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep

dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.685 van 01 december 2015 in de zaak 2015/501

In zake:

Tegen:

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 5 oktober 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van studievoortgangsbewaking van 11 september 2015 waarbij aan verzoeker de inschrijving voor het academiejaar 2015-2016 werd geweigerd en de beslissing van de interne beroepscommissie van 22 september 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 17 november 2015.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Mr. (*loco* Mr.), die verschijnt voor de verzoekende partij, en Mr., die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker was tijdens het academiejaar 2013-2014 ingeschreven in het schakelprogramma Master in bedrijfskunde. Hij behaalde een credit voor 12 van de 27 studiepunten. Er werd aan verzoeker na de tweede zittijd de bindende voorwaarde opgelegd dat hij diende te slagen voor minstens de helft van de opgenomen studiepunten.

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in het schakelprogramma Master in bedrijfskunde, alsook voor de opleiding "Master in bedrijfskunde". Voor het

schakelprogramma behaalde verzoeker 3 van de 15 studiepunten. Voor de master behaalde verzoeker alle 18 opgenomen studiepunten. Na afloop van dit academiejaar besliste de examencommissie op 11 september 2015 de herinschrijving van verzoeker voor het academiejaar 2015-2016 te weigeren.

Verzoekende partij stelde op datum van 14 september 2015 een intern beroep in bij de facultaire beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de facultaire beroepsinstantie op datum van 22 september 2015 werd het intern beroep ontvankelijk doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat, overeenkomstig artikel II.264 Codex Hoger Onderwijs, in artikel 85 Onderwijs- en examenreglement 2014-2015 het opleggen van bindende studievoorwaarden voor studenten wordt gekoppeld aan een minimaal te leveren relatieve studieprestatie (50% van de opgenomen studiepunten). Ingeval een student niet voldoet aan deze bindende voorwaarde, kan het academiejaar nadien een inschrijving worden geweigerd.

In casu stelde de interne beroepscommissie vast dat de faculteit een bindende voorwaarde heeft opgelegd aan verzoeker nadat hij in het academiejaar 2013-2014 voor het schakelprogramma Master in de bedrijfskunde geen 50% van de opgenomen studiepunten heeft behaald. Hij behaalde slechts 12 van de 27 opgenomen studiepunten. Deze bindende voorwaarde luidde dat hij minstens de helft van de opgenomen studiepunten diende te behalen.

Verzoeker behaalde in het academiejaar 2014-2015 slechts 3 van de 15 opgenomen studiepunten. De examencommissie besliste om de herinschrijving te weigeren op grond van het niet voldoen aan de bindende voorwaarde.

De commissie oordeelt dat het neergelegde dossier van verzoeker onvoldoende aantoont en bewijst dat er sprake was van uitzonderlijke omstandigheden die geleid hebben tot de gebrekkige studievoortgang. Zij stelt ook dat het dossier onvoldoende laat blijken welke initiatieven ondernomen zullen worden om in de toekomst betere resultaten te behalen.

Rolnr. 2015/501 – 17 november 2015

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 29 september 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 5 oktober 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het beroep.

Verzoeker tekent beroep aan tegen de beslissing van studievoortgangsbewaking van 11 september 2015 waarbij aan verzoeker de inschrijving voor het academiejaar 2015-2016 werd geweigerd (eerste bestreden beslissing) en tegen de beslissing van de interne beroepscommissie van 22 september 2015 (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 153 §2 van het onderwijs- en examenreglement (verder: OER) van verwerende partij blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de examencommissie. In dat geval verdwijnt de beslissing van de examencommissie uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoekers beroep wordt derhalve ambtshalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Wel kan verzoeker onregelmatigheden die kleven aan deze beslissing, nog op ontvankelijke wijze aanvoeren tegen de beslissing op intern beroep.

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep in zoverre het is gericht tegen de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing) en de Raad ziet evenmin redenen om zulks te doen.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroept op een niet-regelmatige samenstelling van de interne beroepsinstantie en de niet correcte ondertekening van de beslissing van de beroepsinstantie.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij verwijst vooreerst naar artikel 152 van het Onderwijs- en examenreglement (OER). Conform het aanvullend facultair reglement bij art. 152 OER, bestaat de facultaire beroepscommissie uit volgende 3 ZAP-leden:

- de vice-decaan
- de academisch secretaris
- de facultair afgevaardigde in de Raad van Bestuur

Er werd door verwerende partij gepubliceerd dat de interne beroepscommissie voor het academiejaar 2014-2015 als volgt is samengesteld:

- prof. dr. [I.G.] (vice-decaan als voorzitter)
- prof. dr. [J.B.] (academisch secretaris als lid)
- prof. dr. [E.H.] (facultair afgevaardigde Raad van bestuur als lid)

Volgens verzoekende partij dient er vastgesteld te worden dat de interne beroepscommissie als stemgerechtigde leden bestond uit:

- prof. dr. [I.G.] als voorzitter
- prof. dr. [J.B.]
- prof. dr. [C.P.]

Zodoende blijkt niet prof. dr. [E.H.] als facultair afgevaardigde Raad van bestuur gezeteld te hebben, doch wel prof. dr. [C.P.], waarvan tevens niet is vermeld in welke hoedanigheid zij deel uitmaakte als stemgerechtigd lid van de interne beroepscommissie.

Aldus dient volgens verzoekende partij vastgesteld te worden dat de betreffende interne beroepscommissie dd. 22/09/2015 niet regelmatig was samengesteld, zodat de betreffende beslissing dient vernietigd te worden.

Verder stelt verzoekende partij dat artikel 152 van het OER stipuleert dat naast de administratief secretaris, die optreedt als secretaris van de commissie met raadgevende stem, eveneens worden uitgenodigd met raadgevende stem:

- de facultaire ombudsman
- de studietrajectbegeleider
- een afgevaardigde van de Rector met expertise in onderwijsreglementering

De beslissing op intern beroep zoals meegedeeld aan verzoeker per e-mail dd. 29/09/2015 vermeldt dat op de bijeenkomst van de betreffende beroepsinstantie aanwezig waren als raadgevende leden:

- prof. dr. [M.G.] als facultair ombudspersoon
- mevr. [S.V.] als afgevaardigde van de rector Rector met expertise in onderwijsreglementering
- dhr. [M.J.] als administratief secretaris van de faculteit

Zodoende blijkt volgens verzoekende partij dat de studietrajectbegeleider niet aanwezig was op de bijeenkomst van de beroepsinstantie dd. 22/09/2015, terwijl niet blijkt dat de studietrajectbegeleider wel degelijk was uitgenodigd. Aldus werd volgens verzoekende partij artikel 152 van het OER geschonden. Bovendien blijkt nergens uit waarom de studietrajectbegeleider niet aanwezig was, noch of deze voorafgaandelijk aan de bijeenkomst heeft gemeld niet aanwezig te zullen zijn.

Verder stelt verzoekende partij dat er dient vastgesteld te worden dat in de beslissing van de interne beroepscommissie dd. 22/09/2015 zoals meegedeeld aan verzoeker, boven de naam van prof. dr. [C.P.] twee handtekeningen staan, waarbij elke handtekening gevolgd wordt door de letters 'i.o.' zonder vermelding van naam en hoedanigheid van de ondertekenaar.

Voor zover mag worden aangenomen dat de letters 'i.o.' betekenen dat niet prof. dr.[C.P.] de betreffende beslissing heeft ondertekend doch wel derden, dient volgens verzoekende partij vastgesteld te worden dat de betreffende beslissing zoals aan verzoeker meegedeeld, niet toelaat te identificeren van wie de beide handtekeningen zijn en zodoende wie de betreffende beslissing voor prof. dr. [C.P.] heeft ondertekend.

Verzoekende partij stelt dat het niet voor betwisting vatbaar is dat een niet identificeerbare handtekening gelijk staat aan geen handtekening en dat op grond hiervan de beslissing van de interne beroepscommissie zoals aan verzoeker meegedeeld dient vernietigd te worden. Bovendien merkt verzoekende partij op dat nergens uit blijkt dat prof. dr. [C.P.] haar ondertekeningsbevoegdheid heeft overgedragen doch dat evenmin blijkt dat zij haar ondertekeningsbevoegdheid kon overdragen, noch dat zij haar ondertekeningsbevoegdheid heeft overgedragen aan daartoe bevoegde personen, noch dat het dan deze personen zijn dewelke de beslissing van de betreffende beroepsinstantie hebben ondertekend. Op grond hiervan dient de beslissing volgens verzoekende partij eveneens te worden vernietigd.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat het klopt dat prof. dr. [E.H.] niet aanwezig was bij de zitting en de besluitvorming. Echter, overeenkomstig artikel 152 van het OER kan een voorzitter van een vakgroep van de faculteit optreden als plaatsvervanger. Prof. dr. [C.P.] is voorzitter van de vakgroep Communicatiewetenschappen, en was dus volgens verwerende partij op grond van artikel 152 van het OER gerechtigd om op te treden als plaatsvervanger voor prof. dr. [E.H.].

Verder stelt verwerende partij dat uit de bestreden beslissing blijkt dat de studietrajectbegeleider niet aanwezig was bij de zitting van de beroepsinstantie. Echter, conform artikel 152 van het OER diende deze volgens verwerende partij ook helemaal niet aanwezig te zijn. De studietrajectbegeleider wordt slechts "uitgenodigd", diens aanwezigheid is geenszins verplicht voor een rechtsgeldige samenstelling van de beroepsinstantie. Uit de uitnodiging van 17 september 2015 voor de samenkomst van de interne beroepscommissie op 22 en 24 september 2015 blijkt bovendien dat de studietrajectbegeleider wel degelijk werd uitgenodigd. Gezien de afwezigheid van de studietrajectbegeleider geen afbreuk doet aan de rechtsgeldige samenstelling van de beroepsinstantie, kan dit volgens verwerende partij geenszins dienen als grond tot vernietiging van de bestreden beslissing.

Tenslotte merkt verwerende partij op dat in opdracht van prof. dr. [C.P.] werd ondertekend door prof. dr. [I.G.], voorzitter van de beroepsinstantie, en de heer [M.J], secretaris. Dit blijkt overigens ook uit de handtekeningen zelf. Dergelijke handelswijze kan volgens verwerende partij evenwel nooit tot vernietiging van de bestreden beslissing leiden. Er moet immers worden vastgesteld dat noch in de Codex Hoger Onderwijs, noch in het OER de

ondertekening van een beslissing zoals de bestreden beslissing is gereglementeerd. De bestreden beslissing is zonder meer verbindend ten aanzien van verzoekende partij.

Bijgevolg besluit verwerende partij dat de beroepsinstantie conform de toepasselijke reglementaire bepalingen was samengesteld en de bestreden beslissing rechtsgeldig tot stand is gekomen.

Beoordeling

Wat de samenstelling van de beroepsinstantie betreft, leest de Raad in art. 152 OER (2014-2015) in combinatie met het "aanvullend facultair reglement bij artikel 152" dat de facultaire beroepscommissie bestaat uit:

- de vice-decaan
- de academisch secretaris
- de facultair afgevaardigde in de Raad van Bestuur.

De vice-decaan zit de facultaire beroepscommissie voor.

De voorzitters van de vakgroepen kunnen, eveneens volgens artikel 152 aanvullend facultair reglement, als plaatsvervanger optreden, *te beginnen met de oudste in termen van anciënniteit in de hoogst behaalde graad*.

Tevens bevat de facultaire aanvulling de vermelding dat de samenstelling van de commissie *ad valvas*/via de facultaire website wordt bekendgemaakt bij aanvang van het academiejaar.

Aldus zit vice-decaan [I.G.] de commissie voor. Leden zijn daarnaast academisch secretaris [J.B.] en facultair afgevaardigde bij de Raad van Bestuur [E.H.].

Op de zitting die tot het aangevochten besluit heeft geleid was [E.H.] niet aanwezig, maar [C.P.]. Het betrokken lid heeft als vakgroepvoorzitter de plaats van [E.H.] ingenomen.

Wat dit betreft is de beslissing naar het oordeel van de Raad op het eerste gezicht niet door een onregelmatigheid aangetast.

De vraag naar de conformiteit van de aanduiding van de plaatsvervanger – met name de vraag of de juiste persoon als plaatsvervanger aan de beraadslaging heeft deelgenomen – zal de Raad hieronder verder ontwikkelen.

Blijkens het OER worden met raadgevende stem uitgenodigd (art. 152 OER 2014-2015 – lid 2):

- de facultaire ombudspersoon
- de studietrajectbegeleider
- een afgevaardigde van de Rector met expertise in onderwijsreglementering.

De Raad stelt met verzoeker vast dat de studietrajectbegeleider niet aanwezig was op de bijeenkomst van de beroepsinstantie van 22 september 2015.

De aanwezigheid van de studietrajectbegeleider is geen voorwaarde om een rechtsgeldige beslissing te kunnen nemen.

Uit de mail van 17 september 2015, verstuurd door [M.J.], waarbij de interne beroepscommissie wordt samengeroepen blijkt evenwel dat de studietrajectbegeleider – wiens mailadres zich tussen deze van de ontvangers in cc. bevond – de uitnodiging om deel te nemen aan de bijeenkomst heeft ontvangen.

De niet-aanwezigheid van de studietrajectbegeleider [J.H] is naar het oordeel van de Raad dan ook geen grond om te beslissen dat de aangevochten beslissing niet rechtsgeldig is.

Zoals verweerder opwerpt, kan de Raad aan de hand van de stukken van het dossier niet vaststellen of bij de oproeping van [C.P.] – voorzitter van de vakgroep communicatiewetenschappen – als plaatsvervanger de volgorde opgenomen in het facultair reglement (en hierboven weergegeven) werd gerespecteerd.

Aldus kan de Raad niet vaststellen of de interne beroepscommissie wat dit betreft rechtsgeldig was samengesteld, temeer daar verweerder ook ter zitting de Raad hieromtrent geen verdere uitleg kon verschaffen.

Wat de in het facultair reglement voorgeschreven bekendmaking van de samenstelling van de commissie betreft, leert de Raad uit het dossier dat weliswaar de namen van de effectieve leden, doch niet deze van de plaatsvervangers, nog daargelaten in de volgorde waarin zij dienen te worden opgeroepen, bij aanvang van het academiejaar *ad valvas*/via de facultaire website werden meegedeeld. Het ter zitting ontwikkelde argument dat de vakgroepvoorzitters in de universitaire gemeenschap en aldus de pool van plaatsvervangers door iedereen bekend zijn, overtuigt de Raad niet. Tevens laat het argument dat plaatsvervangers uit de aard van hun functie pas op het laatste moment worden opgeroepen, niet toe de facultaire verplichting tot bekendmaking naast zich neer te leggen.

Over de aard van het voorschrift, de vraag of het OER een sanctie aan de niet-naleving van deze verplichting verbindt, en zoja welke, of het er *in casu* eventueel door geschonden belang spreken partijen zich niet uit.

Verzoeker merkt tevens op dat boven de naam van één van de leden van de beroepsinstantie [C.P.] twee handtekeningen staan. Elke handtekening wordt gevolgd door "i.o." Hierbij ontbreekt de naam en hoedanigheid van de ondertekenaar.

Verzoeker merkt hierover het volgende op:

"Voor zover mag worden aangenomen dat de letters 'i.o.' betekenen dat niet prof. dr. [C.P] de betreffende beslissing heeft ondertekend doch wel derden, dient vastgesteld te worden dat de bestreden beslissing zoals aan verzoeker meegedeeld, niet toelaat te identificeren van wie de beide handtekeningen zijn en zodoende wie de beslissing voor prof. dr. [C.P.] heeft ondertekend".

De Raad stelt op basis van de stukken in het dossier vast dat de 'i.o.' geplaatste handtekeningen zonder twijfel overeenstemmen met deze van respectievelijk de voorzitter van de commissie [I.G.] en de secretaris [M.J.].

Aldus stelt de Raad vast dat twee personen, die deel uitmaken van de commissie, in opdracht van [C.P.] de beslissing hebben ondertekend. De Raad is van oordeel dat het *in casu* niet gaat om niet-identificeerbare handtekeningen, zoals verzoeker aanvoert. De regelmatigheid van de beslissing komt wat dat betreft niet in het gedrang. De beslissing (punt III. Procedure), zoals ondertekend -i.c. door de 2 van de leden zelf en voor 1 van de leden 2 keer 'i.o.' door één

van de leden en door de secretaris – maakt twijfel over de samenstelling van het orgaan dat de beslissing heeft genomen *i.c.* niet aannemelijk.

Uit de dossierstukken blijkt evenwel niet dat [C.P.] haar ondertekeningsbevoegdheid heeft overgedragen. Verweerder beperkt er zich toe ter zitting mee te delen dat dit mondeling is gebeurd. Evenmin blijkt uit het dossier of zij deze bevoegdheid *in casu* kon overdragen aan diegene die in het stuk in haar opdracht heeft ondertekend.

Verweerder werpt op dat de ondertekening *in casu* niet tot vernietiging van de bestreden beslissing kan leiden. Noch in het OER, noch in de Codex Hoger Onderwijs is de ondertekening van een beslissing als de bestreden beslissing naar het oordeel van verweerder immers gereglementeerd.

Rekening houdend met de voorgaande overwegingen beslist de Raad dat hij, in acht genomen alle elementen in het dossier:

- in de huidige stand van het geding niet kan vaststellen of de interne beroepsbeslissing door een rechtsgeldig samengesteld orgaan is genomen;
- in de huidige stand van het geding niet kan vaststellen of de publicatie van de leden van voornoemd orgaan conform de eigen regelgeving heeft plaatsgevonden en welk gevolg in het concrete aan de Raad voorgelegde geschil aan de eventuele niet-naleving dient te worden verbonden;
- in de huidige stand van het geding niet kan vaststellen of de ondertekening in opdracht van [C.P.] de rechtsgeldigheid van de aangevochten beslissing beïnvloedt.

In die context acht de Raad het nodig de debatten te heropenen en nodigt de Raad de partijen uit, met betrekking tot voormelde vragen, beknopt schriftelijk standpunt in te nemen teneinde de Raad toe te laten hieromtrent een oordeel uit te spreken en desgevallend de hierboven vermelde ondertekening van de interne beroepsbeslissing te regulariseren.

BESLISSING

1. Verzoekende partij en verwerende partij beschikken respectievelijk over een termijn tot uiterlijk 9 december 2015 en tot uiterlijk 16 december 2015 om een toelichtende nota in te dienen omtrent voormelde vragen.

2. De zaak zal worden opgeroepen voor een zitting op een latere datum.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 1 december 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote, kamervoorzitter

Henri Verhaaren bijzitter Piet Versweyvelt bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen secretaris

De secretaris De voorzitter

Freya Gheysen Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.601 van 17 november 2015 in de zaak 2015/522

In zake:

tegen:

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 8 oktober 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de rector van 2 oktober 2015 waarbij de inschrijving wordt geweigerd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 17 november 2015.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

....., die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het hoger onderwijs ingeschreven sinds het academiejaar 2007-2008.

Tot het academiejaar 2009-2010 volgde hij aan een universiteit, andere dan verwerende partij, de opleiding Bachelor in de Rechten en in de academiejaren 2010-2011 en 2011-2012 was verzoeker ingeschreven in de opleiding Bachelor of Arts in de Geschiedenis.

In deze vijf academiejaren nam verzoeker 303 studiepunten aan leerkrediet op, waarvan er via behaalde credits 109 werden terugverdiend.

In het academiejaar 2012-2013 schreef verzoeker zich aan een andere universiteit in voor de opleiding Bachelor of Arts in de Geschiedenis; hij nam 57 studiepunten op en behaalde credits voor slechts 3 studiepunten.

In het academiejaar 2013-2014 was verzoeker ingeschreven in twee verschillende opleidingen. Enerzijds was verzoeker ingeschreven aan een hogeschool voor de opleiding Bachelor in de Verpleegkunde, waar hij zich uitschreef op 1 oktober 2013; anderzijds was verzoeker ingeschreven aan een derde universiteit in de opleiding Bachelor of Arts in de Archeologie, waar hij zich uitschreef op 28 oktober 2013.

Het leerkrediet van verzoeker bedraagt dan 5 studiepunten.

Bij verwerende partij dient verzoeker een aanvraag op afwijking van de leerkredietvereiste in om te kunnen inschrijven in een bacheloropleiding. Verzoeker verkrijgt deze toelating bij beslissing van de rector van 8 oktober 2013, maar maakt hiervan geen gebruik.

Verzoeker nam integendeel opnieuw een inschrijving aan een andere universiteit voor een opleiding Bachelor of Arts in de Geschiedenis. Daarbij nam verzoeker 65 studiepunten op, waarvan hij voor 5 studiepunten credits behaalde.

Het leerkrediet van verzoeker is dan gedaald tot -55.

In het academiejaar 2014-2015 is verzoeker niet aan een hogeronderwijsinstelling ingeschreven.

Voor het academiejaar 2015-2016 wenst verzoeker zich aan verwerende partij in te schrijven, waar hij opnieuw een inschrijving in de opleiding Bachelor of Arts in de Geschiedenis beoogt.

Daar het onderwijs- en examenreglement (verder: OER) van verwerende partij inschrijving bij negatief leerkrediet in principe uitsluit, dient verzoeker een afwijking te vragen.

Verzoeker doet zulks, en motiveert als volgt:

"Geschiedenis heeft mij altijd gefascineerd, al vanaf mijn prille jeugd las ik enorm veel en vanaf mijn tienerjaren keek ik naar 'Er was eens de mens', de legendarische historische animatiereeks en las hierna boeken over de thema's die in de reeks aan bod kwamen. Na het middelbaar ben ik dan omwille van gedeeltelijk economische redenen en gedeeltelijk door de wens van mijn vader uiteindelijk rechten gaan studeren zonder dat ik hier echt volledig achterstond maar ik wist toen nog niet wat ik echt wou doen.

Na geschiedenis en een jaartje archeologie te hebben gestudeerd moest ik het hoger onderwijs verlaten wegens op korte tijd (slechts 2 academiejaren) van +58 SP naar -55 SP te zijn gegaan door een depressie en algehele leermoeheid. Daar komt dan nog [eens] bij dat mijn moeder ook zwaar chronisch depressief is en het in deze cruciale studeerjaren van mij met haar niet goed gaat. Ondertussen is haar toestand iets beter door therapie maar het blijft een schaduw werpen over ons gezin. Mijn eigen studiebeperking ADHD maakt het studeren uiteraard ook niet gemakkelijker.

Na een noodzakelijk jaartje bezinning en gewerkt te hebben in de plaatselijke Colruyt ben ik eindelijk terug fris en vol moed om er opnieuw in te vliegen. De spijt en wroeging over het feit dat ik mijn bachelor geschieden is aan de [universiteit] halsoverkop ben gestopt blijft aan mij knagen tot op de dag van dit schrijven. De reden dat ik de bachelor niet wens af te maken in [stad] ligt in het feit dat het bachelorprogramma van de [verwerende partij] mij gewoon meer aanspreekt door de vrijere en ruimere keuze in vakken en minoren.

Ik heb het bachelortraject geschiedenis van de [verwerende partij] eens nagekeken en denk op ongeveer 60SP aan vrijstellingen aanspraak te kunnen maken, vooral eerstejaarsvakken.

Nu besef ik maar al te goed dat ik voor de universiteit een uiterst duur student ben omdat ik niet financierbaar meer ben. Maar zelfs na een jaar wederopbouw van mijn leerkrediet is het nog steeds maar -45 en zou ik dus nog eens 5 jaar moeten wachten om terug over een beetje positief leerkrediet te beschikken en tegen die tijd ben ik 31 en is voltijds studeren realistisch quasi (kinderen, afbetalingen,...) onhaalbaar.

Vandaar dat ik zo snel mogelijk het diploma wens te behalen om mijn carrière echt te kunnen starten.

Ik dank u alvast om mijn aanvraag in overweging te nemen."

Op 2 oktober 2015 beslist de rector om de gevraagde afwijking niet toe te staan:

"In antwoord op uw verzoek deel ik u mee dat ik u – ondanks begrip voor uw situatie – geen individuele uitzondering kan toestaan bij uw inschrijving voor het academiejaar 2015-2016 cf. artikel 11: Toelatingsvoorwaarden inzake leerkrediet van het Onderwijs- en examenreglement 2015-2016.

De reden voor deze beslissing is dat u tijdens uw studieloopbaan onvoldoende studievoortgang heeft gemaakt en dat dit de [verwerende partij] voorlopig onvoldoende vooruitzichten op een betere studievoortgang biedt.

Verder wijs ik u wel nog op de mogelijkheid die de Vlaamse overheid biedt om het leerkrediet eenmalig terug op te bouwen tot aan 60 studiepunten. Alle informatie hierover vindt u terug op het studentenportaal van het Ministerie van Onderwijs en Vorming (...)"

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid - bevoegdheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad doet ambtshalve het volgende gelden.

De Raad beschikt als administratief rechtscollege over een toegewezen bevoegdheid.

Artikel I.3, 69°, van de Codex Hoger Onderwijs (verder: de Codex) omschrijft een 'studievoortgangsbeslissing' als een van de volgende beslissingen:

- "a) een examenbeslissing, zijnde elke beslissing die, al dan niet op grond van een deliberatie, een eindoordeel inhoudt over het voldoen voor een opleidingsonderdeel, meer opleidingsonderdelen van een opleiding, of een opleiding als geheel;
- b) een examentuchtbeslissing, zijnde een sanctie opgelegd naar aanleiding van examenfeiten;
- c) de toekenning van een bewijs van bekwaamheid, dat aangeeft dat een student op grond van eerder verworven competenties of eerder verworven kwalificaties bepaalde competenties heeft verworven;
- d) de toekenning van een vrijstelling, zijnde de opheffing van de verplichting om over een opleidingsonderdeel, of een deel ervan, examen af te leggen;
- e) een beslissing waarbij het volgen van een schakel- en/of voorbereidingsprogramma wordt opgelegd en waarbij de studieomvang van dergelijk programma wordt vastgesteld;
- f) het opleggen van een maatregel van studievoortgangsbewaking, bedoeld in artikel II.245;
- g) het weigeren van het opnemen van een bepaald opleidingsonderdeel in het diplomacontract waarvoor de student die een geïndividualiseerd traject volgt, zich nog niet eerder heeft ingeschreven;
- h) een beslissing inzake gelijkwaardigheid van een buitenlands diploma van hoger onderwijs met een Vlaams diploma van hoger onderwijs genomen krachtens artikel II.256."

Aan dit begrip ontleent de Raad, krachtens artikel II.285, tweede lid, van de Codex zijn bevoegdheid om als administratief rechtscollege te oordelen:

"De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de verzoeken die studenten in uitvoering van artikel II.204 rechtstreeks bij hem indienen om hun leerkrediet aan te passen omdat ze zich in een overmachtsituatie bevonden en de instelling voor hen geen aangepaste examenregeling heeft geboden."

De bestreden beslissing, die ertoe strekt de inschrijving te weigeren aan iemand die niet voorheen als student aan verwerende partij was ingeschreven, is *prima facie* geen studievoortgangsbeslissing zoals omschreven in artikel I.3, 69°, van de Codex.

Op grond van artikel II.285, vierde lid, van de Codex, is de Raad ook bevoegd om uitspraak te doen over vrijstellingen op grond van eerder verworven kwalificaties of een bewijs van bekwaamheid:

"Personen die nog niet ingeschreven zijn aan een instelling voor hoger onderwijs kunnen tegen een beslissing over een aanvraag om vrijstelling op grond van EVK's of van een bewijs van bekwaamheid maar 1 keer een beroep instellen bij de Raad ingeval ze in een periode van 4 jaar een aanvraag met dezelfde of vergelijkbare strekking hebben ingediend bij meerdere instellingen. Een dergelijk beroep dat een tweede keer is ingesteld, is onontvankelijk."

De hier voorliggende bestreden beslissing is niet een beslissing met dergelijke strekking.

Artikel II.285, derde lid, van de Codex, ten slotte verleent de Raad de bevoegdheid om uitspraak te doen over beslissingen die het instellingsbestuur neemt op grond van een procedure bedoeld in artikel IV.93 van de Codex:

"De beslissingen genomen door het instellingsbestuur en door de stuurgroep Databank Hoger Onderwijs op grond van de procedure bedoeld in artikel IV.93, kunnen worden aangevochten voor de Raad. De Raad beoordeelt of de bestreden vermeldingen in overeenstemming zijn met de decretale en reglementaire bepalingen en, desgevallend, met de van toepassing zijnde onderwijs- en examenreglementen. De behandeling van een verzoekschrift ter zake door de Raad leidt tot de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van de onontvankelijkheid of ongegrondheid ervan, of tot de gemotiveerde vernietiging

van de onrechtmatig genomen beslissing. In dat laatste geval brengt het instellingsbestuur of de door de stuurgroep aangewezen persoon de bestreden vermelding onverwijld in overeenstemming met de dragende redenen die hebben geleid tot de uitspraak van de Raad."

Artikel IV.93 van de Codex heeft betrekking op het volgende:

"De hogeronderwijsinstellingen stellen een procedure op betreffende de melding en behandeling van verzoeken tot rechtzetting van materiële vergissingen en onjuistheden die de grondslag vormen voor een studievoortgangsbeslissing, een weigering tot inschrijving als vermeld in artikel II.205, of de vaststelling, vermeerdering of vermindering van het

leerkrediet overeenkomstig deel 2, titel 4, hoofdstuk 2, afdeling 3.

De stuurgroep vermeld in artikel IV.91 stelt een procedure op betreffende de melding en behandeling van verzoeken tot rechtzetting van materiële vergissingen en onjuistheden, zoals vermeld in het vorige lid, die vastgesteld zijn na het afsluiten van de gegevens van het desbetreffende academiejaar."

Deze bepaling is als amendement nr. 30 ingevoerd (*Parl. St.* VI. Parl. 2007-2008, nr. 1468/2, 18 e.v.) als artikel *113quater* in het toenmalige Structuurdecreet, en kaderde in de oprichting van de Databank Hoger Onderwijs. Omtrent de redenen die aanleiding kunnen geven tot het opstarten van de hier vermelde procedure, bevat de parlementaire voorbereiding geen enkele nadere toelichting. Het amendement is vervolgens in eerste lezing aangenomen (*Parl. St.* VI. Parl. 2007-2008, nr. 1468/4, 41 e.v.) en lijkt vervolgens in het verslag namens de bevoegde commissie niet meer ter sprake te komen (*Parl. St.* VI. Parl. 2007-2008, nr. 1468/6).

Uit de letterlijke lezing van het huidige artikel IV.93 van de Codex – en de hiervoor in herinnering gebrachte parlementaire voorbereiding biedt geen aanknopingspunten voor een andere interpretatie – lijkt te volgen dat artikel 285, derde lid van de Codex de Raad enkel rechtsmacht verleent om zich uit te spreken over beroepen tegen hetzij (i) een studievoortgangsbeslissing, hetzij (ii) een weigering tot inschrijving zoals vermeld in artikel II.205 van de Codex, hetzij (iii) een beslissing omtrent de vaststelling, vermeerdering of vermindering van het leerkrediet, wanneer het een interne beroepsprocedure betrof die betrekking had op de rechtzetting van materiële vergissingen en onjuistheden.

Zoals hierboven reeds is vastgesteld, is het voorwerp van huidig beroep geen studievoortgangsbeslissing. Evenmin strekt de bestreden beslissing ertoe het leerkrediet van verzoeker vast te stellen, te vermeerderen of te verminderen.

Rolnr. 2015/522 – 17 november 2015

De vraag rijst derhalve of de bestreden beslissing de hoedanigheid heeft van een weigering tot

inschrijving zoals vermeld in artikel II.205, eerste lid van de Codex.

"Een hogeschool of universiteit kan de inschrijving van een student weigeren als

hij een leerkrediet heeft dat kleiner of gelijk is aan nul."

Deze vraag lijkt bevestigend te moeten worden beantwoord, maar opdat de Raad in toepassing

van artikel IV.93 bevoegd zou zijn, is tevens vereist, zo lijkt, dat de beslissing omtrent artikel

II.205 uitspraak doet over de rechtzetting van een materiële vergissing of onjuistheid.

Dat lijkt te dezen duidelijk niet het geval te zijn: de berekening van het leerkrediet staat niet

ter discussie, noch heeft verzoeker in de interne procedure - of thans voor de Raad -

aangevoerd dat er van een materiële vergissing sprake is.

De Raad is prima facie dan ook van oordeel dat hij niet bevoegd is om van huidig beroep

kennis te nemen.

Aangezien de exceptie van onbevoegdheid ambtshalve werd opgeworpen, past het aan

partijen de mogelijkheid te bieden hieromtrent standpunt in te nemen, alvorens over de

exceptie uitspraak te doen.

BESLISSING

1. Verzoekende partij en verwerende partij beschikken respectievelijk over een termijn

tot uiterlijk 24 november 2015 en tot uiterlijk 1 december 2015 om een toelichtende nota

in te dienen omtrent de ambtshalve opgeworpen exceptie.

2. De zaak zal worden opgeroepen voor een zitting op latere datum.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 17 november 2015, door

de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,

voorzitter van de Raad

Rolnr. 2015/522 – 17 november 2015

Jean Goossens bijzitter

Daniël Cuypers bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs secretaris

De secretaris De voorzitter
Melissa Thijs Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.602 van 17 november 2015 in de zaak 2015/526

In zake:

tegen:

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 10 oktober 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van 6 oktober 2015 waarbij het intern beroep ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 17 november 2015.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is bij verwerende partij voor het eerst ingeschreven in het academiejaar 2007-2008.

In dit academiejaar schrijft verzoeker zich achtereenvolgens in voor drie verschillende opleidingen, doch zonder examens af te leggen. Eerst schrijft verzoeker zich in voor de opleiding Bachelor of Arts in de Oosterse talen en culturen, waarvoor hij zich uitschrijft op 19 november 2007. Aansluitend neemt verzoeker een inschrijving voor de opleiding Bachelor of

Arts in de Wijsbegeerte, maar hiervoor schrijft verzoeker zich op 5 december 2007 eveneens uit. Daarna schrijft verzoeker zich in voor de opleiding Bachelor of Arts in de Oost-Europese talen en culturen, een opleiding die verzoeker op 31 maart 2008 stopzet.

In het academiejaar 2013-2014 schrijft verzoeker zich opnieuw in bij verwerende partij, andermaal voor de opleiding Bachelor of Arts in de Oost-Europese talen en culturen; hij schrijft zich evenwel op 18 september 2013 alweer uit. Vervolgens schrijft verzoeker zich in voor de opleiding Bachelor of Arts in de Oosterse talen en culturen, doch enkel om zich op 8 november 2013 ook hiervoor weer uit te schrijven.

Verzoeker neemt daarop een derde inschrijving, ditmaal in de opleiding Bachelor of Arts in de Taal- en letterkunde, afstudeerrichting Duits-Italiaans. De inschrijving bedraagt 60 studiepunten. In de januarizittijd neemt verzoeker deel aan drie van de zes examens, zonder een credit te behalen. Op 5 februari 2014 zet hij de studie stop wat betreft de opleidingsonderdelen uit het tweede semester. Voor de opleidingsonderdelen uit het eerste semester (24 studiepunten) kon verzoeker zich niet meer uitschrijven. Bij de tweede examenzittijd nam verzoeker deel aan twee van de zes examens en hij behaalde daarbij één credit (3 studiepunten).

Aldus behaalde verzoeker in het academiejaar 2013-2014 slechts credits voor 3 studiepunten op een inschrijving van 24 studiepunten. Ten gevolge daarvan wordt aan verzoeker een maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd, die ertoe strekt dat verzoeker in het academiejaar 2014-2015 ten minste voor de helft van de opgenomen studiepunten een credit dient te verwerven, bij gebreke waaraan geen verder inschrijving in de betrokken opleiding zal worden toegestaan.

Deze voorwaarde luidt als volgt:

"Na afloop van de tweede examenperiode van dit academiejaar heeft u voor minder dan de helft van de opgenomen studiepunten credits verworven. Bij uw eerstvolgende inschrijving voor deze opleiding wordt u de bindende voorwaarde opgelegd dat u credits dient te verwerven voor ten minste de helft van de in het betrokken academiejaar opgenomen studiepunten. Indien u na afloop van het betrokken academiejaar niet aan deze bindende voorwaarde voldoet, wordt u een volgende inschrijving voor deze opleiding geweigerd."

In het academiejaar 2014-2015 schrijft verzoeker zich in voor de opleiding Bachelor of Arts in de Oosterse talen en culturen, arabistiek en islamkunde. Verzoeker neemt een curriculum op van 11 opleidingsonderdelen, overeenstemmend met 57 studiepunten. Bij de eerste examenzittijd neemt verzoeker deel aan zes examens, en behaalt hij één credit (10 studiepunten), bij de tweede examenzittijd neemt verzoeker deel aan vijf examens en behaalt hij twee credits (zes studiepunten).

Aldus behaalde verzoeker in het academiejaar 2014-2015 credits voor 16 van de 57 opgenomen studiepunten.

Aan verzoeker wordt meegedeeld dat hij zich niet verder mag inschrijven, onder opgave van de volgende motivering:

"U kunt zich niet meer herinschrijven aan de [verwerende partij], aangezien u gedurende uw laatste drie inschrijvingen voor een diplomadoelcontract, voor minder dan een derde van de opgenomen studiepunten credits heeft verworven."

Op 11 september 2015 tekent verzoeker tegen deze beslissing intern beroep aan. Hierin zet verzoeker het volgende uiteen:

"Bij mijn verdediging verwijs ik u allereerst naar het neuropsychologisch verslag dat ik heb bijgevoegd. Het volledig verslag hebt u ter beschikking, maar het noodzakelijke heb ik gemarkeerd. U bent zelf vrij om het overige na te kijken natuurlijk.

Uit het onderzoek van 6 september 2013 is gebleken dat ik lijd aan de stoornis AD(H)D, wat mijn jarenlange vermoedens bevestigd heeft. Mijn leven lang heb ik met dit aspect geworsteld. Het moment dat ik hiermee bewust beginnen omgaan ben, was de start van de studies in 2013.

Ik heb toen met Rilatine geëxperimenteerd, wat me zeer slecht beviel. Het verbeterde aanvankelijk mijn concentratie maar het maakte me ook zeer onrustig. Na een maand ben ik gestopt met het te nemen want het bezorgde mij angstaanvallen en de concentratie liet het ook afweten.

Zoals u via mijn geschiedenis kunt nakijken ben ik gestart in 2013 met Japanologie en overgeschakeld op 8 november naar taal- en letterkunde: Duits-Italiaans.

Dit was een keuze gemaakt in paniek. De periode van experimenteren met Rilatine enerzijds en het vinden van een goede studiemethode anderzijds hadden een negatief effect op mijn studievoortgang en lieten me achter met een grote onzekerheid. Ik besefte later mijn overhaaste beslissing en ik heb toen al mijn tweede semester-vakken stopgezet om mijn studiepunten niet te verliezen.

In het voorjaar van 2014 heb ik een achtweekse cursus mindfulness gevolgd bij dr. [E.M.] om mijn sociale angsten en onrustigheid onder controle te kunnen krijgen. Dit heeft me een belangrijke duw in de rug gegeven om mijn sociale angsten te kunnen beheersen. Dagelijks maak ik nu tijd vrij om aan meditatie te doen om het evenwicht te bewaren.

Bij de start van het nieuwe academiejaar in 2014 heb ik me opnieuw ingeschreven in Japanologie. Omdat ik me bewust was van mijn slechte studieplanning ben ik op 14 oktober gestart met een driedelige cursus 'Timemanagement en plannen voor studenten met ADD' bij [R.C.] van de afdeling studieadvies op [verwerende partij]/

Kort nadien heb ik op 3 november de overstap gemaakt naar Arabistiek. Die beslissing werd gemotiveerd door mijn grote onzekerheid of ik de richting Japanologie wel aankon. Ondanks de goede feedback van een aantal docenten deed mijn drang naar perfectionisme me nog steeds twijfelen aan mijn capaciteiten. (Ik had wat basiskennis van Arabisch uit een avondcursus [die] ik een aantal jaren eerder had gevolgd).

Dit perfectionisme wordt ook duidelijk bekrachtigd in het neuropsychologisch verslag, waarin mijn sterke impulsiviteit ook vermeld wordt. Beiden zijn karakteristiek voor mensen met AD(H)D, waardoor zulke beslissingen gemakkelijk tot stand kunnen komen.

Ik was toen nog steeds op zoek naar een goeie studiemethode om de grote hoeveelheden leerstof te kunnen verwerken. In de loop van het academiejaar 2014-2015 heb ik dit stelselmatig kunnen bepalen welke methode het beste werkt voor mezelf. Maar ondanks de cursus timemanagement die ik had gevolgd bleek mijn uitstelgedrag nog steeds een groot probleem te zijn. De slechte resultaten van de eerste examenperiode wijdde ik toe aan de moeilijke overstap naar Arabistiek, maar bij de tweede examenperiode in juni werd het me duidelijk dat mijn uitstelgedrag de grote oorzaak was. De grote hoeveelheden leerstof waren ondanks een goede studiemethode gewoonweg te groot om te verwerken op korte tijd.

Toen ik bij de bekendmaking van de punten in juni 2015 de maatregel las dat mij een volgende inschrijving zou worden geweigerd, tenzij ik minstens 34 studiepunten kon behalen met de herkansing, achtte ik dit onmogelijk en gaf ik de hoop op om nog verder te kunnen studeren.

Na een aantal weken heb ik toch beslist om door te gaan om zoveel mogelijk studiepunten terug te winnen.

Om mijn uitstelgedrag aan te pakken heb ik het adviescentrum voor studenten gecontacteerd. Daar heb ik een gesprek gehad met [A.E.]. Bij deze studentenpsychologe ben ik nu in behandeling om mijn uitstelgedrag aan te pakken. Samen hebben we beslist dat een persoonlijke coaching het beste is. Zij gaat me met regelmaat opvolgen om de vooruitgang te bepalen in mijn studiegedrag. We hebben mijn huidige studiemethode reeds besproken en die blijkt goed te zijn. Mijn volgende afspraak is 14 september, aanstaande maandag. Als uit deze begeleiding blijkt dat externe hulp nodig is dan zal ik deze stap zeker zetten. Ik ben bereid om de lijn te volgen die mij de kans geeft om te slagen.

In grote lijnen is mijn stoornis steeds de belangrijkste factor geweest die mij belemmerde bij mijn studies. Zoals ik al geschetst heb ben ik me daar pas bij de start van het academiejaar 2013 bewust van geworden door die diagnose en stond ik nog in mijn kinderschoenen wat het omgaan met deze stoornis betreft. Het is van toen af een gevecht geweest om onder meer te bepalen wat een goede studiemethode was en hoe ik met de concentratieproblemen om moest gaan. Hiervoor kon ik niet terugvallen op medicatie zoals ik eerder al heb vermeld. Het leren omgaan met de concentratieproblemen doe ik nu d.m.v. een combinatie van voldoende sport en een middel op plantaardige basis die me ondersteunt in het concentreren.

In een tweede fase was het een zoektocht naar de juiste studiemethode en het leren omgaan met de valkuilen die eigen zijn aan de stoornis AD(H)D, zoals het perfectionisme, het uitstelgedrag en de stagnerende studieactiviteit.

Daarbij vernoem ik ook nog de sociale angsten waarmee ik ook rekening hoef te houden en die de nodige aandacht vragen. Alsook is het niet evident om op latere leeftijd te studeren, en met mijn geschiedenis van studieproblemen sinds kindsbeen af t.g.v. mijn stoornis in gedachte genomen, maakte dat er niet makkelijker op. Maar dit terzijde.

De studievoortgangsmaatregel die me opgelegd is houdt rekening met het academiejaar 2007-2008 in de telling. Maar mits ik me toen helemaal nog niet bewust was van mijn stoornis heb ik toen ook niet de nodige stappen kunnen zetten om tot een verbetering van mijn studiegedrag te komen en ook niet de geplaste behandeling te vinden voor het probleem dat ik had. De bewustwording is de eerste fase om te kunnen starten met een degelijke behandeling."

In zitting van 6 oktober 2015 beslist de interne beroepscommissie om het beroep van verzoeker te verwerpen, op grond van de volgende motieven:

"(...)

De commissie heeft kennis genomen van de studievoortgang van de student en van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepschrift.

Uit een vergelijking van het aantal verworven studiepunten met het aantal opgenomen studiepunten blijkt dat de student aan de [verwerende partij] een zeer beperkte studievoortgang heeft geboekt en dat de norm die het OER hanteert voor de beoordeling van de vraag of uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren, werd overschreden.

De commissie neemt akte van de persoonlijke omstandigheden die de student in zijn beroepsschrift aanvoert ter verrechtvaardiging van het gebrek aan studievoortgang, en onderkent dat die omstandigheden problemen kunnen veroorzaakt hebben bij de studies. Zij is evenwel van mening dat die omstandigheden niet van die aard zijn dat ze doen vermoeden dat bindende voorwaarden opleggen wel zinvol is en dat de studievoortgang in het nieuwe academiejaar aanmerkelijk zal verbeteren. De student is reeds verschillende jaren ingeschreven aan de [verwerende partij], waarbij hij een zeer grillig

studieparcours vertoont en verschillende keren een opleiding is gestart om die vervolgens stop te zetten. De student maakt bovendien zeer weinig studievoortgang over de verschillende jaren heen.

Uit de studieloopbaan en de gerealiseerde studievoortgang blijkt volgens de commissie manifest dat alsnog de toelating geven om in te schrijven met bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren.

De commissie stelt dat de weigering tot inschrijving aan de [verwerende partij] geen eindpunt hoeft te zijn. De weigering geldt enkel voor de [verwerende partij] wat betekent dat de [verzoeker] aan andere hogeronderwijsinstellingen wel kan toegelaten worden. Hij beschikt nog over voldoende leerkrediet en de commissie raadt hem dan ook aan te heroriënteren aangezien de commissie op basis van de zwakke studievoortgang besluit dat Oosterse talen en culturen wellicht niet de juiste richting is voor de student.

Het intern beroep wordt ongegrond verklaard. De weigering tot inschrijving aan de [verwerende partij] wordt bekrachtigd."

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet hiertoe evenmin redenen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

Verzoeker steunt een enig middel op het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker kan de bestreden beslissing bijtreden in de mate dat zij stelt dat het opleggen van bindende voorwaarden op zich niet van aard is om een verbetering in de studieresultaten te doen verhopen. Evenwel, zo stelt verzoeker, moet op gepaste wijze rekening worden gehouden met zijn aandoening (AD(H)D), het uitstelgedrag en de angststoornissen en de remediëring die daarvoor werd gevonden.

Verzoeker geeft aan in augustus 2015 een afspraak te hebben gemaakt met de studentenpsychologe van verwerende partij, waarna een persoonlijke coaching is opgestart die volgens verzoeker in de tweede examenzittijd reeds heeft aangetoond productief te zijn, doordat de studiemomenten beter zijn georganiseerd en de concentratieboog verbeterde. Deze begeleiding ware beter in 2013 onmiddellijk opgestart, maar verzoeker had toen pas zijn diagnostisch verslag ontvangen.

De bestreden beslissing, zo zet verzoeker verder uiteen, is genomen op grond van artikel 22, \$2 van het onderwijs- en examenreglement (verder: het OER) en houdt rekening met de drie afgelopen academiejaren en dus ook met het academiejaar 2007-2008, toen hij nog niet op de hoogte was van zijn aandoening c.q. beperking. Bovendien heeft hij zijn studies in maart 2008 stopgezet, een gegeven waarmee volgens verzoeker geen rekening werd gehouden.

Inzake de overweging van de beroepscommissie dat de studierichting Oosterse talen en culturen niet de juiste keuze is, werpt verzoeker tegen dat hij toch slaagde voor het opleidingsonderdeel Arabisch I, dat hij met talen geen problemen heeft en dat het op de theorievakken is dat hij moet werken. De bestreden beslissing heeft volgens verzoeker enkel de cijfers naast elkaar gelegd zonder enige context in rekening te brengen en zonder de persoonlijke coaching bij de afweging te betrekken.

Ten slotte wijst verzoeker erop dat hij voor de eerste bachelor Arabistiek vier vrijstellingen heeft en dat hij omwille van de regel dat in de eerste bachelor enkel vakken van het eerste jaar mogen worden opgenomen bijgevolg minder lesuren zal hebben en dus meer tijd zal kunnen spenderen aan de op te nemen vakken.

In haar *antwoordnota* brengt verwerende partij in herinnering dat zij, op grond van artikel 22, §2 van het OER en artikel II.246, §§ 1 en 2 van de Codex Hoger Onderwijs, maatregelen van studievoortgangsbewaking kan opleggen en een inschrijving kan weigeren wanneer (i) voorheen zonder positief resultaat bindende voorwaarden voor de inschrijving werden opgelegd, of (ii) uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van dergelijke bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren.

De instelling is, wanneer deze omstandigheden zich voordoen, niet verplicht om de inschrijving van de student te weigeren en kan, nog steeds volgens verwerende partij, oordelen dat er voldoende vooruitzichten op verbetering zijn en beslissen om een student ondanks zijn zwakke prestaties in voorgaande academiejaren toch nog in te schrijven. Zulks behoort tot de discretionaire bevoegdheid van de instelling, waarop de Raad slechts een marginaal toezicht kan uitoefenen.

In casu is de bestreden beslissing naar oordeel van verwerende partij gemotiveerd en zeker niet onredelijk. De achtereenvolgende in- en uitschrijvingen voor verschillende opleidingen en de beperkte credits die uiteindelijk werden behaald, wijzen volgens verwerende partij op een studie-ingesteldheid en een studievoortgang die geen enkele garantie biedt op betere resultaten in de toekomst.

De opmerking van verzoeker dat het opleggen van bindende voorwaarden geen zin heeft gelet op de ADHD, het uitstelgedrag en de angststoornissen houdt, zo stelt verwerende partij, eigenlijk de bevestiging in dat de inschatting van de bestreden beslissing correct is.

Verzoeker wijst erop dat hij voor zijn aandoening geen medicatie verdraagt, dat de ADHD hem beperkt in de verwerkbare leerstofhoeveelheden en zijn werkgeheugen, dat de aandoening bovendien uitstelgedrag en vermoeidheid veroorzaakt en dat hij zich voor zijn uitstelgedrag laat begeleiden: omtrent dit alles stelt verwerende partij dat in de interne procedure geen bewijsstukken werden voorgebracht zodat er ook geen rekening kon mee worden gehouden. Alleszins leest verwerende partij in het neuropsychologisch verslag geen bemoedigende elementen: het perfectionisme doet verzoeker snel vermoeid raken waardoor het werkritme daalt en de concentratie vermindert, en wat het geheugen betreft zijn er ernstige oproepingsproblemen en inprentingsproblemen in welbepaalde omstandigheden. De therapie kan wel soelaas bieden voor het uitstelgedrag, maar verwerende partij ziet hierin geen oplossing voor de concentratieproblemen, de problemen met leerstofverwerking en de oproepingsproblemen.

Uit verzoekers betoog en de bijgebrachte stukken blijkt volgens verwerende partij dat universitaire studies voor verzoeker te hoog gegrepen zijn.

Het feit dat verzoeker geslaagd is voor het opleidingsonderdeel Arabisch I levert voor verwerende partij niet het bewijs dat hij goed is in talen, nu het slechts een inleidend vak betreft waarin studenten basiskennis opdoen. Aan het opleidingsonderdeel Arabisch II heeft verzoeker niet deelgenomen. Daarnaast behelst de gekozen opleiding heel wat meer dan enkel

Rolnr. 2015/526 – 17 november 2015

taalvakken, onder meer theoretische vakken waarvan verzoeker aangeeft er moeite mee te hebben.

In zijn wederantwoordnota spreekt verzoeker een aantal feitelijke elementen tegen.

In de eerste plaats stelt verzoeker dat de inschrijving in de opleiding Oost-Europese talen en culturen in het academiejaar 2013-2014 een administratieve vergissing was en dat hij in werkelijkheid een inschrijving in Oosterse talen en culturen beoogde.

Verder verduidelijkt verzoeker dat hij een bindende voorwaarde *op zich* zinloos acht omdat dit, omwille van zijn aandoening, steeds vergezeld moet gaan van bijkomende ondersteuning zoals de persoonlijke coaching. Hij betwist ook te hebben gesteld niet in staat te zijn grote leerstofgehelen aan te kunnen: dit moet worden begrepen als een probleem tijdens de blokperiode omdat verzoeker wegens het uitstelgedrag te veel achterstand had opgelopen en de leerstof binnen de korte resterende tijdspanne niet meer kon studeren. Ook het falen voor het opleidingsonderdeel Arabisch II is hier volgens verzoeker aan toe te schrijven.

Het verwerken van theoretische vakken lukt naar oordeel van verzoeker wel, nu hij daarvoor een methode heeft ontwikkeld.

Ten slotte verwijst verzoeker naar het neuropsychologisch verslag dat hij stelt bij het intern beroep te hebben meegedeeld wat de leercurve, het geheugenonderzoek en de problemen bij de oproeping betreft.

Beoordeling

De Raad wil aannemen dat verzoeker zich bij zijn inschrijving in 2013 heeft vergist, en dat hij beoogde zich in te schrijven voor de opleiding Bachelor of Arts in de Oosterse talen en culturen.

Hiermee rekening houdend, ligt volgend studietraject voor:

- Academiejaar 2007-2008: inschrijving voor de opleiding Bachelor of Arts in de Oosterse talen en culturen, met uitschrijving op 19 november 2007;
- Academiejaar 2007-2008: inschrijving voor de opleiding Bachelor of Arts in de Wijsbegeerte, met uitschrijving op 5 december 2007;
- Academiejaar 2007-2008: inschrijving voor de opleiding Bachelor of Arts in de Oost-Europese talen en culturen, met uitschrijving op 31 maart 2008;
- Academiejaar 2013-2014: inschrijving voor de opleiding Bachelor of Arts in de Oosterse talen en culturen, met uitschrijving op 8 november 2013;
- Academiejaar 2013-2014: inschrijving in de opleiding Bachelor of Arts in de Taal- en letterkunde, afstudeerrichting Duits-Italiaans.

Gespreid over twee academiejaren is verzoeker aldus vijfmaal in een studierichting ingeschreven geweest. In de laatst vermelde studierichting behaalt verzoeker in het academiejaar 2013-2014 na de tweede zittijd 3 van de 24 opgenomen studiepunten.

In het academiejaar 2014-2015 schrijft verzoeker zich andermaal in voor een andere studierichting, ditmaal Bachelor of Arts in de Oosterse talen en culturen, arabistiek en islamkunde. De hem opgelegde maatregel van studievoortgangsbewaking, die ertoe strekt dat verzoeker de helft van de opgenomen studiepunten diende te behalen en die door verzoeker niet werd aangevochten, wordt niet gehaald: verzoeker haalt credits voor slechts 16 van de 57 opgenomen studiepunten.

Artikel II.246, §1, van de Codex Hoger Onderwijs verleent een hogeronderwijsinstelling de bevoegdheid om aan een student bindende voorwaarden op te leggen voor de inschrijving of om verdere inschrijving te weigeren wanneer voorheen zonder positief resultaat bindende voorwaarden voor de inschrijving werden opgelegd.

Verzoeker betwist niet de regelmatigheid van de maatregel die hem na het academiejaar 2013-2014 werd opgelegd, en betwist evenmin dat hij aan de daarin vervatte voorwaarden voor verdere inschrijving niet heeft voldaan.

Wel wijst verzoeker erop dat hij pas bij aanvang van het academiejaar 2013-2014 werd gediagnosticeerd met een leerstoornis en dat de eerste medicamenteuze behandeling niet is aangeslagen en integendeel eerder negatieve bijwerkingen veroorzaakte – elementen die dan

weer door verwerende partij niet worden betwist. Deze vaststelling doet besluiten dat retrospectieve analyses voor het inschatten van verzoekers slaagkansen minder relevant zijn.

Het academiejaar dat aanleiding heeft gegeven tot het opleggen van de maatregelen van studievoortgangsbewaking heeft verzoeker in moeilijke omstandigheden doorgebracht, en hij heeft de beslissing genomen om uit te schrijven voor alle opleidingsonderdelen waarvoor dat nog mogelijk was.

Gelet op het feit dat de diagnose was gesteld en verzoeker in staat is geweest de nodige ondersteuning en behandeling te zoeken, is voornamelijk het academiejaar 2014-2015 naar oordeel van de Raad relevant om de inschatting te maken of de bestreden beslissing kan standhouden.

Ter zake stelt de Raad vast dat verzoeker een cursus 'mindfulness' heeft gevolgd, dat hij een driedaagse cursus 'Timemanagement en plannen voor studenten met ADD' heeft gevolgd en dat hij begeleiding heeft gezocht bij de studentenpsychologe.

Spijts al deze inspanningen is verzoeker er in het academiejaar 2014-2015 niet in geslaagd voor de helft van de opgenomen studiepunten credits te behalen. Met 16 van de 57 studiepunten (28%) blijft verzoeker integendeel ver van het vooropgezette doel van 50% verwijderd.

Verzoeker lijkt er vooralsnog niet in te zijn geslaagd om de hindernissen die zijn aandoening hem bezorgen (uitstelgedrag, vermoeidheid, problemen met oproeping enz.) in voldoende mate te remediëren opdat de beoordeling van de bestreden beslissing – met name dat er onvoldoende redenen zijn om een merkelijke verbetering in de studieresultaten te doen vermoeden – als onjuist of kennelijk onredelijk zou voorkomen.

Gewis valt niet uit te sluiten dat een andere beroepsinstantie op basis van dezelfde gegevens mogelijk tot een ander en voor verzoeker gunstiger oordeel zou komen, maar de Raad is niet zo een beroepscommissie en kan verzoeker niet behoeden voor strenge, enkel voor onwettige beoordelingen.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 17 november 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder, voorzitter van de Raad

Jean Goossens bijzitter
Daniël Cuypers bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs secretaris

De secretaris De voorzitter

Melissa Thijs Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.627 van 17 november 2015 in de zaak 2015/535

In zake:

Tegen:

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 10 oktober 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 7 september 2015 waarbij aan de verzoeker een 8 op 20 werd toegekend voor het onderdeel '........' van het opleidingsonderdeel '.......' en de beslissing van de interne beroepscommissie van 25 september 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk werd verklaard en er tot een nieuwe beoordeling beslist werd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 17 november 2015.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Mr. Tom Peeters, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding "Bachelor Schilderkunst".

Voor het deelopleidingsonderdeel "......" (deel van het opleidingsonderdeel "......") bekomt verzoekende partij een examencijfer van 8/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 10 september 2015 een intern beroep in bij de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 25 september 2015 werd het intern beroep ontvankelijk verklaard en werd tot een nieuwe beoordeling besloten.

De interne beroepsbeslissing stelde het volgende:

"De interne beroepscommissie neemt ten aanzien van de student de volgende beslissing:

De betrokken lector zal de paper opnieuw nalezen, en daarbij duidelijk aangeven op welke criteria zijn punt gebaseerd is. Indien bepaalde criteria slechter scoren alleen door de technische problemen, zal de lector deze criteria uit de beoordeling laten.

Motivering van de beslissing:

De commissie stelt vast dat de student in tweede zittijd zijn referenties verbeterde, doch hetzelfde cijfer kreeg. Doordat de commissie niet beschikt over beoordelingscriteria, kan zij niet vaststellen of dit een correcte beoordeling door de docent was.

De commissie stelt vast dat de student technische problemen ondervond bij het indienen van de taak. Aangezien de beoordelingscriteria niet gekend zijn, kan ze niet vaststellen in hoeverre dit een rol speelde bij de beoordeling.

Om die reden beslist ze de docent te vragen om de beoordeling opnieuw te laten plaatsvinden, waarbij hij expliciet dient aan te geven op welke criteria hij de beoordeling baseert en de student niet minder punten mag geven voor criteria die aangetast zijn door het technische probleem (bv. lay-out)."

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 28 september 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 10 oktober 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

De verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het ingestelde beroep bij de Raad ingevolge laattijdigheid. Zij stelt dat het intern beroep ter kennis gebracht werd van verzoeker per aangetekende brief van 28 september 2015. Zij stelt dat volgens E-Tracker bij BPost verzoekende partij deze aangetekende brief op 3 oktober 2015 in ontvangst heeft genomen

zodat de termijn voor het extern beroep verstreek op 8 oktober 2015. Verwerende partij merkt op dat het extern beroep slechts ingediend werd op 9 oktober 2015 en dus laattijdig was. Ter zitting beperkt de verwerende partij dit middel in zoverre het verzoekschrift betrekking heeft op de "beslissing" van 25 september 2015.

De Raad stelt vast dat verzoekende partij een verzoekschrift bij de Raad indiende bij aangetekend schrijven van 10 oktober 2015. Verzoeker vraagt de Raad een heroverweging van zijn (her)examenresultatenvan augustus 2015. In zoverre de Raad in dit verzoekschrift een beroep tegen de "beslissing" van 25 september 2015 kan ontwaren, lijkt het verzoek, althans op het eerste gezicht, laattijdig te zijn. In de "beslissing" van 25 september 2015 leest de Raad het volgende:

"De interne beroepscommissie neemt ten aanzien van de student de volgende beslissing: De betrokken lector zal de paper opnieuw nalezen en daarbij duidelijk aangeven op welke criteria zijn punt gebaseerd is. Indien bepaalde criteria slechter scoren alleen door technische problemen, zal de lector deze criteria uit de beoordeling laten."

Vervolgens motiveert de beroepsinstantie deze beslissing.

Uit de vermelding van de beroepsmodaliteiten in de brief van 28 september 2015, waarin verweerder deze beslissing aan verzoeker meedeelt, zou op het eerste gezicht kunnen worden afgeleid dat de betrokken beslissing een eindbeslissing vormt waarbij de interne beroepsinstantie de haar bij artikel 4.4.4.1 van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij toegekende volheid van bevoegdheid heeft uitgevoerd. Dit wordt naar het oordeel van de Raad echter tegengesproken door voormeld citaat. Immers, op 6 oktober 2015 stuurt de instelling verzoeker een e-mail met als onderwerp "intern beroep", die enkel uitgaat van de Directeur Onderwijs- en Studentenbeleid. In de e-mail leest de Raad het volgende:

"De interne beroepscommissie van 29 september besliste naar aanleiding van jouw intern beroep tegen de studievoortgangsbeslissing van 7 september het volgende: "Om die reden beslist ze de docent te vragen om de beoordeling opnieuw te laten plaatsvinden, waarbij hij expliciet dient aan te geven op welke criteria hij de beoordeling baseert en de student niet minder punten mag geven voor criteria die aangetast zijn door het technische probleem (bv. lay-out)."

Vervolgens treft de Raad in de beslissing de weergave van de externe beroepsmodaliteiten aan, alsmede een vraag om ontvangst- en leesbevestiging. Bij de e-mail is in bijlage een document toegevoegd dat wellicht uitgaat van de betrokken lector, doch dat niet genaamtekend is en geen datum vermeldt. Naar luidt van het document betreft het een toelichting in detail van de evaluatie van 4 paperopdrachten van verzoeker aan de hand van de evaluatiecriteria en de eindcompetenties. Tevens gaat het document in op het in de beslissing van 25 september 2015 aangehaalde mogelijk technisch probleem.

De Raad leest de e-mail van 6 oktober 2015 en de bijlage samen en kan er geen beslissing van de interne beroepsinstantie in terugvinden. Zo leest de Raad in de e-mail dat *de docent de paper opnieuw heeft beoordeeld en het punt van 9/20 behoudt*. Aldus treft de Raad er geen beslissing van de interne beroepsinstantie in aan, nog daargelaten een eindbeslissing met betrekking tot het interne beroepschrift van verzoeker.

De Raad leest er bijgevolg ook geen beslissing in waarbij de interne beroepsinstantie conform de devolutieve werking van het intern beroep haar bevoegdheid in het kader van de beroepsprocedure heeft uitgeput, in het voorliggend geval zijn beoordeling van de competenties van de student in de plaats te stellen van de beoordeling door de instantie die de aangevochten beslissing heeft genomen. *In casu* heeft de interne beroepsinstantie, naar lezing van de Raad, de papers met het oog op het herbekijken van de beoordeling aan de betrokken lector terugbezorgd, doch op basis van diens toelichting bij de evaluatie (zie bijlage bij de email van 6 oktober 2015) zelf geen nieuwe beoordeling gemaakt. Aldus miskent de interne beroepsinstantie, bij gebrek aan een eindbeslissing over de competenties van verzoeker, haar bevoegdheid, een gebrek dat aan de openbare orde raakt.

Dat de e-mail van 6 oktober 2015 melding maakt van de beroepsmodaliteiten bij de Raad, kan de Raad, al het voorgaande in acht genomen, niet tot de beslissing brengen dat de interne beroepsinstantie op 6 oktober 2015 een beslissing heeft genomen conform de haar in het OER toegekende bevoegdheid.

Rolnr. 2015/535 – 17 november 2015

Hoewel het verzoek, in zoverre het gericht is tegen de beslissing van 25 september 2015, die de Raad niet als een eindbeslissing kan kwalificeren, laattijdig lijkt, is het in werkelijkheid voorbarig, aangezien de interne beroepsinstantie haar bevoegdheid niet volledig heeft uitgeoefend c.q. in de plaats van de initiële beslisser de betwiste evaluatie (nog) niet heeft overgedaan.

Het verzoek is voorbarig en bijgevolg op dit ogenblik onontvankelijk. De Raad gaat ervan uit dat door de interne beroepsinstantie binnen redelijke termijn een nieuwe beslissing wordt genomen, temeer gezien de interne beroepsinstantie niet de mogelijkheid heeft genomen om overeenkomstig artikel II.284, tweede lid Codex Hoger Onderwijs binnen een termijn van 15 kalenderdagen een beslissing te nemen.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 17 november 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote, kamervoorzitter

Piet Versweyvelt bijzitter

Henri Verhaaren bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen secretaris

De secretaris De voorzitter

Freya Gheysen Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.603 van 17 november 2015 in de zaak 2015/537

In zake:

tegen:

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 11 oktober 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van 6 oktober 2015 waarbij het intern beroep ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 17 november 2015.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is bij verwerende partij voor het eerst ingeschreven in het academiejaar 2012-2013, in de opleiding Bachelor of Arts in de Archeologie (60 studiepunten).

Tijdens de eerste zittijd nam verzoeker deel aan alle examens en behaalde hij voor drie opleidingsonderdelen een credit, ten belope van 13 studiepunten. In de tweede zittijd legde verzoeker zes examens af; opnieuw behaalde hij voor drie opleidingsonderdelen een credit, ditmaal voor 17 studiepunten.

Verzoeker behaalde aldus credits voor de helft van de studiepunten waarvoor hij was ingeschreven; er werd hem geen maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd.

In het academiejaar 2013-2014 volgt verzoeker een individueel traject binnen dezelfde opleiding. Hij neemt een studieprogramma op van 12 opleidingsonderdelen ten belope van 57 studiepunten.

Tijdens de eerste zittijd neemt verzoeker deel aan tien examens en behaalt hij een credit voor vier opleidingsonderdelen, goed voor 17 studiepunten. In de tweede zittijd legt verzoeker vijf examens af; voor twee daarvan behaalt verzoeker een credit, ten belope van 9 studiepunten. Voor één vak krijgt verzoeker de vermelding 'bedrog'.

Daar verzoeker niet de helft van de opgenomen studiepunten heeft behaald, wordt aan hem een bindende maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd, ertoe strekkende dat hij in het volgende academiejaar moet slagen voor de helft van de opgenomen studiepunten. Slaagt verzoeker daar niet in, dan zal hij niet meer kunnen inschrijven voor dezelfde opleiding.

In het academiejaar 2014-2015 volgt verzoeker opnieuw een individueel traject binnen de opleiding Archeologie. Hij schrijft initieel in voor 14 opleidingsonderdelen en behoudt er, na de uitschrijving voor '........' 13, ten belope van 67 studiepunten.

Tijdens de eerste zittijd neemt verzoeker deel aan zes examens en behaalt hij een credit voor drie opleidingsonderdelen, goed voor 19 studiepunten. De tekorten van twee vakken uit het eerste deliberatiepakket worden getolereerd. In de tweede zittijd legt verzoeker twee examens af; voor één daarvan behaalt verzoeker een credit, ten belope van 3 studiepunten.

Aangezien verzoeker aldus slechts voor 22 van de 67 studiepunten credits behaalde en niet voldeed aan de bindende voorwaarde die ham was opgelegd, werd verdere inschrijving in de studierichting Archeologie hem geweigerd.

Op 17 september 2015 stelt verzoeker tegen deze beslissing intern beroep in. Daarin wijt verzoeker de gebrekkige studievoortgang aan uitstelgedrag en faalangst, alsook aan fysieke ongemakken ten gevolge van stress.

Bij beslissing van 6 oktober 2015 wordt het intern beroep ongegrond verklaard, op grond van de volgende motivering:

"Uit een vergelijking van het aantal verworven studiepunten met het aantal opgenomen studiepunten blijkt dat de student aan de [verwerende partij] een zeer beperkte studievoortgang heeft geboekt en dat de norm die het OER hanteert voor de beoordeling van de vraag of uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren, werd overschreden.

De commissie neemt akte van de persoonlijke omstandigheden die de student in het beroepsschrift aanvoert ter verrechtvaardiging van het gebrek aan studievoortgang, en onderkent dat deze omstandigheden problemen kunnen veroorzaakt hebben bij de studies. Zij is evenwel van mening dat die omstandigheden niet van die aard zijn dat ze doen vermoeden dat bindende voorwaarden opleggen wel zinvol is en dat de studievoortgang in het nieuwe academiejaar aanmerkelijk zal verbeteren. De student behaalt, op enkele uitzonderingen na, globaal gezien geen goede examencijfers.

Uit de studieloopbaan en de gerealiseerde studievoortgang blijkt volgens de commissie manifest dat alsnog de toelating geven om in te schrijven met bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren.

De commissie stelt dat de weigering tot inschrijving voor de betrokken opleiding geen eindpunt hoeft te zijn. De weigering geldt enkel voor de opleiding archeologie wat betekent dat de student aan een anderen [verwerende partij]-opleiding of aan andere hogeronderwijsinstellingen wel kan toegelaten worden. Hij beschikt nog over voldoende leerkrediet en de commissie raadt hem dan ook aan om te heroriënteren aangezien de commissie op basis van de zwakke studievoortgang besluit dat de opleiding archeologie wellicht niet de juiste richting is voor de student.

Het intern beroep wordt ongegrond verklaard. De weigering tot inschrijving in de opleiding archeologie wordt bekrachtigd."

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet hiertoe evenmin redenen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Afstand

Met een e-mail van 31 oktober 2015, meldt verzoeker aan de Raad het volgende:

"[Verzoeker] heeft goed nagedacht, en zal archeologie dit jaar zeker niet verderzetten. Om geen tijd te verliezen is hij inmiddels begonnen aan [hogeschool] aan een opleiding. Misschien kan hij ooit in de toekomst iets hernemen van de behaalde resultaten aan [verwerende partij].

We wensten u dit mee te delen opdat u allen geen kostbare tijd en energie meer zou steken in dit dossier "

De Raad begrijpt dit bericht als een afstand.

Er zijn geen redenen om de afstand niet toe te kennen.

BESLISSING

De Raad neemt akte van de afstand.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 17 november 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder, voorzitter van de Raad

Jean Goossens bijzitter

Daniël Cuypers bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs secretaris

De secretaris De voorzitter Melissa Thijs Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.604 van 17 november 2015 in de zaak 2015/540

In zake:

tegen:

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 10 oktober 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de studievoortgangsbeslissing van 11 september 2015 en de beslissing van de interne beroepscommissie van 6 oktober 2015 waarbij het intern beroep ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 17 november 2015.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is bij verwerende partij voor het eerst ingeschreven in de opleiding Bachelor of science in de Criminologie het academiejaar 2011-2012.

In dat academiejaar neemt hij een studiepakket op van 60 studiepunten. Hij neemt deel aan alle examens en behaalt na de tweede zittijd voor vier opleidingsonderdelen een credit, ten belope van 23 studiepunten.

Aangezien verzoeker aldus niet minstens de helft van de opgenomen studiepunten behaalt, wordt hem een bindende voorwaarde opgelegd, ertoe strekkende dat hij zich niet meer voor de

betrokken opleiding zou mogen inschrijven indien hij in het volgende academiejaar niet minstens voor de helft van de opgenomen studiepunten een credit behaalt.

In het academiejaar 2012-2013 volgt verzoeker een individueel traject met zes opleidingsonderdelen ten belope van 37 studiepunten. Na de twee examenzittijden behaalt verzoeker voor vier opleidingsonderdelen en 24 studiepunten een credit. Aan de hem opgelegde voorwaarde had verzoeker daardoor voldaan.

In het academiejaar 2013-2014 volgt verzoeker een individueel traject bestaande uit 9 opleidingsonderdelen ten belope van 58 studiepunten. Op het einde van dat academiejaar behaalt verzoeker voor één opleidingsonderdeel een credit, ten belope van 7 studiepunten. Opnieuw wordt aan verzoeker de bindende voorwaarde opgelegd, ertoe strekkende dat hij zich niet meer voor de betrokken opleiding zou mogen inschrijven indien hij in het volgende academiejaar niet minstens voor de helft van de opgenomen studiepunten een credit behaalt.

In het academiejaar 2014-2015 schrijft verzoeker zich in voor de opleiding Bachelor of arts in de Kunstwetenschappen. Verzoeker neemt een studiepakket van 13 vakken op, overeenstemmend met 60 studiepunten. Op het einde van het academiejaar behaalt verzoeker één credit, ten belope van 3 studiepunten.

Op grond van artikel 24, §2 van het onderwijs- en examenreglement (verder: het OER) van verwerende partij wordt verzoeker de verdere inschrijving aan verwerende partij ontzegd, gegeven de vaststelling dat hij overheen vier academiejaren slechts 57 van de 215 opgenomen studiepunten heeft behaald, en de laatste drie academiejaren slechts 34 van de 155 opgenomen studiepunten.

Op 12 september 2015 tekent verzoeker tegen deze beslissing intern beroep aan. Hij zet daarbij het volgende uiteen:

"Ik ben een student uit de eerste bachelor kunstwetenschappen (...), maar ik begon in 2011 in de Criminologische Wetenschappen. Het eerste jaar verliep niet zo goed doordat ik een verkeerde studiehouding aannam. Gelukkig kon ik me het jaar daarna herpakken, om nog een jaar later in een GIT-traject terecht te komen. Maar toen begonnen de echte problemen pas. De laatste twee jaar werd ik geterroriseerd door angst- en paniekaanvallen. Ik moet er eerlijkheidshalve ook bij vermelden dat vier jaar geleden al eens vastgesteld werd dat ik met ambivalente

gevoelens kampte, maar nooit ben ik daar verder voor in behandeling geweest, aangezien het na verloop van tijd veel beter met me ging.

Mijn schoolresultaten, en mijn sociale leven begon enorm onder de angstaanvallen te [lijden] want ik durfde amper buiten komen: een trip naar de winkel stelde ik zo lang mogelijk uit omdat ik het niet aandurfde me tussen het mierennest van winkelende personen te begeven, afspraken met vrienden probeerde ik altijd af te zeggen, en in plaats van een drukbezette tram te nemen, begon ik fikse wandelingen richting het auditorium te maken. Als het me ten minste lukte om in het auditorium te blijven, want twee à drie uur in een massa volk zitten, zorgde letterlijk voor angstzweet. Zelfs bij het schrijven van deze brief en het terugdenken aan die momenten, voel ik me vrij flauw in mijn vel zitten. Het werd zo erg dat ik alle examens aan mij voorbij liet gaan. Daarenboven vond ik de richting Criminologische Wetenschappen helemaal niet zo interessant als eerst gedacht. De logische stap was om in te grijpen en te veranderen.

En dat bleek in eerste instantie een stap in de goeie richting: de Kunstwetenschappen lagen veel dichter bij mijn interesses en ik kon het terug opbrengen om me opnieuw in een auditorium vol mensen te begeven. De voortdurend aanwezig zijnde angst, bleef zich binnenin me ontwikkelen, maar het was opnieuw mogelijk om les te volgen. Ik nam voortaan strategisch aan de zij- of achterkant van het auditorium plaats zodoende ik makkelijk kon vluchten indien het me teveel werd.

Jammer genoeg bleef dat euforisch gevoel niet lang duren. Zo snel als een onweer op kan komen, zo snel nam de angst de controle over mijn leven terug over. Steeds vaker stond ik ettelijke minuten voor de les begon in de toiletten met een paniekaanval, waarna ik terug naar huis keerde. De drempel om hulp te zoeken en er met iemand over te praten was zo ontzettend hoog dat ik me liever binnenshuis opsloot, wat ervoor zorgde dat alles erger werd. Een rationele mens zou zeggen dat we in een tijd leven waar mentale problemen stilaan uit de taboesfeer gehaald worden, en dat de hulpverlening steeds makkelijker verloopt. Maar het is eenmaal je zelf te maken hebt met psychologische problemen dat je beseft hoe moeilijk is om iemand je leven binnen te laten zodat je over je problemen kan praten.

Mijn leven bestond dit schooljaar uit een vicieuze cirkel waar het niet mogelijk leek om te ontsnappen. De examenperiodes werden me opnieuw teveel, en hoewel ik meestal, naar mijn aanvoelen, wel voldoende geleerd had, lukte me het helemaal niet deel te nemen. Ik was kapot.

In de herexamens ondernam ik opnieuw een poging, maar veelal werd ik niet voor het aanvangen van het examen met huilbuien geconfronteerd. Bij sommige lukte het wel om deel te nemen, maar het was keer op keer vechten tegen de angst, waardoor er van concentratie amper sprake was. Ik probeerde die kopijen zo goed als ik kon in te vullen, maar de benauwdheid zorgde ervoor dat ik alles zo vlug mogelijk invulde, zodat ik van dat gruwelijke gevoel verlost zou zijn, wat er op zijn beurt voor zorgde dat ik niet alles naar behoren en niet naar mijn volledige kunnen invulde.

Na mijn laatste examen besloot ik dat het genoeg was. Ik sprak op 8 september met mijn huisarts [naam] waarna hij me een lichte angstremmer voorschreef en me aanraadde om via de [verwerende partij] psychologische begeleiding te

zoeken. Daarnaast verzekerde hij me dat we samen om oplossingen zouden zoeken, en dat wanneer de examenperiode aan zou breken, hij me zeker zou ondersteunen. Hij raadde me aan om hem geregeld op de hoogte te houden, zodoende hij me steeds een aangepaste behandeling kan aanraden.

Diezelfde dag nog stuurde ik een mailtje naar de afdeling studieadvies, en normaal gezien heb ik volgende week dinsdag (15 september) een afspraak om een eerste gesprek te voeren. Ik hoop dat dit het begin zal zijn van mijn 'nieuwe' leven.

Ik ben ervan overtuigd dat ik de capaciteiten heb om zowel u als de [verwerende partij] trots te maken. De interesse in mijn richting is er in overvloed: mijn boekenkast vulde zich dit jaar met kunstboeken, en ieder weekend blader ik door de tv-gids op zoek naar kunstdocumentaires die mogelijks op tv getoond worden. Daarnaast denk ik dat ik zeker en vast de leerstof onder de knie had, want dit jaar leerde ik een paar studenten kennen, en één ervan hielp ik geregeld toen ze moeilijkheden of problemen ervoer bij het instuderen van de te kennen leerstof. Ik vraag u om me nog één jaar aan [verwerende partij] te gunnen. Een jaar waarin ik kan bewijzen dat ik wel degelijk in staat ben om voor alle vakken te slagen. Nu weet ik dat mijn huisarts achter me staat, en dat ik me op psychologische begeleiding kan beroepen. Ik denk er ook aan om tijdens het weekend, wanneer ik huiswaarts keer, bij het CAW aan te kloppen om extra studiebegeleiding te vragen zodat ik zeker optimaal voorbereid ben op de examens. Ik wil me al beginnen inzetten en voorbereiden op de proefwerken in januari; zo gedreven ben ik."

De interne beroepscommissie behandelt het beroep van verzoeker in zitting van 6 oktober 2015, en komt daarbij tot de volgende beoordeling:

"(...)

De commissie heeft kennis genomen van de studievoortgang van de student en van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepschrift.

Uit een vergelijking van het aantal verworven studiepunten met het aantal opgenomen studiepunten blijkt dat de student aan de [verwerende partij] een zeer beperkte studievoortgang heeft geboekt en dat de norm die het OER hanteert voor de beoordeling van de vraag of uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren, werd overschreden.

De commissie neemt akte van de persoonlijke omstandigheden die de student in zijn beroepsschrift aanvoert ter verrechtvaardiging van het gebrek aan studievoortgang, en onderkent dat die omstandigheden problemen kunnen veroorzaakt hebben bij de studies. Zij is evenwel van mening dat die omstandigheden niet van die aard zijn dat ze doen vermoeden dat bindende voorwaarden opleggen wel zinvol is en dat de studievoortgang in het nieuwe academiejaar aanmerkelijk zal verbeteren. De commissie stelt vast dat de student globaal gezien gen goede examencijfers behaalt.

Rolnr. 2015/540 – 17 november 2015

Uit de studieloopbaan en de gerealiseerde studievoortgang blijkt volgens de commissie manifest dat alsnog de toelating geven om in te schrijven met bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren.

De commissie stelt dat de weigering tot inschrijving aan de [verwerende partij] geen eindpunt hoeft te zijn. De weigering geldt enkel voor de [verwerende partij] wat betekent dat de [verzoeker] aan andere hogeronderwijsinstellingen wel kan toegelaten worden. De commissie raadt hem dan ook aan te heroriënteren aangezien de commissie op basis van de zwakke studievoortgang besluit dat de univesiteit wellicht niet de juiste richting is voor de student.

Het intern beroep wordt ongegrond verklaard. De weigering tot inschrijving aan de [verwerende partij] wordt bekrachtigd."

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij voert aan dat verzoeker niet enkel de beslissing op intern beroep aanvecht, maar ook de initiële studievoortgangsbeslissing van 6 oktober 2015.

Het intern beroep heeft op grond van artikel 95 van het OER evenwel devolutieve werking, zodat de beslissing van de interne beroepscommissie in de plaats komt van de initiële studievoortgangsbeslissing, die daardoor uit de rechtsorde is verdwenen. Die initiële beslissing kan daardoor volgens verwerende partij niet meer op ontvankelijke wijze het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoeker voert in zijn wederantwoordnota geen verweer tegen deze exceptie.

Beoordeling

De exceptie treft doel. De interne beroepscommissie beschikt bij de beoordeling van het beroep over volheid van bevoegdheid, zodat haar beslissing in de plaats komt van de initiële studievoortgangsbeslissing.

De beslissing van 11 september 2015 is daardoor uit de rechtsorde verdwenen en kan niet meer op ontvankelijke wijze het voorwerp van een beroep bij de Raad uitmaken. Het beroep is dan ook enkel ontvankelijk in de mate dat het is gericht tegen de beroepsbeslissing van 6 oktober 2015 (verder: de bestreden beslissing).

Het beroep is in de aangegeven mate ontvankelijk.

V. De middelen

Verzoeker steunt een enig middel op het redelijkheidsbeginsel en de motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoeker steunt zich – de Raad vat samen met verzoeker sterk samen – op de volgende grieven: het gebrek aan studievoortgang wordt verklaard door de ernst van de situatie, die gedurende twee jaar een normaal functioneren verhinderde en een directie invloed had op de deelname aan de examens; verzoeker meent niettemin over voldoende kennis te beschikken om te kunnen slagen, ook gegeven zijn enthousiasme en de reeds getroffen voorbereiding. De bestreden beslissing neemt onvoldoende in overweging dat verzoeker zijn positie reeds gedeeltelijk heroriënteerde en dat er nog meer veranderingen zullen worden gemaakt met het oog op een optimale slaagkans.

Verzoeker voert ook aan, naast een herneming en actualisering van de feitelijke omstandigheden, dat de bestreden beslissing onvoldoende rekening houdt met zijn persoonlijke situatie en te zeer concentreert op de examenresultaten, en stelt zeer gemotiveerd te zijn om de studies verder te zetten. Hij meent dat de studies thans haalbaar zijn dankzij de (para)medische behandeling en geeft aan bereid te zijn bijkomende studiehulp te zoeken. Verzoeker informeert ook naar de mogelijkheden van een bijzonder statuut, en stelt een nieuwe strenge bindende voorwaarde te zullen aanvaarden.

Ten slotte wijst verzoeker erop dat in de mate dat de bestreden beslissing de mogelijkheid van een inschrijving aan een andere hogeronderwijsinstelling open laat, verzoeker vermoedt dat de inschrijvingsperiodes voor dit academiejaar zijn afgesloten of dat hij pas in januari weer zou kunnen starten, waardoor hij een half jaar verliest. Bovendien vreest verzoeker dat hij elders weer een studierichting zal kiezen die hem niet ligt – hoewel hij aangeeft ook aan een andere universiteit Kunstwetenschappen te kunnen studeren. Dit laatste zou volgens verzoeker dan weer moeilijk liggen met de huisvesting die hij geregeld heeft.

In haar *antwoordnota* wijst verwerende partij er vooreerst op dat de Raad bij de beoordeling van verzoekers beroep slechts over een marginaal toetsingsrecht beschikt.

Vervolgens wordt het studieverleden van verzoeker in herinnering gebracht: reeds na het academiejaar 2011-2012 werd een bindende voorwaarde opgelegd, het volgende academiejaar voldeed verzoeker aan de opgelegde voorwaarde maar zonder erg overtuigende resultaten, in het academiejaar 2013-2014 werden slechts voor 7 van de 58 studiepunten credits behaald. Over drie academiejaren viel verzoeker toen net niet onder de voorwaarden voor toepassing van het toenmalige artikel 22 van het OER, maar verdere inschrijving in de studierichting Bachelor of Science in de Criminologische Wetenschappen werd hem wel verboden.

Dat de wijziging in studiekeuze, die dus niet geheel vrijwillig lijkt te zijn geweest, beter aansluit bij verzoekers interesse, laat zich volgens verwerende partij niet merken in de behaalde resultaten, zodat kan worden gesteld dat de waarschuwingen uit het verleden geen enkele zin hebben gehad.

In het licht van deze omstandigheden is verwerende partij van oordeel dat niet redelijk kan worden ontkend dat uit het dossier van verzoeker manifest blijkt dat het opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren, zodat het geen zin heeft om verzoeker nogmaals onder bindende voorwaarden toe te laten.

Wat de door verzoeker aangevoerde problemen betreft, stelt verwerende partij dat de verklaring van de huisarts d.d. 25 november 2011 en het attest d.d. 8 september 2015 met betrekking tot voorgeschreven medicatie, door verzoeker niet werden neergelegd in de interne beroepsprocedure, zodat de beroepscommissie er ook geen rekening mee kon houden.

Alleszins werpen deze stukken voor verwerende partij geen ander licht op de zaak: integendeel blijkt daaruit dat de psychische problemen niet nieuw zijn. De gevolgde therapie en de medicijnen helpen slechts tijdelijk een verzoeker geeft zelf aan dat meer therapie noodzakelijk is. Er is voor verwerende partij geen reden om aan te nemen dat verzoeker nu reeds een dermate verbeterde situatie kent dat hij in het nieuwe academiejaar een betere

studievoortgang zou kunnen realiseren. Bovendien scoorde verzoeker ook in het academiejaar 2011-2012 al slecht op een ogenblik waarop hij blijkens zijn verzoekschrift nog niet af te rekenen had met angststoornissen.

In zijn wederantwoordnota schetst verzoeker opnieuw uitvoerig de feitelijke omstandigheden, waarbij hij thans ook zijn schoolprestaties in het secundair onderwijs betrekt. Verzoeker blijft daarin bij zijn standpunt dat hijzelf het initiatief heeft genomen om van studierichting te veranderen – hij stelt het monitoraat ter zake te hebben gecontacteerd vóór het bericht van verwerende partij dat een verdere inschrijving in Criminologische Wetenschappen niet meer werd toegelaten.

De volgende stap in de behandeling die verzoeker in zijn verzoekschrift aankondigde, werd uiteindelijk pas op 2 november gezet. Verzoeker gaat in detail in op de aangevatte therapie.

In repliek op het standpunt ingenomen door verwerende partij, herhaalt verzoeker dat er voorbij wordt gegaan aan de mentale en lichamelijke toestand waarin hij verkeerde. Zinloos acht hij de suggestie om te heroriënteren buiten de universiteit, daar hij dat niet ziet zitten en bovendien ook aan de hogeschool met examens zou worden geconfronteerd.

Verzoeker betreurt verder dat verwerende partij in haar antwoordnota niet ingaat op zijn voorstel om nog eenmaal bindende, en strengere voorwaarden op te leggen, evenmin als op het herwonnen enthousiasme of de financiële gevolgen waar verzoeker tegenaan kijkt.

Echte vooruitgang kan er volgens verzoeker nog niet zijn geboekt, nu hij slechts enkele maanden eerder voor het eerst medische hulp heeft gezocht. Beterschap is er wel reeds. Verweersters visie dat verzoeker nog een hele weg te gaan heeft en nog therapie nodig heeft, wordt door verzoeker bijgevallen, maar hij wijst erop dat de gekozen (niet volledig medicamenteuze) behandelingswijze in overleg met de huisarts is vastgelegd en dat de psychologische begeleiding verder loopt.

Ten slotte herinnert verzoeker aan het huurcontract dat hij heeft ondertekend, in de veronderstelling dat zijn intern beroep op een voor hem gunstige beslissing zou uitdraaien, en aan het feit dat een inschrijving aan een andere instelling tijdverlies zou betekenen.

Beoordeling

De Raad brengt vooreerst in herinnering dat artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs de Raad verbiedt om zijn appreciatie betreffende de waarden van een kandidaat in de plaats te stellen van de onderwijsinstelling of haar organen. De Raad beschikt derhalve, zoals verwerende partij terecht aangeeft, slechts over een marginaal toetsingsrecht.

Dit betekent onder meer dat wat het redelijkheidsbeginsel betreft, de Raad slechts tot vernietiging van de bestreden beslissing kan overgaan wanneer die zo kennelijk onredelijk is dat geen enkele andere normaal en voorzicht handelende onderwijsinstelling tot een dergelijke beslissing zou kunnen komen.

Nog anders gezegd, de vaststelling dat de verzoekende partij wordt geconfronteerd met beslissing die streng is te noemen en de veronderstelling dat een andere beroepscommissie op basis van dezelfde gegevens tot een ander en voor verzoeker gunstiger oordeel zou komen, volstaan niet opdat de Raad tot vernietiging zou overgaan. De Raad mag immers de inhoudelijke beoordeling niet overdoen, en hij kan een verzoekende partij niet behoeden voor strenge, maar enkel voor onwettige beoordelingen.

Tweedens dient de beoordeling of een beslissing met de beginselen van behoorlijk bestuur in overeenstemming is, te worden gemaakt aan de hand van enerzijds de voorliggende feitelijke elementen waarop de beslissing steunt en anderzijds de inhoud en draagwijdte van die beslissing. De gevolgen die een studievoortgangsbeslissing vervolgens, nadat zij is genomen, voor de verzoekende partij kan hebben op emotioneel, financieel,... vlak, staan in principe buiten die beoordeling. Dat verzoeker door de bestreden beslissing wordt vertraagd in zijn studievoortgang is derhalve louter een mogelijk gevolg van de bestreden beslissing. De financiële implicaties waarvan verzoeker getuigt zijn dat eveneens.

Verzoeker is bij verwerende partij ingeschreven sinds het academiejaar 2011-2012. Hoewel hij stelt eerder reeds met 'ambivalente gevoelens' te kampen te hebben gehad, blijkt uit verzoekers betoog dat de psychische problemen die hem thans treffen hun oorsprong kennen in het academiejaar 2013-2014.

De Raad moet samen met verwerende partij vaststellen dat de twee daaraan voorafgaande academiejaren, reeds duidelijk blijk geven van een problematische studievoortgang. In het academiejaar 2011-2012 behaalt verzoeker slechts 23 van de 60 studiepunten en krijgt hij een bindende voorwaarde opgelegd. In het academiejaar 2012-2013 beperkt verzoeker zijn curriculum tot 37 studiepunten, waarvan hij er slechts 24 behaalt. In de jaren voor het ontstaan van de huidige aandoening, behaalde verzoeker derhalve een globaal studieresultaat van credits ten belopen van 47 studiepunten tegenover een opname van 97 studiepunten, zijnde minder dan de helft.

Waar verzoeker aanvoert dat zijn slaagkansen niet kunnen worden beoordeeld op basis van de resultaten van het academiejaar 2014-2015 (één credit en 3 studiepunten behaald op een totaal van 60) omdat de therapie toen nog niet was aangevat, laat staan vruchten kon afwerpen, dan stelt verwerende partij daar niet kennelijk onjuist tegenover dat er geen reden is om de matige resultaten van de voormelde eerste twee academiejaren buiten beschouwing te laten.

Verzoekers studieresultaten zijn vervolgens verslechterd; de Raad kan aannemen dat dit het gevolg is van de psychische problemen en de daarmee gepaard gaande nevenverschijnselen en heeft begrip voor de moeilijke situatie waarin verzoeker daardoor kan zijn gebracht. De Raad kan eveneens aannemen dat het zoeken van psychologische hulp voor verzoeker een moeilijk te nemen hindernis was.

Een en ander evenwel, plaatst de academiejaren tussen 2010 en 2012 niet buiten beschouwing en neemt ook niet weg dat verzoeker, zoals hijzelf aangeeft, nog een lange weg te gaan heeft in zijn therapie. Verwerende partij oordeelt mogelijk streng, maar zeker niet kennelijk onredelijk of onevenredig, door verdere inschrijving te weigeren op basis van de inschatting dat verzoeker *hic et nunc* onvoldoende aantoont dat zijn situatie dermate is verbeterd dat betere studievoortgang binnen de verwachtingen ligt. De Raad kan, zoals hierboven is aangegeven, die inschatting niet overdoen in de plaats van de beroepscommissie.

Wat de motiveringsplicht betreft, wijst de Raad erop dat het de bestreden beslissing is die het voorwerp van 's Raads wettigheidsonderzoek uitmaakt, en niet de antwoordnota van de verwerende partij.

Rolnr. 2015/540 – 17 november 2015

Verzoeker beklaagt zich erover dat verwerende partij in die nota niet ingaat op zijn 'aanbod' in het verzoekschrift om een nieuwe inschrijving onder nog strengere voorwaarden toe te laten. Die vraag heeft verzoeker evenwel in de interne beroepsprocedure niet voorgelegd, zodat het, in de mate dat daarin een middel kan worden gezien, alleszins een nieuw middel betreft dat in de huidige stand van de procedure niet op ontvankelijke wijze voor het eerst kan worden opgeworpen.

Het enig middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 17 november 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder, voorzitter van de Raad

Jean Goossens bijzitter

Daniël Cuypers bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs secretaris

De secretaris De voorzitter
Melissa Thijs Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.605 van 17 november 2015 in de zaak 2015/542

In zake:

tegen:

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 12 oktober 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van 6 oktober 2015 waarbij het intern beroep onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 17 november 2015.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat, die verschijnt voor verzoekende partij en, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is tijdens het academiejaar 2014-2015 bij verwerende partij ingeschreven in de opleiding Bachelor of laws in de Rechten.

In de eerste examenzittijd slaagde verzoeker niet voor het opleidingsonderdeel 'Vaardigheden I', waarvoor hij een examencijfer van 8/20 behaalde.

De inschrijving voor de tweede examenzittijd is voor dit vak – dat bestaat uit oefeningen en testen bij oefeningen in kleine groepen – onderworpen aan een tijdige registratie. Op het elektronisch leerplatform staat vermeld dat inschrijven voor de tweede examenzittijd mogelijk is via het elektronisch leerplatform vanaf 6 juli 2015 tot en met 15 juli 2015.

Volgens verwerende partij werd deze informatie op het platform gepubliceerd op 16 juni 2015 en op 6 juli 2015, alsook per e-mail van deze laatste datum. Verzoeker zijnerzijds, stelt dat hij tot 24 juli 2015 in de Verenigde Staten verbleef en dat hij de informatie over de inschrijvingsperiode pas na 15 juli 2015 ontving.

Verzoeker schrijft zich pas na 24 juli 2015 en dus niet tijdig in, en werd niet tot het examen toegelaten. De resultatenlijst bij de proclamatie d.d. 10 september 2015 vermeldt voor verzoeker de code 'AFWE' voor dit opleidingsonderdeel.

Tegen deze beslissing stelt verzoeker intern beroep in, met een e-mail en een aangetekend schrijven van 16 juli 2015.

Dit beroep luidt als volgt:

"I. Feiten

1. Verzoeker was ingeschreven voor het academiejaar 2014-2015 in de Faculteit Rechtsgeleerdheid.

Verzoeker behaalde voor het vak Vaardigheden I (...) in de eerste zittijd een acht.

2. De inschrijving voor de tweede zittijd diende te gebeuren van 6 juli [2015] tot en met 15 juli 2015. Het examen in de tweede zittijd was op 14 augustus 2015 (er diende dus één maan op voorhand ingeschreven te worden).

Verzoeker verbleef in de Verenigde Staten tot 24 juli 2015 en schreef zich niet in voor de tweede zittijd voor het vak Vaardigheden in de periode 6.7.2015 – 15.7.2015. Hij kreeg de informatie omtrent de periode van inschrijven pas ter kennis na het verloop van de desbetreffende periode.

Op 25.7.2015 (onmiddellijk dus na de terugkomst in België) heeft verzoeker per mail gevraagd of hij zich kon inschrijven voor de test in de tweede zittijd. Er werd hem meegedeeld per mail d.d. 26.7.2015 dat dit niet meer mogelijk was.

Op 27.7.2015 heeft verzoeker zich per mail bericht naar professor [J.B.] met hetzelfde verzoek. Op dezelfde dag stuurde verzoeker een mailbericht vaan mevrouw [M.M.].

Prof. [J.B.] antwoordde dat de vraag gericht diende te worden aan de FSA.

Op 8.8.2015 mailt verzoeker naar mevrouw [M.M.]. Hij schrijft dat hij de plaats van een vriend voor het afleggen van de test in de tweede zittijd kan innemen.

De inschrijving werd geweigerd. Verzoeker werd als 'afwezig' gekwalificeerd en kreeg het cijfer 0.

3. Voor verzoeker is het van groot belang dat hij het vorig cijfer voor het vak Vaardigheden I kan behouden aangezien hij dan gedelibereerd kan worden, gelet op zijn andere studieresultaten.

II. <u>Ten gronde – onderwijs- en examenreglement.</u>

Ontvankelijkheid

4. Verzoeker heeft kennis genomen van het 'niet geslaagd' zijn op maandag 14.9.2015. Zijn beroep is binnen de vijf dagen ingediend.

Bovendien is het verzoek ingediend vijf kalenderdagen na de dag van de proclamatie (10.9.2015).

Verzoeker steunt zijn beroep o.a. op een materiële vergissing die op grond van artikel 66, §2 ten allen tijde rechtgezet kan worden (zie verder – nr. 8).

Gegrondheid

5. Artikel 56 ('Examenkansen') schrijft in §1 voor:

'De student die niet slaagt, is automatisch geregistreerd voor deelname aan de tweede examenkans.'

Er is een tegenstrijdigheid tussen dit artikel (automatisch geregistreerd) en het feit dat een student die niet geslaagd is zich nog moet inschrijven voor de tweede zittijd.

6. Artikel 56 ('Examenkansen') schrijft in §2 voor:

'De studenten hebben het recht om voor elk opleidingsonderdeel waarvoor ze geen creditbewijs hebben behaald tijdens de eerste- of tweedesemesterexamenperiode, de tweede examenkans te benutten tijdens de tweedekansexamenperiode.'

Dit recht wordt niet afhankelijk gesteld van het op tijd ingeschreven zijn. Bovendien kan verzoeker 'overmacht' inroepen enerzijds en heeft hij anderzijds de nodige inspanningen geleverd om nog ingeschreven te geraken.

6. Artikel 57 ('Examencijfers') schrijft voor onder §3:

Examencijfers van minder dan 10 op 20 worden niet overgedragen naar een volgende examenperiode of een volgend academiejaar.

Een uitzondering hierop vormt de niet-periodegebonden evaluatie waarvoor geen tweede examenkans wordt aangeboden (cf. artikel 41, 3°). In dit geval wordt het examencijfer overgedragen naar de tweedekansexamenperiode.'

Wanneer verzoeker niet deelnam aan de tweedekansexamenperiode, dan dient zijn vorig cijfer (8) overgedragen te worden, waardoor hij in de mogelijkheid kwam om gedelibereerd te worden.

7. Artikel 66 ('Herziening van examenbeslissingen') bepaalt in §2:

'Materiële vergissingen in het nadeel van de student worden te allen tijde rechtgezet wanneer die het examencijfer, het slagen voor een deliberatiepakket, het slagen voor een opleiding of het bepalen van de graad van verdienste hebben beïnvloed.'

In casu is dit het geval. Mocht verzoeker het cijfer 8 behouden hebben voor het vak 'Vaardigheden I' dan zou hij kunnen gedelibereerd zijn, gelet op zijn andere behaalde cijfers. Het is onlogisch om te stellen dat het cijfer 8 dat behaald werd in de eerste examenperiode vervangen wordt door het cijfer 0 in de tweede examenperiode omwille van het feit dat verzoeker niet tijdig ingeschreven was, dan nog om redenen buiten zijn wil om (overmacht)."

De interne beroepscommissie behandelt verzoekers beroep in zitting van 6 oktober 2015. Zij verklaart het intern beroep onontvankelijk, op basis van de volgende overwegingen:

"(…)

De student vermeldt in het verzoekschrift de volgende argumenten:

- De student behaalde 8/20 tijdens de eerste zittijd.
- Om te kunnen deelnemen aan de tweede zittijd voor dit opleidingsonderdeel dienden de studenten zich in te schrijven voor 15 juli. De student verbleef echter in de VS tot 24 juli 2015. Onmiddellijk na zijn terugkomst heeft de student per e-mail gevraagd om zich nog in te schrijven, wat negatief werd beantwoord. De student mailde vervolgens naar de betrokken lesgever met dezelfde vraag, maar ook zij liet de student niet toe om zich alsnog in te schrijven. Daardoor kon de student niet deelnemen aan de tweede zittijd.
- Op 8 augustus 2015 laat de student aan de pedel weten dat hij de plaats van een vriend kan innemen voor het examen. Ook dan werd de inschrijving nog steeds geweigerd.
- Voor verzoeker is het behoud van het cijfer uit de eerste zittijd van groot belang vermits bij dan gedelibereerd kan worden voor het eerste deliberatiepakket.

De institutionele beroepscommissie heeft kennis genomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepsschrift.

De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de student zijn beroep instelde per aangetekend schrijven met poststempel 16 september 2015. Eveneens op 16 september bezorgde de advocaat van de student een niet-ondertekende kopie van het verzoekschrift per e-mail.

Blijkens artikel 95 OER dient het beroep te worden ingesteld binnen de vervaltermijn van vijf kalenderdagen te rekenen, wat examenbeslissingen betreft, vanaf de kalenderdag na de dag van de proclamatie. Deze termijn is een decretaal bepaalde termijn (artikel II.283 Codex Hoger Onderwijs) waarvan niet kan worden afgeweken. De ontvankelijkheid ratione temporis van een intern beroep raakt immers aan de openbare orde.

De proclamatie is de bekendmaking van de examencijfers en/of deliberatiebeslissingen op openbare of op elektronische wijze of via de puntenlijst.

De proclamatie voor het eerste deliberatiepakket van de opleiding bachelor of laws in de rechten heeft, zoals de student ook zelf opmerkt, plaats gevonden op 10 september 2015. De eerste dag van de beroepstermijn was bijgevolg 11 september, en de beroepstermijn na een einde op dinsdag 15 september 2015.

Het beroep werd pas ingesteld op 16 september 2015. Het is bijgevolg onontvankelijk want laattijdig."

Dit is de bestreden beslissing. Zij werd aan verzoeker meegedeeld per e-mail van 9 oktober 2015 en per aangetekend schrijven van 13 oktober 2015.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van verzoekers beroep.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

Verzoeker bestrijdt enerzijds dat het interne beroep laattijdig werd ingediend, en herneemt vervolgens de middelen die hij in het intern beroep had ontwikkeld ten aanzien van de initiële studievoortgangsbeslissing.

De Raad onderzoekt eerst of het intern beroep terecht onontvankelijk werd verklaard.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert aan dat de proclamatie plaats vond op 10 september 2015 en niet openbaar was: de examencijfers werden dezelfde dag naar verzoeker gemaild om 18u00. Verzoeker heeft dit mailbericht gelezen enkele dagen later; minstens moet worden aangenomen dat verzoeker het bericht pas op 11 september 2015 heeft gelezen. In dat geval vangt de termijn om het intern beroep in te stellen pas aan op 12 september 2015, om te eindigen op 16 september 2015.

Daarnaast stelt verzoeker dat aangezien er geen openbare bekendmaking van de examencijfers was, het examenresultaat moet geacht worden aan de student te zijn meegedeeld ten laatste op 12 september 2015; ook in dit geval was het intern beroep tijdig.

Ten slotte beroept verzoeker zich op artikel 66, §2 van het onderwijs- en examenreglement (verder: het OER), waarin is bepaald dat een materiële vergissing steeds kan worden rechtgezet.

In haar *antwoordnota* repliceert verweerster vooreerst dat er van een materiële vergissing geen sprake is: het examencijfer werd correct ingevoerd en verzoeker nam niet deel aan de tweede examenzittijd. Overdracht van een (niet-credit) examencijfer van de eerste naar de tweed examenzittijd is enkel mogelijk wanneer er geen tweede examenkans is voorzien, wat *in casu* wel het geval was. Nog met betrekking daartoe, wijst verwerende partij erop dat verzoeker naar de vorm geen rechtzetting van een materiële vergissing heeft gevraagd, maar een intern beroep ten gronde heeft ingesteld.

Wat de beroepstermijn voor het intern beroep betreft, argumenteert verwerende partij als volgt. Zowel artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs als artikel 95, §2 van het OER schrijven voor dat het intern beroep moet worden ingesteld binnen een vervaltermijn van vijf kalenderdagen, te rekenen vanaf de proclamatie van de beslissing. De datum van kennisname

kan enkel de aanvangsdatum van de beroepstermijn zijn voor andere studievoortgangsbeslissingen dan een proclamatie. Verwerende partij verwijst naar het OER wat de uiterste data van proclamatie betreft, alsook naar het feit dat verzoeker erkent de examenresultaten op 10 september 2015 te hebben ontvangen.

Bij de mededeling van de punten waren de beroepsmodaliteiten correct vermeld, zodat de beroepstermijn wel degelijk is ingegaan op 11 september 2015 om te eindigen op 15 september 2015, wat verzoekers intern beroep dus laattijdig maakt.

Dat het niet zou gaan om een 'openbare bekendmaking' zoals verzoeker aanvoert, wordt door verwerende partij betwist. Zij verwijst ter zake naar de definitie van de bekendmaking in het OER en stelt dat de bekendmaking via een elektronisch platform moet worden beschouwd als een 'openbare bekendmaking'.

In de *wederantwoordnota* argumenteert verzoeker dat geen onderscheid dient te worden gemaakt tussen een studievoortgangsbeslissing en een examenbeslissing wat de kennisname van die beslissing betreft. Hij blijft bij het standpunt dat er geen openbare bekendmaking van de examencijfers is geweest, zodat de datum van 12 september 2015 in rekening moet worden genomen.

Wat betreft de vraag of een bekendmaking via een elektronisch platform beschouwd kan worden als een openbare bekendmaking, gedraagt verzoeker zich naar de wijsheid van de Raad.

Beoordeling

Artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs luidt als volgt:

De student die oordeelt dat een ongunstige studievoortgangsbeslissing aangetast is door een schending van het recht, heeft toegang tot een interne beroepsprocedure, waarvan de vormen zijn vastgelegd in het onderwijs- en examenreglement.

De student stelt een verzoek tot heroverweging van de studievoortgangsbeslissing in binnen een vervaltermijn van 5 kalenderdagen, die ingaat op:

1° in het geval van een examenbeslissing: de dag na deze van de proclamatie;

2° in het geval van een andere studievoortgangsbeslissing: de dag na deze waarop de student kennis heeft genomen van de genomen beslissing.

De decreetgever heeft aldus in de Codex Hoger Onderwijs voor wat betreft de termijn voor het instellen van het intern beroep, zelf een duidelijk onderscheid gemaakt tussen enerzijds examenbeslissingen (vanaf de proclamatie) en anderzijds 'andere studievoortgangsbeslissingen' (vanaf de kennisname).

De beslissing die het voorwerp uitmaakte van het door verzoeker ingestelde intern beroep is ontegensprekelijk een examenbeslissing. Verwerende partij moet worden bijgevallen in haar stelling dat er geen sprake is van een materiële vergissing, zodat er geen reden is om toepassing te maken van artikel 66, §2 van het OER.

Verzoekers argument dat er geen openbare proclamatie is geweest, zodat mocht worden voortgegaan op artikel 70 van het OER dat voorschrijft dat de individuele puntenlijst ten laatste op zaterdag 12 september 2015 na afloop van de tweedekansexamenperiode ter beschikking wordt gesteld, kan niet worden aangenomen.

Zoals de Raad eerder reeds oordeelde, moet de in de Codex bedoelde 'proclamatie' als officiële bekendmaking van de resultaten worden onderscheiden van een eventuele navolgende 'plechtige proclamatie' waarop bijvoorbeeld de graden worden bekendgemaakt, de diploma's worden uitgereikt, enz. (RvStvb. 22 augustus 2008, nr. 2008/045).

Een 'proclamatie' kan gebeuren door het elektronisch raadpleegbaar maken van de resultaten (RvStvb. 11 maart 2008, nr. 2008/003 en RvStvb. 11 maart 2008, nr. 2008/004).

De definitie van 'bekendmaking' zoals opgenomen in de definitielijst van het OER van verwerende partij strijdt niet met deze lezing, en vermocht dus de consulteerbare bekendmaking ad valvas of via het elektronisch leerplatform als 'proclamatie' te beschouwen.

Ter zitting wijst verwerende partij erop dat in het OER de datum van 12 september 2015 is opgenomen als uiterste datum van de proclamatie voor deze opleiding, maar dat de studenten reeds bij aanvang van het academiejaar in kennis zijn gesteld dat de proclamatie zal plaatsvinden op 10 september 2015. Verzoekende partij betwist niet dit bericht te hebben

ontvangen. De Raad leidt hieruit af dat verzoeker ervan op de hoogte was dat 10 september 2015 de precieze datum van de proclamatie zou zijn, zodat hij niet verrast kon zijn door een bekendmaking van de resultaten op dezelfde datum.

Bovendien erkent verzoeker dat hij de mededeling van de examencijfers heeft ontvangen in een e-mail van 10 september 2015. Dat hij hiervan pas op latere datum kennis heeft genomen is niet relevant, aangezien de 'kennisname' krachtens artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs enkel voor de bepaling van de beroepstermijn tegen 'andere studievoortgangsbeslissingen' een rol kan spelen.

Verzoeker beschikte derhalve over een vervaltermijn van vijf kalenderdagen vanaf de dag na de proclamatie op 10 september 2015 om het intern beroep in te stellen. Die termijn liep van 11 september tot en met 15 september 2015. Nu er geen reden is om de termijn te verlengen (voor zover artikel II.294, §1, vierde lid van de Codex Hoger Onderwijs op de interne beroepsprocedure van toepassing is), was de laatste dag om het intern beroep in te stellen dinsdag 15 september 2015.

Het door verzoeker op (woensdag) 16 september 2015 ingestelde intern beroep is derhalve laattijdig.

Het middel is niet gegrond. De bestreden beslissing heeft het intern beroep terecht onontvankelijk verklaard.

Uit artikel II.285, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs volgt dat de Raad slechts uitspraak kan doen over een beroep wanneer voorafgaand het intern beroep op regelmatige wijze werd uitgeput. Nu dat *in casu* niet het geval is, kan de Raad geen kennis nemen van de middelen die door verzoeker worden ontwikkeld tegen de initiële studievoortgangsbeslissing.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 17 november 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Rolnr. 2015/542 – 17 november 2015

Jim Deridder, voorzitter van de Raad

Jean Goossens bijzitter

bijgestaan door

Daniël Cuypers

Melissa Thijs secretaris

De secretaris De voorzitter
Melissa Thijs Jim Deridder

bijzitter

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.624 van 17 november 2015 in de zaak 2015/544

In zake:

Tegen:

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 12 oktober 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de Commissie Bijzondere Inschrijvingen van 21 september 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 17 november 2015.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

De partijen zijn niet verschenen ter zitting.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de opleiding "Toegepaste Economische Wetenschappen".

Verzoekende partij mag zich in academiejaar 2015-2016 enkel inschrijven voor financiële rapportering en analyse en wiskunde, en dit onder diplomacontract.

Verzoekende partij stelde op datum van 14 september 2015 een intern beroep in bij Commissie Bijzondere Inschrijvingen van de onderwijsinstelling. Bij beslissing van de Commissie Bijzondere Inschrijvingen op datum van 21 september 2015 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat na het herbekijken van het dossier beslist werd de toelatingsvoorwaarden voor het academiejaar 2015-2016 niet aan te passen zodat zij enkel kan inschrijven voor financiële rapportering en analyse en wiskunde, en dit onder diplomacontract. De commissie is van oordeel dat de kennis van wiskunde gezien het niet benutten van de vele examenkansen en het hoogst behaalde cijfer op al deze zittijden te zwak is om al vervolgvakken toe te staan. Ze benadrukt dat indien de studente dit jaar slaagt voor wiskunde, ze volgend jaar een aanvraag kan doen om de overige vakken tegelijkertijd op te nemen indien haar leerkrediet daarvoor volstaat.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 21 september 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 12 oktober 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

De verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het ingestelde beroep bij de Raad ingevolge laattijdigheid. Zij stelt dat verzoekende partij met zekerheid kennis heeft genomen van de bestreden beslissing op 29 september, wat blijkt uit de e-mail die zij op die datum naar de faculteit stuurt. Ze merkt op dat verzoekende partij wacht tot 12 oktober om beroep in te dienen bij de Raad, waardoor de vervaltermijn van vijf kalenderdagen ruim overschreden is. Verzoekende partij gaat niet in op dit aspect in haar wederantwoordnota.

De Raad stelt vast dat verzoekende partij een verzoekschrift bij de Raad indiende bij aangetekend schrijven van 12 oktober 2015 tegen de beslissing op intern beroep van 21 september 2015. Verzoekende partij heeft ten laatste op 29 september 2015 kennis gekregen van deze beslissing, wat blijkt uit het e-mailbericht dat zij op die dag verzonden heeft aan verwerende partij. De beroepstermijn van vijf kalenderdagen begint te lopen de dag na die van de kennisname, *in casu* vanaf 30 september 2015.

Rolnr. 2015/544 – 17 november 2015

Het beroep van 12 oktober 2015 werd derhalve niet tijdig binnen de vijf kalenderdagen na kennisname van de beslissing op intern beroep ingesteld. Ten overvloede merkt de Raad op dat het verzoekschrift niet door verzoekende partij persoonlijk werd ondertekend.

Het beroep is onontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 17 november 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote, kamervoorzitter

Piet Versweyvelt bijzitter

Henri Verhaaren bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen secretaris

De secretaris De voorzitter

Freya Gheysen Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.629 van 19 november 2015 in de zaak 2015/477

In zake:

Tegen:

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 2 oktober 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 11 september 2015 waarbij aan de verzoeker een bindende voorwaarde wordt opgelegd en de beslissing van de interne beroepscommissie van 29 september 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 november 2015.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding "Bachelor in de Rechten".

Verzoekende partij wordt een bindende voorwaarde opgelegd voor academiejaar 2015-2016, met name dat zij bij een herinschrijving via diplomacontract voor dezelfde opleiding voor minstens de helft van de opgenomen studiepunten credits dient te verwerven, met inbegrip

van het opleidingsonderdeel '........' verzoeker daarvoor na vier examenkansen nog geen credit heeft behaald.

Verzoekende partij stelde op datum van 15 september 2015 een intern beroep in bij interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 29 september 2015 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde het volgende:

"[Verzoeker] haalt in zijn verzoekschrift aan dat er sprake is van "overmacht" omwille van de ziekte van zijn grootvader. Als stavingsstuk hiervan wordt een attest van ziekenhuisopname van 4 september 2015 tot en met 14 september 2015 gevoegd.

De commissie is van oordeel dat de student niet aantoont dat op het ogenblik van het examen in de tweede zittijd, namelijk op 1 september 2015, in een situatie van "overmacht" verkeerde, gelet op het feit dat het enige stavingsstuk dat wordt voorgelegd een verklaring van een ziekenhuisopname is van een niet-inwonende grootvader.".

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 29 september 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 2 oktober 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij voert aan dat het verzoekschrift onontvankelijk is in zover het gericht is tegen de oorspronkelijke examenbeslissing d.d. 11 september 2015.

De Raad stelt vast dat het verzoekschrift van 2 oktober 2015 ook is gericht tegen de beslissing op intern beroep. Verwerende partij heeft deze beslissing genomen op 29 september 2015. Het beroep betrof een beslissing van 11 september 2015 en inzonderheid de oplegging van een bindende voorwaarde bij een herinschrijving in academiejaar 2015-2016.

Aangezien het verzoekschrift uitdrukkelijk de beslissing op intern beroep van 29 september 2015, die naar het oordeel van de Raad als gevolg van de devolutieve werking van de door verweerder georganiseerde interne beroepsprocedure in de plaats is gekomen van de ermee aangevochten beslissing van 11 september 2015, aanmerkt als voorwerp van het beroep, acht de Raad het beroep vanuit dit oogpunt ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het motiveringsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en het gelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt vooreerst dat er sprake is van overmacht, daar in de periode medio augustus tot en met 15 september 2015 haar grootvader getroffen werd door ziekte en een opname in een verpleeginrichting noodzakelijk bleek. Verder merkt ze op dat haar algemene studievoortgang in haar eerste jaar hoger onderwijs (2013-2014) 50 van de 60 opgenomen studiepunten bedroeg en in het tweede jaar (2014-2015) 54 van de 66 opgenomen studiepunten. Ze benadrukt dat ze in die twee academiejaren telkens voor dezelfde opleiding was ingeschreven. Ze meent dat er vragen gesteld kunnen worden bij het opleggen van het 'plotse' quotum van een studievoortgang van 50% in komend academiejaar. Ten slotte stelt verzoekende partij nog dat de beslissing genomen op 11 september 2015 slechts op behoorlijke wijze op 15 september 2015 gecommuniceerd werd, waardoor het gelijkheidsbeginsel geschonden wordt met het oog op het instellen van een intern beroep tussen de studenten die tijdig hun puntenblad hebben verkregen en zij die pas later kennis kregen van deze beslissing.

Verwerende partij stelt vooreerst dat verzoeker uit de bestreden beslissing zonder meer kan afleiden dat de grieven vermeld in zijn intern beroep werden weerlegd. Verder merkt verwerende partij op dat de elementen beschreven in het verzoekschrift geen afbreuk doen aan de redelijkheid van de bestreden beslissing, nu dient opgemerkt te worden dat in de tweede zittijd van het afgelopen academiejaar de verzoekende partij voor liefst 5 van de 8 opleidingsonderdelen een credit behaalde. Ten slotte merkt verwerende partij op dat zij alle

beslissingen op vrijdag 11 september 2015 geproclameerd heeft en dat het intern beroep van verzoeker ontvankelijk werd verklaard.

Beoordeling

Verzoeker beroept zich op de schending van het motiveringsbeginsel in samenlezing met het redelijkheidsbeginsel bij het nemen van de voorliggende weigeringsbeslissing door de verwerende partij. Hij roept ook de schending in van het gelijkheidsbeginsel in het kader van het instellen van de interne beroepsprocedure.

De Raad herinnert eraan dat hij zijn beoordeling over de studievoortgang van een student niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling, maar dat hij evenwel nagaat of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of deze niet kennelijk onredelijk is. Deze appreciatiebevoegdheid van de Raad is niet anders wat voorliggende studievoortgangsbeslissing betreffende het opleggen van bindende voorwaarden en de weigeren van een inschrijving betreft.

Inzake de door het decreet aan de instelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in de concrete gevallen die zich voordoen bindende voorwaarden op te leggen en een inschrijving te weigeren heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat dit impliceert dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdende met de gegevens eigen aan de zaak. Het gegeven dat instellingen werken met in hun reglementering voorafgaandelijk uitgewerkte richtlijnen en beleidsregels wat de invulling van de bindende voorwaarden betreft en de weigering van inschrijving doet daaraan geen afbreuk. Een instelling moet voldoende rekening houden met de bijzondere omstandigheden waarin de student zich bevond bij het nemen van de betreffende studievoortgangsbeslissing. De student dient de beroepsinstantie evenwel tijdig en onderbouwd in kennis te stellen van haar bijzondere omstandigheden.

In artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs wordt het opleggen van bindende studievoorwaarden voor diplomastudenten gekoppeld aan een minimaal te leveren relatieve studieprestatie. Ingeval een student niet voldoet aan deze bindende voorwaarde kan het academiejaar nadien een inschrijving worden geweigerd.

De Raad stelt dat bij de beoordeling van studievoortgangsmaatregel dient rekening te worden gehouden, enerzijds met de door de verzoekende partij geboekte studievoortgang, eventueel met de omstandigheden die een gebrek aan studievoortgang kunnen verklaren, en anderzijds met de informatie over de wijze waarop verzoekende partij in de toekomst meent een voldoende studievoortgang te kunnen boeken.

De grieven van verzoeker inzake het gebrek aan motivering gekoppeld aan de redelijkheid van de studievoortgangsbeslissing betreffen enerzijds de ingeroepen overmachtssituatie en anderzijds het opleggen van de 'bindende' voorwaarde in het licht van de goede studievoortgang die hij de afgelopen twee academiejaren heeft gemaakt.

In casu stelt de Raad vast dat verzoeker in het academiejaar 2013-2014 ingeschreven was in de opleiding rechten voor het modeltraject van 60 studiepunten. Hij behaalde een vrij behoorlijke studievoortgang van 50 studiepunten (83,3 % studierendement d.i. de verhouding opgenomen en verworven studiepunten). Hij slaagde niet voor twee opleidingsonderdelen, met name: '.......' (4stp) en '.......' (6stp). Het academiejaar nadien schrijft hij zich in voor 56 studiepunten uit het tweede modeltraject aangevuld met de 10 studiepunten uit het eerste bachelorjaar. Hij behaalde een studievoortgang van 54 studiepunten op 66 studiepunten (81,8% studierendement). Hij slaagde echter opnieuw niet voor het opleidingsonderdeel '........' uit het eerste bachelorjaar.

Artikel 85 § 2 van het OER bepaalt dat een student die al twee maal voor een opleidingsonderdeel is ingeschreven en hiervoor geen credit behaalde bindende voorwaarden opgelegd krijgt:

"Artikel 85 (opleggen van een maatregel van studievoortgangsbewaking)

.....§2. Aan de student ingeschreven onder diplomacontract wordt een bindende voorwaarde opgelegd wanneer hij reeds tweemaal voor een bepaald opleidingsonderdeel was ingeschreven en hiervoor geen creditbewijs behaalde. De student dient bij een herinschrijving via diplomacontract voor dezelfde opleiding voor minstens de helft van de opgenomen studiepunten credits te verwerven, waaronder het betrokken opleidingsonderdeel. Wanneer de student niet aan deze bindende voorwaarde voldoet, wordt de inschrijving voor dezelfde opleiding, evenals voor opleidingsonderdelen ervan geweigerd onder welk contracttype ook...."

Bijgevolg werd verzoeker conform de reglementaire bepalingen (artikel 85 §2 van het OER (bijlage 2 van de verweerder)) een bindende voorwaarde opgelegd: hij diende voor minstens de helft van de opgenomen studiepunten credits te behalen het komende academiejaar en te slagen voor het opleidingsonderdeel '.........'.

Verzoeker wordt derhalve niet geweigerd om zich verder in te schrijven maar betwist het opleggen van de bindende voorwaarde op grond waarvan hij het academiejaar nadien kan geweigerd worden ingeval hij hieraan niet zou voldoen.

Het is belangrijk dat studenten die niet akkoord gaan met een bindende voorwaarde dit reeds aankaarten op het ogenblik van het 'opleggen' van deze voorwaarde, zo niet wordt deze beslissing definitief. Dit impliceert dan het aanvaarden van deze opgelegde voorwaarde. Het bindend karakter heeft tot gevolg dat het niet voldoen aan deze voorwaarde op zich een weigering van inschrijving het academiejaar nadien kan verantwoorden.

De Raad wenst ambtshalve een exceptie in te roepen omtrent de bevoegdheid van de verweerder om *in casu* binnen het decretaal kader een "bindende" studievoortgangsbewakende voorwaarde op te leggen.

Artikel II.246 geeft 'beperkt' aan wanneer een 'bindende' voorwaarde kan opgelegd worden door de onderwijsinstelling.

"Art. II.246 §1. Het instellingsbestuur kan volgende maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen:

- 1° het opleggen van bindende voorwaarden voor de inschrijving. Deze bindende voorwaarden betreffen in beginsel geen evaluatie- en/of deliberatiecriteria die strenger zijn dan de regels die in de instelling algemeen gelden. Het instellingsbestuur kan de studievoortgang van de student wel afhankelijk maken van een deliberatie door een het orgaan of de persoon die verantwoordelijk is voor de bepaling van de studievoortgang;
- 2° het weigeren van de inschrijving van de student. Van deze mogelijkheid wordt slechts gebruik gemaakt indien voorheen zonder positief resultaat bindende voorwaarden voor de inschrijving werden opgelegd of indien uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van dergelijke bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren. Van deze mogelijkheid kan steeds gebruik worden gemaakt bij een onder creditcontract of examencontract met het oog op het behalen van individuele credits ingeschreven student

die zich al tweemaal voor een bepaald opleidingsonderdeel heeft ingeschreven zonder dat hij daarvoor een creditbewijs heeft behaald.

§2. Maatregelen van studievoortgangsbewaking als vermeld in paragraaf 1, punt 1°, kunnen worden opgelegd aan een onder diplomacontract ingeschreven student die na een academiejaar niet ten minste 50% van de studiepunten heeft verworven waarop het diplomacontract betrekking heeft."

Dit betreft derhalve de situatie waarbij een student een studierendement van minder dan 50 % behaalt (verhouding opgenomen en verworven studiepunten). Aan verzoeker – die een hoger studierendement behaalde – werd een 'bindende' voorwaarde opgelegd omdat hij voor het opleidingsonderdeel '.......' reeds twee maal ingeschreven was en geen credit behaalde.

De Raad stelt ten overvloede dat met ingang van het huidige academiejaar 2015-2016 de decretale grens waarbinnen een bindende voorwaarde kan opgelegd worden werd verlegd tot 60% studierendement. Verzoeker behaalt een studierendement dat ook nog ruim boven deze verstrengde grens ligt die de decreetgever heeft vastgelegd in verband met het opleggen van bindende voorwaarden.

De Raad stelt *in casu* vast dat verzoeker gedurende beide academiejaren telkens een vrij behoorlijk studierendement behaalt dat ruim boven deze decretaal bepaalde grens ligt (respectievelijk 83,3 % en 81,8%).

De Raad is van oordeel dat verweerder zijn decretaal toegekende beleidsvrijheid, om binnen een strikt vastgelegde decretale grens 'bindende' voorwaarden op te leggen, overschreden heeft. Zoals hoger aangehaald, heeft het opleggen van een bindende voorwaarde binnen de graduele opbouw van artikel II.246 zeer zwaarwichtige gevolgen voor een student, die bij niet voldoen aan deze voorwaarde, wordt geweigerd het komende academiejaar om zich nog in te schrijven in de betreffende opleiding/instelling. De decreetgever heeft zelf de contouren willen bepalen waarbinnen deze bevoegdheid, die de vrije toegang tot het onderwijs betreft, kan uitgeoefend worden door de verweerder. Anderzijds heeft de decreetgever wel de discretionaire bevoegdheid toegekend aan de verweerder wat de inhoudelijke invulling betreft

-

¹ Art. II.246, 1° Codex Hoger Onderwijs: "indien een student geen 60% van de ingeschreven studiepunten verworven heeft een vorig academiejaar kan bij een nieuwe inschrijving aan eenzelfde of andere instelling een bindende voorwaarde opgelegd worden." (inw. 01.09.2015)

Rolnr. 2015/477 – 19 november 2015

van de bindende voorwaarden. In casu gaat het echter niet over de invulling van de bindende

voorwaarde maar over het opleggen ervan buiten het decretaal vastgelegd kader.

De overige middelen van de verzoekende partij dienen in de huidige stand van het geding niet

verder te worden onderzocht omdat ze niet tot een ruimere vernietiging kunnen leiden.

De beslissing van verweerder wordt prima facie vernietigd op grond van de ingeroepen

exceptie inzake de bevoegdheid van de onderwijsinstelling.

Aangezien de exceptie ambtshalve werd opgeworpen, past het aan partijen de mogelijkheid te

bieden hieromtrent standpunt in te nemen, alvorens over de exceptie uitspraak te doen.

BESLISSING

1. Verzoekende partij en verwerende partij beschikken over een termijn tot uiterlijk 26

november 2015 om 12.00 uur om een toelichtende nota in te dienen omtrent de

ambtshalve opgeworpen exceptie.

2. De zaak zal worden opgeroepen voor een zitting op 26 november 2015 om 12.30 uur.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 19 november 2015, door

de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld

uit:

Karla Van Lint, kamervoorzitter

bijzitter

Piet Versweyvelt

Jean Goossens

bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen

secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.630 van 19 november 2015 in de zaak 2015/480

In zake:

Tegen:

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 30 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van 25 september 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 november 2015.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Meester, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding "Schakelprogramma master in de revalidatiewetenschappen en kinesitherapie".

Verzoekende partij wordt een bindende voorwaarde opgelegd voor academiejaar 2015-2016, met name dat zij bij een herinschrijving via diplomacontract voor dezelfde opleiding voor minstens de helft van de opgenomen credits dient te verwerven.

Rolnr. 2015/480 – 19 november 2015

Verzoekende partij stelde op datum van 17 september 2015 een intern beroep in bij de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 25 september 2015 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat de student geen (medische) bewijsstukken heeft toegevoegd om haar bewering te staven dat ze om diverse medische en privé-redenen een bewogen academiejaar achter de rug heeft wat haar studieresultaten sterk beïnvloed heeft.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 25 september 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 30 september 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel, gecombineerd met het motiveringsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt dat het in Nederland niet eenvoudig is om de medische stukken zomaar op te vragen, gezien de wet op de geneeskundige behandelovereenkomst, en dat dit ook niet kan binnen een termijn van vijf dagen na de opgelegde bindende voorwaarden. Zij benadrukt dat ze de medische stukken heeft opgevraagd en dat deze worden toegestuurd zodra ze ze heeft ontvangen.

Verwerende partij stipt vooreerst aan dat zij begrijpt dat de persoonlijke situatie van verzoekende partij niet evident is. Ze neemt hiervoor een aantal argumenten in overweging uit het intern beroepsschrift:

- "- Eind november 2014 werd verzoekende partij onderzocht op borstkanker, wat voor haar een stressvolle periode was. De diagnose was geen borstkanker, maar fibroadenoom;
- Tijdens de eerste zittijd bleek de moeder van verzoekende partij ernstig ziek en was er een verdenking op longkanker. De diagnose betrof longemfyseem stadium 4. Vanwege de achtergrond van verzoekende partij in de zorg en de korte woonafstand, heeft verzoekende partij de volledige zorg voor haar moeder op zich moeten nemen. Dit zorgde wederom voor een stressvolle en onzekere periode;
- Gedurende de opleiding speelde het perfectionisme van verzoekende partij een grote rol en merkte zij dat het haar steeds meer druk en stress gaf, met faalangst tot gevolg. Hiervoor heeft zij in maart 2015 contact opgenomen met het studiebegeleidingscentrum van verwerende partij;
- Verzoekende partij beëindigde haar relatie;
- Verzoekende partij merkt dat haar gezondheid achteruit ging en is in overleg met haar huisarts gestart met medicatie om meer tot rust te komen en werd doorverwezen naar een psycholoog.".

Verwerende partij merkt wel op dat er – nog steeds – geen enkel bewijsstuk wordt voorgelegd om deze omstandigheden aan te tonen. Zo heeft verzoekende partij tijdens de verschillende examenperiodes in het academiejaar 2014-2015 haar beweerde medische toestand en die van haar moeder nooit gemeld. Ze benadrukt dat het aan de student is om de betrokken faculteit in kennis te stellen van moeilijkheden die zich voordoen die een belemmering (kunnen) vormen voor een vlot studieverloop. Volgens haar is het dan ook niet kennelijk onredelijk dat, enkel op basis van de niet bewezen verklaringen van verzoekende partij over haar persoonlijke situatie, de bestreden beslissing genomen werd. Verwerende partij merkt vervolgens op dat de studievoortgang in academiejaar 2014-2015 slechts 3 op 38 studiepunten bedroeg en dat verzoekster voor alle examenkansen afwezig bleef, behalve voor één opleidingsonderdeel, niettegenstaande zij voor verschillende examens toelating had gekregen deze op een andere datum af te leggen. Ten slotte benadrukt verwerende partij dat de bindende voorwaarde die aan verzoekster werd opgelegd geenszins een weigering van inschrijving betreft.

In haar wederantwoordnota gaat verzoekende partij vooreerst in op de (medische) stukken die ze nog heeft bijgevoegd. Vervolgens stelt ze dat een verplaatsing van een examen geen oplossing op korte termijn is bij een angststoornis. Ze benadrukt dat ze zich voor (bijna) alle examens tijdig heeft afgemeld. Ten slotte stipt ze nog aan dat ze de faculteit eerder had kunnen inlichten omtrent de situatie, maar dat ze dit wegens schaamte en faalangst niet gedaan heeft.

Beoordeling

Verzoekende partij beroept zich op de schending van het motiveringsbeginsel in samenlezing met het redelijkheidsbeginsel bij het nemen van de voorliggende studievoortgangsbeslissing door de verwerende partij.

De Raad herinnert eraan dat hij zijn beoordeling over de studievoortgang van een student niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling, maar dat hij evenwel nagaat of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of deze niet kennelijk onredelijk is. Deze appreciatiebevoegdheid van de Raad is niet anders wat voorliggende studievoortgangsbeslissing betreffende het opleggen van bindende voorwaarden en de weigeren van een inschrijving betreft.

Inzake de door het decreet aan de instelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in de concrete gevallen die zich voordoen bindende voorwaarden op te leggen en een inschrijving te weigeren heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat dit impliceert dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdende met de gegevens eigen aan de zaak. Het gegeven dat instellingen werken met in hun reglementering voorafgaandelijk uitgewerkte richtlijnen en beleidsregels wat de invulling van de bindende voorwaarden betreft en de weigering van inschrijving doet daaraan geen afbreuk. Een instelling moet voldoende rekening houden met de bijzondere omstandigheden waarin de student zich bevond bij het nemen van de betreffende studievoortgangsbeslissing. De student dient de beroepsinstantie evenwel tijdig en onderbouwd in kennis te stellen van haar bijzondere omstandigheden.

In artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs wordt het opleggen van bindende studievoorwaarden voor diplomastudenten gekoppeld aan een minimaal te leveren relatieve studieprestatie. Ingeval een student niet voldoet aan deze bindende voorwaarde kan het academiejaar nadien een inschrijving worden geweigerd.

De Raad stelt dat bij de beoordeling van studievoortgangsmaatregel dient rekening te worden gehouden, enerzijds met de door de verzoekende partij geboekte studievoortgang, eventueel met de omstandigheden die een gebrek aan studievoortgang kunnen verklaren, en anderzijds met de informatie over de wijze waarop verzoekende partij in de toekomst meent een voldoende studievoortgang te kunnen boeken.

In casu stelt de Raad vast dat verzoekende partij was ingeschreven in het academiejaar 2014-2015 voor de opleiding 'Schakelprogramma Master of Science Revalidatiewetenschappen en de Kinesitherapie'. Verzoekende partij heeft voor enkele examens een verplaatsing van examens gekregen ingevolge medische redenen. Verzoekende partij slaagde uiteindelijk voor één van de zeven opgenomen opleidingsonderdelen en behaalde dus slechts 3 van de opgenomen 38 studiepunten (studierendement van 7,8 %). Gelet op het gebrek aan studievoortgang gedurende dit academiejaar (verzoekende partij had minder dan de helft van de opgenomen studiepunten in het schakelprogramma verworven), besliste de examencommissie om verzoekende partij een bindende voorwaarde op te leggen voor haar herinschrijving op grond van art. 85§1 van het Onderwijs- en Examenreglement.

"Artikel 85 (opleggen van een maatregel van studievoortgangsbewaking)

§1. Aan een student ingeschreven onder diplomacontract die niet voor minstens de helft van de opgenomen studiepunten credits heeft behaald, wordt een bindende voorwaarde opgelegd. De student dient bij een herinschrijving via diplomacontract voor dezelfde opleiding voor minstens de helft van de opgenomen studiepunten credits te verwerven. Wanneer de student niet aan deze bindende voorwaarde voldoet, wordt de inschrijving voor dezelfde opleiding, evenals voor opleidingsonderdelen ervan geweigerd onder welk contracttype ook....."

Artikel 85 § 1 van het OER bepaalt dat een student die geen 50 % studierendement behaalt bindende voorwaarden opgelegd krijgt. Deze beslissing werd bevestigd door de interne beroepsinstantie. De bindende voorwaarde luidde: dat zij voor minstens de helft van de opgenomen studiepunten credits moet behalen het komende academiejaar. Verzoekende partij wordt derhalve niet geweigerd om zich verder in te schrijven maar betwist het opleggen van de bindende voorwaarde op grond waarvan zij het academiejaar nadien kan geweigerd worden ingeval hij hieraan niet zou voldoen.

Het is belangrijk dat studenten die niet akkoord gaan met een bindende voorwaarde dit reeds aankaarten op het ogenblik van het 'opleggen' van deze voorwaarde, zo niet wordt deze beslissing definitief. Dit impliceert dan het aanvaarden van deze opgelegde voorwaarde. Het bindend karakter heeft tot gevolg dat het niet voldoen aan deze voorwaarde op zich een weigering van inschrijving het academiejaar nadien kan verantwoorden.

De Raad stelt in dit verband vast dat artikel II.246, §2 Codex Hoger Onderwijs 'beperkt' aangeeft wanneer een 'bindende' voorwaarde kan opgelegd worden door de onderwijsinstelling.

"§2. Maatregelen van studievoortgangsbewaking als vermeld in paragraaf 1, punt 1°, kunnen worden opgelegd aan een onder diplomacontract ingeschreven student die na een academiejaar niet ten minste 50% van de studiepunten heeft verworven waarop het diplomacontract betrekking heeft."

Dit betreft derhalve de situatie waarbij een student een studierendement van minder dan 50 % behaalt (verhouding opgenomen en verworven studiepunten). De Raad stelt vast dat verzoeker het afgelopen studiejaar een studierendement behaalt dat ver onder de decretale grens van 50% ligt. De Raad stelt ten overvloede dat met ingang van het huidige academiejaar 2015-2016 de decretale grens werd verlegd tot 60% studierendement. Verzoeker behaalt in geen geval deze verstrengde grens die de decreetgever heeft vastgelegd in verband met het opleggen van bindende voorwaarden.

De Raad is van oordeel dat het opleggen van de bindende voorwaarde reglementair en conform het decreet is gebeurd. De Raad acht het dan ook *prima facie* niet kennelijk onredelijk om verzoeker in het licht van deze decretaal en reglementair bepaalde grenzen en de haar zwakke studievoortgang een 'bindende' voorwaarde op te leggen.

De Raad stelt verder vast op basis van het dossier dat verzoekende partij volgende bijzondere omstandigheden inroept: ziekte november 2014; zorg voor ernstig zieke moeder; faalangst als gevolg van perfectionisme; beëindigen van relatie; psychologische begeleiding en medicatie.

_

² Art. II.246, 1° Codex Hoger Onderwijs: "indien een student geen 60% van de ingeschreven studiepunten verworven heeft een vorig academiejaar kan bij een nieuwe inschrijving aan eenzelfde of andere instelling een bindende voorwaarde opgelegd worden." (inw. 01.09.2015)

De Raad betreurt de moeilijke persoonlijke situatie waarmee verzoekende partij het afgelopen academiejaar werd geconfronteerd en miskent zeker de ernst hiervan niet. Een dergelijke situatie vormt geen goede omgeving om een moeilijke opdracht, met name het slagen voor een schakelprogramma, te volbrengen. De Raad stelt op basis van voorliggend dossier vast dat (1) verzoekende partij tijdens het academiejaar geen enkele stap heeft ondernomen om melding te maken van haar moeilijke situatie, opdat op gepaste wijze via begeleiding haar hulp kon geboden worden of eventueel een wijziging aan haar studieprogramma kon doorgevoerd worden; (2) dat tijdens het academiejaar geen stavingsstukken werden bijgebracht noch van haar medische situatie, noch van deze van haar moeder; (3) dat verzoekende partij de examenkansen niet heeft benut met uitzondering van één opleidingsonderdeel, ondanks de toegestane inhaalexamens; (4) dat niet in vraag wordt gesteld door de verweerder dat verzoekende partij een medische behandeling heeft ondergaan tijdens het academiejaar, dat verzoekende partij een behandeling is gestart bij een psycholoog in september 2015 en dat verzoekende partij beperkte studiebegeleiding heeft gevolgd voor haar faalangst aan de universiteit en deze vanaf november 2015 verderzet.

De Raad acht het in het licht van deze vaststellingen - ondanks de inspanningen van verzoekende partij om in de toekomst psychologisch begeleid te worden - en de uitermate zwakke studievoortgang van verzoekende partij niet onredelijk dat via het opleggen van een bindende voorwaarde verzoekende partij gewezen wordt op de noodzaak om haar studies het komende academiejaar ernstig aan te pakken. Het opleggen van een bindende voorwaarde (waarbij verzoekende partij ten minste 50% studierendement moet behalen het komende academiejaar) is naar het oordeel van de Raad in de gegeven omstandigheden een redelijke studievoortgangsmaatregel.

Het middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 19 november 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Rolnr. 2015/480 – 19 november 2015

Karla Van Lint, kamervoorzitter

Jean Goossens bijzitter
Piet Versweyvelt bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen secretaris

De secretaris De voorzitter
Freya Gheysen Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.654 van 26 november 2015 in de zaak 2015/481

In zake:

Tegen:

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 2 oktober 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van 21 september 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 november 2015.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Mr., die verschijnt voor de verzoekende partij, en Mr. (*loco* Mr.) en mevrouw, die verschijnen voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding "Bachelor in het onderwijs: kleuteronderwijs".

Voor het opleidingsonderdeel "......" bekomt verzoekende partij een examencijfer van 3/20. Ze wordt tevens niet geslaagd verklaard voor de opleiding "Bachelor in het onderwijs: kleuteronderwijs".

Verzoekende partij stelde op datum van 15 september 2015 een intern beroep in bij de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 21 september 2015 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde vooreerst dat de student voor de tweede examenperiode een werk heeft ingeleverd, zonder afdoende rekening te houden met de uitvoerige werkpunten die in de eerste zittijd werden aangehaald, zoals blijkt uit de commentaren van de beoordelaars in het werk. De interne beroepscommissie benadrukt dat in het evaluatieformulier per competentie uitvoerig werd gemotiveerd waarom de student de betreffende competentie niet behaalt. Ze stelt dat uit het dossier blijkt dat de studente voor het portfolio (50%) een score van 11/20 behaalde, en voor de afstudeeropdracht (50%) een score van 3/20. Ze merkt in dit verband op dat indien één van de deelscores lager is dan 9/20 de laagste score het eindresultaat bepaalt, zodat een eindscore van 3/20 werd vastgesteld.

Verder stelt de interne beroepscommissie dat voor deze student een examencommissie is samengekomen om te onderzoeken of zij uitzonderlijk geslaagd kon worden verklaard, doch dat deze examencommissie heeft besloten dat in het betrokken opleidingsonderdeel competenties worden getoetst die niet even grondig in de andere opleidingsonderdelen zijn beoordeeld en essentieel zijn zodat de studente de doelstellingen van het opleidingsprogramma niet heeft behaald. Ze benadrukt ten slotte dat de onderzoekende houding van de student, die betrekking heeft op de competentie '..........', duidelijk niet werd behaald, dat deze basiscompetentie in dit opleidingsonderdeel wordt uitgediept en slechts in beperkte mate aan bod komt tijdens de effectieve stages en dat een student die een diploma behaalt, verondersteld wordt alle basiscompetenties van de leraar op voldoende wijze te beheersen.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 23 september 2015 aan verzoekende partij overgemaakt, doch niet aan haar raadsman bij wie zij voor het intern beroep keuze van woonplaats had gedaan.

Bij aangetekend schrijven van 2 oktober 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Verzoeker steunt zich in een eerste middel op een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt vooreerst dat de werkwijze, die in de ECTS-fiche staat, niet gehanteerd kan worden: "Indien voor één van beide delen een score van minder dan 9/20 behaald wordt, bepaalt deze score het cijfer van het opleidingsonderdeel professionele bachelorproef 6.". Ze benadrukt dat dit een louter mathematische puntenbepaling betreft waarbij een deel van de prestaties van de student op een geïnstitutionaliseerde manier worden genegeerd. Volgens haar is de score van 3/20 geen correcte weergave van de prestaties van de student, nu zij op het deelonderdeel portfolio – dat de helft van de samenstelling van het eindcijfer vertegenwoordigt – een score van 11/20 behaald heeft.

Verder stelt verzoekende partij dat het nog steeds niet duidelijk is hoe het cijfer van de afstudeeropdracht tot stand kwam, nu dit volgens de ECTS-fiche samengesteld moet zijn uit de quotering voor een mondeling examen en de afstudeeropdracht zelf. Volgens haar zijn de resultaten voor het portfolio en het mondeling examen buiten beschouwing gelaten bij de beoordeling.

Verwerende partij stelt dat de interne beroepscommissie bij de bevestiging van de score van 3/20 louter toepassing gemaakt heeft van de ECTS-fiche, die deel uitmaakt van de toetredingsovereenkomst die door de studente werd ondertekend. Volgens haar is het opmerkelijk dat verzoekende partij pas na de tweede zittijd van het academiejaar 2014-2015 een klacht opwerpt over deze werkwijze, vermits zij het opleidingsonderdeel ook reeds afgelegd heeft in het academiejaar 2013-2014.

Verder stelt verwerende partij dat de interne beroepscommissie in haar beslissing alle in aanmerking komende belangen heeft afgewogen, door het eindwerk, het evaluatieformulier en zelfs het proces-verbaal van de examencommissie in de besluitvorming te betrekken. Volgens haar vermeldt het evaluatieformulier zowel de wijze waarop het cijfer van de afstudeeropdracht tot stand kwam, als een uitvoerige motivatie waarom de studente de eindcompetenties niet behaalde. Ze benadrukt dat ook in het eindwerk zelf uitvoerige commentaren werden aangebracht door de promotor en tweede lezer.

Ten slotte werpt verwerende partij op dat verzoekster zelf onzorgvuldig gehandeld heeft door geen contact op te nemen met de promotor voor week 4 van het tweede semester, zoals voorgeschreven in de handleiding bij het uitwerken van het eindproject, en evenmin te antwoorden op de e-mails die de promotor zelf verstuurde. Ze benadrukt dat dergelijke houding een 0/20 tot gevolg heeft voor het eindproject, doch dat verzoekende partij nog een kans kreeg om met haar promotor af te spreken en haar eindproject in te dienen. Verwerende partij stipt nog aan dat tijdens de eerste zittijd gebleken is dat het eindproject vele tekorten vertoonde, dat de lectoren hier uitvoerig feedback over hebben gegeven, maar dat in tweede zittijd bleek dat de studente hier zo goed als geen gevolg aan had gegeven.

In haar wederantwoordnota stelt verzoekende partij dat een deliberatie geen toepassing is van een contract, maar wel een administratieve rechtshandeling zodat verwerende partij zich als een zorgvuldig bestuur dient te gedragen. Volgens haar is ook de mening van verwerende partij dat de student zelf onzorgvuldig handelde, niet relevant.

Beoordeling

Dit eerste middel van de verzoekende partij betreft de totstandkoming van het totaalcijfer van 3/20 voor het opleidingsonderdeel "......." (6 stp.).

De Raad herinnert eraan dat het hem niet toekomt om zijn appreciatie over de verdiensten van de verzoekende partij in de plaats te stellen van die van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling. De Raad kan er enkel op toezien dat de bestreden beslissing op regelmatige wijze is tot stand gekomen en niet kennelijk onredelijk is.

Bij de meeste vormen van evaluatie, *in casu* een afstudeeropdracht die bestaat uit een portfolio, eindwerk, en een mondeling examen, is er ruimte voor persoonlijke appreciatie wat de toekenning van de punten betreft, gelet op de veronderstelde deskundigheid van de

evaluator. Enkel wanneer blijkt dat de evaluatie niet volgens de vooropgestelde criteria is verlopen of kennelijk onredelijk is, zal de Raad tussenkomen.

In casu betreft de concrete grief van de verzoekende partij enerzijds de werkwijze om de eindscore te berekenen en anderzijds het gebrek aan transparantie wat de deelscores betreft, meer in het bijzonder het deel 'afstudeeropdracht', dat bestaat uit een eindwerk en de mondelinge verdediging.

De Raad stelt op basis van de ECTS-fiche (stuk 6 van de verwerende partij) vast dat het betreffende opleidingsonderdeel een enkelvoudig opleidingsonderdeel van 6 studiepunten is met de leerdoelstelling dat studenten moeten bewijzen dat ze in staat zijn tot reflectie en een onderzoekende houding kunnen aannemen. De leerinhoud wordt opgesplitst in een deel zelfreflectie (een portfolio) en een deel eindproject (de afstudeeropdracht). De eindcompetenties 'reflecteren en onderzoeken' worden dus getoetst door middel van het indienen van een portfolio en een eindwerk met mondelinge verdediging. Beide delen van het opleidingsonderdeel hebben een gelijk gewicht (50%).

De evaluatiecriteria bepalen dat ingeval voor één van beide delen een score van minder dan 9/20 behaald wordt, deze score het eindcijfer betreft van het opleidingsonderdeel. Verzoekende partij behaalt in de tweede zittijd voor het portfolio een score van 11/20 en de voor de afstudeeropdracht 3/20. De Raad stelt vooreerst vast dat verwerende partij conform de in de ECTS-fiche geformuleerde voorschriften en vooropgestelde beoordelingsmethode en criteria een eindresultaat heeft vastgelegd van 3/20. De Raad onderzoekt verder of deze totstandkoming van het eindresultaat aan de noodzakelijke zorgvuldigheidsnormen beantwoordt.

In casu betreft het een enkelvoudig opleidingsonderdeel waarbij aan de hand van twee verschillende toetsingssystemen/examens, met name: een portfolio en een eindwerk met mondelinge verdediging, de eindcompetenties (reflecteren, onderzoeken en communiceren) worden geëvalueerd. Samen geven deze deelexamens een beeld van de bereikte competenties. Het eindresultaat wordt uitgedrukt in één cijfer.

In het kader van een opleidingsonderdeel dat bestaat uit deelexamens is het gebruikelijk dat een student het gewogen gemiddelde verkrijgt van beide resultaten op de examens, met wel de verplichting dat voor beide resultaten ten minste de helft moet behaald worden om te slagen. Op die wijze vinden beide resultaten op de examens wel duidelijk hun neerslag in het eindresultaat.

In casu past de verwerende partij een systeem toe waarbij van beide examencijfers het laagste cijfer als eindresultaat wordt toegekend (ingeval van een score van minder dan negen). De verwerende partij mildert deze strenge beoordelingswijze door ingeval van een score van 9/20 of meer op beide delen, wel het gewogen gemiddelde in aanmerking te nemen van beide resultaten.

De Raad is van oordeel dat deze berekeningswijze een strenge manier van beoordeling betreft, maar daarom *in se* niet kennelijk onredelijk is, wanneer (1) studenten duidelijk voorafgaandelijk op de hoogte zijn van deze strenge vorm van quotering, wat *in casu* het geval is, en (2) de deelexamens geen gescheiden leerinhoud/competenties toetsen.

In casu stelt de Raad echter vast dat uit de ECTS-fiche het volgende blijkt voor het opleidingsonderdeel ".......":

"Leerinhoud

Er zijn 2 duidelijk afgelijnde delen in dit opleidingsonderdeel

Deel reflectie beginnende leerkracht

Reflecteren over verworden competenties (algemene competenties, algemene beroepsgerichte competenties, basiscompetenties en beroepshoudingen) en over het afgelegde traject tijdens de opleiding.

Dialogeren over eigen sterktes, zwaktes, mogelijkheden en valkuilen met directies en leerkrachten.

Deel eindproject

Werken aan de basiscompetenties i.v.m. onderzoeken en innoveren.

Formuleren van een onderzoeksvraag en deze in een degelijk theoretisch kader pedagogisch didactisch onderbouwen.

Alleen of in groep uitwerken van een project dat gelinkt is aan/uitgaat van de praktijk en dat inspeelt op concrete noden aan vernieuwing of ondersteuning van het werkveld."

In het eerste afgelijnde deel (dat een gewicht heeft van 50%) worden de competenties 'reflecteren en dialogeren' getoetst aan de hand van een portfolio en in het tweede deel (dat eveneens een gewicht heeft van 50%) worden de competenties i.v.m. 'onderzoeken en innoveren' getoetst aan de hand van een eindwerk met mondelinge verdediging.

Op grond van artikel II.225 Codex Hoger Onderwijs verwerft een student een creditbewijs wanneer hij op grond van een examen de competenties, verbonden aan een opleidingsonderdeel, heeft verworven. Een student slaagt voor een opleidingsonderdeel wanneer hij ten minste 10 op 20 behaalt.

De Raad volgt de verzoekende partij in de mate dat het cijfer, dat als beoordeling voor een opleidingsonderdeel wordt gegeven, de weergave moet zijn van de bereikte competenties. De toepassing van het door de verwerende partij gehanteerde systeem heeft *in casu* echter tot gevolg dat de beoordeling van het volgens de ECTS-fiche afgelijnde deel portfolio waarop verzoekende partij een 11/20 behaald heeft voor het verwerven van de competenties 'reflecteren en dialogeren' op geen enkele wijze een weergave vindt in het eindresultaat.

Het middelonderdeel is gegrond.

Betreffende de grief van de verzoekende partij dat het tot op dit ogenblik niet duidelijk is hoe het examencijfer van 3/20 is samengesteld, verwijst de Raad naar het evaluatieformulier eindproject (stuk 8 van de verwerende partij) dat deel uitmaakt van de motivering van de interne beroepsinstantie. Daarin staan duidelijk per onderdeel van de afstudeeropdracht de verschillende deelresultaten aangegeven op een totaal van 50 punten, herleid naar 20. Op het deel presentatie/jurygesprek behaalt verzoekende partij 3,5/10.

Het middelonderdeel is niet gegrond.

Het middel is in de aangeven mate gegrond.

B. De overige middelen met betrekking tot de motiveringsverplichting behoeven in de huidige stand van het geding geen onderzoek. Het is aan de bevoegde instantie van de verwerende partij om een nieuwe examenbeslissing te nemen, rekening houdend met hoger vermelde overwegingen van de Raad en met een afdoende formele en materiële motivering.

C. *Het derde middel* met betrekking tot de schending van art.II.229 Codex Hoger Onderwijs (het geslaagd verklaren van verzoekende partij op grond van de globale verwezenlijking van de doelstellingen van het opleidingsprogramma) kan pas beoordeeld worden in voorkomend geval nadat een nieuw examenbeslissing is genomen over het opleidingsonderdeel ".......".

D. Vierde middel

Verzoeker steunt zich in een vierde middel op een schending van het onpartijdigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

In haar wederantwoordnota stipt verzoekende partij aan dat uit de nieuwe stukken die verwerende partij voorbrengt, blijkt dat de promotor reeds op 1 april 2015 aandringt op een onvoldoende voor verzoekende partij. In een mailbericht verwijst de promotor naar de 'Handleiding bij het uitwerken van je eindproject' waarin vermeld wordt dat indien de student geen reactie geeft na contact door de promotor, of zelf geen contact neemt met de promotor – uiterlijk in week 4 van het tweede semester – de student een score van 0/20 voor dit opleidingsonderdeel krijgt. In dezelfde mail benadrukt de promotor dat het inmiddels week 8 is van het tweede semester en dat het reglement strikt toegepast moet worden.

Verzoekende partij merkt op dat de promotor hierin blijkbaar afgeblokt is. Volgens haar kan een promotor in deze omstandigheden zijn werkzaamheden echter niet zonder vooringenomenheid volbrengen, wat blijkt uit het herhaaldelijk verwijzen naar een gebrek aan contact op de evaluatieformulieren, het grote aantal nietszeggende markeringen op het ingediende werk zelf en de onredelijk lage (deel-) scores die uiteindelijk gegeven worden.

Beoordeling

Verzoekende partij beweert dat de promotor haar geen objectieve beoordeling heeft gegeven. Zij wijst in dit verband in het bijzonder op het e-mailbericht van 1 april 2015, waarin de promotor zegt de handleiding strikt te moeten toepassen, wat tot gevolg heeft dat verzoekende partij een nul op 20 moet krijgen voor het opleidingsonderdeel. Zij wijst tevens op de zeer negatieve en lage beoordeling van haar eindwerk, zoals blijkt uit de aangebrachte markeringen.

Rolnr. 2015/481 – 19 november 2015

De Raad stelt vast dat (1) de handleiding (stuk 5 van de verwerende partij) inderdaad in de

sanctie van 0/20 voorziet ingeval de studenten niet tijdig contact opnemen met hun promotor,

(2) de commentaar van de promotor in de e-mail wel negatief is, maar in het licht van deze

handleiding niet aantoont dat hij vooringenomen is en niet meer in staat zou zijn om de

student op een objectieve wijze te beoordelen, (3) in het geval van de verzoekende partij deze

sanctie niet effectief werd toegepast, maar dat zij alsnog de kans heeft gekregen om haar

eindproject in te dienen en te verdedigen, (4) de aangebrachte markeringen op het ingediende

werkstuk (stuk 7 van de verwerende partij) zeer kritisch en streng zijn, maar de Raad niet

kunnen overtuigen van de vooringenomenheid van de promotor en (5) de Raad, in het licht

van zijn bevoegdheid, zich niet in de plaats kan stellen van de promotor wat de beoordeling

van het stagewerk betreft.

De Raad is op basis van de door verzoekende partij naar voor gebrachte overwegingen en

feiten niet overtuigd dat het beginsel van de onpartijdigheid werd geschonden.

Het middel is niet gegrond

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepscommissie van 21 september

2015.

2. De interne beroepsinstantie zal uiterlijk tegen 10 december 2015 een nieuwe beslissing

nemen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 26 november 2015, door

de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld

uit:

Karla Van Lint, kamervoorzitter

Piet Versweyvelt bijzitter

Jean Goossens bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen secretaris

Rolnr. 2015/481 – 19 november 2015

De secretaris De voorzitter
Freya Gheysen Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.655 van 26 november 2015 in de zaak 2015/487

In zake:

Tegen:

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 5 oktober 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van 28 september 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker onontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 november 2015.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Mr. (loco Mr.) en mevrouw, die verschijnen voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding "Bachelor in de grafische en digitale media".

Hij werd niet geslaagd verklaard in academiejaar 2014-2015.

Verzoekende partij stelde op datum van 18 september 2015 een intern beroep in bij de directeur van de examencommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 28 september 2015 werd het intern beroep onontvankelijk verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat de klacht niet correct werd ingesteld vermits het verzoekschrift per aangetekend schrijven werd ingediend en niet tegen ontvangstbewijs. De interne beroepscommissie benadrukt dat het rapport van de student, in uitvoering van het Onderwijs- en Examenreglement, bovendien duidelijk vermeldt dat het beroep tegen ontvangstbewijs moet worden ingediend.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven gedateerd op 5 oktober 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verzoekende partij heeft het intern beroep ingesteld en uitgeput.

Of de interne beroepscommissie dit beroep terecht onontvankelijk heeft verklaard, wordt hierna bij de grond van de zaak onderzocht.

V. De middelen

A. Eerste middel

De verwerende partij heeft bij beslissing van 28 september 2015 het intern beroep onontvankelijk verklaard wegens het niet op regelmatige wijze instellen van het intern beroep. De Raad dient na te gaan of de beslissing van 28 september 2015 terecht het intern beroep als onontvankelijk heeft verklaard.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt dat zij niet op de hoogte was van de geëigende weg om intern beroep in te stellen. Volgens haar doet het feit dat ze haar klacht per aangetekende brief aan de betrokken beroepscommissie heeft laten weten niets af aan haar intentie. Zij meent dat het niet de wijze van communicatie, doch wel het feit dat ze met bewijskracht heeft laten weten dat ze niet akkoord ging met de toegekende eindresultaten de grond van de zaak is.

Verzoekende partij stelt verder dat zij haar eindresultaten niet heeft kunnen inkijken vermits er op de betrokken datum voor inzage geen leerkrachten aanwezig waren. Ze merkt op dat ook het opleidingshoofd haar concrete vragen niet kon beantwoorden en dat ze vaak geen antwoord kreeg van leerkrachten op haar mails.

Ten slotte stipt verzoekende partij nog aan dat zij tijdens een cursus bij de VDAB exact dezelfde taak diende te maken als bij verwerende partij en dat ze dit wel goed deed volgens de lesgever van de VDAB, doch niet volgens de docent van verwerende partij.

Verwerende partij merkt op dat de klacht niet correct werd ingesteld ten aanzien van de algemeen directeur, voorzitter van de interne beroepscommissie zoals voorzien door art. 22.7 OER. Ze benadrukt dat de mogelijkheid tot het aantekenen van beroep en de modaliteiten vermeld werden in de studievoortgangsbeslissing zelf. Verwerende partij stipt aan dat de klacht van de student per aangetekend schrijven werd overgemaakt, terwijl de geijkte procedure het indienen van het beroep tegen ontvangstbewijs is. Volgens haar werd bovendien ook geen feitelijke omschrijving van de ingeroepen bezwaren in de klacht opgenomen.

In haar wederantwoordnota stelt verzoekende partij dat haar klacht wel correct werd ingesteld vermits zij door haar aangetekend schrijven verwerende partij in kennis gesteld heeft van haar klacht. Ze benadrukt dat deze vorm van kennisgeving courant is in de meeste universiteiten en hogescholen. Ten slotte stelt verzoekende partij dat haar klacht geen feitelijke omschrijving bevat, net omdat zij haar examens nooit heeft kunnen inkijken.

Beoordeling

Het intern beroep van de verzoekende partij werd niet ontvankelijk verklaard wegens (1) het niet naleven van de vormvoorschriften, met name: het aangetekend versturen in plaats van een afgifte van het beroepschrift tegen ontvangstbewijs en (2) het ontbreken van een feitelijke omschrijving van de ingeroepen bezwaren, met name: het ingestelde beroep vecht "de resultaten van de eindexamens" aan.

In het kader van het intern beroep werd aan de instellingen een ruime autonomie verleend wat het uitwerken van de procedurevoorschriften om een intern beroep in te stellen betreft.

Bijgevolg is het toegelaten dat in het onderwijs-en examenreglement (OER) bepaalde ontvankelijkheidsvereisten – al dan niet met sancties – worden voorgeschreven. De Raad merkt in dit verband wel op dat deze autonomie niet onbeperkt is, in die zin dat de Raad wel kan toezien op de redelijkheid van de toepassing van de onontvankelijkheidsvereisten in een concrete zaak.

In casu bepaalt artikel 22.7 van het OER van de verwerende partij dat het verzoekschrift slechts ontvankelijk is indien het voldoet aan de volgende vormvereisten:

- "a) het verzoekschrift is binnen de gestelde termijnen tegen ontvangstbewijs ingediend bij het aanspreekpunt Interne beroepsprocedure;
- b) het verzoekschrift is gedagtekend en ondertekend door de student of zijn raadsman;
- c) het verzoekschrift vermeldt ten minste de naam en het adres van de student, de bestreden studievoortgangbeslissing en een feitelijke omschrijving van de ingeroepen bezwaren."

De Raad neemt aan dat een behoorlijke uiteenzetting van feiten en bezwaren in het beroepschrift het belang van de onderwijsinstelling kan dienen en dus als een ontvankelijkheidsvereiste kan bepaald worden in het OER. *In casu* luidt het intern beroepschrift van verzoekende partij (stuk 3 van de verwerende partij) als volgt:

"Beste,

Ik, [verzoekende partij], ben student 1^e jaar Grafisch en Digitale Media.

Naar aanleiding van de uitslag van mijn herexamens zou ik graag willen reageren.

Ik ben niet akkoord met bepaalde eindresultaten.

Momenteel heb ik een leerkrediet van 42 studiepunten en zou graag terug 60 punten behalen om een volgend schooljaar te kunnen starten.

Hier hangt dus heel mijn toekomst vanaf.

Ik zou het ten zeerste op prijs stellen mocht ik de mogelijkheid hebben om hieromtrent een gesprek te kunnen hebben.

Mvg [verzoekende partij]"

De Raad stelt vooreerst vast dat dit beroepschrift bijzonder summier werd opgesteld en er geen enkele grief concreet werd geformuleerd. Het enige wat wordt gesteld is dat men niet akkoord is met de eindresultaten. Verzoekende partij laat zelf na om te verduidelijken welke resultaten ze voor ogen heeft.

Rolnr. 2015/487 – 19 november 2015

Hoewel in het kader van voorliggende procedures niet vereist is dat een beweerde

onregelmatigheid juridisch omschreven moet zijn, volstaat een loutere mededeling dat men

niet akkoord is met de eindresultaten niet. Een behoorlijke rechtsbedeling houdt in dat een

partij op de hoogte wordt gebracht van de aard en de redenen die haar ten laste worden

gelegd. Dit is in casu niet gebeurd.

Het in de huidige externe procedure, niet met bewijzen onderbouwd, verweer van

verzoekende partij dat zij nooit haar examens heeft kunnen inzien wegens afwezigheid van de

leerkrachten, weerhoudt haar niet om ten minste aan te geven ten aanzien van welke

opleidingsonderdelen ze een beroep wenst in te stellen. De Raad stelt ook vast dat in het kader

van het intern beroep het gebrek aan inzage van de examens niet is aangebracht als grief.

Dit gebrek wat de formulering van de bezwaren betreft alleen al volstaat in casu om het intern

beroep niet ontvankelijk te verklaren.

De Raad is van oordeel dat het intern beroep terecht als niet ontvankelijk werd verklaard.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 26 november 2015, door

de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld

uit:

Karla Van Lint,

kamervoorzitter

Piet Versweyvelt

bijzitter

Jean Goossens

bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen

secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen

33

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.631 van 19 november 2015 in de zaak 2015/493

In zake:

Tegen:

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 5 oktober 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van 2 oktober 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, maar niet gegrond werd verklaard wat de examenbeslissingen betreft.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 november 2015.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Mr., die verschijnt voor de verzoekende partij, verzoekende partij en Mr., die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding "Bachelor in de Criminologische wetenschappen".

Voor het opleidingsonderdeel "......" bekomt verzoekende partij een examencijfer van 9/20 en voor het opleidingsonderdeel "......" behaalde verzoekende partij eveneens een examencijfer van 9/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 15 september 2015 een intern beroep in bij de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 2 oktober 2015 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard wat deze examenbeslissingen betreft.

De interne beroepsbeslissing stelde het volgende:

"Voor wat betreft het beroepschrift van 15 september 2015 stelt de commissie dat artikel 153 van het Onderwijs- en examenreglement 2014-2015 bepaalt dat, indien het beroep ontvankelijk is, de interne beroepscommissie een beslissing neemt, die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt, of herziet. De oorspronkelijke beslissing waartegen beroep is ingesteld steunde zoals vermeld op de vaststelling dat de student voor het opleidingsonderdelen '.......' en '.......' geen credit heeft behaald.

Overeenkomstig artikel 142 § 1 van het Onderwijs- en examenreglement 2014-2015 heeft de studievoortgangscommissie geen bevoegdheid om tijdens de deliberatie examencijfers aan te passen, behoudens een materiële vergissing, een grove onregelmatigheid of een kennelijke onredelijkheid. De interne beroepscommissie is niet bevoegd om haar appreciatie in de plaats te stellen van het lid van het Zelfstandig Academisch Personeel dat het opleidingsonderdeel doceert daarover afneemt. Ze in navolging en examen kan, van de studievoortgangscommissie, enkel oordelen over een eventuele materiële vergissing, grove onregelmatigheid of kennelijke onredelijkheid.

Uit het beroepschrift dat voorligt kan zij noch een materiële vergissing, noch grove onregelmatigheid of kennelijke onredelijkheid vaststellen.

Het middel is ongegrond.".

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 2 oktober 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 5 oktober 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel in samenhang met het motiveringsbeginsel, het gelijkheidsbeginsel en het onpartijdigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij verwijst naar de argumenten die aangehaald werden in het intern beroepsschrift. Wat het opleidingsonderdeel 'harm' betreft, stelt verzoekende partij daarin vooreerst dat zij niet gelijkwaardig behandeld werd bij het examineren. Ze merkt op dat elke student in de eerste zittijd een nummer moest zeggen, waarbij elk nummer drie vragen inhoudt. Op het moment dat zij aan de beurt was, had ze geen keuze meer en moest ze, tegen haar wil, nummer 2 nemen. Ze stelt dat deze drie examenvragen moeilijk en zeer gedetailleerd waren, waardoor ze twee van de drie vragen niet kon beantwoorden en dus niet geslaagd was. Verzoekende partij stelt vervolgens dat ze in de tweede zittijd slechts kon kiezen tussen nummer 2 of 6. Ze koos voor nummer 2 en kreeg exact dezelfde examenvragen als in eerste zittijd. Volgens haar had ze deze keer alle drie vragen boven het gemiddelde beantwoord. Zo zou je bij een vergelijking van de antwoorden in eerste en tweede zittijd een zeer groot verschil kunnen opmerken.

Wat het opleidingsonderdeel "......" betreft, stelt verzoekende partij in het intern beroepsschrift dat ze geslaagd is. Ze had immers feedback gevraagd en tijdens het feedbackmoment was de professor de antwoorden op haar kladpapier met haar aan het overlopen, waarna ze samen constateerden dat ze geslaagd zou zijn, mede door het feit dat ze een 7 op 10 had behaald voor haar opdracht. Verzoekende partij merkt verder op dat de professor tijdens de feedback de antwoorden vaak door elkaar gehaald heeft om haar in de war te brengen. Volgens haar heeft de professor haar toen ook telkens vernederd en was ze heel brutaal. Verzoekende partij benadrukt dat ze haar antwoordformulier maar voor een kort ogenblikje gezien heeft en dat de professor schrik had om haar examen te herrekenen, want als ze gelijk had, moesten alle examens van de studenten herzien worden, wat de professor niet zag zitten. Verzoekende partij verduidelijkt in haar verzoekschrift dat ze voor het werkcollege een score van 7/10 gekregen heeft en dat het vreemd is dat de totaalscore voor het werkcollege en het schriftelijke examen 9/20 is. Ze benadrukt dat tijdens de feedback gebleken is dat zij geslaagd is volgens het kladpapier, maar dat de professor weigerde om het

officiële examenformulier te laten inkijken. Ten slotte merkt verzoekende partij nog op dat ze een geluidsopname heeft gemaakt van deze feedback, waaruit blijkt dat de professor zenuwachtig wordt telkens als zij naar de originele papieren vraagt.

Verwerende partij merkt vooreerst op dat de grief van verzoeker met betrekking tot de beweerdelijke vooringenomenheid van de professoren onontvankelijk verklaard dient te worden, vermits dit argument niet werd opgeworpen in het intern beroep van verzoeker. Verder stelt verwerende partij, wat het opleidingsonderdeel "......." betreft dat niet relevant is bij de beoordeling van de redelijkheid van het toegekende examencijfer dat verzoeker in het kader van de tweede zittijd dezelfde vragen en hetzelfde nummer kreeg. Ze benadrukt dat studenten voor het mondelinge examen zelf een examennummer mochten kiezen (van 1 tot 15) en dat elk gekozen examennummer nadien opzij gelegd werd om te vermijden dat studenten bepaalde vragen aan elkaar zouden doorgeven. Ze meent dat het niet onredelijk is dat studenten die zich op het einde van een examensessie registreerden daardoor minder keuzemogelijkheden hebben. Verwerende partij merkt nog op dat van een student verwacht mag worden dat hij zich terdege voorbereidt voor het examen en dus – in principe – op elke vragenreeks moet kunnen antwoorden. Verder stelt verwerende partij dat verzoeker het inderdaad beter gedaan heeft op het mondelinge examen in tweede zittijd, waar hij een score van 6,5 op 15 behaalde, dan in eerste zittijd, waar hij een score van 3 op 15 behaalde, naast een score van 2,5 op 5 die behaald werd op een oefening tijdens de werkcolleges. Volgens verwerende partij kan er uit de indruk van verzoeker dat hij een beter examen heeft afgelegd in de tweede zittijd niet *ipso facto* worden afgeleid dat hij geslaagd zou moeten zijn.

Wat het opleidingsonderdeel "......" betreft, haalt verwerende partij vooreerst aan dat de beoordeling van dit opleidingsonderdeel bestaat uit twee opdrachtcategorieën, namelijk 'Examen Schriftelijk (50% van het eindcijfer)' en 'WPO Groepswerk (50% van het eindcijfer)', alsook dat de student op beide onderdelen minstens de helft moet halen als hij wil slagen voor het opleidingsonderdeel. Ze merkt op dat verzoeker in tweede zittijd een 7/10 behaalde op de opdracht in het kader van de WPO Groepswerk, maar dat hij slechts een 2,4/10 behaalde op het schriftelijke examen, en verzoeker aldus niet geslaagd is. Verder stelt verwerende partij dat in het kader van de feedback de antwoorden werden overlopen die verzoeker genoteerd had op het kladpapier bij het multiple choice examen. Ze werpt op dat op basis van deze aantekeningen de indruk ontstond dat verzoeker wel degelijk geslaagd zou zijn voor dit onderdeel, maar dat bij een vergelijking met het examenformulier bleek dat verzoeker

daarop helemaal niet de juiste antwoorden had aangeduid. Verwerende partij benadrukt dat verzoeker geen rechten kan ontlenen aan de aantekeningen op het kladpapier, wat ook meegedeeld werd aan de studenten bij de aanvang van het examen.

In haar wederantwoordnota stelt verzoekende partij vooreerst dat zij in het intern beroepschrift impliciet doch duidelijk heeft aangegeven dat zij onredelijk werd behandeld. Zo heeft zij onder meer aangehaald dat de professor haar vernederde en zelfs brutaal was. Verder merkt verzoekende partij op dat verweerder de evaluatie- en antwoordformulieren van het examen '.......', niet in haar stukkenbundel bijbrengt. Ze benadrukt dat enkel dan de Raad de redelijkheid van de toegekende punten kan gaan beoordelen. Ook meent ze dat de geluidsopname van het feedbackgesprek wel als bewijs kan gebruikt worden in deze procedure, gelet op de Antigoonrechtspraak.

Beoordeling

De Raad leidt vooreerst uit het verzoekschrift af dat verzoekende partij een verduidelijking wenst omtrent de haar toegekende scores van telkens 9/20 voor twee opleidingsonderdelen. Zij werpt ook op dat zij na de interne beroepsprocedure nog steeds niet in het bezit is van alle evaluatiedocumenten. De Raad onderzoekt vooreerst dit middel dat *in se* de motiveringsplicht betreft van de verwerende partij.

Verzoekende partij stelt zich onder meer vragen over:

- (1) de totstandkoming van het cijfer voor het opleidingsonderdeel "......" waar zij voor één gedeelte, een werkcollege (WPO groepswerk), een score van 7/10 behaald heeft en voor het schriftelijk gedeelte wat de meerkeuzevragen betreft volgens haar op basis van de feedback minstens reeds 2,8/10 moet behalen en niet het meegedeelde cijfer van 2,4. Er is ook geen weerslag te vinden van de twee open vragen die onderdeel vormen van het schriftelijk gedeelte.
- (2) de inhoudelijke beoordeling van het opleidingsonderdeel '........': zij vraagt een vergelijking van haar antwoorden uit de eerste zittijd en de tweede zittijd. Zij stelt ook het systeem van toekenning van de vragen aan de hand van een nummer in vraag.

De Raad herinnert eraan dat het hem niet toekomt om zijn appreciatie over de verdiensten van de verzoekende partij in de plaats te stellen van die van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling. De Raad kan er enkel op toezien dat de bestreden beslissing op regelmatige wijze is tot stand gekomen en niet kennelijk onredelijk is.

Bij de meeste vormen van evaluatie, *in casu* een schriftelijk examen met een gedeelte open vragen en een gedeelte meerkeuzevragen, en een mondeling examen aan de hand van een schriftelijke voorbereiding, is er ruimte voor persoonlijke appreciatie wat de toekenning van de punten betreft, gelet op de veronderstelde deskundigheid van de evaluator. Enkel wanneer blijkt dat de evaluatie niet volgens de vooropgestelde criteria is verlopen of kennelijk onredelijk is zal de Raad tussenkomen.

De Raad benadrukt dat hij zich niet in de plaats kan stellen van de docent bij het beoordelen van wat een inhoudelijk correct antwoord is op een bepaalde vraag. Het is derhalve niet aan de Raad om het examen inhoudelijk opnieuw te beoordelen. Voor kennisvragen zoals *in casu* ligt de motivering in principe besloten in de punten zelf. Verdere tekstuele motivering is in principe overbodig voor zover eenvoudig nagegaan kan worden aan de hand van vragen en antwoorden of de toegekende punten correct zijn en hoe de verdeling van de punten op de verschillende onderdelen en vragen tot de totaalscore geleid hebben. De Raad is ook van oordeel dat in het kader van een intern beroep op het bestuur een ruimere motiveringsplicht rust teneinde een preciezere verantwoording van de examenbeslissing te bekomen.

In casu stelt de Raad vast (1) dat in het administratief dossier niet alle examenkopijen (enkel het gedeelte meerkeuze-examen van het opleidingsonderdeel "......" en geen neerslag van de open vragen, en geen enkele neerslag van het mondelinge examen) zijn toegevoegd; (2) dat in het administratief dossier, met uitzondering van de antwoordsleutel voor het meerkeuze examen, er geen antwoordsleutel/modelantwoord is meegedeeld; (3) dat het niet duidelijk is voor het opleidingsonderdeel "......" hoe het totaalcijfer van 9/20 op basis van de aan verzoekende partij toegekende deelcijfers (op de onderdelen groepswerk, meerkeuzevragen en open vragen) is tot stand gekomen; (4) dat het niet duidelijk is hoe de score van 9/20 voor het opleidingsonderdeel "......." is tot stand gekomen op basis van de antwoorden op de drie gestelde vragen.

De Raad stelt *in casu* vast dat de interne beroepsinstantie op geen enkele wijze motiveert, na kennis te hebben genomen van het intern beroepschrift, waarom de bezwaren van de

verzoekende partij niet voldoende zijn om de beslissing te hervormen. De interne beroepscommissie motiveert haar beslissing als volgt:

"Uit het beroepschrift dat voorligt, kan zij noch een materiële vergissing, noch grove onregelmatigheid of kennelijke onredelijkheid vaststellen.

Het middel is ongegrond.".

De Raad is van oordeel dat de motivering, zoals opgenomen in de beslissing van 2 oktober 2015, waarin enkel summier wordt gesteld dat er geen doorslaggevende argumenten zijn om de beslissing te herzien, nog enige stukken zijn toegevoegd, niet afdoende is. Er worden geen enkele feitelijke noch juridische elementen aangebracht op basis waarvan de lezer kan beslissen of hij zich al dan niet neerlegt bij de beslissing.

Het antwoord dat opgenomen is in de antwoordnota in het kader van de huidige externe beroepsprocedure, kan naar het oordeel van de Raad het gemis aan motieven in de beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 2 oktober 2015 niet goedmaken.

Ten overvloede stelt de Raad vast dat ook in de externe procedure door verwerende partij nog steeds geen volledig administratief dossier werd overgemaakt noch aan de verzoekende partij, noch aan de Raad. De Codex Hoger Onderwijs (*Art. II.298.3 §1.*) stelt expliciet dat de examenkopijen in het bezit gesteld moeten worden van de verzoekende partij en de Raad na het ontvangen van een kopie van het verzoekschrift. Het neerleggen van een aanvullend dossier ter zitting – zoals *in casu* gevraagd door verwerende partij - komt daaraan niet tegemoet en laat onvoldoende tegenspraak toe.

De Raad is van oordeel dat de beslissing op datum van 2 oktober 2015 van de commissie bijeengekomen in het kader van het intern beroep derhalve niet afdoende is gemotiveerd. Op basis van het huidig voorliggend administratief dossier en de beslissing van de interne beroepsinstantie, waarin enkel zeer summier en in algemene bewoordingen wordt gesteld dat het beroep wordt verworpen, kan de Raad niet nagaan of de genomen examenbeslissingen regelmatig en niet kennelijk onredelijk zijn genomen.

_

³ **Artikel II.298.**: Aanvullingsdecreet, artikel II.28.

Rolnr. 2015/493 – 19 november 2015

De overige middelen dienen niet verder te worden onderzocht in de huidige procedure. Het is

aan de verzoekende partij om, nadat zij een nieuwe beslissing heeft ontvangen van de interne

beroepsinstantie waarin uitvoerig wordt gemotiveerd over hoe de examenbeslissingen zijn tot

stand gekomen en een antwoord wordt gegeven op de grieven van de verzoekende partij, te

oordelen of zij nog steeds haar huidige middelen tegenwerpt of op basis van deze nieuwe

beslissing andere middelen wenst in te roepen.

Het middel is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepscommissie van 2 oktober 2015

in zoverre zij betrekking heeft op de examenbeslissingen die het voorwerp uitmaken van

huidig beroep.

2. De interne beroepsinstantie zal uiterlijk tegen 4 december 2015 een nieuwe

studievoortgangsbeslissing nemen ten gronde.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 19 november 2015, door

de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld

uit:

Karla Van Lint,

kamervoorzitter

Piet Versweyvelt

bijzitter

Jean Goossens

bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen

secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep

dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.632 van 19 november 2015 in de zaak 2015/493bis

In zake:

Tegen:

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 5 oktober 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van 2 oktober 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker onontvankelijk werd verklaard wat de weigering van inschrijving betreft.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 november 2015.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Mr., die verschijnt voor de verzoekende partij, verzoekende partij en Mr., die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding "Bachelor in de Criminologische wetenschappen".

Verzoekende partij mag zich niet inschrijven in academiejaar 2015-2016.

Verzoekende partij stelde op datum van 15 september 2015 een intern beroep in bij de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling met betrekking tot de examenbeslissingen. Voor Rolnr. 2015/493bis – 19 november 2015

wat de weigering van inschrijving betreft, heeft zij een aanvullend beroep ingesteld op 17 september 2015.

Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 2 oktober 2015 werd het intern beroep onontvankelijk verklaard voor zover het intern beroep de weigering van inschrijving betrof.

De interne beroepsbeslissing stelde het volgende:

"Overeenkomstig artikel 153 van het OER 2014-2015 wordt het beroep ingesteld binnen een vervaltermijn van 5 kalenderdagen, die ingaat op de dag na de dag van kennisname van de beslissing. Onderhavig beroep is ingediend op 15 september 2015, dit is binnen de voormelde vervaltermijn. Bij mail van 17 september 2015 werd een aanvullend beroep ingediend.

Het beroep is ontvankelijk voor wat betreft het verzoekschrift d.d. 15 september 2015. Het aanvullend beroep is onontvankelijk wegens laattijdigheid.".

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 2 oktober 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 5 oktober 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verzoekende partij heeft het intern beroep ingesteld en uitgeput.

Of de interne beroepscommissie dit beroep terecht onontvankelijk heeft verklaard, wordt hierna bij de grond van de zaak onderzocht.

V. De middelen

A. Eerste middel

De verwerende partij heeft bij beslissing van 2 oktober 2015 het intern beroep onontvankelijk verklaard wegens het niet tijdig instellen van het intern beroep met betrekking tot de weigering van inschrijving. De Raad dient na te gaan of de beslissing van 2 oktober 2015 terecht het intern beroep als onontvankelijk heeft verklaard.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt dat op 11 september de officiële proclamatie plaatsvond. Op 12 september krijgt ze een mail dat ze mag verder studeren, maar onder bindende voorwaarden. Daarom dient zij geen aanvullend beroep in, doch contacteert haar studiebegeleidster. Vervolgens krijgt verzoekende partij op 13 september een mail in het Engels (een taal die zij niet voldoende beheerst, aangezien zij reeds anderstalig is en het Nederlands heeft moeten leren) waaruit blijkt dat zij geen bindende voorwaarden krijgt, maar niet meer mag verder studeren. Ze benadrukt dat indien ze dit had geweten, zij zeker tijdig aanvullend beroep had ingediend. Volgens haar begint de vervaltermijn dan ook te lopen de dag na 13 september zodat het aanvullend beroep dat zij ingesteld heeft op 17 september wel tijdig was. Ze meent dat ze niet de dupe kan zijn van administratieve vergissingen van de instelling.

Verwerende partij stelt dat het niet de datum van de "rechtzetting" d.d. 13 september 2015 is die in aanmerking moet worden genomen voor het ingaan van de vervaltermijn, maar wel degelijk de datum van proclamatie (11 september 2015). Zij meent dat de e-mails van 12 en 13 september 2015 louter informatief zijn en niets afdoen aan de eerdere – op 10 september 2015 door de examencommissie genomen en op 11 september 2015 aan verzoeker op het puntenblad meegedeelde beslissing – om verzoeker te weigeren zich opnieuw in te schrijven.

Beoordeling

De Raad stelt vast dat de verzoekende partij op 17 september 2015 effectief een aanvullend intern beroep heeft ingesteld (stuk 2.B van de verwerende partij). Artikel II.283 Codex Hoger Onderwijs bepaalt op dwingende wijze dat de termijn van vijf kalenderdagen voor het instellen van het intern beroep een vervaltermijn betreft die voor een examenbeslissing ingaat op de dag na de proclamatie. Voor de overige studievoortgangsbeslissingen, zoals *in casu* een weigeringsbeslissing tot inschrijving op grond van artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs, betreft dit de kennisname van de genomen beslissing.

In navolging van de Raad van State⁴ stelt deze Raad dat bij discussies over de tijdigheid enkele de 'effectieve' kennisname van de beslissing door de student geldt. De Raad is verder van oordeel dat de concrete bewijslast inzake de laattijdigheid dient te liggen bij de onderwijsinstelling.

_

⁴ RvS nrs.215 en 206.216, 1 juli 2010

In casu blijkt uit de gegevens van het dossier dat verzoekende partij kennis heeft genomen van het individueel puntenrapport (stuk 1b van de verwerende partij) op 11 september 2015. Het betreft meer specifiek het puntenblad met betrekking tot het academiejaar 2014-2015, tweede zittijd, waarop bovenaan kort staat vermeld: "Inschrijving niet toegelaten" (INT). Verder staat op dit blad een weergave van de behaalde resultaten voor de verschillende opleidingsonderdelen, met aanduiding van studiepunten, waarvoor verzoekende partij was ingeschreven. Onderaan de bladzijde staan de interne beroepsmodaliteiten vermeld.

De Raad stelt vast, wat deze studievoortgangsbeslissing betreft, met name de weigering van inschrijving, dat buiten de summiere vermelding van de proclamatiecode "Inschrijving niet toegelaten" op dit blad geen enkele verwijzing naar een reglementaire noch decretale bepaling is opgenomen, noch enige motivering waarom de inschrijving wordt geweigerd. De Raad stelt verder vast dat op 12 september 2015 (stuk 2 van de verzoekende partij) een e-mailbericht werd verstuurd waarbij in duidelijke bewoordingen (met verwijzing naar de toepasselijke reglementaire bepalingen) aan verzoekende partij werd meegedeeld dat haar bindende voorwaarden werden opgelegd bij de volgende inschrijving. De mail preciseerde eveneens welke bindende voorwaarden werden opgelegd en vermeldde een motivering waarom deze werden opgelegd. Er werd ook doorverwezen naar studiebegeleiding.

De Raad is van oordeel dat redelijkerwijze, gezien de zeer summiere vermelding van de proclamatiecode op het puntenblad, het nadien verzonden e-mailbericht van 12 september 2015 (met een duidelijke mededeling van een studievoortgangsmaatregel) door de verzoekende partij als een rechtzetting kan beschouwd worden.

De Raad stelt verder vast dat verzoekende partij op 13 september 2015 een Engelstalige email ontvangen heeft waarin haar wordt meegedeeld dat de enige officiële, correcte proclamatiecode is vermeld op het officiële puntenblad.

Wat deze berichtgeving betreft, is de Raad van oordeel dat deze e-mail in strijd met artikel II.260 Codex Hoger Onderwijs (waarin het Nederlands als bestuurstaal voor de hogescholen en universiteiten wordt vastgelegd) in het Engels is opgesteld en dus bezwaarlijk als een officiële mededeling of rechtzetting van een studievoortgangsbeslissing kan beschouwd worden.

Rolnr. 2015/493bis – 19 november 2015

De Raad stelt tot slot vast dat verzoekende partij in het mailbericht met het aanvullend intern

beroep bevestigt dat zij via de studiebegeleider op de hoogte werd gebracht dat ze niet langer

is toegelaten voor inschrijving wegens het feit dat ze voor een zesde keer niet geslaagd was

voor het opleidingsonderdeel jeugdrecht/jeugdcriminologie.

Uit dit relaas blijkt volgens de Raad dat verzoekende partij pas 'effectief' en met de juiste

toedracht kennis heeft genomen van de officiële weigeringsbeslissing "inschrijving niet

toegelaten" op het ogenblik van het bezoek aan de studietrajectbegeleider d.d. 17 september

2015.

Het intern beroep dat werd ingesteld tegen deze studievoortgangsbeslissing van 17 september

2015 werd aldus tijdig binnen de vijf kalenderdagen na de effectieve kennisname van de

studievoortgangsbeslissing ingesteld. De Raad is van oordeel dat de interne beroepsinstantie

ten onrechte het intern beroep onontvankelijk heeft verklaard. De interne beroepsinstantie zal

een nieuwe studievoortgangsbeslissing nemen nadat zij zich heeft beraden over de grond van

de zaak.

Het middel is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepscommissie van 2 oktober 2015

wat de niet-ontvankelijkverklaring van het aanvullend beroep betreft.

2. De interne beroepsinstantie zal uiterlijk tegen 4 december 2015 een nieuwe

studievoortgangsbeslissing nemen ten gronde.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 19 november 2015, door

de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld

uit:

Karla Van Lint,

kamervoorzitter

Jean Goossens

bijzitter

Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen

48

Rolnr. 2015/493bis – 19 november 2015

Piet Versweyvelt bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen secretaris

De secretaris De voorzitter
Freya Gheysen Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.653 van 26 november 2015 in de zaak 2015/494

In zake:

Tegen:

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 5 oktober 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 11 september 2015 waarbij aan de verzoeker een score van 7 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel '.......' alsook tegen de beslissing dat ze niet geslaagd werd verklaard en de beslissing van de interne beroepscommissie van 29 september 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 november 2015.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster en mevrouw, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding "Master-na-Master in het Notariaat".

Voor het opleidingsonderdeel "......" bekomt verzoekende partij een examencijfer van 7/20. Ze wordt niet geslaagd verklaard voor de opleiding "Master-na-Master in het Notariaat".

Verzoekende partij stelde op datum van 14 september 2015 een intern beroep in bij de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 29 september 2015 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde het volgende:

"Artikel 153 van het Onderwijs- en examenreglement 2014-2015 bepaalt dat, indien het beroep ontvankelijk is, de interne beroepscommissie een beslissing neemt, die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt, of herziet. De oorspronkelijke beslissing waartegen beroep is ingesteld steunde zoals vermeld op de vaststelling dat de student voor één opleidingsonderdeel geen creditbewijs heeft behaald, in het geval van [verzoekende partij] voor het opleidingsonderdeel "........."." De commissie stelt vast dat er in het verzoekschrift van betrokken student geen duidelijke uitgesproken grieven vermeld worden. Bovendien stelt de commissie vast dat de stavingsstukken betrekking hebben op de periode voorafgaand en tijdens de juni zittijd.

Overeenkomstig artikel 142 § 1 van het Onderwijs- en examenreglement 2014-2015 heeft de examencommissie geen bevoegdheid om tijdens de deliberatie examencijfers aan te passen, behoudens een materiële vergissing, een grove onregelmatigheid of een kennelijke onredelijkheid.

De interne beroepscommissie is niet bevoegd om haar appreciatie in de plaats te stellen van het lid van het Zelfstandig Academisch Personeel dat het opleidingsonderdeel doceert en daarover examen afneemt. Ze kan, in navolging van de examencommissie, enkel oordelen over een eventuele materiële vergissing, grove onregelmatigheid of kennelijke onredelijkheid. Evenwel voert de studente met betrekking tot het opleidingsonderdeel "……" noch in het verzoekschrift, noch ter zitting, een materiële vergissing, grove onregelmatigheid of kennelijke onredelijkheid aan.

Het middel is ongegrond.".

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 29 september 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 5 oktober 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij voert aan dat het verzoekschrift onontvankelijk is in zover het gericht is tegen de oorspronkelijke examenbeslissing d.d. 11 september 2015.

De Raad stelt vast dat het verzoekschrift van 5 oktober 2015 ook gericht is tegen de beslissing op intern beroep. Verwerende partij heeft deze beslissing genomen op 29 september 2015. Het beroep betrof een beslissing van 11 september 2015 en inzonderheid de examenbeslissing waarbij aan verzoekende partij een score van 7 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel "……".

Aangezien het verzoekschrift uitdrukkelijk de beslissing op intern beroep van 29 september 2015, die naar het oordeel van de Raad als gevolg van de devolutieve werking van de door verweerder georganiseerde interne beroepsprocedure in de plaats is gekomen van de ermee aangevochten beslissing van 11 september 2015, aanmerkt als voorwerp van het beroep, acht de Raad het beroep vanuit dit oogpunt ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel in samenlezing met het motiveringsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt vooreerst dat ze deze manama in academiejaar 2014-2015 als werkstudente heeft gevolgd. Ze merkt op dat niet alleen de combinatie tussen werken en studeren zwaar is geweest, maar dat ook persoonlijke tegenslagen het haar moeilijk hebben gemaakt. Ze verwijst in dit verband naar het overlijden van haar grootmoeder tijdens de blokperiode van de januari-examens en naar het zware verkeersongeluk van haar moeder in mei met de nodige mentale en fysieke gevolgen. Verder stelt verzoekende partij dat ze haar examen heeft kunnen inzien samen met een assistente. Ze werpt op dat ze de assistente geen inhoudelijke vragen kon stellen, vermits zij geen voldoende kennis had van het, hoewel ze in haar e-mail aan de titularis van het opleidingsonderdeel had vermeld dat ze het examen wou inkijken om uit haar fouten te leren. Ze meent dan ook dat ze bij het inkijken van het

examen geen feedback heeft gekregen. Ten slotte stipt verzoekende partij nog aan dat deze beslissing tevens haar professionele carrière op de helling zet vermits het slagen voor deze opleiding een voorwaarde was bij de ondertekening van haar baliestageovereenkomst op 1 september 2015.

Verzoekende partij stelt ook dat ze met onderscheiding is afgestudeerd in de opleiding master in de rechten. Zij stelt dat ze reeds op alle opleidingsonderdelen van het notariaat een creditbewijs heeft behaald en dat enkel het voorliggend opleidingsonderdeel van 3 studiepunten nog het behalen van een diploma in de weg staat.

Verwerende partij merkt vooreerst op dat de examencommissie op 11 september 2015, conform de artikelen 140, §1 en 142, §2, besliste om verzoekende partij niet geslaagd te verklaren voor de opleiding, nu zij niet voor alle opleidingsonderdelen een credit verwierf, zelfs al is er slechts één onvoldoende voor een opleidingsonderdeel van 3 studiepunten. Verwerende partij stelt dat de elementen beschreven in het verzoekschrift geen afbreuk doen aan de redelijkheid van de bestreden beslissing. Ze merkt ook op dat de commissie slechts uitspraak kan doen op basis van de argumenten, gestaafd door de nodige bewijsstukken, door verzoekende partij aangehaald in de procedure voor de interne beroepscommissie en dat het overlijdensbericht van de grootmoeder toen niet bijgebracht werd. Daarnaast stelt verwerende partij dat wat het inzagerecht betreft, dit geen beslissing is van studievoortgang waartegen beroep mogelijk is. Ten slotte merkt verwerende partij nog op dat de bewering van verzoekende partij dat haar stageovereenkomst ontbonden zou worden bij het niet behalen van het diploma 'Master-na-Master in het Notariaat' niet gestaafd wordt door de neergelegde stukken.

In haar wederantwoordnota werpt verzoekende partij op dat de neerlegging van het overlijdensbericht van haar grootmoeder in de interne procedure niet tot een andere beoordeling zou geleid hebben, vermits nu ook geoordeeld werd dat de ingediende stukken betrekking hebben op de periode voorafgaand en tijdens de juni zittijd.

Verzoekende partij wijst op het feit dat ze is afgestudeerd met onderscheiding voor de masteropleiding rechten, afstudeerrichting fiscaal recht, en op de beperkte studiepunten (3stp) die ze nog moet verwerven in haar master na master notariaat. Ze benadrukt dat ze in het licht van dit onderwijstraject en gezien de aangehaalde omstandigheden (4/5de job uitoefenen,

voltijds ingeschreven in de manama alsook de ingrijpende gebeurtenissen tijdens de examenperiode) niet inziet waarom zij zich niet wegens bijzondere omstandigheden in de voorwaarden zou bevinden om globaal als geslaagd te kunnen worden beschouwd.

Beoordeling

De Raad herinnert eraan dat het hem niet toekomt om zijn appreciatie over de verdiensten van de verzoekende partij in de plaats te stellen van die van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling. De Raad kan er enkel op toezien dat de bestreden beslissing op regelmatige wijze is tot stand gekomen en niet kennelijk onredelijk is.

De Raad stelt op basis van voorliggend dossier vast dat verzoekende partij een onderwijstraject aflegt waarbij zij in juli 2014 afstudeerde met onderscheiding in de opleiding master in de rechten, afstudeerrichting fiscaal recht. In september 2015 behaalde zij in de master na masteropleiding notariaat alle creditbewijzen van het studieprogramma met uitzondering van het opleidingsonderdeel "……" dat een studieomvang heeft van 3 studiepunten.

De Raad stelt vast dat *in casu* de examencommissie op 11 september 2015, conform met artikel 140, §1 en §2 van het OER (bijlage 2 van de verwerende partij) verzoekende partij niet geslaagd heeft verklaard voor de opleiding master na master in het notariaat, gezien zij niet voor elk opleidingsonderdeel een credit heeft verworven, zelfs al betreft het hier een onvoldoende voor een opleidingsonderdeel van 3 studiepunten. De interne beroepsinstantie heeft geoordeeld dat deze beslissing van de examencommissie niet onregelmatig is en tevens niet kennelijk onredelijk. Zij heeft daarbij met volheid van bevoegdheid geoordeeld dat de ingeroepen persoonlijke omstandigheden die voorlagen niet geminimaliseerd worden, maar geen afbreuk doen aan de redelijkheid van deze beslissing.

De Raad stelt vast dat het vermelde artikel 140, §2 OER duidelijk bepaalt dat een student in bijzondere omstandigheden, in afwijking van artikel 140 §1 OER (automatisch geslaagd verklaren op grond van alle creditbewijzen of deliberatiecijfers), geslaagd kan verklaard worden voor het geheel van de opleiding. De verwerende partij heeft *in casu* gebruik gemaakt van deze discretionaire bevoegdheid inzake deliberatie die de decreetgever haar heeft toegekend.

De Raad heeft reeds eerder geoordeeld dat bij de beslissing om een student al dan niet te delibereren, zoals *in casu*, rekening moet worden gehouden met de gekende bijzondere omstandigheden die voorliggen in het dossier. Uitzonderlijke omstandigheden hebben niet enkel betrekking op de persoonlijke omstandigheden waarin een student verkeert. Uitzonderlijke omstandigheden kunnen namelijk ook te maken hebben met het studietraject dat een student doorlopen heeft en waaruit redelijkerwijze kan worden afgeleid dat de betrokken student, ondanks het tekort, geacht kan worden de voor de opleiding vereiste globale doelstellingen behaald te hebben.

De Raad stelt vast dat uit de beslissing van de interne beroepsinstantie blijkt dat de ingeroepen persoonlijke omstandigheden (combinatie werk/studie, verkeersongeluk moeder, zware gevolgen professionele carrière) werden onderzocht en dat de interne beroepsinstantie van oordeel was dat het geen duidelijk uitgesproken grieven betreffen die de redelijkheid van de beslissing in het gedrang brengen. Zij stelde bovendien dat de bijgevoegde stavingsstukken geen betrekking hebben op de relevante examenperiode. De Raad ziet zeker de ernst in van de familiale omstandigheden van de verzoekende partij, maar is van oordeel dat deze argumenten niet van die aard zijn dat zij de beslissing tot niet-deliberatie kennelijk onredelijk maken. De Raad wijst er ten overvloede op dat het de keuze is van de verzoekende partij om werk en studie te combineren en om reeds een stageovereenkomst te sluiten zonder het door het advocatenkantoor vereiste diploma effectief te hebben behaald.

De Raad leest verder in het verzoekschrift dat verzoekende partij het voorafgaand onderwijstraject van master in de rechten, met afstudeerrichting fiscaal recht, met onderscheiding heeft voltooid. Zij wijst op het feit dat zij wegens een tekort op één opleidingsonderdeel met een minimale studieomvang van 3 studiepunten niet kan afstuderen voor de master na masteropleiding. De Raad stelt ook vast dat zij voor het opleidingsonderdeel een score van 7/20 behaald heeft, wat net niet delibereerbaar is, en dat zij voor het overige alle creditbewijzen heeft behaald in de betreffende opleiding. Deze feiten worden ook bevestigd door de verwerende partij.

De Raad is van oordeel dat deze feiten, hoe summier ook uitgewerkt in het verzoekschrift, in alle redelijkheid als een studiegerelateerde omstandigheid moeten worden beschouwd waarvan het uitzonderlijk karakter beoordeeld moet worden door de bevoegde instantie van de verwerende partij in het kader van artikel 140, §2 OER.

De Raad is van oordeel dat uit de beslissing van de examencommissie, nadien bevestigd door de interne beroepscommissie, onvoldoende blijkt dat dit is gebeurd. Er werd enkel vastgesteld dat verzoekende partij ondanks één tekort niet globaal geslaagd kan verklaard worden.

De Raad heeft reeds in eerdere rechtspraak geoordeeld dat het bereiken van de globale doelstellingen zowel op grond van kwalitatieve als kwantitatieve elementen beoordeeld moet worden, waarbij het gehele onderwijstraject van de verzoekende partij in overweging moet worden genomen.

Wat de kwantitatieve beoordeling betreft, kan een examencommissie in het kader van haar discretionaire bevoegdheid algemene richtlijnen hanteren inzake deliberatiecriteria, voor zover deze richtlijnen passen binnen het OER, niet kennelijk onredelijk zijn en niet automatisch alsof het rechtsregels waren worden toegepast. In die zin volstaat het niet om te stellen dat een cijfer van 7/20 op zich niet in aanmerking kan komen. Elk deliberatiedossier moet op de eigen merites worden beoordeeld.

Wat de kwalitatieve beoordeling betreft, is de Raad van oordeel dat de globale opleidingsdoelstelling cruciaal is. Opleidingsdoelstellingen overschrijden de leerresultaten van de afzonderlijke opleidingsonderdelen. Uit het behalen van de leerresultaten van, *in casu*, alle overige opleidingsonderdelen kan blijken dat de opleidingsdoelstellingen in alle redelijkheid globaal zijn verwezenlijkt. Dit impliceert volgens de Raad dat de puntenrapporten van de verzoekende partij over haar gehele onderwijstraject, met de daaraan verbonden leerresultaten, kwalitatief onderzocht moeten worden zodat kan nagegaan worden of het tekort voor het ene opleidingsonderdeel niet gecompenseerd of getolereerd kan worden als deze opleidingsonderdeeln raken aan dezelfde globale opleidingsdoelstellingen. Het betreffende opleidingsonderdeel moet dus m.a.w. een unieke band hebben met de opleidingsdoelstellingen om niet gedelibereerd te kunnen worden. De Raad benadrukt in dit verband dat het betreffende opleidingsonderdeel waarover gedelibereerd wordt niet kan leiden tot een creditbewijs en dat dit steeds als dusdanig op het diplomasupplement zal vermeld staan, zodat een toekomstige werkgever een duidelijk zicht krijgt op alle specifiek verworven competenties van de student.

Op basis van hoger vermelde overwegingen is de Raad van oordeel dat rekening houdend met (1) het inhoudelijk afgelegd onderwijscurriculum van verzoekende partij, (2) de resultaten

Rolnr. 2015/494 – 19 november 2015

voor de specifieke opleidingsonderdelen, die *prima facie* aansluiten bij de globale doelstelling die de student volgens de verwerende partij niet zou bereikt hebben, (3) het feit dat het slechts een zeer klein opleidingsonderdeel betreft van 3 studiepunten en (4) het naar resultaten behoorlijk afgelegd studietraject van verzoekende partij, de redelijkheid van de beslissing om niet te delibereren thans wel twijfelachtig is en dat alleszins de voorliggende interne beroepsbeslissing onvoldoende toelaat aan de Raad om de redelijkheid ervan te onderzoeken.

Het middel is in de aangegeven mate gegrond.

BESLISSING

- 1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepscommissie van 29 september 2015.
- 2. De interne beroepsinstantie zal uiterlijk tegen 10 december 2015 een nieuwe beslissing nemen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 26 november 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint, kamervoorzitter

Piet Versweyvelt bijzitter

Jean Goossens bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen secretaris

De secretaris De voorzitter
Freya Gheysen Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd

een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.656 van 26 november 2015 in de zaak 2015/514

In zake:

Tegen:

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 8 oktober 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing waarbij aan de verzoeker een score van 7 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel '……' en de beslissing van de interne beroepscommissie van 21 september 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 november 2015.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Mr., die verschijnt voor de verzoekende partij, verzoekende partij, en Mr. (*loco* Mr.) en mevrouw, die verschijnen voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding "Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs".

Voor het opleidingsonderdeel "......." bekomt verzoekende partij een examencijfer van 7/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 11 september 2015 een intern beroep in bij de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 21 september 2015 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat uit het dossier blijkt dat de student, zoals alle andere studenten, bij aanvang van het semester geïnformeerd werd over de vakinhoud en de evaluatievorm van het betrokken opleidingsonderdeel. De interne beroepscommissie merkt op dat deze informatie tijdens het eerste contactmoment mondeling werd toegelicht en schriftelijk per mail aan de studenten werd bezorgd. Ze benadrukt dat hierin de inleverdatum voor het schriftelijk werk staat genoteerd. Verder stelt de interne beroepscommissie dat uit de toelichting in het dossier blijkt dat de student tijdens een contactmoment aangaf dat hij vreesde zijn werk niet te zullen afkrijgen in de eerste examenperiode en dat de lector hem vervolgens mondeling het advies gaf om toch in te dienen om alzo feedback te kunnen ontvangen, dewelke bruikbaar zou zijn in de tweede examenperiode. De interne beroepscommissie merkt ook op dat uit de toelichting blijkt dat er nooit een misverstand onder de docenten is geweest wat de inleverdatum betreft. Vervolgens stipt de commissie nog aan dat het verslag van het mondeling examen en de feedback van het schriftelijk werk in het dossier te vinden zijn en dat op het feedbackformulier duidelijk is aangegeven voor welke leerdoelen de student te kort komt. Ten slotte geeft de interne beroepscommissie nog mee dat de score van 7/20 is samengesteld uit een score van 5/12 voor de schriftelijke voorbereiding en een score van 2/8 voor het mondeling gedeelte, en dat andere studenten wel degelijk scores van 8 en 9 hebben ontvangen.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 8 oktober 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt vooreerst dat zij een goed gevoel had zowel bij het afgeven van het theoretische luik als bij de mondelinge verdediging. Ze merkt op dat ze niet aanwezig kon zijn op de exameninzage omwille van een dringende afspraak en dat ze daarom aan een van de docenten per mail vroeg om de evaluatie over te maken. Volgens haar heeft ze hierop nog steeds geen antwoord gehad. Ze benadrukt dat ze vooral de score voor de mondelinge verdediging, 2/8, ongegrond laag vindt. Vervolgens stipt verzoekende partij aan dat het betreffende opleidingsonderdeel het laatste is waarop zij dient te slagen om af te studeren. Ze benadrukt dat indien ze één punt meer had gekregen, ze dit vak had kunnen tolereren en aldus geslaagd was. Ten slotte verwijst verzoekende partij nog naar de argumenten in haar intern beroepschrift. Daarin stelt ze nog dat een van de docenten haar verbaal gegarandeerd had dat het eindwerk in de week van 25 mei diende te gebeuren, en niet in de week van 18 mei. Op dinsdag 19 mei liet de docente echter weten dat het eindwerk toch die week ingeleverd moest worden. Ook werpt ze op dat ze door dit resultaat waarschijnlijk haar job niet kan aanvatten en verwijst ze naar medestudenten die soortgelijke situaties hebben meegemaakt.

In haar antwoordnota stelt verwerende partij vooreerst dat verzoekende partij, net zoals alle andere studenten, bij aanvang van het semester geïnformeerd werd over de vakinhoud en evaluatievorm van het betrokken opleidingsonderdeel. Ze benadrukt dat deze informatie mondeling werd toegelicht tijdens het eerste contactmoment en vervolgens ook schriftelijk per mail aan de studenten werd bezorgd. De docenten betwisten tevens dat verzoekende partij verkeerd werd ingelicht met betrekking tot de inleverdatum. In dit verband verwijst verwerende partij ten slotte naar de toelichting van de docenten voor de interne beroepscommissie, waaruit blijkt dat de docent verzoekende partij had geadviseerd om het werk toch in te dienen met het oog op feedback. Verwerende partij merkt op dat verzoeker dit niet tegenspreekt in zijn verzoekschrift op extern beroep.

Verder stelt verwerende partij dat de beslissing regelmatig tot stand is gekomen, zoals blijkt uit het verslag van het mondelinge examen en de feedback op het schriftelijke werk. Ze benadrukt dat verzoeker niet aan alle eindcompetenties, zoals vooropgesteld in de ECTS-fiche, voldoet. Daarnaast merkt verwerende partij ook op dat een inzagemoment georganiseerd werd, conform art. 15.4 OER, doch dat de student hier geen gebruik van gemaakt heeft, waardoor hij de feedback ook niet ontvangen heeft. Ten slotte benadrukt verwerende partij nog dat men er in eerste instantie vanuit kan gaan dat aan de hoedanigheid van examinator een vermoeden van objectiviteit en deskundigheid kleeft. Ze merkt op dat docenten niet op de hoogte zijn van de cijfers van andere vakken en of de student nog tolerantiepunten over heeft. Ook bleek dat andere studenten wel degelijk scores van 8 en 9 hebben ontvangen.

In haar wederantwoordnota benadrukt verzoekende partij dat de docente haar gegarandeerd had dat de indiendatum de week van 25 mei was en dat ze omwille van een dringende afspraak niet aanwezig kon zijn tijdens het inzagemoment. Ten slotte gaat verzoekende partij nog in op het verslag van het door haar afgelegde mondelinge examen.

Beoordeling

De Raad herinnert eraan dat het hem niet toekomt om zijn appreciatie over de verdiensten van de verzoekende partij in de plaats te stellen van die van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling. De Raad kan er enkel op toezien dat de bestreden beslissing op regelmatige wijze is tot stand gekomen en niet kennelijk onredelijk is.

In casu stelt de Raad vast dat het voorwerp van het verzoekschrift het opleidingsonderdeel '.......' betreft. Dit opleidingsonderdeel bestaat uit een werkstuk waarop verzoekende partij een score van 5/12 behaalt en een mondelinge verdediging waarop verzoekende partij een score van 2/8 behaalt. In totaal geeft dit een eindresultaat van 7/20.

Verzoekende partij betwist niet het tot stand komen van de quotering en haalt in eerste instantie ook geen concrete inhoudelijke elementen aan op grond waarvan de regelmatigheid van de beoordeling van het examencijfer in vraag wordt gesteld. Zij wijst eerder zijdelings op een aantal omstandigheden waardoor volgens haar het toegekende cijfer niet redelijk is.

De Raad stelt vooreerst dat het middelonderdeel dat verzoekende partij inroept met betrekking tot de gemiste feedback/inzage geen weerslag kan hebben op de al dan niet regelmatigheid van de genomen examenbeslissing. De Raad stelt ten overvloede vast dat verzoekende partij geen gebruik heeft gemaakt van het aangeboden inzagemoment. Met uitzondering van een kort mailbericht waarbij verzoeker naar het toezenden van de evaluatie per email vraagt, blijkt niet dat hij op enig ander moment tijdens het intern beroep gevraagd heeft naar een inzage van de documenten. De Raad stelt vast dat in het kader van de externe beroepsprocedure het verslag van het mondeling examen en de feedback op het schriftelijk werk deel uitmaken van het administratief dossier. De verzoekende partij toont verder niet concreet aan in welke mate dit gebrek aan tijdige feedback zijn rechten van verdediging zou hebben geschonden. De Raad stelt ten overvloede dat de argumenten van de verzoeker die pas in de wederantwoordnota worden aangebracht op basis van het verslag van het mondelinge examen door de Raad als ontvankelijk worden beschouwd en hierna bij het middelonderdeel over de beoordeling van het werkstuk worden onderzocht op hun pertinentie. Verzoeker heeft dus kennis kunnen nemen van de evaluatiemomenten en tegenspraak kunnen voeren.

Verzoekende partij stelt in een eerste middelonderdeel dat zij door een misverstand niet heeft kunnen deelnemen aan het examen van de eerste zittijd.

De Raad betreurt dit ten zeerste. Een tweede kans biedt studenten de mogelijkheid voor het bijschaven van het werkstuk op basis van concrete feedback. *In casu* moet de Raad echter vaststellen dat verzoekende partij haar werkstuk niet heeft ingeleverd in de eerste zittijd, ondanks het advies van de studiebegeleider, en dat de inleverdatum via mail van 9 februari 2015 (stuk 6 van de verwerende partij) duidelijk was meegedeeld, wat ook niet ontkend wordt door de verzoekende partij. De Raad ziet ook niet in hoe de nu pas gesignaleerde communicatieproblemen over de inleverdatum van het werkstuk tijdens de eerste examenperiode de regelmatigheid en de redelijkheid van de beoordeling van het werkstuk dat in de tweede examenperiode wordt voorgelegd kunnen aantonen.

Wat het examenresultaat zelf betreft, stelt verzoekende partij dat zij twijfels heeft over het toegekende resultaat en het aanvoelen heeft dat zij beter heeft gepresteerd dan wat uit de toegekende eindscore blijkt, in het bijzonder wat het toegekende cijfer voor het mondelinge gedeelte betreft. De Raad kan niet anders dan vaststellen dat dit middelonderdeel feitelijke

grondslag mist. Verzoekende partij geeft in haar verzoekschrift geen enkele concrete aanwijzing op grond waarvan zij dit aanvoelen staaft.

Verder stelt de Raad vast dat verzoekende partij in haar wederantwoordnota concreet ingaat op een aantal beweringen in het verslag met betrekking tot het mondeling examen:

- Wat de gehanteerde methodiek bij de AMC-lessen betreft, stelt verzoeker dat hij bewust heeft gekozen voor computer gegenereerde instrumenten om budgettaire redenen; - Wat het gebruik van twee gelijkaardige lessen voor kinderen en volwassenen betreft, stelt verzoeker nergens in de opdracht staat dat dit niet toegelaten - Wat het kennen van muzikanten en uitvoerders betreft, stelt verzoeker dat dit niet klopt. Hij kende niet alle namen, maar wel het luisterargument dat werd aangehaald; - Wat de foute intervallen betreft in de samenzangles, stelt verzoeker dat niet bewezen is dat hij fout zong en dat hii het stuk door en door kent: - Verder stelt verzoeker dat nergens in de opdracht vermeld staat dat het leerplan en alle

gehooroefeningen moeten gekend zijn. Hij geeft ook toe dat hij een taalfout heeft gemaakt.

Deze weerleggingen en argumenten, die eerder een uiting zijn van het feit dat verzoeker van oordeel is dat hij te streng werd beoordeeld en dus de vooropgestelde maatstaf in vraag stelt, kunnen de Raad niet overtuigen dat het examen op een kennelijk onredelijke wijze werd beoordeeld. Bij de meeste vormen van evaluatie, zoals *in casu* een werkstuk met een schriftelijke voorbereiding en een mondelinge verdediging, is er ruimte voor persoonlijke appreciatie wat de toekenning van de punten betreft, gelet op de veronderstelde deskundigheid van de evaluator. Enkel wanneer blijkt dat de evaluatie niet volgens de vooropgestelde criteria is verlopen, *quod non in casu*, of kennelijk onredelijk is, zal de Raad tussenkomen. De Raad benadrukt in deze dat hij zich niet in de plaats kan stellen van de docent bij het inhoudelijk beoordelen van het eindwerk en dit derhalve ook niet opnieuw inhoudelijk kan beoordelen.

Verzoekende partij stelt verder dat de verwerende partij systematisch geen score van 8 of 9 op 20 toekent en dat zij aldus op deze wijze bewust dit opleidingsonderdeel uitsluit van de mogelijkheid het te tolereren binnen het toegestane tolerantiekrediet. Ook wat dit middelonderdeel betreft, moet de Raad vaststellen dat dit louter een vermoeden betreft dat op geen enkele wijze concreet wordt onderbouwd. De verwijzing naar vermeende voorvallen van medestudenten zijn ook niet met enige stavingsstukken onderbouwd.

Verzoeker wijst ook op de zware gevolgen voor hem. Het is het enige opleidingsonderdeel dat hij nog met succes dient af te leggen vooraleer hij het diploma behaalt. Het telt bovendien Rolnr. 2015/514 – 19 november 2015

slechts drie studiepunten. Hierdoor kan hij niet starten met een baan die hij al heeft gevonden.

Bovendien wordt het betreffende vak volgend academiejaar niet meer aangeboden waardoor

hij wordt verplicht om een ander opleidingsonderdeel te volgen. De Raad heeft zeker begrip

voor de situatie van de verzoeker. Het behoort echter tot de discretionaire bevoegdheid van de

verwerende partij om een student al dan niet te delibereren, in voorkomend geval op grond

van bijzondere omstandigheden die zowel persoonlijk als studiegerelateerd kunnen zijn. In

voorliggend dossier werd door de verwerende partij geen toepassing gemaakt van deze

bevoegdheid en werd door verzoeker evenmin ingeroepen dat er geen rekening is gehouden

met bijzondere omstandigheden in het kader van een mogelijke deliberatie.

Op basis van deze vaststellingen is de Raad, binnen de grenzen van zijn

beoordelingsbevoegdheid, van oordeel dat verzoekende partij onvoldoende concrete

elementen aanbrengt om de Raad ertoe te brengen de examenbeslissing als onregelmatig laat

staan kennelijk onredelijk te beschouwen.

Het middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 26 november 2015, door

de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld

uit:

Karla Van Lint, kamervoorzitter

Piet Versweyvelt bijzitter

Jean Goossens bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen secretaris

De secretaris De voorzitter

Freya Gheysen Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.687 van 1 december 2015 in de zaak 2015/490

In zake:

Tegen:

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 5 oktober 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing waarbij verzoeker niet geslaagd wordt verklaard voor de opleiding 'Bachelor in de Handelswetenschappen' (eerste bestreden beslissing), alsook niet geslaagd wordt verklaard voor de opleiding 'Master in de Handelswetenschappen' (tweede bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepscommissie van 29 september 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard (derde bestreden beslissing).

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 24 november 2015.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en advocaat Nino Vermeire, *loco* advocaat Sven Boullart, die verschijnt voor de verzoekende partij, en de heer Antoon Boon, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding "Bachelor in de Handelswetenschappen" en in de opleiding "Master in de Handelswetenschappen".

Verzoekende partij wordt niet geslaagd verklaard voor beide opleidingen vermits hij een examencijfer van 9/20 behaald heeft voor het opleidingsonderdeel '.......' (uit de bacheloropleiding).

Verzoekende partij stelde op datum van 14 september 2015 een intern beroep in bij de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 29 september 2015 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

Verder stelt de interne beroepscommissie dat gevraagd werd aan de onderwijsdecaan om toelichting te geven bij de opleidingsonderdelen "……" en "……" vermits de student in het intern beroepsschrift aanhaalde dat hij voor dit laatste opleidingsonderdeel – uit de master – een score van 14/20 behaald heeft. Volgens de interne beroepscommissie blijkt uit deze toelichting dat het opleidingsonderdeel "……" uit de master een kwantitatief opleidingsonderdeel is volgend op het opleidingsonderdeel "……", maar dat de inhoud van dit opleidingsonderdeel geen systematische uitdieping vormt van de inhoud van het opleidingsonderdeel "……". Ze merkt op dat de student door het geslaagd te zijn voor het voormeld opleidingsonderdeel niet automatisch bewezen heeft ook de leerresultaten verworven te hebben van het opleidingsonderdeel "……".

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 29 september 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 5 oktober 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het beroep.

Verzoeker tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbeslissing waarbij verzoeker niet geslaagd wordt verklaard voor de opleiding 'Bachelor in de Handelswetenschappen' (eerste bestreden beslissing), alsook niet geslaagd wordt verklaard voor de opleiding 'Master in de Handelswetenschappen' (tweede bestreden beslissing) en tegen de beslissing van de interne beroepscommissie van 29 september 2015 (derde bestreden beslissing).

Uit artikel 104 van het onderwijs- en examenreglement (verder: OER) van verwerende partij blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de examencommissie. In dat geval verdwijnt de beslissing van de examencommissie uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoekers beroep wordt derhalve ambtshalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste en tweede bestreden beslissing.

Wel kan verzoeker onregelmatigheden die kleven aan deze beslissingen, nog op ontvankelijke wijze aanvoeren tegen de beslissing op intern beroep.

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep in zoverre het is gericht tegen de derde bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing) en de Raad ziet evenmin redenen om zulks te doen.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Verzoeker steunt zich in een enig middel op een schending van het art. 104, lid 8 OER 2014-2015, *juncto* de artikelen 91, §3 en 81,§ 4 OER 2014-2015, art. 2 en 3 van de Wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen en de schending van het zorgvuldigheidsbeginsel en de motiveringsplicht als beginselen van behoorlijk bestuur.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stipt vooreerst aan dat de examencommissie kan beslissen om toleranties in te zetten als de student daardoor geslaagd kan worden verklaard voor de betrokken opleiding. Volgens haar moet de examencommissie conform art. 81, §4 OER in alle gevallen waarbij zij beslist een student met één onvoldoende niet te doen slagen, te motiveren in het beraadslagingsverslag waarom de student niet voldoet aan de vooropgestelde leerresultaten voor het geheel van de opleiding. Verzoekende partij merkt op dat zo een beraadslagingsverslag niet bestaat vermits geen beraadslaging heeft plaatsgevonden, wat volgens haar ook blijkt uit de beslissing van de interne beroepscommissie.

Verder stelt verzoekende partij dat uit niets blijkt dat de interne beroepscommissie een eigen beoordeling heeft gevormd over de zaak. In dit verband verwijst ze naar de stijlformule dat de beslissing van de examencommissie "op een correcte wijze en volledig in lijn met de Reglementen van de Faculteit gebeurd is". Ook stelt ze dat de interne beroepscommissie het (onbestaande) beraadslagingsverslag niet heeft opgevraagd en dat de interne beroepscommissie niet op de wensen en verzuchtingen van verzoekende partij, die d.m.v. het beroepschrift alsnog een beraadslaging wilde doen plaatsvinden, heeft geantwoord.

Vervolgens stelt verzoekende partij dat de toelichting omtrent de vraag of het opleidingsonderdeel "......" uit de masteropleiding voortbouwt op het opleidingsonderdeel "......" uit de bacheloropleiding, een advies voor de interne beroepscommissie uitmaakt, en dus geenszins bindend is. Zij meent dan ook dat de interne beroepscommissie dit niet zomaar in haar advies mag overnemen. Verzoekende partij verwijst ook naar de vakomschrijving van het opleidingsonderdeel ".......". Volgens haar blijkt hieruit dat er wordt voortgebouwd op eerder verworven competenties en dat de nadruk niet ligt op de inhoud, maar wel op de methode om tot een betrouwbaar antwoord op een vraag te komen. Ze benadrukt dat ze over deze vaardigheden beschikt, vermits ze hiervoor een score van 14/20 heeft behaald en ze ook

een credit voor de meesterproef – wat volgens de vakomschrijving de kroon op het werk is van de masteropleiding – heeft behaald. Verzoekende partij merkt op dat de interne beroepscommissie er niet mee kon volstaan om zich zonder meer aan te sluiten bij de toelichting, doch dat ze zelf informatie diende te verzamelen bij het horen van verzoeker of door zelf de vakomschrijvingen van de betrokken opleidingsonderdelen te raadplegen. Volgens verzoekende partij kan de interne beroepscommissie ook niet volstaan met het poneren dat de "inhoud geen systematische uitdieping vormt", aangezien de vakomschrijving verduidelijkt dat de nadruk van het opleidingsonderdeel niet ligt op de inhoud.

Verwerende partij merkt vooreerst op dat art. 81, §4 OER, waarnaar verzoekende partij verwijst, niet op haar van toepassing is, vermits het onmiskenbaar vaststaat dat verzoeker niet één, maar vijf onvoldoendes heeft in de bacheloropleiding. Volgens verwerende partij moet de examencommissie ten aanzien van verzoeker haar beslissing dan ook niet uitdrukkelijk motiveren. Ze benadrukt dat de vier getolereerde onvoldoendes niet ophouden onvoldoendes te zijn, en verwijst hiervoor naar art. 81, §1 OER. In dit verband merkt verwerende partij nog op dat er wel degelijk een beraadslagingsverslag is van 9 september 2015, wat verzoekende partij niet wijzer zou maken vermits haar situatie niet besproken is geweest omdat ze zich niet in de toepassingssfeer van art. 81, §4 OER bevindt.

Vervolgens verwijst verwerende partij naar, het door verzoeker ingeroepen, art. 91, §3 OER en stelt dat wanneer een student op grond hiervan door de examencommissie geslaagd wil verklaard kunnen worden, nadat hij zelf toleranties heeft ingezet, nog over voldoende tolerantiekrediet dient te beschikken. Verwerende partij benadrukt dat dit niet het geval was bij verzoeker vermits hij in de voorbije academiejaren reeds 15 van de 18 beschikbare studiepunten ingezet heeft, zodat het hem dus 1 studiepunt aan tolerantiekrediet ontbrak om door de examencommissie geslaagd te kunnen worden verklaard. Ze merkt op dat uit het beraadslagingsverslag blijkt dat de examencommissie voor andere studenten met tolereerbare tekorten wel tolerantiekrediet heeft ingezet, doch niet in het geval van verzoeker vermits hij zijn tolerantiekrediet reeds te verregaand had ingezet. Bovendien diende deze beslissing volgens verwerende partij niet bijkomend gemotiveerd te worden vermits verzoeker zich in deze situatie bevond.

Verder gaat verwerende partij in op art. 71 OER. Verzoekende partij vermeldde immers in haar verzoekschrift 'bijzondere individuele omstandigheden' die door de examencommissie in

rekening hadden moeten worden gebracht. Verwerende partij stelt dat het nog steeds niet duidelijk is welke deze bijzondere omstandigheden zijn, er werden er in elk geval geen meegedeeld aan de examencommissie, noch aan de interne beroepscommissie. Verwerende partij merkt op dat zij vermoedt dat verzoeker hiermee wil wijzen op het feit dat hij reeds met succes alle opleidingsonderdelen van de Master heeft afgelegd, maar benadrukt dat dit geen afdoende grond kan zijn voor dergelijke maatregel, vermits de 'bijzondere individuele omstandigheden' uit art. 71, lid 7 OER persoonlijke, niet-studiegerelateerde situaties moeten betreffen. Daarom behoefde deze beslissing ten aanzien van verzoeker volgens verwerende partij dan ook geen verdere motivering.

Verwerende partij stelt daarna dat, in het licht van het voorgaande, waaruit blijkt dat noch art. 81, §4, noch art. 91, §3, noch art. 71, lid 7 OER op verzoeker van toepassing zijn, de examencommissie en de interne beroepscommissie terecht besloten dat de beslissing om hem niet geslaagd te verklaren geen verdere motivering behoefde. Ze benadrukt dat de interne beroepsinstantie het beroep had kunnen afwijzen met de bondige mededeling dat de situatie niet valt onder deze aangevoerde bepalingen van het OER, doch dat ervoor geopteerd werd om verzoeker toch een inhoudelijke verduidelijking te geven omwille van pedagogische redenen. Zo werd er uitdrukkelijk op gewezen dat verschillende van de vier door verzoeker getolereerde opleidingsonderdelen zich in dezelfde thematische sfeer bevinden als het opleidingsonderdeel "......" en werd verduidelijkt dat het feit dat verzoeker wel slaagde voor het opleidingsonderdeel "......" uit de master op generlei wijze de onvoldoende voor het opleidingsonderdeel "......." kan "compenseren" of zelfs "ongedaan maken".

Ten slotte gaat verwerende partij nog in op art. 104, lid 8 OER. Volgens haar heeft de interne beroepsinstantie zich duidelijk en gemotiveerd uitgesproken en heeft zij op basis van het door haar autonoom gevoerde onderzoek besloten tot het afwijzen van het verzoek. Zo heeft ze verzoeker, de voorzitter van de examencommissie (die tevens programmadirecteur is) en de betrokken docenten gehoord en heeft ze het beraadslagingsverslag van de examencommissie opgevraagd en onderzocht. Ze benadrukt ook dat ze de argumentatie van de programmadirecteur eigen heeft gemaakt door deze weloverwogen te onderschrijven.

In haar wederantwoordnota stelt verzoekende partij dat wanneer men een opleidingsonderdeel heeft getolereerd, de credits voor dat opleidingsonderdeel definitief verworven zijn, het opleidingsonderdeel niet meer moet worden opgenomen in het studietraject en hiervoor geen examen meer moet worden afgelegd. Volgens haar blijft een getolereerd opleidingsonderdeel dan ook geen 'onvoldoende', maar wordt de student door de tolerantie toch geslaagd verklaard voor dit opleidingsonderdeel. Ze meent dan ook dat er geen rekening mag worden gehouden met de getolereerde opleidingsonderdelen van vorige academiejaren zodat zij zich wel in het toepassingsgebied van art. 81, §4 OER bevindt en de examencommissie toleranties kon inzetten op basis van art. 91, §3 OER. Volgens haar is bijgevolg een bijzondere motivering door de examencommissie vereist.

Verder stelt verzoekende partij dat de 'bijzondere individuele omstandigheden', m.n. de reeds succesvol behaalde masteropleiding, het minimale tekort aan deliberatiepunten, de minimale tekortkoming voor en de minimaal voorziene tijd die verzoekende partij nodig had om haar volledige traject af te leggen, reeds bekend waren bij verwerende partij. Ze benadrukt dat het OER niet vereist dat die bijzondere omstandigheden niet-studiegerelateerd zijn. Daarna gaat verzoekende partij nog in op de, volgens haar, gebrekkige motivering van de beslissing. Ten slotte stelt verzoekende partij nog dat de interne beroepsinstantie weinig omstandig heeft uiteengezet waarom aangesloten wordt bij de opmerkingen van de programmadirecteur.

Beoordeling

Wat de niet-motivering door de examencommissie – in het beraadslagingverslag – betreft van de beslissing een student die slechts één onvoldoende heeft voor een opleidingsonderdeel niet geslaagd te verklaren, verwijst verzoeker naar art. 81, § 4 OER.

Conform deze bepaling moet de motivering in dergelijk geval aangeven waarom de betrokken student niet voldoet aan de vooropgestelde leerresultaten.

De Raad stelt evenwel vast dat verzoeker meer dan één tekort scoorde in zijn bacheloropleiding. Hij zette immers 15 punten van het tolerantiekrediet (dat in totaal 18 punten bedraagt) in.

De Raad is van oordeel dat 'tolerantie' van een tekort, in tegenstelling tot wat verzoeker voorhoudt in zijn wederantwoordnota, het tekort zelf niet wegneemt. Een getolereerd cijfer kan naar het oordeel van de Raad niet gelijkgesteld worden met een voldoende. Het in voldoende mate bereiken van de met een opleidingsonderdeel beoogde competenties leidt immers tot een credit. Dit is niet het geval voor opleidingsonderdelen waarvoor

tolerantiekrediet wordt ingezet. Zo merkt de Raad op dat art. 81, § 1 OER beoordelingen van 8 of 9 op 20 omschrijft als 'tolereerbare' onvoldoendes. Dat het onvoldoendes zijn en ondanks tolerantie blijven, blijkt ook uit het feit dat deze bepaling alle andere tekorten aanmerkt als niet-tolereerbare *onvoldoendes*. Een en ander blijkt ook uit art. 81, § 1, lid 1, b) OER dat het naast opleidingsonderdelen waarvoor een student geslaagd is (ten minste 10/20 of beoordeling "geslaagd") heeft over onvoldoendes – al dan niet tolereerbaar.

De Raad dient bijgevolg de verwerende partij bij te treden in het verweer dat in het voorliggende dossier geen sprake is van slechts één onvoldoende, doch van vijf onvoldoendes, met dien verstande dat voor vier ervan de mogelijkheid tot tolerantie eerder door verzoeker is benut.

Wat deze laatste overweging betreft leest de Raad in de aangevochten beslissing op intern beroep :

"Uit bijkomende onderzoek van de Interne Beroepsinstantie [verwerende partij], evenals uit gesprekken met de Campusdecaan en de Programmacoördinator, is gebleken dat u, zoals u tijdens het persoonlijk gesprek d.d. 17 september 2015 met de Interne Beroepsinstantie [verwerende partij] uiteenzette, inderdaad reeds voor 4 andere opleidingsonderdelen voordien een onvoldoende behaald had, waarvoor u 15 van de 18 studiepunten aan tolerantiemogelijkheden heeft ingezet. Verschillende van deze getolereerde opleidingsonderdelen bevinden zich in dezelfde thematische sfeer als het opleidingsonderdeel "......".

De examencommissie gaat wel degelijk de gevallen waar het om één "zuivere" onvoldoende gaat wel grondig na. Bij de toekenning van een diploma gaat de examencommissie de hele lijst van behaalde (en niet-behaalde) credits na. De finale toets heeft dan vervolgens betrekking op het behalen van de verzamelde leerresultaten van de opleiding. In casu behaalde u echter voor 4 opleidingsonderdelen een onvoldoende, waarvoor u besloot om uw tolerantiekrediet aan te spreken. Aangezien verschillende van deze getolereerde opleidingsonderdelen zich in dezelfde thematische sfeer bevinden, werd geoordeeld dat u geen bijkomende niet-getolereerde onvoldoende zou worden toegekend. Bijgevolg werd ook geen extra deliberatie gehouden.

De beslissing om u niet geslaagd te verklaren voor de bachelor Handelswetenschappen werd dus gebaseerd op het feit dat u voor vijf opleidingsonderdelen uit deze opleiding, goed voor een totaal van 19 SP – geen credit behaalde. Het feit dat u geen credit behaalde voor het opleidingsonderdeel "......" heeft bijgedragen tot deze beslissing, maar het tekort behaald op dit opleidingsonderdeel is dus niet de enige reden om u niet geslaagd te verklaren voor de bachelor handelswetenschappen en bijgevolg ook niet geslaagd te verklaren op de master handelswetenschappen."

Op basis van voorgaande vaststellingen kan de Raad het middel met betrekking tot de motiveringsverplichting, geput uit art. 81, § 4 OER, aldus niet bijtreden.

Verzoeker wijst tevens op art. 91, § 3 OER.

Conform deze bepaling neemt de examencommissie over de student die in de eindfase van o.m. de bacheloropleiding zit en bijgevolg het diploma kan behalen, een beslissing om toleranties in te zetten als de student daardoor geslaagd verklaard kan worden voor de opleiding.

Deze bepaling, samengelezen met art. 81, § 4 OER, wijst er volgens verzoeker op dat de examencommissie in voorkomend geval kan beslissen om toleranties in te zetten als een student daardoor geslaagd verklaard kan worden voor de opleiding (i) en wanneer de examencommissie toch beslist tot niet slagen dient zij, volgens verzoeker, te motiveren in een beraadslagingsverslag waarom de student niet voldeed aan de vooropgestelde leerresultaten van de opleiding (ii).

De Raad is van oordeel dat art. 91, § 3 OER een student betreft die *nog* over *voldoende tolerantiekrediet* beschikt, ten aanzien waarvan de examencommissie, zo de student door het inzetten van tolerantiekrediet geslaagd verklaard kan worden, zelf moet beslissen de tolerantie al dan niet in te zetten.

Uit het algemeen principe inzake toleranties, vooropgesteld in art. 91, § 1 OER blijkt immers dat het inzetten van toleranties binnen een bacheloropleiding enkel mogelijk is onder de voorwaarde dat deze onvoldoendes, uitgedrukt in studiepunten, samen maximaal 10% bedragen van de studiepunten voor de gehele opleiding na aftrek van de vrijstellingen. Deze

toleranties kunnen door de student, die nog niet in de eindfase van de opleiding zit en bijgevolg het diploma nog niet kan behalen, zelf ingezet worden, terwijl voor studenten die in de eindfase van hun opleiding zitten en het diploma wel kunnen behalen het – in eerste instantie – de examencommissie is die beslist om dit ter beschikking gestelde tolerantiekrediet al dan niet aan te wenden.

Uit het aan de Raad voorgelegde dossier blijkt evenwel dat verzoeker, die zelf reeds 15 studiepunten van het beschikbare tolerantiekrediet van 18 studiepunten ingezet heeft, niet over voldoende resterend krediet beschikt om het tekort voor "……", een opleidingsonderdeel van vier studiepunten, te tolereren.

Het in art. 71, lid 6 en art. 91, §3 OER bedoelde gebruik van tolerantie, ingezet door de examencommissie, was dan ook niet mogelijk. De Raad is bijgevolg ook van oordeel dat verzoeker op basis van art. 91, § 3 OER niet geslaagd verklaard kon worden voor de bacheloropleiding door de examencommissie, gelet op het nog onvoldoende voorhanden zijn van tolerantiekrediet bij verzoeker.

De verzoeker bevindt zich hierdoor immers buiten het *toepassingsgebied* van deze bepaling, zodat de Raad verzoeker niet kan bijtreden in het middel dat gebaseerd is op het gebrek aan motivering van de beslissing ten aanzien van de verzoeker geen tolerantiekrediet aan te wenden conform art. 91 § 3 OER.

Verzoeker haalt verder ook art. 71, lid 7 OER aan. De betrokken bepaling luidt als volgt:

"Na elke examenperiode beslist de examencommissie over studenten voor wie overmacht of andere bijzondere individuele omstandigheden in rekening kunnen worden gebracht. De examencommissie kan in dergelijk geval beslissen om een of meerdere niet tolereerbare onvoldoendes toch als tolereerbaar te beschouwen en ook als zodanig te verrekenen binnen het 10%-tolerantiekrediet zoals beschreven in art. 81. Zij kan daarnaast of bovendien beslissen om af te wijken van het 10%-criterium. Zij kan ook beslissen voor een master- of SLO-opleiding in het geval van bijzondere individuele omstandigheden toch toleranties in te zetten. De beslissing van de examencommissie wordt zorgvuldig gemotiveerd".

Deze bepaling laat de examencommissie aldus toe om bij overmacht of bijzondere individuele omstandigheden te beslissen om niet-tolereerbare onvoldoendes toch als tolereerbaar te beschouwen of om af te wijken van het 10%-criterium dat de omvang van het tolerantiekrediet, *in casu* 18 punten, bepaalt. Deze beslissing wordt zorgvuldig gemotiveerd door de examencommissie.

Het verzoekschrift duidt niet aan welke de betrokken bijzondere individuele omstandigheden zijn, evenmin of zij desgevallend – bijv. via de ombudspersoon – aan de examencommissie zijn gesignaleerd. Hetzelfde geldt voor de in art. 71, lid 7 bedoelde "overmacht".

In haar wederantwoordnota haalt verzoeker aan dat de bijzondere individuele omstandigheden bestaan in 'de reeds succesvol behaalde masteropleiding, het minimale tekort aan deliberatiepunten, de minimale tekortkoming om voor het vak te slagen en de minimaal voorziene tijd die verzoekende partij nodig had om het volledige traject van handelswetenschappen af te leggen' en dat deze reeds bekend waren bij verwerende partij.

De Raad beaamt dat verzoeker zich in deze situatie bevond, doch merkt op dat hij in de bacheloropleiding naast het tekort voor "……" ook voor vier andere opleidingsonderdelen geen credit behaalde. Voor deze opleidingsonderdelen zette verzoeker zijn tolerantiekrediet in. Aldus is de Raad niet van oordeel dat verzoeker zich binnen het toepassingsgebied van art. 71, lid 7 OER – dat een bijzondere motiveringsverplichting bevat – bevindt.

In zoverre het middel voortbouwt op art. 71, lid 7 OER acht de Raad in de beslissing de motiveringsplicht dan ook niet geschonden.

De Raad stipt hierbij trouwens aan dat voormelde bijzondere motiveringsplicht de uitbreiding van de tolerantie betreft - waarbij in het licht van de globale opleidingsdoelstellingen, een student die zijn tolerantiekrediet heeft uitgeput alsnog extra tolerantie kan genieten – veeleer dan de beslissing om niet af te wijken van de tolerantiegrenzen.

In dit verband wil de Raad tevens wijzen op art. II. 229 Codex Hoger Onderwijs:

"De student wordt door de examencommissie voor het geheel van de opleiding geslaagd verklaard als die op gemotiveerde wijze van oordeel is dat de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt zijn.

Het feit dat een student globaal geslaagd wordt verklaard, betekent niet dat hij in aanmerking komt voor een creditbewijs voor die opleidingsonderdelen waarvoor hij niet is geslaagd.".

Uit deze bepaling, samengelezen met art. II.228 Codex Hoger Onderwijs, blijkt dat de student die niet automatisch geslaagd wordt verklaard (een student wordt automatisch geslaagd verklaard als hij alle examens die horen bij het opleidingsprogramma heeft afgelegd en als alle examens geleid hebben tot een creditbewijs of tot een deliberatiecijfer als vermeld in het onderwijs- en examenreglement) toch voor het geheel van de opleiding geslaagd kan worden verklaard door de examencommissie zo deze laatste gemotiveerd oordeelt dat de doelstellingen van het programma globaal verwezenlijkt zijn. Blijkens de bepaling motiveert de examencommissie ten aanzien van de student die niet aan de in art. II.228 Codex Hoger Onderwijs bedoelde voorwaarden voldoet, niet waarom zij van oordeel is dat hij de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal niet heeft bereikt en bijgevolg niet geslaagd is verklaard.

Daarbij komt dat de Raad vaststelt dat de beroepsinstantie, die als gevolg van de devolutieve werking in de plaats treedt van het orgaan waarvan de beslissing in het kader van de interne beroepsprocedure is aangevochten over volheid van bevoegdheid beschikt, voldoende omstandig heeft uitgelegd waarom verzoeker niet geslaagd is verklaard.

Hierbij is verweerder verder gegaan dan uit te leggen wat het toepassingsgebied van de door verzoeker ingeroepen bepalingen is en waarom verzoeker zich er niet in bevindt.

Rekening houdende met het voorgaande kan de Raad niet besluiten dat de examencommissie niet conform het OER over verzoeker zou hebben beraadslaagd en dat de verzoeker op basis van de aan hem verschafte informatie in redelijkheid kan stellen in het ongewisse te zijn over de reden waarom hij niet geslaagd is verklaard.

Evenmin kan de Raad verzoeker bijtreden in de bewering dat de interne beroepsinstantie een met de beslissing van de examencommissie gelijk lopende beslissing heeft genomen, zonder hierbij blijk te geven van een eigen beoordeling van de zaak en dat zij hierbij de zorgvuldigheidsplicht en motiveringsplicht zou hebben geschonden.

De Raad stelt echter vast dat de interne beroepsinstantie haar beslissing voldoende onderbouwt.

Hierbij geeft de interne beroepscommissie een verklaring voor de beslissing van de examencommissie en zij bevestigt die. De Raad is van oordeel dat de interne beroepsinstantie op basis van eigen argumenten – onder meer geput uit het OER - en toelichtingen die zij heeft ingewonnen bij de onderwijsdecaan, tevens voorzitter van de examencommissie, die zij tot de hare maakt, de beslissing van de examencommissie bevestigt.

De interne beroepscommissie formuleert dit besluitend als volgt:

"Gelet op bovenvermelde toelichting en na alle elementen van uw intern beroepsdossier grondig in overweging te hebben genomen, is de Interne Beroepsinstantie [verwerende partij] van oordeel dat, vanuit procedureel oogpunt de beslissing om aangaande uw studiedossier geen bijkomende deliberatie te houden en u dienvolgens niet geslaagd te verklaren op de bachelor handelswetenschappen en de master handelswetenschappen, op een correcte wijze en volledig in lijn met de Reglementen van de Faculteit gebeurd is. De Interne Beroepsinstantie [verwerende partij] oordeelt bijgevolg dat uw intern beroep ongegrond is."

Bij lezing van de argumenten – onder meer geput uit de ingewonnen toelichting (die het hierboven vermeld citaat voorafgaat) – in de beslissing van de interne beroepsinstantie, kan de Raad de verzoeker niet bijtreden in het standpunt dat onvoldoende zou blijken dat de beroepsinstantie zich een eigen beoordeling over de zaak heeft gevormd, waaruit verzoeker een schending van de zorgvuldigheidsplicht en de motiveringsplicht afleidt.

De Raad is, anders dan verzoeker, niet van oordeel dat verweerder tekort heeft geschoten in zijn eigen discretionaire bevoegdheid om met alle elementen eigen aan de zaak rekening te houden en een nieuwe (i.c. andersluidende) beslissing te nemen. De verweerder voert aan dat deze eigen oordeelsvorming dient te kunnen worden geverifieerd aan de hand van de motivering van de beslissing over het beroep.

De Raad merkt op dat verzoeker tevens verwijst naar art. 104, lid 8 OER. Deze bepaling verplicht de interne beroepsinstantie, die kan beslissen tot afwijzing van het beroep op grond van onontvankelijkheid of ongegrondheid, deze afwijzing te motiveren. Verzoekende partij haalt hierbij ook de artikelen 2 en 3 van de Wet van 29 juli 1991 aan betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen en wijst op de verplichting de administratieve handeling met individuele strekking afdoende te motiveren.

De Raad houdt rekening met deze door verzoeker aangehaalde en toegelichte verplichting. Tevens slaat zij acht op de door verzoeker aangehaalde verplichting voor een overheid, overeenkomstig het zorgvuldigheidsbeginsel, zijn beslissing zorgvuldig voor te bereiden, hetgeen ook inhoudt dat de overheid slechts een beslissing neemt na afweging van alle relevante gegevens van de zaak.

Hieromtrent voert verzoekende partij het volgende aan:

"Door eenvoudigweg en via een stijlformule te poneren dat de beslissing van de examencommissie "op een correcte wijze en volledig in lijn met de Reglementen van de Faculteit gebeurd is", quod non, zonder een eigen onderzoek, beoordeling en/of afweging van alle relevante gegevens, schendt de eerste bestreden beslissing het zorgvuldigheidsbeginsel en de motiveringsplicht. Er blijkt immers uit niets dat de Interne Beroepsinstantie op grond van haar eigen beoordelingsbevoegdheid de zaak aan een grondig onderzoek heeft onderworpen en zodoende tot een redengeving is gekomen die de eerste bestreden beslissing kan schragen. Bovendien mag een zorgvuldig handelend bestuur er niet mee volstaan enkel de (onbestaande) motivering van de oorspronkelijke beslissing te herhalen of te parafraseren: de beroepsprocedure noopt tot een meer omstandige motivering.

Het a posteriori bijtreden van een (onbestaande) uitleg die de tweede en derde bestreden beslissingen zou moeten verantwoorden, maakte de eerste bestreden beslissing niet afdoende gemotiveerd!".

De Raad ontwaart in de beslissing op intern beroep wel een autonoom onderzoek – kaderend in de bevoegdheid van de interne beroepsinstantie – van de vraag of de verzoeker niettegenstaande het tekort voor een opleidingsonderdeel geslaagd verklaard kon worden.

De interne beroepscommissie beschrijft hoe de examencommissie tot haar beslissing is gekomen en verwijst hierbij naar de resultaten die verzoeker behaalde. Zij betrekt in haar beoordeling de toelichting die de verzoeker heeft gegeven tijdens het persoonlijk onderhoud dat hij had met de interne beroepsinstantie en de toelichting die zij verkreeg van de voorzitter van de examencommissie/onderwijsdecaan betreffende de opleidginsonderdelen "……" en "……"." De toelichting betreft ook de vraag in hoeverre het behalen van een credit voor

""" voldoende beheerst. Aan de hand van deze informatie komt de beroepsinstantie (zie p. 6 van de beslissing van de interne beroepsinstantie) tot een eigen appreciatie van de situatie die tot de betwiste beslissing van de examencommissie heeft geleid.

Verzoeker stipt tevens aan dat de interne beroepsinstantie niet antwoordde op zijn wensen en verzuchtingen. Hij wilde namelijk d.m.v. het beroepschrift alsnog een beraadslaging doen plaatsvinden, rekening houdend met zijn individuele omstandigheden (m.n. de reeds succesvol behaalde master, de minimale tekortkoming om door zichzelf deliberatiepunten te kunnen inzetten, de minimale tekortkoming om voor het vak te slagen en de minimaal voorziene tijd die hij nodig had om het volledige traject van handelswetenschappen af te leggen). Verzoeker oordeelt dan ook dat hij niet de antwoorden kreeg die hij van een zorgvuldig handelend bestuur mag verwachten.

De Raad merkt evenwel op dat verweerder uitlegt waarom verzoeker over onvoldoende tolerantiekrediet beschikt om conform het OER geslaagd te kunnen worden verklaard. Tevens legt de interne beroepsinstantie van verweerder – aan de hand van de omtrent de opleidingsonderdelen "……" en "……" ingewonnen inlichtingen – verzoeker *de facto* uit waarom zij, nog daargelaten de vraag of er sprake is van bijzondere individuele omstandigheden, oordeelde dat het tekort voor "……" in casu niet door het slagen voor "……" kon worden gecompenseerd.

De Raad leest er een motivering in die in essentie de vraag betreft of de student de globale opleidingsdoelstellingen heeft bereikt.

Terzake verwijst de Raad naar de ingewonnen toelichting – die van inhoudelijke aard is – die de interne beroepsinstantie in haar oordeel betrekt (in het bijzonder met betrekking tot de vraag of het slagen voor "……" de tekorten die blijken uit het cijfer voor "……" kan compenseren), alsmede naar de gevolgtrekkingen betreffende de leerresultaten die de interne beroepsinstantie hieruit op p. 6 van haar beslissing trekt.

Wat de motivering betreft in het licht van de vraag in hoeverre de opleidingsdoelstellingen zijn bereikt, merkt de Raad ook de reeds getolereerde tekorten op. Deze tekorten bevinden zich, zoals de interne beroepsinstantie aanhaalt, in dezelfde thematische sfeer.

Bij de beoordeling van de motivering van de beslissing van de interne beroepsinstantie, handelend in het kader van een beroepsprocedure met devolutieve werking, om de verzoeker niet overeenkomstig art. 71, lid 7 OER te "tolereren", betrekt de Raad ook de vaststelling – eveneens relevant bij beoordeling van de vraag of van bijzondere individuele omstandigheden sprake is – dat verzoeker meerdere, weliswaar getolereerde, tekorten heeft in zijn opleiding.

De Raad herinnert, bij de beoordeling van het al dan niet bijzonder karakter van de individuele omstandigheden waarin verzoeker verkeert, aan zijn visie dat een getolereerd tekort, in het licht van de vraag of de met het opleidingsonderdeel beoogde eindcompetenties verworven zijn, niet mag worden geassimileerd met een credit.

Dat de interne beroepsinstantie niet alle omstandigheden die verzoeker aanhaalt "individueel" heeft behandeld, belet volgens de Raad niet dat verzoeker kan betogen niet de antwoorden te hebben gekregen die hem in staat stellen een zicht te krijgen op de dragende elementen voor de beslissing hem *in casu* niet te tolereren.

De Raad is aldus van oordeel dat hij de antwoorden kreeg die hij van een zorgvuldig bestuur mag verwachten, waarmee de Raad niet gezegd heeft dat hij het met deze antwoorden eens hoeft te zijn.

In het bijzonder waar zij de leerresultaten betreft is de motivering – anders dan verzoeker aanvoert – specifiek.

De Raad stelt dan ook dat hij niet kan oordelen dat de beslissing – waarbij de interne beroepsinstantie de zaak in het kader van de beroepsprocedure 'geheel' naar zich toe heeft getrokken – niet kan standhouden. De door verzoeker beweerde vaagheid en algemeenheid kleeft niet aan de beslissing.

De Raad treedt verzoeker dan ook niet bij in het standpunt dat hij als volgt verwoordt:

"Het is niet anders in onderhavige zaak. Immers, de motivering van de initiële tweede en derde bestreden beslissingen van de examencommissie is onbestaande en de Interne Beroepsinstantie wijst het intern beroep van de hand, zonder een eigen onderzoek en louter te poneren dat de beslissing van de examencommissie correct gebeurd is, quod non".

Uit de beslissing van de interne beroepscommissie blijkt dat zij wel rekening heeft gehouden met het totaal aan door de verzoeker behaalde resultaten. De interne beroepscommissie heeft immers bij haar beoordeling de *in casu* behaalde leerresultaten betrokken. Zij zijn in het voorliggende dossier de enige indicatie van de beweerde bijzondere individuele omstandigheden nu geen niet-studiegerelateerde omstandigheden uit het dossier blijken.

De Raad kan dan ook, rekening houdend met de feitelijke omstandigheden van het dossier, niet aannemen dat verweerder – rekening houdend met de elementen waarvan hij kennis heeft – niet voldoende elementen heeft aangedragen om de beslissing, om geen uitzondering op de tolerantie toe te staan, afdoende te motiveren. Ten overvloede herinnert de Raad hierbij aan de tekst van art. 71, lid 7 OER 2014-2015, die verplicht de beslissing om extra tolerantie te verlenen te motiveren.

Tenslotte oordeelt verzoeker dat verweerder de motiveringsplicht heeft geschonden bij zijn beslissing dat uit het slagen voor "......" niet als dusdanig volgt dat de eindcompetenties horend bij het opleidingsonderdeel "......" zijn bereikt.

De Raad stelt vast dat de in de beslissing op intern beroep geïntegreerde toelichting, verschaft door de onderwijsdecaan en tevens voorzitter van de examencommissie, deze vraag uitdrukkelijk en uitvoerig bespreekt. Na een verduidelijking van de inhoud van beide opleidingsonderdelen volgt de beantwoording van de vraag "Waarom gaat de stelling "als je de inhoud van beheerst, dan heb je aangetoond dat je ook de inhoud van voldoende beheerst" niet op ?".

Verzoeker hoeft het met het op deze vraag geformuleerde antwoord niet eens te zijn, maar kan volgens de Raad niet in redelijkheid aanvoeren dat verweerder zich onvoldoende zorgvuldig heeft geïnformeerd alvorens te beslissen dat, *in casu* aan de hand van het behalen van een creditbewijs voor "……", verzoeker de eindcompetenties van "……" niet in voldoende mate heeft bereikt.

Evenmin kan de Raad aan de hand van de tekst van de interne beroepsbeslissing verzoeker bijtreden in het standpunt dat de ingewonnen inlichtingen onvoldoende zijn geïntegreerd in de beslissing van de beroepsinstantie, zodat het de Raad voorkomt dat de beroepsinstantie de ingewonnen inlichtingen tot de hare heeft gemaakt.

Hiermee heeft de beroepscommissie, in het kader van de eindverantwoordelijkheid die zij draagt voor het nemen van de beslissing, bij het uitoefenen van haar discretionaire inhoudelijke beslissingsbevoegdheid het ingewonnen advies, waaromtrent niets uit de beslissing aangeeft dat de interne beroepsinstantie het als bindend zou hebben beschouwd, in een vakspecifieke aangelegenheid als grond voor haar beslissing geïntegreerd.

Het argument dat verzoeker put uit de in de studiefiche van het opleidingsonderdeel "......" onder "doelstellingen" vermelde plaats van het opleidingsonderdeel in de leerlijn "......" is niet van aard de draagkracht van de inlichtingen, verschaft door de onderwijsdecaan aan te tasten, en aldus de interne beroepsinstantie te verplichten hier omstandiger op in te gaan in de beroepsbeslissing. Dit is des te meer zo nu dezelfde ECTS-fiche in het luik "begintermen" vermeldt dat het *aangewezen* is dat volgende opleidingsonderdelen reeds werden afgewerkt: "......".

Op basis van de lectuur van de ECTS-fiches van de betrokken opleidingsonderdelen, en in het bijzonder van de doelstellingen – met daarin de plaats en inhoud van het opleidingsonderdeel - en van de begintermen, kan de Raad niet aannemen dat het in het verzoekschrift aangehaalde citaat uit de vakomschrijving van het opleidingsonderdeel "......" tot het besluit moet voeren dat verweerder, rekening houdend met de specifieke kenmerken van het voor de Raad gebrachte geschil, met onvoldoende zorgvuldigheid de in de opleiding ingewonnen informatie in zijn beslissing heeft betrokken en deze laatste aldus niet afdoende gemotiveerd zou hebben. Dat zulks tijdens het hoormoment niet ter sprake kwam, zoals verzoeker beweert, brengt de Raad niet tot een ander besluit. De Raad stelt tevens vast dat de omschrijving van de masterproef als de kroon op het werk in casu niet als dusdanig duidt op middels de masterproef bereikte competenties. Ook het slagen voor de masteropleidingsonderdelen impliceert niet ipso facto dat de opleidingsdoelstellingen van de bachelor globaal bereikt zijn, waarbij men de tekorten (al dan niet getolereerd) in een bepaalde cluster van de opleiding niet kan veronachtzamen, inzonderheid nu de tekorten een tot een bachelordiploma (noodzakelijke voorwaarde voor het verwerven van een masterdiploma) leidend programma betreffen.

Rolnr. 2015/490 – 1 december 2015

Ten slotte voert verzoeker ter ondersteuning van zijn grief het volgende aan:

"Bovendien kan de Interne Beroepsinstantie niet volstaan met het louter poneren dat "de inhoud geen systematische uitdieping vormt", aangezien de vakomschrijving verduidelijkt dat nadruk van het opleidingsonderdeel niet ligt op de inhoud."

De Raad kan deze stelling niet bijtreden. Verwerende partij stelt dat de inhoud van het opleidingsonderdeel "......" geen loutere uitdieping vormt van het opleidingsonderdeel "......". Dit is niet in tegenspraak met de vaststelling dat in de leerlijn, waartoe beide methoden behoren, niet de inhoud, maar de methode centraal staat. Het gaat in deze vakken m.a.w. niet om de opleidingsspecifieke kennis, maar om de "methodologie", de technieken die een handelswetenschapper gebruikt om een probleem wetenschappelijk te benaderen en om op een bedrijfskundig probleem een betrouwbaar antwoord te formuleren.

Alles bij elkaar genomen kan de Raad niet besluiten dat wat de gevolgen van het slagen voor "ovor het bereikt hebben van de beoogde competenties in betreft, de interne beroepsinstantie, wiens beslissing in de plaats komt van de beslissingen die voor de beroepsinstantie worden aangevochten, onzorgvuldig te werk zou zijn gegaan bij het formuleren van haar argumenten en het erin integreren van bij de opleiding ingewonnen informatie.

Het middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 1 december 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote, kamervoorzitter

Daniël Cuypers bijzitter

Jan Geens bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.652 van 24 november 2015 in de zaak 2015/491

In zake:

Tegen:

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 5 oktober 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 10 september 2015 waarbij aan de verzoeker een score van 9 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel '.......'.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 24 november 2015.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

De heer, die verschijnt voor de verzoekende partij, en de heer, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding "Bachelor in de Industriële Wetenschappen".

Voor het opleidingsonderdeel "......." bekomt verzoekende partij een examencijfer van 9/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 15 september 2015 een intern beroep in bij de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij aangetekend schrijven van 5 oktober 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij benadrukt dat omwille van een administratieve vergissing een melding aan verzoekende partij dat de beroepsbeslissing pas uiterlijk op 07.10.2015 zou worden genomen één dag te laat werd verstuurd. Ze stelt dat de interne beroepsbeslissing op 06.10.2015 werd verstuurd zodat het huidig beroep zonder voorwerp is geworden. Verwerende partij merkt nog op dat verzoekende partij tegen deze beslissing ook beroep heeft aangetekend op 10.10.2015.

Beoordeling

Verzoeker richt op 4 oktober 2015 een verzoek aan de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen. Het beroep draagt de poststempel van 5 oktober 2015.

De Raad stelt vast dat verweerder in het kader van het door verzoeker ingestelde beroep tegen een ongunstige examenbeslissing voor het opleidingsonderdeel "……" op 6 oktober 2015 een beslissing heeft genomen. De interne beroepsinstantie stelt vast dat de door verzoeker behaalde examenscore (9/20) correct werd vastgelegd en gehandhaafd blijft. Tegen deze beslissing blijkt beroep ingesteld te zijn bij de Raad op 10 oktober 2015.

Verzoeker geeft in het verzoekschrift aan dat het beroep gericht is tegen zijn resultaat voor voormeld opleidingsonderdeel en duidt op de beslissing die hem terzake elektronisch is meegedeeld *via KU Loket* op donderdag 10 september 2015.

Op 15 september 2015 heeft verzoeker intern beroep ingesteld tegen deze beslissing. Vervolgens is hij door de academisch beheerder van de gehoord op 17 september 2015.

Verzoeker stelt in het verzoekschrift vervolgens: "Ik heb binnen de decretale termijn van 15 dagen na het instellen van het intern beroep op 15 september 2015 geen beslissing van de interne beroepsinstantie gekregen, noch een mededeling ontvangen van de dat zij op een latere datum een beslissing op intern beroep zal nemen. Dit verplicht mij ertoe,

betreffende de hiervoor vermelde studievoortgangsbeslissing, beroep aan te tekenen bij uw Raad.".

Hiermee knoopt verzoeker aan bij art. II.284, lid 2 Codex Hoger Onderwijs. Volgens deze bepaling worden de beslissingen op intern beroep binnen een termijn van 15 kalenderdagen, die ingaat op de dag na deze waarop het beroep is ingesteld aan de student ter kennis gebracht.

De Raad herinnert hierbij ook aan art. II.294, § 1, lid 3 Codex Hoger Onderwijs. De Raad leest er het volgende: "Bij het uitblijven van een tijdige beslissing van de interne beroepsinstantie binnen de termijn zoals bepaald in artikel II.284, tweede lid, dient in voorkomend geval het beroep bij de Raad binnen de vervaltermijn van 5 kalenderdagen na het verstrijken van deze termijn te worden ingesteld, tenzij vóór het verstrijken van de termijn waarover de interne beroepsinstantie beschikt, deze aan de student meedeelt op welke latere datum zij uitspraak zal doen. In dat geval gaat de vervaltermijn van 5 kalenderdagen voor het beroep bij de Raad in de dag na die datum."

In art. II.294, lid 5 Codex Hoger Onderwijs leest de Raad eveneens het volgende: "Op de initiële studievoortgangsbeslissing vermeldt het instellingsbestuur naast de interne beroepsmodaliteiten de beroepstermijn van 5 kalenderdagen om een extern beroep in te stellen die ingaat na het uitblijven van een tijdige interne beroepsbeslissing zoals in het derde lid bepaald."

Uit de eerst aangehaalde bepaling volgt dat, bij uitblijven van een tijdige beslissing van de interne beroepscommissie binnen de hierboven vermelde termijn, het beroep bij de Raad binnen de vervaltermijn van 5 kalenderdagen na het verstrijken van deze termijn dient te worden ingesteld. Aldus beschouwd lijkt verzoeker een ontvankelijk beroep bij de Raad te hebben ingesteld, waarbij de Raad zich niet hoeft te buigen over de vraag of de initiële beslissing de in art. II.294 Codex Hoger Onderwijs voorziene melding van de beroepsmodaliteiten bevatte.

De Raad kijkt tevens na of de interne beroepsinstantie binnen de termijn waarover zij beschikte aan de student meedeelde op welke latere datum zij uitspraak zou doen. *In casu* schreef de heer [J.H.], namens de vicerector Studentenbeleid, op 1 oktober 2015 aan

Rolnr. 2015/491 – 24 november 2015

verzoeker dat de beslissing hem "zo snel mogelijk (en uiterlijk op 7 oktober 2015)" bezorgd

zou worden. Verweerder deelde eerst op 1 oktober 2015 aan verzoeker mee zijn beslissing

buiten de 'initiële' termijn van 15 kalenderdagen te zullen nemen. Dit is na het verstrijken van

de termijn van 15 dagen, als bedoeld in art. II.294, lid 3 Codex Hoger Onderwijs.

In de mail benadrukt de instelling dat het uitstel geenszins de rechten van verzoeker op een

eventueel verder beroep beperkt. In de brief wordt meegedeeld dat indien het zo zou zijn dat

verzoeker meent dat zijn rechten bij de beslissing die hem zou worden toegestuurd niet

voldoende gevrijwaard zouden zijn, hij het recht behoudt om binnen de 5 dagen na het

ontvangen van deze beslissing extern beroep in te stellen bij de Raad voor betwistingen

inzake studievoortgangsbeslissingen in Brussel.

In casu wachtte de verzoeker de beslissing van de interne beroepsinstantie van verweerder

niet af. Hij tekende beroep aan tegen de beslissing met betrekking tot zijn examenresultaat.

Na het indienen van het beroep heeft de interne beroepsinstantie een beslissing genomen

waarbij zij het beroep van verzoeker ongegrond heeft verklaard. Deze beslissing is in de

plaats gekomen van de aangevochten beslissing, waartegen verzoeker initieel zijn intern

beroep heeft gericht. Tegen deze laatste beslissing heeft verzoeker een nieuw beroep ingesteld

bij de Raad. Aldus stelt de Raad vast dat het voorliggend beroep zonder voorwerp is

geworden.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 24 november 2015, door

de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote, kamervoorzitter

Daniël Cuypers bijzitter

Jan Geens bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs secretaris

Rolnr. 2015/491 – 24 november 2015

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.688 van 1 december 2015 in de zaak 2015/496

In zake:

Tegen:

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 6 oktober 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van 1 oktober 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 24 november 2015.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en advocaat, die verschijnt voor de verzoekende partij, en de heer die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding "Master Toegepaste Economische Wetenschappen". Hij volgde tevens het voorbereidingsprogramma voor deze opleiding.

Voor het opleidingsonderdeel "……" – uit het voorbereidingsprogramma – bekomt verzoekende partij een examencijfer van 5/20. Hierdoor wordt zij niet geslaagd verklaard voor de Master Toegepaste Economische Wetenschappen.

Verzoekende partij stelde op datum van 10 september 2015 intern beroep in bij de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 1 oktober 2015 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelt dat de examencommissie de student op basis van art. 53 OER niet geslaagd kon verklaren voor de masteropleiding, omwille van het onvoldoende resultaat voor "......" (5/20) uit het voorbereidingsprogramma. De student kon dit resultaat bovendien niet tolereren. Daarnaast verduidelijkt de interne beroepscommissie dat de examencommissie van oordeel was dat de student niet voldaan had aan de leerdoelstellingen van de master, zodat hij tevens niet geslaagd werd verklaard op basis van art. 81 OER.

Vervolgens gaat de interne beroepscommissie in op de veronderstellingen inzake de instromende studenten waarvan de masteropleiding vertrekt, zoals onder meer het hebben van 'voldoende analytische competenties'. Verder verduidelijkt de interne beroepscommissie wat hiermee bedoeld wordt. Het gaat om vier eindtermen, waarvan de eerste omschreven is als volgt: 'De afgestudeerde beheerst wiskundige basisbegrippen en –technieken en kan deze toepassen in economische en bedrijfskundige analyses.'. De interne beroepscommissie stelt dat het opleidingsonderdeel "......." garant staat voor het behalen van deze eindterm zodat het niet slagen hiervoor betekent dat de student niet voldaan heeft aan alle leerdoelstellingen.

Daarna stelt de interne beroepscommissie dat de student ook niet via andere opleidingsonderdelen uit het masterprogramma wel voldaan zou hebben aan alle leerdoelstellingen. Zij benadrukt dat de gevolgde opleidingsonderdelen in het masterprogramma zich situeren binnen twee specifieke managementdomeinen, aangevuld met een universiteitsbreed vak. Ze stelt dat noch de begintermen, noch de doelstellingen van de door de student vermelde opleidingsonderdelen, met name "........" en "........", verwijzen naar voorkennis vanuit het opleidingsonderdeel ".........". Verder stelt de interne beroepscommissie ook dat dit opleidingsonderdeel bredere leerdoelstellingen omvat. Ten slotte merkt de interne beroepscommissie nog op dat de student slaagde voor de vermelde opleidingsonderdelen uit de master in de junizittijd, zodat verondersteld kon worden dat hij een beter resultaat behaald zou hebben voor het opleidingsonderdeel "........" indien hij de

einddoelstellingen van "......" al bereikt zou hebben door het slagen van de vermelde opleidingsonderdelen uit de master.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 1 oktober 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 6 oktober 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel, gecombineerd met het motiveringsbeginsel, en op het gelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt vooreerst dat zij in de master Toegepaste Economische Wetenschappen alle credits behaald heeft, met 69,26%. Ze meent dat er bij de motivering van de score voor het opleidingsonderdeel "……" geen rekening werd gehouden met het redeneren en dat dit vak geen enkele toegevoegde waarde geeft aan haar master. Ze verwijst ook naar haar twee andere masters die ze reeds met succes heeft behaald.

Verder stelt verzoekende partij dat zij wel genoeg analytische vaardigheden heeft verworven gedurende haar verschillende opleidingen. Ze merkt op dat ze tijdens het gesprek voor de beroepscommissie niet het vak "......", doch wel het vak "......" vermeld heeft en dat ze ook "......" heeft aangehaald. Volgens haar compenseren deze opleidingsonderdelen ruimschoots een mogelijk tekort aan analytische vaardigheden.

Daarnaast meent verzoekende partij dat er een discriminatie bestaat tussen de studenten die dit opleidingsonderdeel afleggen als een deel van de bacheloropleiding en studenten die zich in de situatie van verzoekende partij bevonden. In het eerste geval hebben de studenten immers de mogelijkheid dit opleidingsonderdeel te tolereren. In het tweede geval kan dit niet, vermits zij slechts over één tolerantiepunt beschikken.

Verder wil verzoekende partij ook nog de eigen finaliteit van het voorbereidingsprogramma onderlijnen en benadrukken. Ze stelt dat je na het voltooien voorbereidingsprogramma geen bachelordiploma krijgt en dat het dan ook niet opgaat om te stellen dat de bedoeling is dat de student de einddoelstellingen van de bacheloropleiding heeft behaald. Verzoekende partij meent dat een voorbereidingsprogramma bedoeld is om studenten de nodige kennis en vaardigheden bij te brengen die ze nodig hebben om de masteropleiding met succes te volgen en die ze onvoldoende hebben verworven in hun vooropleiding. Ze merkt op dat ze de doelstellingen van het voorbereidingsprogramma ruimschoots heeft bereikt, vermits ze slaagde voor de masteropleiding, verzoekende partij stelt ook nog dat ze het voorbije jaar geslaagd is voor assessments in assessment centres van drie grote bedrijven. Ze benadrukt dat er strenge toelatingsvoorwaarden gehanteerd worden, ook op wiskundig vlak.

Ten slotte werpt verzoekende partij op dat het opleidingsonderdeel "......" een te onhaalbare toelatingsvoorwaarde is voor het effectief behalen van de master. Ze verwijst hiervoor naar de lage slaagcijfers, het feit dat het vak een gekend buisvak is van de eerste studiefase TEW, de commotie die er geweest is rond de proffen en de andere docenten die aangesteld zijn voor academiejaar 2015-2016.

In haar antwoordnota gaat verwerende partij vooreerst in op de door verzoeker aangehaalde opleidingsonderdelen. Ze stelt dat in de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel "......" niet verwezen wordt naar de doelstellingen of de inhoud van het opleidingsonderdeel "......". Wat de opleidingsonderdelen "......." betreft, stelt verweerder dat deze deel uitmaken van het

opleidingstraject Master in het Management. Ze benadrukt dat verzoeker nadien "......" alsnog diende op te nemen, wat wijst op het fundamenteel verschillend karakter van deze opleidingsonderdelen.

Verder stelt verwerende partij dat de vermelding over de veronderstelde begincompetenties van masterstudenten betrekking heeft het opleidingstraject dat studenten die het hele opleidingstraject volgen. Ze merkt op dat de domeinspecifieke leerresultaten van de opleiding bepalen dat de leerdoelen van de Master deze van de bacheloropleiding veronderstellen. Ze benadrukt dat de leerdoelstelling m.b.t. deze kwantitatieve vorming wordt niet noodzakelijk getoetst wordt via de opleidingsonderdelen uit het masterprogramma. Zo kunnen studenten, via de keuze van een major en een minor, bij de samenstelling van hun studieprogramma van de masteropleiding eigen klemtonen leggen. Verwerende partij merkt op dat de opleidingsonderdelen van verzoeker zich situeerden binnen twee specifieke managementdomeinen, namelijk "Accountancy en financiewezen" en "Management en strategie", aangevuld met een universiteitsbreed vak. Bovendien blijken noch de begintermen, noch de doelstellingen van alle opleidingsonderdelen aangehaald door verzoeker te verwijzen naar voorkennis vanuit het opleidingsonderdeel ".......".

Ten slotte verwijst verwerende partij naar het onderwijs- en examenreglement dat bepaalt dat het tolerantiekrediet 10% van het effectief aantal opgenomen studiepunten per opleiding bedraagt. Dit betekent dat verzoeker op basis van zijn studiesituatie slechts over 1 studiepunt tolerantiekrediet beschikte. Ze merkt op dat zelfs indien verzoeker over een ruimer tolerantiekrediet had beschikt, hij het resultaat dat hij behaald heeft voor het

opleidingsonderdeel "....." (i.c. 5/20 in de derde examenperiode en 6/20 als beste jaarresultaat) toch niet had kunnen tolereren vermits art. 81 OER bepaalt dat enkel resultaten van 8 of 9 op 20 als tolereerbare onvoldoendes kunnen worden beschouwd. Verwerende partij benadrukt dat de examencommissie op basis van art. 81 OER een uitzonderlijke tolerantie had kunnen toestaan, doch zij stelde vast dat verzoeker toch niet voldaan had aan de doelstellingen van het opleidingsonderdeel.

In haar wederantwoordnota merkt verzoekende partij op dat verweerder er blijkbaar vanuit gaat dat studenten die de masteropleiding willen volgen, de einddoelstellingen van de bacheloropleiding moeten hebben behaald, hetzij via het volgen van die bacheloropleiding, hetzij via het volgen van een voorbereidingsprogramma. Volgens verzoekende partij is dit uitgangspunt niet correct, vermits dit zou betekenen dat wie het voorbereidingsprogramma met succes voltooit, ook het bachelordiploma zou moeten krijgen. Ze benadrukt dat het voorbereidingsprogramma ook helemaal niet bedoeld is om de studenten toe te laten om de doelstellingen van de bacheloropleiding die ze nog niet behaalden, nog te behalen. Volgens haar dient het voorbereidingsprogramma om de studenten voor te bereiden op de masteropleiding. In dit verband verwijst ze naar een 'brochure curriculumontwikkeling' en een nota 'keuze tussen een verkorte opleiding en een schakel- of voorbereidingsprogramma' van verwerende partij. Volgens haar wijst deze nota op de verschillende finaliteit van een verkort traject en een voorbereidingsprogramma. Verzoekende partij stelt dat zij voldoende voorbereid is op de master, vermits ze voor alle vakken binnen de master geslaagd is. Volgens haar kan dan ook niet worden ontkend dat het doel van het voorbereidingsprogramma (dat geen opleiding is) duidelijk bereikt is.

Beoordeling

Verzoeker beoogt met de procedure voor de Raad de vernietiging van de beslissing van de interne beroepsinstantie van verwerende partij. De aangevochten beslissing dateert van 1 oktober 2015. Zij verklaart het intern beroep van verzoeker tegen het examencijfer dat hij kreeg voor "……" en tegen de beslissing hem het masterdiploma TEW niet toe te kennen, ontvankelijk, maar ongegrond.

Het betrokken opleidingsonderdeel maakt deel uit van het voorbereidingsprogramma dat verzoeker in het academiejaar 2014-2015 volgde. Het is tevens het enige vak uit voormeld

voorbereidingsprogramma. Verzoeker behaalde in hetzelfde academiejaar voor alle opleidingsonderdelen uit de master TEW een credit. Het globaal behaalde percentage bedraagt 69,26%.

Verzoeker acht de beslissing van verweerder "onterecht, onredelijk en onbillijk". Tevens is volgens verzoeker sprake van een schending van het motiveringsbeginsel. Verzoeker stelt hieromtrent het volgende:

"Bij de motivering van mijn score is geen rekening gehouden met het redeneren, maar enkel met feitelijkheden. Dit vak uit het voorbereidingsprogramma geeft ook geen enkele toegevoegde meerwaarde aan mijn master TEW, vermits ik ook zonder dit vak een score van 69,26% voor mijn master behaalde. Ik heb trouwens reeds eerder twee andere masters namelijk Rechten en Management met succes behaald. Dit is tevens een bewijs dat ik mijn master TEW waardig ben.".

In de aangevochten beslissing leest de Raad het volgende:

"Art. 53 van het onderwijs- en examenreglement (OER) bepaalt dat de examencommissie pas over een aansluitende opleiding kan beraadslagen nadat de student voor de voorafgaande opleiding is geslaagd. Gezien het onvoldoende resultaat voor "......" was u niet geslaagd voor uw voorbereidingsprogramma en kon de examencommissie in principe niet oordelen over het feit of u al dan niet geslaagd was voor de masteropleiding. Omwille van de grootte van het tekort (5/20 in de septemberzittijd en 6/20 als beste jaarresultaat) en omwille van de omvang van het tolerantiekrediet voor uw voorbereidingsprogramma (1 studiepunt) kon u dit onvoldoende resultaat niet tolereren.

Art. 81 van het OER bepaalt dat de examencommissie een student die niet geslaagd is voor alle opleidingsonderdelen omwille van bijzondere omstandigheden toch geslaagd kan verklaren, voor zover de examencommissie van oordeel is dat de student toch voldaan heeft aan alle leerdoelstellingen van de opleiding. De examencommissie oordeelde echter dat u omwille van dit tekort niet voldaan had aan de leerdoelstellingen de masteropleiding Toegepaste economische wetenschappen.".

Volgens de interne beroepsinstantie vertrekt de masteropleiding vanuit de veronderstelling dat instromende studenten de basisdenkkaders in de diverse domeinen van de bedrijfskunde hebben verworven, alsook een voldoende brede visie hebben op de algemene economische, maatschappelijke context waarbinnen bedrijven functioneren en een voldoende brede visie op intermenselijke relaties binnen deze organisaties. Dit betekent, zo stelt de beslissing van de interne beroepsinstantie, meer in het bijzonder dat studenten moeten beschikken over:

- voldoende analytische competenties die hen in staat stellen gevorderde management opleidingsonderdelen te volgen;
- de nodige achtergrond in andere menswetenschappelijke disciplines die gerelateerd zijn aan de managementwetenschappen;
- een voldoende basis aan economische kennis.

Voor verweerder beschikt de verzoeker omwille van de door hem gevolgde Master in het Management over de in de twee laatste gedachtestreepjes vermelde competenties. Het voorbereidingsprogramma waarborgt dan weer de in het eerste gedachtestreepje vermelde analytische competenties, die verweerder expliciteert aan de hand van 4 eindtermen.

Het opleidingsonderdeel waarvoor verzoeker niet slaagde (beste score over beide examenkansen: 6/20) staat volgens verweerder garant voor de eerste van deze eindtermen. Verweerder omschrijft deze als volgt: "De afgestudeerde beheerst wiskundige basisbegrippen en –technieken en kan deze toepassen in economische en bedrijfskundige analyses".

Verweerder is van oordeel dat verzoeker deze competenties niet kon bereiken via andere opleidingsonderdelen uit zijn masterprogramma.

Vooreerst stipt de aangevochten beslissing aan dat de door verzoeker gevolgde opleidingsonderdelen uit het masterprogramma zich situeren in twee specifieke managementdomeinen, aangevuld met een universiteitsbreed opleidingsonderdeel. De opleidingsonderdelen bouwen dan ook niet voort op een sterke wiskundige basis, zo oordeelt verweerder in de aangevochten beslissing.

De door verzoeker aangehaalde opleidingsonderdelen "......" – waaromtrent verzoeker in zijn verzoekschrift verklaart dat hij niet dit opleidingsonderdeel heeft vermeld maar wel "......", hetgeen naar zijn oordeel sterk verschillend is – verwijzen volgens de interne beroepscommissie niet naar voorkennis vanuit het opleidingsonderdeel "......", dat bredere

doelstellingen omvat. Verweerder weet zich gesterkt door het resultaat dat verzoeker na het succesvol afleggen van het examen voor deze opleidingsonderdelen behaalde voor ".......".

De Raad treedt verweerder bij in de overweging dat uit de door verzoeker aangehaalde opleidingsonderdelen ("......", "en "....."), die verweerder aan de hand van de ECTS-fiches analyseert in de antwoordnota, niet blijkt dat uit de ervoor behaalde credit *ipso facto* blijkt dat de doelstellingen die het opleidingsonderdeel "......" nastreeft in hoofde van verzoeker zouden zijn gerealiseerd.

Eveneens treedt de Raad verweerder bij waar deze opmerkt dat "......" en ".......", respectievelijk behoren tot het voorbereidingsprogramma tot en het opleidingsprogramma van de Master in het Management. Beide opleidingsonderdelen worden gevolgd door alle studenten, ongeacht of zij na de Master in het Management al dan niet wensen verder te gaan in de Master in de Toegepaste economische wetenschappen. Verweerder stelt dat verzoeker, door zijn keuze om na de Master in het management de Master in de Toegepaste economische wetenschappen te willen gaan volgen, alsnog '........' diende op te nemen. Uit de plaats in het traject blijkt volgens verweerder het verschillende karakter van de opleidingsonderdelen. Hierbij stipt verweerder aan dat de doelstellingen en de inhoud van het opleidingsonderdeel "......." niet vervat zitten in de opleidingsonderdelen ".......".

Dat het opleidingsonderdeel "......" niet inwisselbaar is met andere door verzoeker aangehaalde opleidingsonderdelen, betekent nog niet dat de beslissing om verzoeker niet geslaagd te verklaren zonder meer kan standhouden. Zo hoeft de hierboven ontwikkelde redenering niet te betekenen dat verzoeker niet beschikt over "voldoende analytische competenties" die hem in staat stellen gevorderde management-opleidingsonderdelen te volgen, één van de pijlers van de veronderstelde basiskennis van waaruit de masteropleiding vertrekt.

Verzoeker slaagt voor alle opleidingsonderdelen uit het masterprogramma "Toegepaste economische wetenschappen". Op het eerste gezicht beschikt hij dan ook, niettegenstaande zijn tekort voor "......", over het analytisch denkkader dat de masteropleiding als uitgangspunt neemt. Blijkens de samenstelling van het "voorbereidingsprogramma" wordt het opleidingsonderdeel "......" in casu beschouwd als de enige bouwsteen die ontbreekt in het bij aanvang van de masteropleiding vooronderstelde analytisch denkkader.

Met verzoeker stelt de Raad vast dat verzoeker slaagde voor opleidingsonderdelen met een onmiskenbaar kwantitatieve insteek, waar het analytisch denkkader waarover verzoeker dient te beschikken dan ook wordt in aangesproken. Tevens, zoals reeds aangehaald, stelt de Raad vast dat verzoeker slaagde voor alle masteropleidingsonderdelen en een eindpercentage van 69,26% behaald heeft.

Dit brengt de Raad bij het argument van verzoeker dat hij slaagde voor de masteropleiding, waaruit, naar het oordeel van verzoeker, volgt dat het betwiste opleidingsonderdeel niet nodig is om te voldoen aan de einddoelstellingen voor de master.

In de betwiste beslissing leest de Raad dat de domeinspecifieke leerresultaten van de opleiding Toegepaste economische wetenschappen bepalen dat de leerdoelen van de Master in de toegepaste economische wetenschappen deze van de bacheloropleiding vooronderstellen. De interne beroepsinstantie voert aan dat in de betrokken tekst expliciet verwezen wordt naar de problematiek van de zij-instromers. Uit de verwijzing leidt verweerder, in de antwoordnota, af dat indien niet voldaan is aan de doelstelling uit de bacheloropleiding m.b.t. de vereiste kwantitatieve vorming evenmin voldaan is aan alle leerdoelstellingen van de masteropleiding in de Toegepaste economische wetenschappen.

De aangehaalde verwijzing luidt als volgt: "De afgestudeerde master, die hierbij voortbouwt op de tijdens de bachelor behaalde leerresultaten", gevolgd door een voetnoot 3. Deze voetnoot verwijst op haar beurt naar voetnoot 2. Deze voetnoot leest – met betrekking tot een parallel uitgangspunt ten aanzien van de leerresultaten van de master handelswetenschappen – als volgt:

"Deze inleidende zin laat vooreerst toe de leerresultaten van de bachelor en van de master op elkaar te betrekken, zonder dat het noodzakelijk is de set leerresultaten van de bachelor te hernemen; in het licht van de finaliteit van de bachelor als doorstroom is de vermelding van deze band evident. Daarnaast heeft deze zin een duidelijke betekenis in het perspectief van de zij-instroom; de zin bepaalt door verwijzing naar de leerresultaten van de bachelor de begintermen en –voorwaarden en is dus belangrijk voor schakel- en voorbereidingsprogramma's."

De leerdoelstelling met betrekking tot de kwantitatieve vorming ("de kwantitatieve vorming nodig om een modelmatig denken te kunnen begrijpen en evalueren") – die verweerder put uit "de loutere beschrijving van het opleidingstraject dat studenten die het volledige opleidingstraject volgen" – wordt naar het oordeel van verweerder niet noodzakelijk getoetst via opleidingsonderdelen uit het masterprogramma, waarbij verweerder inzonderheid verwijst naar de samenstelling van het studieprogramma van verzoeker.

De Raad is van oordeel dat het door verweerder ontwikkelde argument zich moeilijk verhoudt met de finaliteit van een voorbereidingsprogramma (dat het OER van verwerende partij als volgt definieert: "23° voorbereidingsprogramma: een programma dat kan worden opgelegd aan een student die in het bezit is van een academisch bachelor- of masterdiploma dat niet op rechtstreekse wijze toelating verleent tot de masteropleiding waarvoor hij zich wenst in te schrijven.") waarvan het begrip zelf een belangrijke indicatie vormt – namelijk een student die over een academisch diploma beschikt (bachelor/master), dat niet tot rechtstreekse doorstroming leidt, voor te bereiden om hem toe te laten succesvol de masteropleiding te doorlopen waarvoor hij zich wenst in te schrijven.

De discussie tussen verzoeker en verweerder over de precieze opleidingsdoelstellingen van de bachelor of science in de Toegepaste economische wetenschappen nog daargelaten, evenals de vraag hoe deze zich verhouden tot door verweerder bijgebrachte 'leerresultaten', is de Raad van oordeel dat studenten die de masteropleiding volgen niet noodzakelijk de einddoelstellingen van de bacheloropleiding – van waaruit rechtstreeks kan worden doorgestroomd naar de masteropleiding – moeten hebben bereikt. De betrokken zij-instromer beoogt ook niet het academische bachelordiploma dat rechtstreekse toegang verleent tot de master waarvoor hij zich wil inschrijven.

Met verzoeker moet de Raad vaststellen dat een voorbereidingsprogramma niet bedoeld is om studenten toe te laten om de doelstellingen van de bacheloropleiding, die rechtstreeks toegang geeft tot de geambieerde masteropleiding, die ze nog niet behaalden, alsnog te behalen. Het voorbereidingsprogramma bereidt studenten voor op het masterprogramma om hen toe te laten de masteropleiding met succes te volgen. De door verzoeker bijgebrachte stukken, genomen van de website van verweerder, ondersteunen deze visie op de finaliteit van een voorbereidingsprogramma en het voor onderhavig geschil relevante onderscheid tussen een voorbereidingsprogramma en een verkort traject.

Aldus begrepen acht de Raad de door verweerder aangehaalde voetnoot in het aangebrachte document inzake "leerresultaten" niet in tegenspraak met een visie op het voorbereidingsprogramma die niet inhoudt dat de met de bacheloropleiding beoogde leerresultaten bereikt moeten zijn door de zij-instromer zo hij het op de bacheloropleiding aansluitende masterdiploma wil behalen.

In het licht van de motivering van de aangevochten beslissing, die in het bijzonder verband houdt met verweerders visie op de finaliteit van een "voorbereidingsprogramma" – die de Raad niet kan bijtreden – acht de Raad binnen zijn beoordelingsbevoegdheid en rekening houdend met de zeer bijzondere concrete omstandigheden van het hem voorgelegde dossier de beslissing van de interne beroepsinstantie kennelijk onredelijk.

De Raad gaat bij deze beslissing niet voorbij aan het feit dat de beste door verzoeker behaalde score voor het betwiste opleidingsonderdeel 6 op 20 is en bijgevolg een niet automatisch tolereerbaar tekort vormt, nog daargelaten de vaststelling dat verzoeker over onvoldoende tolerantiekrediet beschikt met het oog op een automatische tolerantie. Tevens is de Raad zich bewust van de samenstelling van het voorbereidingsprogramma. Het betwiste opleidingsonderdeel is het enige opleidingsonderdeel uit het voorbereidingsprogramma van verzoeker.

Daarentegen kan de Raad evenmin om de vaststelling heen dat verzoeker, ondanks voormeld niet-onbelangrijk tekort, slaagde voor alle opleidingsonderdelen van het masterprogramma, op het succesvol doorlopen waarvan het opleidingsonderdeel hem diende voor te bereiden.

De Raad is evenwel van oordeel dat de afweging van deze elementen van het dossier, nog daargelaten de andere opmerkingen van verzoeker – waaronder deze in het verlengde van de beweerde 'onhaalbaarheid' van het slagen voor het opleidingsonderdeel – in het kader van art. 81, § 4 OER 2014-2015, tegen een correct begrepen finaliteit van een voorbereidingsprogramma onvoldoende blijkt uit de motieven van de aangevochten beslissing om de Raad toe te laten te beslissen dat de beslissing om de verzoeker niet het getuigschrift van het voorbereidingsprogramma en het masterdiploma toe te kennen kennelijk onredelijk is.

Het middel is gegrond.

BESLISSING

- 1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepscommissie van 1 oktober 2015.
- 2. De interne beroepsinstantie zal uiterlijk tegen 16 december 2015 een nieuwe beslissing nemen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 1 december 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote, kamervoorzitter

Daniël Cuypers bijzitter

Jan Geens bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs secretaris

De secretaris De voorzitter

Melissa Thijs Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.695 van 7 december 2015 in de zaak 2015/500

In zake:

Tegen:

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 5 oktober 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 9 september 2015 waarbij verzoeker niet geslaagd werd verklaard voor de bacheloropleiding (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepscommissie van 29 september 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 24 november 2015.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Advocaat, die verschijnt voor de verzoekende partij, en de heer, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding "Bachelor in de Pedagogische wetenschappen".

Verzoekende partij wordt niet geslaagd verklaard voor de opleiding "Bachelor in de Pedagogische wetenschappen".

Verzoekende partij stelde op datum van 10 september 2015 een intern beroep in bij de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 29 september 2015 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepscommissie verwijst vooreerst naar art. 91 OER, en stelt ze dat het behaalde resultaat niet als een "tolereerbaar onvoldoende" kan worden gezien, aangezien de studente reeds 14 studiepunten tolerantiekrediet heeft ingezet en bijgevolg over onvoldoende studiepunten tolerantiekrediet beschikt om een onvoldoende resultaat voor het opleidingsonderdeel "......." (5 SP) te kunnen tolereren.

Daarna gaat de interne beroepscommissie in op art. 81 OER, op basis waarvan de examencommissie studenten die niet geslaagd zijn voor alle opleidingsonderdelen toch geslaagd te verklaren voor de opleiding, omwille van bijzondere omstandigheden, en voor zover de examencommissie van oordeel is dat er voldaan is aan de leerdoelstellingen. Ze stelt dat het verwerven van kennis en inzicht in "onderscheiden methodische invalshoeken van de pedagogiek gericht op het definiëren, situeren en oplossen van pedagogische problemen" een belangrijke leerdoelstelling is. Volgens haar wordt deze doelstelling gerealiseerd via meerdere opleidingsonderdelen methoden en statistiek. Ze merkt op dat het opleidingsonderdeel "……" gericht is op het verwerven van kennis en inzicht in de principes die aan de basis liggen van inferentiële statistiek, en dat dit niet aan bod komt in de opleidingsonderdelen "……" (focus op beschrijvende statistiek) en "……" (focust op de toepassing van dataanalytische methoden).

Verder merkt de interne beroepscommissie op dat, indien – zoals de studente vermeldt – de kennis van "……" essentieel zou zijn om te kunnen slagen voor "……" tussen beide opleidingsonderdelen strenge volgtijdelijkheidsrelaties gelegd zouden zijn. Vermits in de ECTS-fiche van het laatstvermelde opleidingsonderdeel vermeld wordt dat beide opleidingsonderdelen op zijn minst gelijktijdig moeten worden opgemaakt, impliceert het slagen voor "……" dan ook niet dat hiermee voldaan zou zijn aan de leerdoelstellingen voor "……" De interne beroepscommissie stelt tevens dat de leerdoelstellingen van het opleidingsonderdeel "……" uit de masteropleiding – waarvoor de studente geslaagd was – op geen enkele manier verwijzen nar deze die vermeld worden bij "……". Ze meent dan ook

dat de studente niet voldaan heeft aan de essentiële leerdoelstellingen van de bacheloropleiding, vermits ze niet geslaagd is op het in het geding zijnde opleidingsonderdeel.

Daarna stelt de interne beroepscommissie dat er aan de examencommissie geen bijzondere omstandigheden bekend waren waarmee ze bijkomend had rekening moeten houden. Ze werpt op dat bij navraag blijkt dat de studente zich in het verleden enkel tot medewerkers van D.O.S. gericht heeft met vragen over het studietraject, er was geen ombudsdossier omwille van persoonlijke problemen.

Ten slotte gaat de interne beroepscommissie nog in op de opmerkingen die de studente nog na het feedbackmoment zou kunnen hebben. Volgens haar blijkt niet op welke manier de eventuele bijzondere omstandigheden specifiek het resultaat voor "……" hebben beïnvloed. Ze stelt ook nog dat het feit dat het herhaaldelijk niet-slagen voor een bepaald opleidingsonderdeel stress en mogelijks ook faalangst met zich meebrengt, niet als bijzondere omstandigheid beschouwd kan worden.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 29 september 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 5 oktober 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het beroep.

Verzoeker tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbeslissing waarbij verzoeker niet geslaagd wordt verklaard voor de opleiding 'Bachelor in de pedagogische wetenschappen' (eerste bestreden beslissing) en tegen de beslissing van de interne beroepscommissie van 29 september 2015 (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 104 van het onderwijs- en examenreglement (verder: OER) van verwerende partij blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de examencommissie. In dat geval verdwijnt de beslissing van de examencommissie uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoekers beroep wordt derhalve ambtshalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Wel kan verzoeker onregelmatigheden die kleven aan deze beslissingen, nog op ontvankelijke wijze aanvoeren tegen de beslissing op intern beroep.

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep in zoverre het is gericht tegen de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing) en de Raad ziet evenmin redenen om zulks te doen.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Verzoeker steunt zich in een enig middel op een schending van het art. 81 OER, art. II.229 Codex Hoger Onderwijs, in samenlezing met art. II.281 Codex Hoger Onderwijs, het motiveringsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt dat de examencommissie verplicht is (afdoende) te motiveren waarom de student, die één onvoldoende behaald heeft om te kunnen slagen voor de opleiding, niet voldoet aan de vooropgestelde leerresultaten "voor het geheel van de opleiding". Ze merkt tevens op dat elke individuele studievoortgangsbeslissing niet alleen formeel, maar ook materieel uitdrukkelijk gemotiveerd dient te worden.

Zo stelt ze dat verweerder in de eerste plaats moet motiveren waarom verzoekster niet voldoet aan de vooropgestelde leerresultaten voor het geheel van de opleiding. Ze meent dat de motivering van de examencommissie alsook deze van de interne beroepscommissie hiertoe onvoldoende is, vermits de motivering toegespitst moet zijn op concrete gegevens eigen aan de situatie van de verzoeker, en niet mag bestaan uit loutere standaardformules die op

verschillende situaties van toepassing kunnen zijn. Volgens haar is de standaardformulering dat verzoekster "de leerresultaten van de opleiding als geheel niet bereikt heeft", omdat zij de leerdoelstelling van het vak "......." niet zou hebben bereikt, geen afdoende motivering.

Verzoekende partij verwijst tevens naar de doelstellingen van de opleiding bachelor in de pedagogie. Ze benadrukt ook dat ze meermaals tolereerbare tekorten behaalde voor het opleidingsonderdeel in kwestie alsook dat ze credits behaalde voor quasi alle theoretische mastervakken. Daarnaast stelt ze dat zij niet dient te bewijzen waarom zij wél aan de globale leerdoelstellingen voldoet, doch dat ze in haar intern beroepschrift tal van argumenten heeft aangehaald waarom zij wel over de nodige competenties en vaardigheden beschikt. Volgens haar werd hier echter niet op geantwoord door de interne beroepscommissie.

Verder gaat verzoekende partij in op het verband tussen "......." en ".......". Ze benadrukt dat ze onmiddellijk en in eerste zit geslaagd was voor dit laatste opleidingsonderdeel. Volgens haar vertrekt dit vervolgopleidingsonderdeel – zoals blijkt uit de begintermen ervan – vanuit de verwachting dat de einddoelstelling alsook de beoogde competenties van "......." bereikt waren. Ze meent dan ook dat ze niet kon slagen voor "......." indien zij niet beantwoordde aan de begintermen ervan, zijnde de beoogde competenties/einddoelstellingen van ".......". Ze merkt ook op dat hetzelfde geldt voor de opleidingsdoelstellingen van de bachelor pedagogie in globo. Ze meent dat de vaststelling dat ze credits behaald heeft voor het gros van de opleidingsonderdelen van de aansluitende masteropleiding in acht moest worden genomen ter beoordeling van het voldoen aan de doelstellingen van de bacheloropleiding.

Vervolgens stelt verzoekende partij dat er geen rekening werd gehouden met bijzondere individuele omstandigheden, die zowel curriculair als extra-curriculair waren. Ze merkt op dat verwerende partij haar echter wel op basis van dezelfde bijzondere individuele omstandigheden heeft toegelaten om het opleidingsonderdeel opnieuw op te nemen. Wat de extra-curriculaire omstandigheden betreft, met name haar persoonlijke problemen en faalangst, stelt verzoekster dat deze misschien onvoldoende bekend waren voor de examencommissie. Ze meent dat dit echter niet geldt voor de curriculaire omstandigheden, die volgen uit haar contacten met begeleiders en uit haar individuele studentendossier zelf. Bovendien is het in ieder geval voldoende dat de (extra-curriculaire) uitzonderlijke omstandigheden voor het eerst in het intern beroep werden aangebracht. Ze merkt op dat een medisch attest van haar huisarts werd bijgebracht. Volgens haar diende de verwerende partij

te motiveren waarom geen rekening werd gehouden met de medische toestand van haar moeder. Ze stelt ook dat het argument dat "de faalangst niet als een bijzondere omstandigheid beschouwd kan worden omdat verzoekster wél slaagt op niet-statistische opleidingsonderdelen" niet correct, noch afdoende is. Daarna herhaalt ze ook haar curriculaire bijzondere individuele omstandigheden die ze ook reeds in haar intern beroepschrift had aangehaald, maar waar niet op geantwoord werd.

Ten slotte stelt verzoekende partij dat , wanneer rekening zou worden gehouden met de aangehaalde individuele omstandigheden, verwerende partij niet anders kan dan beslissen dat zij geslaagd is. Volgens haar zou geen enkele andere instelling dezelfde beslissing tot het nietgeslaagd verklaren voor de leerdoelstellingen van de bacheloropleiding in globo nemen.

Vervolgens merkt verwerende partij op dat de examencommissie omwille van bijzondere omstandigheden kan afwijken van het algemene principe dat bepaald wordt via deze leerlijnen. Ze benadrukt dat het een discretionaire bevoegdheid betreft en dat het loutere feit dat bijzondere omstandigheden worden vastgesteld niet voldoende is om een student met niettolereerbare tekorten op bepaalde opleidingsonderdelen toch geslaagd te verklaren. Volgens haar is het voldaan hebben aan de leerdoelstellingen een essentiële voorwaarde om een student toch geslaagd te kunnen verklaren. Verwerende partij stelt dat vastgesteld werd dat geen verklaring geboden werd waarom de bijzondere omstandigheden specifiek het resultaat

voor "nadelig zouden hebben beïnvloed en dat deze omstandigheden aldus geen aanwijzing bieden dat toch voldaan zou zijn aan de leerdoelstellingen van dit opleidingsonderdeel. Volgens haar kan ook het feit dat een student, na herhaalde nietgeslaagde examenkansen, een zekere stress en mogelijks faalangst ontwikkelt voor een bepaald examen, niet beschouwd worden als een aanwijzing dat toch voldaan zou zijn aan deze leerdoelstellingen.

Ten slotte gaat verwerende partij de puntsgewijze opsomming van verzoekster op basis waarvan ze meent toch geslaagd verklaard te moeten worden weerleggen.

In haar wederantwoordnota merkt verzoekende partij op dat volgens de redenering van verwerende partij de specifieke invalshoek van een leerdoelstelling niet bereikt wordt van zodra een onvoldoende wordt behaald en dat hieruit volgt dat ook de leerdoelstellingen van de opleiding in globo niet bereikt worden. Ze meent dat het behalen van één onvoldoende dus automatisch maakt dat men niet kan slagen voor alle leerdoelstellingen. Verzoekende partij benadrukt ook dat er een verschil bestaat tussen het behalen van "alle" leerdoelstellingen van de opleiding enerzijds, en het "in globo" voldoen aan de leerdoelstellingen van de opleiding anderzijds.

Verder stipt verzoekende partij aan dat verwerende partij moet motiveren, indien er bijzondere, uitzonderlijke omstandigheden opgeworpen en vastgesteld worden, waarom er met deze omstandigheden al niet rekening wordt gehouden. Ze benadrukt dat verwerende partij pas in haar antwoordnota een laattijdig en tevens onafdoende begin van antwoord formuleert. Daarnaast merkt verzoekende partij op dat verweerder in dit verband ook het redelijkheidsbeginsel in acht moet nemen.

Beoordeling

Onder de resultaten van verzoeker voor de bacheloropleiding bevindt zich een tekort dat niet in aanmerking komt voor automatische tolerantie aangezien verzoeker haar tolerantiekrediet reeds heeft uitgeput.

Verzoeker is van oordeel dat de beslissing om haar niet te laten slagen gemotiveerd moet zijn. De verweerder moet verklaren waarom de student niet voldoet aan de vooropgestelde leerresultaten voor het geheel van de opleiding. Dit volgt volgens verzoeker onder meer uit

art. 81, § 4 OER 2014-2015 nu verzoeker slechts één onvoldoende heeft voor de bacheloropleiding.

Daarnaast wijst verzoeker op art. 81, § 5 OER 2014-2015. Overeenkomstig deze bepaling kan de examencommissie, in bijzondere individuele omstandigheden of bij overmacht, een student waarvan zij oordeelt dat hij de vooropgestelde leerresultaten voor het geheel van de opleiding heeft behaald, toch geslaagd verklaren, ook al voldoet hij niet aan de criteria in §1 of § 2 van art. 81 OER.

De Raad haalt het voor het voorliggende geschil relevante art. 81, § 1 OER aan, waaraan verzoeker niet voldoet. Het luidt als volgt:

"Artikel 81. Criteria voor het slagen voor een opleiding

- §1. Een student slaagt voor een opleiding die geen masteropleiding of een specifieke lerarenopleiding is, als hij:
- a) ofwel voor alle opleidingsonderdelen van de opleiding binnen het diplomacontract of het diploma-examencontract is vrijgesteld of geslaagd (ten minste 10/20 of beoordeling "geslaagd");
- b) ofwel voldoet aan de beide volgende voorwaarden:
- hij behaalt voor de opleiding als geheel ten minste 50% als gewogen percentage;
- hij behaalt geen niet tolereerbare onvoldoendes en maximaal 10% tolereerbare onvoldoendes.

Tolereerbare onvoldoendes zijn beoordelingen van 8 of 9 op 20. Alle andere onvoldoendes zijn niet tolereerbaar.

De berekening van het aantal studiepunten tolerantie waarop de student recht heeft (het tolerantiekrediet) gebeurt op het geheel van de feitelijk opgenomen studiepunten van de opleiding, zonder hierbij rekening te houden met de studiepunten die de student opneemt bovenop het aantal studiepunten van het modeltraject voor de opleiding. Behaalde vrijstellingen worden bij deze berekening niet meegerekend. Voor de regels met betrekking tot toleranties, zie ook art. 91."

Art. 81, § 5 OER kan worden samengelezen met art. 71, lid 7 OER 2014-2015. Deze bepaling luidt als volgt:

"Na elke examenperiode beslist de examencommissie over studenten voor wie overmacht of andere bijzondere individuele omstandigheden in rekening kunnen

worden gebracht. De examencommissie kan in dergelijk geval beslissen om een of meerdere niet tolereerbare onvoldoendes toch als tolereerbaar te beschouwen en ook als zodanig te verrekenen binnen het 10%-tolerantiekrediet zoals beschreven in art. 81. Zij kan daarnaast of bovendien beslissen om af te wijken van het 10%-criterium. Zij kan ook beslissen voor een master- of SLO-opleiding in het geval van bijzondere individuele omstandigheden toch toleranties in te zetten. De beslissing van de examencommissie wordt zorgvuldig gemotiveerd."

Verzoeker verbindt een en ander aan art. II.229 Codex Hoger Onderwijs. Dit artikel luidt als volgt:

"Art. II.229. De student wordt door de examencommissie voor het geheel van de opleiding geslaagd verklaard als die op gemotiveerde wijze van oordeel is dat de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt zijn.

Het feit dat een student globaal geslaagd wordt verklaard, betekent niet dat hij in aanmerking komt voor een creditbewijs voor die opleidingsonderdelen waarvoor hij niet is geslaagd.".

Verzoeker brengt hierbij in herinnering dat art. II.281 Codex Hoger Onderwijs verplicht om, bij het nemen van eenzijdige rechtshandelingen met individuele strekking die rechtsgevolgen beogen voor één of meer studenten, in de akte de juridische en feitelijke overwegingen te vermelden waarop zij gegrond zijn. De motivering moet overeenkomstig deze bepaling afdoende zijn.

Op basis van het voorgaande, samengelezen met de wet van 29 juli 1991, oordeelt verzoeker dat *in casu* een afdoende motivering ontbreekt. De kritiek van verzoeker treft enerzijds de vraag waarom niet zou zijn voldaan aan de globale leerdoelstellingen. Anderzijds vraagt verzoeker zich tevens af waarom de psychische en medische problemen waarmee verzoeker is geconfronteerd niet als bijzondere individuele omstandigheden in aanmerking werden genomen.

Wat de verwijzing naar art. 81, § 4 OER betreft, kan de Raad de visie van verzoeker niet bijtreden, nu uit het feit dat verzoekster reeds 14 van de 18 beschikbare studiepunten tolerantiekrediet heeft ingezet, blijkt dat zij voorafgaand in de bacheloropleiding reeds tekorten heeft gehad voor opleidingsonderdelen. Dit blijkt ook uit de dossierstukken. Uit het begrip 'tolerantie' volgt per definitie dat de met het getolereerde opleidingsonderdeel beoogde

competenties niet in voldoende mate bereikt zijn. Een getolereerd tekort leidt volgens de Raad niet tot het verkrijgen van een credit voor het opleidingsonderdeel waarop de tolerantie betrekking heeft. Bijgevolg blijft een getolereerd tekort een onvoldoende, doch dit tekort belet de student niet het diploma te behalen.

Uit de lezing van art. 81, § 1 OER blijkt dat een tekort dat lager is dan 8/20 niet automatisch toleraarbaar is. Precies ten aanzien van dergelijk tekort, zo het een uniek tekort is in het curriculum van de student die de opleiding zou kunnen voltooien, speelt § 4 van art. 81 OER.

Terecht stipt verzoeker aan dat de examencommissie verplicht is, wanneer de student één onvoldoende behaalt om te kunnen slagen voor de opleiding, (afdoende) te motiveren waarom de student niet voldoet aan de vooropgestelde leerresultaten voor het geheel van de opleiding.

De Raad is evenwel van oordeel dat de situatie waarin verzoeker zich bevindt, niet deze is van een student die slechts één tekort heeft.

De Raad merkt evenwel op dat de bijlage bij de beslissing van de examencommissie blijkt geeft van een andere interpretatie van de aangehaalde bepaling. De Raad leest immers het volgende in de bijlage:

"De examencommissie stelt vast dat de studenten die in bijlage genoemd worden ondanks slecht één onvoldoende de leerresultaten van de opleiding als geheel niet bereikt hebben en verklaart de studenten daarom niet geslaagd.".

De Raad blijft echter van oordeel, anders dan de bewoording van het beraadslagingsverslag laat uitschijnen, dat verzoeker meer dan één onvoldoende heeft, vermits de - onvoldoendes – die door de tolerantie niet in een voldoende wijzigen – niet uit het oog mogen worden verloren.

In het licht van de reeds getolereerde tekorten in de opleiding kan de Raad niet besluiten dat verweerder de beslissing om verzoeker niet geslaagd te verklaren met een standaardformule van de hand heeft gedaan. Verweerder duidt het verwerven van kennis en inzicht in onderscheiden methodische invalshoeken van de pedagogiek gericht op het definiëren, situeren en oplossen van psychologische problemen aan als een belangrijke doelstelling in de bacheloropleiding.

Vervolgens, zo leest de Raad, stelt verweerder dat deze doelstelling via meerdere opleidingsonderdelen methoden en statistiek wordt gerealiseerd. Elk van deze opleidingsonderdelen, heeft volgens verweerder in de aangevochten beslissing, eigen specifieke doelstellingen en een eigen inhoud. De Raad stelt vast dat verweerder dit toepast op de statistische opleidingsonderdelen in het curriculum van verzoeker. Voor "......" behaalde verzoeker een score van 10/20 en voor "behaalde verzoeker een score van 11/20. De verweerder stelt hieromtrent het volgende: "Het opleidingsonderdeel "......", beoogt het verwerven van kennis en inzicht in de principes die aan de basis liggen van inferentiële statistiek. Deze leerdoelstelling is specifiek voor dit opleidingsonderdeel en komt niet aan bod in "......" (met focus op beschrijvende statistiek) of in "......" (met focus op de toepassing van data-analytische methoden).". Dit wordt door de ECTS-fiches, in het bijzonder wat de doelstellingsomschrijving betreft, niet tegengesproken.

De Raad treft in de beslissing op intern beroep dan ook een afdoende verklaring aan voor het feit dat, rekening houdend met de inhoud van de opleidingsonderdelen, de met de drie in de bacheloropleiding geïntegreerde opleidingsonderdelen "……" beoogde competenties – leerresultaten – niet gelijklopend zijn.

Wat dit betreft kan de Raad dan ook niet oordelen dat van een loutere standaardformulering, die blijk geeft van onvoldoende en onzorgvuldig tot stand gekomen motivering, sprake kan zijn.

Wat het door verweerder gegeven antwoord op het door verzoeker uit de formulering van de begintermen voor "a......" gehaalde argument betreft, oordeelt de Raad dat verweerder door het verduidelijken van het onderscheid tussen "begintermen" en "volgtijdelijkheidsvoorwaarden", die *in casu* verband houden met de onderscheiden focus van de drie opleidingsonderdelen "a......", op afdoende wijze heeft toegelicht waarom het slagen voor "a......" niet betekent dat hieruit *ipso facto* volgt dat de leerdoelstellingen voor "a......" zijn bereikt. De Raad stipt hierbij eveneens aan dat "a......" en "a......" beiden in het tweede modeltrajectjaar zijn geprogrammeerd, respectievelijk in het eerste en tweede semester.

De Raad kan het argument dat slechts sprake is van een stijlformule, die naargelang het opleidingsonderdeel voor iedere student met één onvoldoende, inwisselbaar kan worden

gebruikt, op basis van zijn lezing van de formulering van de beslissing van de interne beroepsinstantie niet bijtreden.

Tevens slaat de Raad acht op het feit dat verweerder in de beslissing op intern beroep verduidelijkt waarom uit het behalen door verzoeker van een credit voor het masteropleidingsonderdeel "……" niet volgt dat de leerdoelstellingen voor "……" zijn bereikt.

Evenwel leidt de verweerder uit het niet-slagen voor het opleidingsonderdeel "and aan de essentiële leerdoelstellingen van de bacheloropleiding. Hoewel uit de stukken van het dossier blijkt dat verzoeker ook voor andere opleidingsonderdelen, weliswaar getolereerde, tekorten heeft – met name voor de opleidingsonderdelen: "and" (5 stp.), "and" (5 stp.) en "and" (4 stp.), m.a.w. voor 14 studiepunten van de 181 studiepunten waaruit het bachelorprogramma van verzoeker bestaat – kan de Raad er niet omheen dat verweerder er zich in de beslissing op intern beroep toe beperkt het volgende te stellen: "Door het niet-slagen op het opleidingsonderdeel "and" heeft u dan ook niet voldaan aan essentiële leerdoelstellingen van de bacheloropleiding.". Hierbij licht de verweerder het raakvlak tussen de opleidingsdoelstellingen – die globaal moeten worden bereikt – en het niet-slagen voor "and" niet toe. Evenmin betrekt hij in zijn argumentatie overige aspecten van het studietraject van de verzoeker, waaronder de reeds gebruikte tolerantie, als gevolg waarvan zij niet van automatische tolerantie heeft genoten.

Niet enkel in het licht van art. 81, § 4 OER, doch ook in het licht van art. 81, § 5, samengelezen met art. 71, lid 7 OER, tegen de achtergrond van art. II.229 Codex Hoger Onderwijs, drong een meer uitvoerige motivering zich op.

Zelfs zo art. 81, § 4 OER *in casu* niet van toepassing is, stelt de Raad vast dat in het voorliggende dossier sprake kan zijn van bijzondere individuele omstandigheden, in welk geval gemotiveerd wordt geoordeeld over een eventuele "uitbreiding" van de tolerantie.

De Raad herinnert weliswaar aan het beginsel dat de student die niet slaagt voor alle onderdelen van de opleiding geacht wordt de met de opleiding beoogde doelstellingen niet te hebben bereikt. De betrokken student kan desgevallend slechts alsnog geslaagd worden verklaard zo is aangetoond dat hij de opleidingsdoelstellingen globaal heeft bereikt.

Weliswaar stelt de Raad vast dat de elementen die verzoeker in het kader van het intern beroep heeft aangehaald om het standpunt te ontwikkelen dat hij geslaagd diende te worden verklaard, niet zijn beantwoord in de beslissing op intern beroep.

De Raad leest ter zake in het verzoekschrift:

"Waarom wordt niet gekeken naar de uitzonderlijke situatie dat verzoekster maar 1 studiepunt te weinig heeft om te kunnen afstuderen? Waarom wordt hier niet op ingegaan? Waarom wordt ook niet gekeken naar het feit dat verzoekster nog een aanvraag heeft ingediend voor heropneming van reeds getolereerde vakken, en naar het feit dat dit zonder meer niet aanvaard werd? Waarom wordt het minieme tolereerbare tekort (0.02 punten voor een vak van 5 studiepunten) niet in het licht van de volledige opleiding (waarbij de bacheloropleiding bestaat uit 180 studiepunten) beoordeeld? Waarom wordt geen rekening gehouden met het feit dat verzoekster reeds credits behaalde voor het gros van de masteropleiding en alle credits voor de lerarenopleiding? Waarom wordt geen rekening gehouden met het studie-efficiëntiepercentage van verzoekster van 74 procent? Waarom wordt geen rekening gehouden met het feit dat verzoekster wel slaagde voor andere statistische opleidingsonderdelen en alle andere opleidingsonderdelen, die ook de globale doelstelling van het "verwerven van kennis en inzicht in "onderscheiden methodische invalshoeken van de pedagogiek gericht op het definiëren, situeren en oplossen van pedagogische problemen" inhouden en nastreven?".

Wat de bijzondere individuele omstandigheden betreft – waarvan het belang, onder andere voor de beoordeling van de motivering, in het voorliggende dossier in het bijzonder uit de samenlezing van art. 81, § 5 en art. 71, lid 7 OER blijkt – stelt de verweerder dat de examencommissie geen bijzondere omstandigheden bekend waren waarmee zij bijkomend rekening had moeten houden.

De Raad kan er evenwel niet omheen dat de medisch-psychische problematiek van verzoeker in de interne beroepsprocedure is gedocumenteerd, zodat de Raad de summiere wijze betreurt waarop de interne beroepsinstantie het al dan niet bijzondere karakter van de individuele omstandigheden waarin verzoeker zich bevond behandelt. Hetzelfde geldt ten aanzien van de vraag of verzoeker tegen de achtergrond van deze omstandigheden alsnog geslaagd had kunnen worden verklaard.

Ten overvloede merkt de Raad op dat uit de aangevochten beslissing evenmin blijkt of en waarom de door verzoeker aangehaalde, haar traject kenmerkende, curriculaire omstandigheden – waaromtrent zij contact had met medewerkers van de faculteit – al dan niet als bijzondere individuele omstandigheden zijn aangemerkt.

De beslissing van de interne beroepsinstantie maakt weliswaar melding van de stress en faalangst die het herhaaldelijk niet-slagen voor een bepaald opleidingsonderdeel kan meebrengen, alsmede de tijdens het gesprek met de interne beroepsinstantie gemelde omstandigheden – waaromtrent de interne beroepsinstantie stelt niet te zien hoe zij het resultaat voor het opleidingsonderdeel waarvoor verzoeker niet slaagde nadelig zouden hebben beïnvloed –, op basis waarvan zij niet meent te kunnen oordelen dat verzoeker ondanks het resultaat voor het betrokken opleidingsonderdeel toch geslaagd verklaard zou moeten worden.

Bij gebrek aan verdere precisering, in het licht van de door verzoeker in het interne beroep aangebrachte argumenten, oordeelt de Raad dat de aangevochten beslissing een tekortkoming inzake motivering, onder meer omwille van het in de concrete omstandigheden van het geschil summiere karakter ervan, vertoont.

In de antwoordnota stipt verweerder terecht het discretionaire karakter van de bevoegdheid van de examencommissie aan om bij bijzondere omstandigheden te oordelen dat de student de leerresultaten *in globo* heeft bereikt – i.e. af te wijken van het principe dat bepaald wordt via de leerlijnen – waarbij het loutere feit dat sprake is van bijzondere omstandigheden niet voldoende is om een student met niet-tolereerbare tekorten geslaagd te verklaren. Naar verweerder aanvoert, bepalen zowel art. 81 van zijn OER als de Codex Hoger Onderwijs dat het voldaan hebben aan de leerdoelstellingen een essentiële voorwaarde is om een student toch geslaagd te kunnen verklaren. Tevens stipt verweerder aan dat met de bijzondere omstandigheden diegene beoogd worden die erop wijzen dat, ondanks het tekort voor bepaalde opleidingsonderdelen, toch voldaan is aan de leerdoelstellingen.

Zelfs zo deze overwegingen tot het besluit zouden kunnen voeren dat de verweerder zijn discretionaire bevoegdheid op een correcte wijze heeft uitgeoefend, kunnen zij *in casu* het aangevoerde gebrek aan motivering van de beslissing van de interne beroepsinstantie niet verhelpen.

Rolnr. 2015/500 – 7 december 2015

Dat verweerder de in het verzoekschrift puntsgewijs gemaakte opsomming van elementen, die er volgens verzoekster moeten toe leiden dat zij slaagt, weerlegt en hierbij van een motivering voorziet, betekent nog niet dat – zelfs zo zij de Raad tot de vaststelling zou kunnen brengen dat voormelde discretionaire bevoegdheid niet op kennelijk onredelijke wijze en in overeenstemming met de elementen van het dossier is uitgeoefend – deze antwoorden deel uitmaken van de aangevochten beslissing op intern beroep en aldus het aan deze beslissing verweten gebrek aan motivering kunnen remediëren.

Het middel is gegrond.

BESLISSING

- 1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepscommissie van 29 september 2015 in zoverre zij betrekking heeft op de studievoortgangsbeslissing die het voorwerp uitmaakt van huidig beroep.
- 2. De interne beroepsinstantie zal uiterlijk tegen 18 december 2015 een nieuwe beslissing nemen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 7 december 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote, kamervoorzitter

Daniël Cuypers bijzitter

Jan Geens bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs secretaris

De secretaris De voorzitter

Melissa Thijs Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd

een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.696 van 7 december 2015 in de zaak 2015/500bis

In zake:

Tegen:

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 5 oktober 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 9 september 2015 waarbij aan de verzoeker een score van 8 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel '.......' (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepscommissie van 29 september 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 24 november 2015.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Advocaat, die verschijnt voor de verzoekende partij, en de heer, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding "Bachelor in de Pedagogische wetenschappen".

Voor het opleidingsonderdeel "......." bekomt verzoekende partij een examencijfer van 8/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 10 september 2015 een intern beroep in bij de interne beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepscommissie op datum van 29 september 2015 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepscommissie verwees vooreerst naar een toelichting van prof. [C.] omtrent de totstandkoming van het examenresultaat van de studente. Ze merkt op dat het examen bestond uit een aantal open vragen en een aantal meerkeuzevragen. Volgens de interne beroepscommissie bestond er discussie over vraag 6B, een vraag die betrekking had op het opstellen van betrouwbaarheidsintervallen. Ze stelt dat reeds tijdens het feedbackgesprek werd uitgelegd waarom de normale afrondingsregels niet gebruikt mogen worden. Er werd verduidelijkt dat bij het berekenen van een steekproefgrootte altijd naar boven afgerond moet worden en dat dit ook op deze manier in de lessen werd uitgewerkt.

Wat vraag 10A betreft, waar gevraagd werd om vier stellingen op hun correctheid te beoordelen, gaat de interne beroepscommissie nader in op de puntenverdeling. Ze benadrukt dat de correctiesleutel er niet vanuit gaat dat voor elke juist aangeduide stelling een deelpunt zonder meer wordt toegekend, vermits dit er toe zou leiden dat studenten een maximale score kunnen behalen door alle stellingen aan te duiden. De interne beroepscommissie merkt op dat vraag 10A geen zuivere multiplechoicevraag betreft waarbij slechts één antwoord juist is, maar dat het gaat om een multipleresponsvraag, met meerdere antwoordmogelijkheden, en dat consequent werd gequoteerd op basis van de verbetersleutel.

Verder verwees de studente ook nog naar de laatste twee vragen, waarin niet alleen een antwoord gevraagd werd, maar waarbij ook gevraagd werd om dit antwoord te beargumenteren. De interne beroepscommissie stelt dat voor vraag 11A geen argumentatie in woorden mogelijk was, vermits een keuze tussen twee tests enkel op basis van nauwkeurigheid gestaafd kan worden mits er berekeningen worden gedaan. Wat vraag 11B betreft, stelde de beroepscommissie dat een argumentatie in woorden wel volstond, maar de argumentatie die de studente gaf, bleek foutief te zijn. de interne beroepscommissie merkt in dit verband ook nog op dat via de beroepsprocedure enkel kan worden nagegaan in welke mate het examenresultaat dat behaald werd in de derde examenperiode, en dus niet de score behaald tijdens de januarizittijd, correct werd vastgesteld.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 29 september 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 5 oktober 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het beroep.

Verzoeker tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbeslissing waarbij verzoeker een examencijfer van 8/20 bekomt voor het opleidingsonderdeel '.......' (eerste bestreden beslissing) en tegen de beslissing van de interne beroepscommissie van 29 september 2015 (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 104 van het onderwijs- en examenreglement (verder: OER) van verwerende partij blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de examencommissie. In dat geval verdwijnt de beslissing van de examencommissie uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoekers beroep wordt derhalve ambtshalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Wel kan verzoeker onregelmatigheden die kleven aan deze beslissingen, nog op ontvankelijke wijze aanvoeren tegen de beslissing op intern beroep.

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep in zoverre het is gericht tegen de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing) en de Raad ziet evenmin redenen om zulks te doen.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

Rolnr. 2015/500bis - 7 december 2015

V. De middelen

A. Eerste middel

Verzoeker steunt zich in een enig middel op een schending van het motiveringsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Wat het resultaat van de junizittijd (sic) voor het opleidingsonderdeel "......" betreft, stelt verzoekende partij dat bij vraag 10A de puntenverdeling niet vermeld stond en dat het neerkomt op een giscorrectie, vermits er ook punten afgetrokken worden indien er iets foutief aangeduid wordt.

Daarnaast merkt ze op dat vraag 11A en vraag 11B dezelfde vraagstelling hadden, namelijk "argumenteer", maar dat in de opgave niet vermeld staat dat er een berekening nodig was voor de argumentatie bij vraag 11A. Ze meent dat de examenvragen duidelijk en transparant moeten zijn, waarbij geen betwisting kan bestaan rond de verdeelsleutel, noch rond de draagwijdte van het noodzakelijke antwoord.

In haar antwoordnota stelt verwerende partij dat vraag 10A geen meerkeuzevraag betrof, maar wel een "multiple-responsvraag met meerdere antwoordmogelijkheden". Volgens haar werd geen giscorrectie toegepast, maar werd consequent gequoteerd op basis van de verbetersleutel. Wat vraag 11 betreft, benadrukt verwerende partij dat deze enkel beantwoord kon worden door de berekening en vergelijking van de standaarddeviaties van de steekproefgemiddelden van beide tests.

Verzoekster gaat hier in haar wederantwoordnota niet meer verder op in.

Beoordeling

De Raad situeert zijn beoordeling van de aangevochten evaluatie van verzoekster binnen zijn bevoegdheid hieromtrent. Deze bestaat erin na te gaan of bij de evaluatie van de door verzoekster bereikte competenties het toepasselijk regelgevend kader in acht is genomen door verweerder. Tevens gaat de Raad na of de beoordeling niet kennelijk onredelijk is.

De opmerkingen van verzoekster betreffen in de eerste plaats vraag 10A, waar de student uit een lijst met meerdere stellingen de correcte stellingen dient te halen. Hierbij wordt de student gemeld dat meerdere antwoorden mogelijk zijn. Naar het oordeel van verzoekster is hierbij een 'giscorrectie' toegepast zonder dat deze evenwel aan de studenten is meegedeeld.

De Raad, acht slaand op de bij de examenvraag en de in de antwoordnota verschafte toelichting, stelt vast dat de student verzocht wordt vier stellingen op hun correctheid te beoordelen. In de stellingen staat telkens het weerkerende begrip "steekproefgemiddelde" centraal en de stellingen hebben tot doel de beheersing ervan te toetsen. Zo de student alle antwoorden aanstipt en bijgevolg vanzelfsprekend ook alle juiste stellingen aanduidt, zou hij door het loutere aanstippen van alle antwoorden de maximumscore op de vraag kunnen behalen.

Het scoresysteem, waarbij het aanduiden van een niet-correcte stelling als een fout antwoord wordt aangemerkt en niet op dezelfde manier wordt behandeld als het loutere niet geselecteerd laten van een correcte stelling, beschouwt de Raad in deze context niet als een vraag waarop, omwille van het ontbreken van de vermelding van het feit dat het aanstippen van een foute stelling als een fout antwoord wordt behandeld c.q. gesanctioneerd, bij wege van een beweerdelijk niet vermelde giscorrectie een onredelijke en onzorgvuldig tot stand gekomen beoordeling is gegeven.

Vraag 11A betreft de aanduiding van een zo nauwkeurig mogelijke schatting van een populatiegemiddelde, in het licht van de aan de student in de vraag aangereikte informatie. De student dient de kiezen voor "Beierbach" (bij 1000 leerkrachten) of "Climsey" (bij 200 leerkrachten). De student wordt verzocht om een duidelijke argumentatie voor zijn antwoord.

De student geeft op het examen het volgende argument: "Nauwkeurigheid wordt bepaald door de standaardafwijking. Hoe kleiner de standaardafwijking (de spreiding), hoe nauwkeuriger de gegevens zijn".

De Raad stelt vast dat de argumentatie niet als afdoende werd beoordeeld. Volgens de antwoordsleutel diende in de argumentatie de berekening van de standaardafwijking *in concreto* te gebeuren, op basis van de in de opgave vervatte gegevens, om zodoende aan te tonen dat "Climsey" de meest nauwkeurige schatting is aangezien zij de kleinste standaardafwijking toont. Het modelantwoord voegt hieromtrent toe dat het gaat over de standaardafwijking van de steekproevenverdeling van het gemiddelde.

Volgens verzoekster had in de opgave vermeld moeten zijn dat een correcte woordelijke argumentatie niet voldoende was, temeer daar volgens verzoekster de berekening in het klad werd gedaan. Zoniet kan een student niet weten dat een berekening nodig is.

De Raad merkt op dat het niet onredelijk is een in het klad gegeven antwoord niet in de beoordeling te betrekken. Tevens is precies de beweerde opname van de berekening in het klad een indicatie van de ook voor verzoekster duidelijke relevantie van de berekening om het gegeven antwoord afdoende te beargumenteren. De Raad stelt eveneens vast dat verzoekster wel aanduidt dat de nauwkeurigheid door de standaarddeviatie wordt bepaald en dat een kleinere standaardafwijking betekent dat de gegevens nauwkeuriger zijn, doch niet aangeeft waarom zulks het geval is bij de "Climsey" waarvoor verzoekster koos.

Daarnaast acht de Raad, rekening houdend met de in de vraag – die peilt naar een zo nauwkeurig mogelijke schatting in de aangereikte casus – verwerkte cijfergegevens en de opdracht om voor het antwoord een duidelijke argumentatie te geven, de beoordeling niet onredelijk. Evenmin kan de Raad besluiten dat het antwoord waartegen het door verzoekster gegeven antwoord is afgewogen verzoekster in redelijkheid heeft verrast, rekening houdend met voormelde overwegingen, nu in de vraag niet uitdrukkelijk is opgenomen dat de argumentatie ook cijfermatig ontwikkeld diende te worden. De beweerde onzorgvuldigheid van de vraagstelling is niet van aard de beoordeling *in casu* aan te tasten.

In het licht van de in het kader van de interne beroepsprocedure verschafte toelichting bij het examen van verzoekster kan de Raad aldus niet oordelen dat de totstandkoming van de score onvoldoende is gemotiveerd. Eveneens blijkt uit de beslissing en haar motivering niet dat de evaluatie op een kennelijk onredelijke wijze zou hebben plaatsgevonden, noch dat zij zou zijn gebaseerd op een onzorgvuldig geredigeerd en gequoteerd examen.

De Raad acht het middel niet gegrond.

BESLISSING

1. De Raad verwerpt het beroep.

Rolnr. 2015/500bis - 7 december 2015

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 7 december 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote, kamervoorzitter

Daniël Cuypers bijzitter

Jan Geens bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs secretaris

De secretaris De voorzitter

Melissa Thijs Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.633 van 24 november 2015 in de zaak 2015/509

In zake:

tegen:

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 7 oktober 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van 2 oktober 2015 waarbij het intern beroep ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 24 november 2015.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Mr., die verschijnt voor de verzoekende partij, verzoekster en, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is sinds het academiejaar 2011-2012 ingeschreven in de opleiding Bachelor in de Rechten – verkort traject. Op grond van haar diploma Master in de Rechten van de universiteit te Erevan (Armenië) verkreeg zij vrijstellingen voor negen opleidingsonderdelen, ten belope van 51 studiepunten.

Verzoekster behaalt dat academiejaar een credit voor twee van de zeven opgenomen opleidingsonderdelen.

In het academiejaar 2012-2013 schrijft verzoekster zich opnieuw in voor dezelfde opleiding. Zij nam vijf opleidingsonderdelen op, en behaalde voor vier daarvan een credit. Voor '.......' slaagde zij niet.

Tegen deze maatregelen stelt verzoekster geen beroep in.

In het academiejaar 2013-2014 neemt verzoekster een studieprogramma op van zeven opleidingsonderdelen, ten belope van 37 studiepunten. Zij behaalt weliswaar een credit voor het meervermelde opleidingsonderdeel, maar globaal voor slechts 16 studiepunten, waardoor zij niet voldoet aan de eerste voormelde voorwaarde.

De examencommissie weigert daarop bij beslissing van 11 september 2014 de verdere inschrijving in de opleiding Bachelor of laws in de Rechten. Tegen deze beslissing tekent verzoekster intern beroep aan, een beroep waarin zij aan de hand van medische attesten aanvoert dat er sprake is van uitzonderlijke omstandigheden. De interne beroepscommissie aanvaardt daarop de aangevoerde uitzonderlijke omstandigheden en hervormt de initiële beslissing, door verzoekster de bindende voorwaarde op te leggen dat zij in een volgend academiejaar voor minstens de helft van de opgenomen studiepunten credits dient te verwerven.

In het academiejaar 2014-2015 schrijft verzoekster zich in voor zowel de vier resterende opleidingsonderdelen uit de bacheloropleiding, als voor vier opleidingsonderdelen in de masteropleiding.

Verzoekster blijft afwezig op alle examens uit de bacheloropleiding en de masteropleiding, uitgenomen '.......' (bachelor) en '.......' (master). Enkel voor dit laatste opleidingsonderdeel behaalt verzoekster een credit.

De bindende voorwaarde werd aldus niet nageleefd.

Op 11 september 2015 beslist de examencommissie om verzoekster de verdere inschrijving te weigeren in zowel de bacheloropleiding als de masteropleiding Rechten.

Tegen deze beslissing stelt verzoekster een intern beroep in op 15 september 2015. Zij zet daarin het volgende uiteen:

"Ik ben ingeschreven geweest aan de [verwerende partij] in het academiejaar 2014-2015 voor de opleiding bachelor en master in de rechten. Ik ben ingeschreven als werkstudente met buitenlands diploma 'Master in de Rechten' van Armenië.

Omdat ik niet aan de voorwaarden die op mij wogen heb kunnen voldoen, is mijn herinschrijving voor het academiejaar 2015-2016 door studievoortgangsbeslissing genomen op 11.09.2015 niet toegelaten. Met [dit] verzoekschrift stel ik een beroep in bij de interne beroepscommissie van de faculteit Recht en Criminologie tegen de bovengenoemde beslissing genomen op 11.09.2015.

Ik ben het niet eens met deze beslissing omdat:

Ik heb veel problemen gehad waardoor ik onder voorwaarden kwam te staan en mijn herinschrijving te laat is geweest. Ik ben niet volledig Nederlandstalig. Ik woon in Kortrijk met mijn ouders. Ik kom elke dag naar [stad] voor mijn lessen. Door mijn late inschrijving liepen veel dingen chaotisch (zie oriënteren omtrent de op te nemen vakken). Omdat ik nog door het OCMW van Kortrijk zoveel mogelijk vakken moest opnemen om sneller aan een job te geraken heb ik mijn bachelor met mijn master gecombineerd.

Ik heb mijn best gedaan om mijn kansen zo effectief mogelijk te gebruiken en mijn diploma te behalen. Ik nam nooit vakantie om mijn tijd niet te 'verspillen' omdat het voor mij nog altijd niet gemakkelijk is de juridische teksten sneller te lezen en te begrijpen (daardoor heb ik dubbel[] werk en meer tijd nodig).

Naar mijn spijt heeft mijn vader nog dit jaar gezondheidsproblemen gehad en ik was de enige die hem kon helpen. Hij liep gevaar om zijn zicht te verliezen die al zwaar aangetast was en ik moest met verschillende dokters afspreken, raadplegen en controles met hem gaan doen. Uiteindelijke werd hij geopereerd in [de] maand mei en zowel voor de operatie als daarna volgden er verschillende verplichte controles (in Gent). Ik moest hem als 'tolk' overal bijstaan en voeren (zelfs tijdens

de operatie van zijn oog bij de prof. [...], ik heb geen aanwezigheidsdocument gevraagd van de dokter omdat ik niet wist dat ik het nodig zou hebben).

Ondertussen heb ik werkcolleges van verschillende vakken (zowel voor bachelorvakken als voor een master vak) waarvoor ik mijn best gedaan heb om met succes deel te nemen en af te leggen. Ik heb geen enkel[] werkcollege gemist in die periode.

Helaas heb ik zelf geen perfecte conditie waardoor ik meerdere malen nog onder de druk van de examenperiode zelf ziek ben geweest.

Door mijn rugbehandeling heb ik moeilijkheden gehad voor de examenperiode van [het] eerste semester. De operatie van mijn vader en al die moeilijkheden speelde[n] een rol voor mijn examenperiode in mei.

Ik heb mijn uiterste best gedaan om mijn tweede zittijden met succes te beëindigen en uiteindelijke mijn bachelor diploma te behalen.

Ik heb ongeveer twee ma[a]nden lang geblokt (in tweede zittijd) met de hoop om succes te boeken. Helaas heb ik mij kapot gewerkt en ik werd zwaar ziek. Na de verplaatsing van mijn eerste examen (in tweede zit) heb ik mijn best gedaan om toch deel te nemen. Het is mij niet gelukt. Ik was zelfs niet meer in staat om recht te staan. Ik was al genoodzaakt vaker mijn dokter te bezoeken. Ik heb een uitstel gevraagd aan de decaan (op basis van medische attesten) om mijn examens na mijn recupereren af te leggen maar dit was mij niet toegelaten (bijlage).

Ik ben nu in behandeling met medicamenten en met wat rust en verdere (hersen)onderzoek hangt van mijn recuperatie af.

Ik heb heel veel aan de kant gezet voor mijn studies en ik heb geprobeerd goede resultaten te behalen. Ik moest veel moeilijkheden overwinnen om tot hier te geraken (taalbarrière, afstand, gezondheidsproblemen, druk van het OCMW, zorgen voor mijn ouders,...). Ik verlies al één jaar door mijn problemen, [het] leerkrediet waarvoor ik ingeschreven was en ik ben niet meer zo jong om nog jaren af te wachten om mijn studies verder te zetten.

Ik heb moeite gedaan om mij aan te passen aan de [verwerende partij]. Het zal heel moeilijk zijn om nog een jaar af te wachten (met buitenlands diploma) om mij in een andere universiteit in te schrijven. Bovendien verschil van afgelegde vakken, de werkcolleges die gepaard gaan met de vakken van de [verwerende partij] en mij daar nog aan te passen lijkt mij ondoenbaar te zijn.

De decaan heeft mij beloofd om de faculteit te adviseren om de bindende studievoorwaarde te veranderen indien ik hem kon overtuigen van de realiteit van mijn gezondheidsproblemen (bijlage). Ik weet verder niets omtrent dit advies.

Ik wil u vragen om mijn situatie in acht te nemen en mij nog een keer kans te geven voor het behalen van mijn diploma. Ik vraag u om een toelating tot herinschrijving voor het academiejaar 2015-2016 aub.

Het feit dat ik al zoveel gestudeerd heb voor al die vakken, zelf samenvattingen gemaakt van al die lessen die ik nooit miste, de opnames die ik tijdens de lessen maakte constant beluisterde onderweg overal naartoe, de geslaagde werkcolleges die al achter de rug zijn, doen mij geloven dat de herhaling van al hetgeen boven vermeld meer dan succes zou kunnen garanderen om mijn diploma te behalen indien ik verder mocht studeren.

Ik heb nooit intentie gehad om mijn studies op die manier te beëindigen terwijl ik meer dan mijn best gedaan heb.

Dit betekent alles voor mij."

De interne beroepscommissie behandelt verzoeksters beroep in zitting van 21 september 2015. Verzoekster maakt daarbij geen gebruik van haar recht om te worden gehoord. De beroepscommissie verklaart het beroep ongegrond op basis van de volgende overwegingen:

"[Verzoekster] haalt in haar verzoekschrift zowel gezondheidsproblemen van haar vader als van haarzelf aan.

De commissie stelt vast dat in de bijgevoegde stavingsstukken enkel medische attesten worden gevoegd die een periode van de tweede zittijd beslaan (19 augustus – 12 augustus en van 24 augustus 2015 – 20 september 2015).

Voor zowel de januari-zittijd als de juni-zittijd worden geen stavingsstukken gevoegd bij het verzoekschrift.

Tijdens de januari-zittijd had student 6 examens, waarvan 2 voor opleidingsonderdelen van de bacheloropleiding en 4 van de masteropleiding. Ze bleef op 4 examens afwezig, en behaalde voor 1 opleidingsonderdeel uit de master een credit.

Tijdens de juni-zittijd diende zij 2 examens af te leggen. Voor elk van deze examens bleef zij afwezig.

De commissie stelt tevens vast dat uit het dossier blijkt dat de student reeds 4 jaar is ingeschreven in de opleiding Bachelor of Laws in de Rechten – Verkort traject en slechts voor 45 studiepunten credits heeft verworven. De commissie tilt zwaar aan het feit dat de student geopteerd heeft voor een gecombineerde inschrijving, al dan niet onder druk van het OCMW, nu zij vorig jaar reeds, wegens een beperkte studievoortgang, een 'inschrijving niet toegelaten' had. Zij diende absoluut voorrang te geven aan het behalen van de bacheloropleiding. Die omstandigheden en de vaststelling dat de studente nog 12 studiepunten moet verwerven om haar studie af te ronden, leiden tot het oordeel dat de commissie geen redenen ziet om de studievoortgangsbeslissing te hervormen.

Het middel is ongegrond."

Dit is de bestreden beslissing.

Deze beslissing, die de beroepsmodaliteiten vermeldt, wordt aan verzoekster betekend met een e-mail van 2 oktober 2015.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij werpt drie excepties van onontvankelijkheid op. De Raad behandelt eerst de tweede exceptie, omdat zij strekt tot de onontvankelijkheid van het hele beroep als dusdanig.

A. Exceptie ratione temporis

Standpunt van partijen

Verwerende partij stelt dat het intern beroep is ingesteld per e-mail van 15 september 2015. Zij wijst erop dat overeenkomstig artikel II.284 van de Codex Hoger Onderwijs de instelling een beslissing op intern beroep moet nemen binnen een termijn van vijftien kalenderdagen, en dat dit weliswaar een termijn van orde is ten aanzien van de instelling, maar dat de navolgende termijn om bij de Raad beroep in te stellen een termijn van verval in hoofde van de student.

Immers, artikel II.294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat bij uitblijven van een tijdige beslissing binnen de voormelde termijn, het beroep bij de Raad moet worden ingediend binnen een vervaltermijn van vijf kalenderdagen na het verstrijken van die voormelde termijn, tenzij vóór het verstrijken van de termijn waarover de interne beroepsinstantie beschikt, deze aan de student meedeelt op welke latere datum zij uitspraak zal doen. In dat geval gaat de vervaltermijn van vijf kalenderdagen voor het beroep bij de Raad in de dag na die datum.

Gelet op de datum van het intern beroep, vervolgt verwerende partij, diende de beslissing op intern beroep uiterlijk op 30 september 2015 aan verzoekster ter kennis te zijn gebracht. Bij gebreke daaraan, diende verzoekster dan uiterlijk op 5 oktober 2015 bij de Raad haar beroep in te stellen.

Te dezen heeft de beroepscommissie geen gebruik gemaakt van de haar door artikel II.294, derde lid van de Codex Hoger Onderwijs geboden mogelijkheid om een latere datum voor uitspraak mee te delen, zodat verzoekster volgens verwerende partij niet langer dan 5 oktober 2015 had mogen wachten om zich tot de Raad te wenden, en het verzoekschrift van 7 oktober 2015 laattijdig en dus onontvankelijk is.

In de *wederantwoordnota* betwist verzoekster de exceptie. Zij verwijst daarvoor naar een e-mail die zij van een andere universiteit ontving in een gelijkaardig geschil, en waarin het volgende is vermeld:

"Normaal gezien moet de universiteit binnen de 15 dagen een beslissing nemen. Over uw dossier zal de beslissing van de interne beroepscommissie u echter ten laatste op 10 oktober 2015 bezorgd worden.

(...)

Indien u op 10 oktober 2015 niet zou geïnformeerd zijn over de beslissing van de institutionele beroepscommissie kun u ook een extern beroep overwegen bij de Raad voor betwistingen. In dat geval heeft u daarvoor de mogelijkheid tot 15 oktober 2015."

Hieruit leidt verzoekster af dat zij beroep kon aantekenen "na ontvangst van de beslissing en binnen de voorziene termijn". Logischer ware, nog steeds volgens verzoekster, dat bij gebreke aan een tijdige beslissing binnen de normale besluitvormingstermijn, het intern beroep geacht wordt ontvankelijk en gegrond te zijn. Het standpunt van verwerende partij schendt volgens verzoekster haar rechten van verdediging.

Beoordeling

Artikel II.284, vijfde lid van de Codex Hoger Onderwijs luidt als volgt:

Op de initiële studievoortgangsbeslissing vermeldt het instellingsbestuur naast de interne beroepsmodaliteiten de beroepstermijn van 5 kalenderdagen om een extern beroep in te stellen die ingaat na het uitblijven van een tijdige interne beroepsbeslissing zoals in het derde lid bepaald.

De kennisgeving van het proclamatieresultaat van 11 september 2015 maakt geen melding van de beroepsmodaliteiten waarover de student beschikt wanneer niet tijdig over zijn intern beroep uitspraak wordt gedaan.

Deze vaststelling heeft overeenkomstig artikel 35, tweede lid van het Openbaarheidsdecreet tot gevolg dat de ontstentenis daarvan de termijn voor het indienen van een beroep een aanvang neemt vier maanden nadat de betrokkene in kennis werd gesteld van de akte of van

de beslissing met individuele strekking.

De beroepstermijn tegen de initiële studievoortgangsbeslissing was derhalve nog niet verstreken op datum van 7 oktober 2015, toen verzoekster haar beroep bij de Raad indiende. Evenmin diende verzoekster zich op dat ogenblik nog tegen de initiële studievoortgangsbeslissing te keren, aangezien die ondertussen uit de rechtsorde was verdwenen door tussenkomst van de beslissing op intern beroep – zoals ter sprake komt in de

hierna behandelde exceptie.

De exceptie is ongegrond.

B. Exceptie wat het voorwerp betreft

Standpunt van partijen

Verwerende partij werpt op dat het beroep onontvankelijk is in de mate dat het is gericht tegen de initiële studievoortgangsbeslissing d.d. 11 september 2015, nu de beroepsinstantie over volheid van bevoegdheid beschikt en bijgevolg haar beslissing op intern beroep in de plaats komt van de initiële studievoortgangsbeslissing, die daardoor uit de rechtsorde verdwijnt en niet meer op ontvankelijke wijze het voorwerp van een beroep bij de Raad kan uitmaken.

In haar *wederantwoordnota* stelt verzoekster dat zij het standpunt van verwerende partij ter zake kan volgen.

Beoordeling

Met recht sluit verzoekster zich aan bij het standpunt van verwerende partij.

De initiële studievoortgangsbeslissing, die verzoekster overigens slechts op het einde van haar verzoekschrift bij haar beroep betrekt, kan niet meer op ontvankelijke wijze worden aangevochten, gelet op de devolutieve werking van het intern beroep.

De exceptie is gegrond.

Het beroep van verzoekende partij is slechts ontvankelijk in de mate dat het is gericht tegen de beslissing op intern beroep (verder: de bestreden beslissing).

C. Exceptio obscuri libelli

Standpunt van partijen

In een derde exceptie voert verwerende partij aan dat verzoekster een ongestructureerd betoog heeft opgesteld waarbij het verwerende partij naar haar oordeel niet ten kwade kan worden geduid bepaalde grieven niet te hebben kunnen achterhalen.

Verwerende partij acht het beroep slechts ontvankelijk voor wat betreft de grieven die zij kon identificeren.

In de *wederantwoordnota* argumenteert verzoekende partij dat verwerende partij op haar beurt onduidelijk is door eerst te stellen dat het beroep laattijdig is om vervolgens te stellen dat de grieven niet konden worden geïdentificeerd.

Beoordeling

Wat verzoekende partij in de wederantwoordnota aanvoert, kan niet overtuigen. De vaststelling dat een beroep laattijdig zou zijn, staat los van de inhoudelijke beoordeling van de middelen. De ene exceptie sluit derhalve, formeel gezien, de andere niet uit.

Verder betwist verzoekster in de wederantwoordnota niet dat haar beroep is gesteund op artikel 154, §3 van het OER en op het redelijkheidsbeginsel, de rechtsgronden die verwerende partij in haar antwoordnota bespreekt.

De Raad ziet evenmin andere rechtsgronden, daargelaten het onderzoek naar eventuele middelen van openbare orde die ambtshalve kunnen worden aangevoerd en die dus door verzoekster niet dienden te worden opgeworpen om bij het debat te kunnen worden betrokken.

De exceptie mist feitelijke grondslag.

V. De middelen

Eerste middel

Verzoekster steunt een eerste middel op een schending van artikel 154,§3 van het OER.

Standpunt van partijen

In het verzoekschrift brengt verzoekster de bepaling van artikel 154, §3 van het OER, die inhoudt dat de beslissing op intern beroep in beginsel aan de student ter kennis wordt gebracht binnen een termijn van vijftien dagen ingaand de dag na deze waarop het beroep is ingesteld – en als dusdanig eigenlijk de interne herneming vormt van wat reeds in artikel II.284, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs is bepaald – slechts terloops ter sprake.

In haar *antwoordnota* wijst verwerende partij erop dat de beslissingtermijn van artikel II.284 van de Codex Hoger Onderwijs slechts een termijn van orde is, waarvan het verstrijken aan de student geen bijzondere rechten verleent. Verwerende partij harerzijds behoudt na het verstrijken van deze termijn de bevoegdheid om een beslissing op intern beroep te nemen.

Verzoekende partij voert in de *wederantwoordnota* nog aan dat het logischer zou zijn om bij gebrek aan een tijdige beslissing op intern beroep het initiële beroep van de student ontvankelijk en gegrond te achten.

Beoordeling

Zoals hierboven reeds is aangegeven bij de beoordeling van de excepties, kan verzoeksters standpunt niet worden aangenomen.

De interne beroepsinstantie behoudt ook na het verstrijken van haar termijn ex artikel II.284, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs de bevoegdheid om zich over het intern beroep uit te spreken, en de overschrijding van deze termijn verleent aan de student geen rechten met betrekking tot de ontvankelijkheid of gegrondheid van zijn intern beroep.

Het middel is ongegrond.

Tweede middel

Verzoekster steunt een tweede middel op het redelijkheidsbeginsel

Standpunt van partijen

Verzoekster overloopt haar studieverleden, en wijst op zowel gezondheidsproblemen als problemen met een belager. Zij voert aan dat zij omwille van de ondersteuning die zij van het OCMW ontvangt, verplicht was om in het academiejaar 2014-2015 ook opleidingsonderdelen van de masteropleiding in haar curriculum op te nemen.

Tevens voert verzoekster aan dat studies in het Nederlands voor haar geen evidentie zijn, en dat zij omwille van de druk die door allerlei factoren werd ervaren (van het OCMW, door de belaging, door een gebrek aan vakantie e.d.) zelf te kampen kreeg met gezondheidsproblemen. Zij diende tevens haar vader bij te staan in diens eigen gezondheidsproblemen.

In het eerste semester stelt verzoekster ziek te zijn geweest, waardoor zij bepaalde vakken niet heeft afgelegd en slechts één credit behaalde. Zij verwijst ter zake naar een medisch attest. Voor de juni-zittijd beroept verzoekster zich inzake haar niet-deelname aan de examens voor twee opleidingsonderdelen op overmacht.

In de tweede examenzittijd kampte verzoekster opnieuw met medische problemen. Voor een aantal vakken heeft verzoekster een uitstel van examendatum gevraagd maar niet gekregen.

In de *antwoordnota* brengt verwerende partij vooreerst het langzame academische parcours in herinnering, alsook het feit dat verzoekster ook na academiejaar 2013-2014 reeds een weigeringsbeslissing opgelegd had gekregen, die vervolgens op intern beroep werd hervormd. De aldus in beroep opgelegde bindende voorwaarde werd opnieuw niet nageleefd.

Wat de januarizittijd betreft, wijst verwerende partij op het volgende examenrooster:

- 19 januari 2015: (masteropleiding)
- 20 januari 2015: (masteropleiding)
- 22 januari 2015: (masteropleiding)
- 23 januari 2015: (bacheloropleiding)
- 26 januari 2015: (bacheloropleiding)
- 28 januari 2015: (masteropleiding)

Voor twee opleidingsonderdelen heeft verzoekster een verplaatsing van het examen bekomen. Voor behaalde zij op 26 januari 2015 een credit, voor bleef zij op 30 januari 2015 afwezig. Hiervoor wordt thans in de procedure voor de Raad voor het eerst een medisch attest voorgelegd; hetzelfde geldt voor het medisch attest voor de periode van 19 tot en met 22 januari 2015. De interne beroepscommissie heeft met deze stukken derhalve geen rekening kunnen houden.

Wat de juni-zittijd aangaat, werd een verplaatsing van het examen toegestaan van 17 naar 26 juni 2015. Opnieuw bleef verzoekster op het inhaalexamen afwezig. Ook hiervoor wordt nu voor het eerst een medisch attest bijgebracht, dat een ongeschiktheid attesteert van 15 juni tot en met 25 juni 2015. Dit stuk werd evenmin voorgelegd in de interne beroepsprocedure.

Voor de tweede examenzittijd was het examenrooster van verzoekende partij als volgt samengesteld:

- 19 augustus 2015: (masteropleiding)
- 26 augustus 2015: (bacheloropleiding)
- 29 augustus 2015: (bacheloropleiding)
- 1 september 2015: (masteropleiding)
- 2 september 2015: (bacheloropleiding)

- 5 september 2015: (bacheloropleiding)

Niet geregistreerd: (masteropleiding).

Op 27 augustus 2015 deelt de decaan mee dat omwille van het examenreglement voor de tweed zittijd, geen uitstel van de examens buiten de zittijd mogelijk is. inzake de bindende voorwaarde stelt de decaan bereid te zijn om aan de faculteit te adviseren de bindende studievoorwaarden te veranderen of te doorkruisen indien verzoekster kan overtuigen van de realiteit van de gezondheidsproblemen, waaromtrent de decaan ook stelt nog geen enkel overtuigingsstuk of mondelinge toelichting te hebben ontvangen. Alleszins, zo stelt de decaan, moet verzoekster intern beroep instellen om definitieve uitsluiting te vermijden.

Besluitend is verwerende partij van oordeel dat de elementen die in het verzoekschrift worden aangevoerd, hoe ernstig ook, geen afbreuk doen aan de redelijkheid van de bestreden beslissing, waarbij ook niet uit het oog mag worden verloren dat de commissie uitspraak doet op basis van de argumenten, gestaafd door de nodige bewijsstukken. Latere door verzoekster voorgelegde stukken, die zij had kunnen voorleggen in de interne beroepsprocedure, kunnen naar oordeel van verwerende partij niet worden betrokken in de beoordeling van het al dan niet kennelijk onredelijk karakter van de beslissing op het ogenblik dat die werd genomen.

In haar *wederantwoordnota* betwist verzoekster dat het nog zin heeft om haar bindende voorwaarden op te leggen. Zij verwijst daarvoor naar de resultaten die zij in het verleden voor bepaalde opleidingsonderdelen heeft behaald.

Bovendien meent verzoekster dat haar medische problematiek voor een groot deel achter de rug is. Zij vraagt herinschrijving onder strikte voorwaarden.

Beoordeling

Voor zover als nog nodig, brengt de Raad in herinnering dat het hem op grond van artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs niet toekomt om meer dan een marginaal toezicht uit te oefenen op beslissingen die op intern beroep worden genomen. Het komt de Raad daarbij dus niet toe om zich in de plaats van een onderwijsinstelling of een van haar organen te stellen, ook niet wanneer het gaat om een geschil omtrent een inschrijving.

Evenmin kan de Raad in de plaats van de instelling treden om te oordelen of er sprake is van uitzonderlijke omstandigheden die nopen tot het afwijken van een vastgestelde maatregel (RvStvb. 17 oktober 2012, nr. 2012/203).

De Raad gaat wel na of een aan zijn controle onderworpen beslissing op regelmatige wijze tot stand is gekomen en beantwoordt aan de beginselen van behoorlijk bestuur, waaronder het redelijkheidsbeginsel (RvStvb. 3 mei 2012, nr. 2012/070).

Ook in het kader van deze geschillen legt de Raad een inspanningsplicht op aan de verzoekende partij. Het is immers aan de student om de instelling alle nuttige informatie (zoals medische attesten) te bezorgen tijdens het intern beroep. Een interne beroepsinstantie kan immers maar rekening houden met de haar bekende stukken en feiten. Indien een verzoekende partij zulks heeft nagelaten en de beroepsinstantie er dus geen rekening mee hield c.q. kon houden, maakt dat de voor de Raad bestreden beslissing niet (kennelijk) onredelijk (RvStvb. 29 november 2012, nr. 2012/280; RvStvb. 6 december 2012, nr. 2012/297).

In casu moet de Raad vaststellen dat verzoekster verschillende medische attesten voor het eerst voorlegt in de procedure voor de Raad, zodat de interne beroepscommissie er geen rekening mee heeft kunnen houden.

Enige onmogelijkheid aan de zijde van verzoekster om deze attesten reeds vroeger voor te leggen wordt door verzoekster niet aangevoerd en de Raad ziet daar spontaan evenmin bewijzen voor. Het medisch attest dat betrekking heeft op de periode van 19 januari tot en met 22 januari 2015 (stuk 9 verzoekster) is aan verzoekster afgeleverd op 19 januari 2015.

Het medisch attest dat de onmogelijkheid attesteert om op 30 januari 2015 examens af te leggen, blijkt niet op latere datum te zijn opgesteld.

Het medisch attest dat verzoekster ongeschikt verklaart om lessen bij te wonen van 15 juni

2015 tot en met 25 juni 2015, werd op 15 juni 2015 uitgereikt.

Op medische attesten die aldus zonder wettige redenen niet aan de interne beroepsinstantie

zijn voorgelegd, kan de Raad geen acht slaan bij de beoordeling van het redelijkheidsbeginsel.

Op basis van wat vervolgens in het dossier rest, afgemeten tegen de studievoortgang

die verzoekster sinds haar eerste inschrijving heeft geboekt, kan de Raad er niet toe worden

gebracht de bestreden beslissing kennelijk onredelijk te bevinden.

Het middel is niet gegrond.

Nu in de procedure voor de Raad is gebleken dat een aantal door verzoekster aangevoerde

uitzonderlijke omstandigheden wel degelijk geattesteerd zijn, weze dat zij niet in de interne

beroepsprocedure werden voorgebracht, weerhoudt uiteraard niets de beroepscommissie ervan

om hiervan alsnog kennis te nemen en in voorkomend geval haar beslissing te heroverwegen.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 24 november 2015, door

de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,

voorzitter van de Raad

Jean Goossens

bijzitter

Piet Versweyvelt

bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen

secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Jim Deridder

Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen

77

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.634 van 24 november 2015 in de zaak 2015/511

In zake:

tegen:

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 5 oktober 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van 24 september 2015 waarbij het intern beroep ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 24 november 2015.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is sinds het academiejaar 2012-2013 ingeschreven bij verwerende partij.

Zij neemt een inschrijving in de opleiding Bachelor of Arts in de Taal- en letterkunde. Verzoekster neemt een studieprogramma op ten belope van 60 studiepunten en behaalt credits voor 6 studiepunten.

In het academiejaar 2013-2014 is verzoekster ingeschreven in de opleiding Bachelor of Science in de Politieke Wetenschappen.

Zij behaalt dat academiejaar credits voor twee van de tien opgenomen opleidingsonderdelen en 12 van de 60 studiepunten. Na dit academiejaar krijgt verzoekster een bindende voorwaarde opgelegd, ertoe strekkende dat zij bij een volgende inschrijving voor minstens de helft van de opgenomen studiepunten een credit moet behalen.

Tegen deze beslissing stelt verzoekster geen beroep in.

In het academiejaar 2014-2015 schrijft verzoekster zich opnieuw in voor de opleiding Bachelor of Science in de Politieke Wetenschappen.

In de eerste zittijd vraagt verzoekster een verplaatsing van twee examens op grond van overmacht: '.......' en '........'. Beide aanvragen worden ingewilligd, maar op het uitgestelde examen van het opleidingsonderdeel '........' blijft verzoekster afwezig.

In dit academiejaar behaalt verzoekster een credit voor drie van de acht opleidingsonderdelen en ten belope van 18 van de 48 opgenomen studiepunten. Verwerende partij stipt aan dat verzoekster voor vijf opleidingsonderdelen vier examenkansen heeft gehad en zij benevens het voormelde '.......' in de eerste zittijd, ook afwezig bleef voor de examens van de opleidingsonderdelen '.......' en '.......' in de tweede zittijd.

Op 11 september 2015 beslist de examencommissie om de herinschrijving van verzoekster voor het academiejaar 2015-2016 te weigeren. Deze beslissing wordt dezelfde dag aan verzoekster meegedeeld.

Daags nadien op 12 september 2015 wordt niet alleen aan alle studenten die bindende voorwaarden opgelegd kregen, maar per vergissing ook aan de studenten voor wie de verdere inschrijving werd geweigerd, een e-mail toegezonden met de mededeling dat zij bindende voorwaarden opgelegd zouden krijgen bij een herinschrijving. Deze vergissing werd, ook ten aanzien van verzoekster, rechtgezet met een e-mail van 13 september 2015.

Verzoekster heeft een gesprek met de studietrajectbegeleidster en komt naar eigen zeggen pas ten gevolge daarvan op 21 september 2015 tot het besef dat haar verdere inschrijving wel degelijk is geweigerd.

Op 22 september 2015 tekent verzoekster intern beroep aan, steunend op de volgende motieven:

"Voor het academiejaar 2014/2015 ben ik ingeschreven aan de [verwerende partij] voor de opleiding Bachelor in de 'Politieke Wetenschappen' en met dit verzoekschrift stel ik een beroep in bij de interne beroepscommissie van de Faculteit Economische Sociale Wetenschappen tegen:

De studievoortgangsbeslissing op het moment van [kennisname] op 21-09-2015.

Studietrajectbegeleidster mvr. [R.D.], waar ik gisteren bij op gesprek was, verzocht mij om via deze weg bezwaar [aan] te tekenen en de aangehaalde punten tijdens het gesprek ook hier kenbaar te maken.

Ik heb bezwaar tegen de volgende beslissing:

- weigering tot herinschrijving betreft de studie Politieke Wetenschappen voor het academiejaar 2015/2016.

Omwille van de volgende redenen:

- ik heb geen kennis of ben niet op de hoogte geweest van bindende regels. Dit was verwarrend omdat ik vorige week een mail heb gekregen dat ik dit jaar onder die regels val. Het werd mij kenbaar gemaakt tijdens het gesprek met mvr. [R.D.].
- medisch: ik kamp al enige tijd met erge vermoeidheid, hiervoor ben ik onder behandeling bij de dokter.
- al een enige periode heb ik last van faalangst.

Politiek is een passie sinds mijn [jonge] jaren, ik ben dan ook al sinds mijn 15de jaar maatschappelijk actief.

- verder ben ik nog dichterbij de campus op kot gegaan om mijn studievoortgang te verbeteren en heb ik een studielening aangevraagd voor dit academiejaar.

Welke stappen. neem ik zelf:

- ik zal mij laten informeren en inschrijven voor faalangst training aan [verwerende partij] (op advies van mvr. [D.]).
- ik ben dichterbij [verwerende partij] op kot gaan wonen om mijn studievoortgang te verbeteren en om deze uiteindelijk tot een succesvol einde te brengen.
- ik zal vaker mijn studieverloop bespreken met de studietrajectbegeleider, in dit geval is dat mvr. [R.D.].
- ten slotte zal ik de verbeterde versie van een eerder opgemaakte studieplanning voortzetten.

Een medisch attest [] is onderweg en wordt [in] een latere mail [] doorgestuurd."

De beroepsinstantie behandelt het beroep van verzoekster op 24 september 2015 en besluit als volgt:

"Overeenkomstig artikel II.264 Codex Hoger Onderwijs wordt in artikel 85 Onderwijs- en examenreglement 2014-2015 het opleggen van bindende studievoorwaarden voor studenten gekoppeld aan een minimaal te leveren relatieve studieprestatie (50% van de opgenomen studiepunten). Ingeval een student niet voldoet aan deze bindende voorwaarde kan het academiejaar nadien een inschrijving worden geweigerd.

In casu stelt de interne beroepscommissie vast dat de faculteit een bindende voorwaarde heeft opgelegd aan de student nadat zij in het academiejaar 2013-2014 geen 50% van de opgenomen studiepunten heeft behaald. Zij behaalde slechts 12 van de 60 opgenomen studiepunten. Deze bindende voorwaarde luidde, dat de student minstens de helft van de opgenomen studiepunten diende te behalen.

De student behaalde in het academiejaar 2014-2015 slechts 18 van de 48 opgenomen studiepunten. De examencommissie besliste om de herinschrijving te weigeren op grond van het niet voldoen aan de bindende voorwaarde.

Zij beweert geen kennis te hebben gehad of niet op de hoogte geweest te zijn van de bindende regels. Dit was verwarrend voor haar omdat zij na de proclamatie een mail had gekregen dat zij dit jaar onder die regels valt. Het werd haar kenbaar gemaakt tijdens het gesprek met mvr. [R.D.].

Medisch kampt zij al enige tijd met erge vermoeidheid, waarvoor zij onder behandeling is bij de dokter. Sinds een enige periode heeft zij ook last van faalangst.

[Verzoekster] schrijft zelf volgende stappen te (willen) ondernemen:

- zij zal zich laten informeren en inschrijven voor de faalangst training aan [verwerende partij]
- zij is dichterbij de [verwerende partij]campus op kot gaan wonen om haar studievoortgang te verbeteren en om deze uiteindelijk tot een succesvol einde te brengen.
- zij heeft een studielening aangevraagd voor dit academiejaar.
- zij zal vaker haar studieverloop bespreken met de studietrajectbegeleider.
- ten slotte zal zij de verbeterde versie van een eerder opgemaakte studieplanning voortzetten.

De commissie merkt op dat de mail die de studente verkeerdelijk heeft ontvangen na de proclamatie betrekking heeft op academiejaar 2014-2015. De bindende voorwaarden dateren van 2013-2014. De commissie betreurt deze miscommunicatie en wijst erop dat dit de dag nadien werd rechtgezet via e-mail.

De commissie stelt vast dat de student inroept dat zij tijdens haar studieparcour[s] kampte met erge vermoeidheid en faalangst. De commissie stelt evenwel vast dat de student enkel een doktersattest heeft binnengebracht op het faculteitssecretariaat voor de periode 11 juni tot en met 19 juni 2015.

De commissie stelt bovendien vast dat er geen overtuigende elementen worden aangebracht om aan te nemen dat het in het volgende academiejaar beter zal gaan

met de studievoortgang. Loutere voornemens van de student volstaan naar het oordeel van de commissie niet om de weigeringsbeslissing te herzien.

De thans ingeroepen omstandigheden, waarvoor de commissie weliswaar enig begrip kan opbrengen, zijn bovendien niet ernstig bewezen door de student. De commissie is bijgevolg van oordeel dat, gelet op de beperkte voorgelegde stukken, het niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk is dat de ingeroepen omstandigheden als niet in die mate bijzonder worden beoordeeld om ondanks het niet-vervullen van de bindende voorwaarden toch nog toegelaten te worden."

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van verzoeksters beroep.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

Enig middel

Verzoekende partij steunt, voor zover de Raad kan nagaan, een enig middel op het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert aan dat zij geen kennis had van bindende regels voor aanvang van het academiejaar 2014-2015, en dat zij pas na afloop van dat academiejaar een bericht ter zake ontving.

Bovendien was de communicatie onduidelijk omdat zij op 12 september 2015 een e-mail ontving met de mededeling dat zij onder een bindende voorwaarde viel en vervolgens op 13 september 2015 een bericht in een andere taal dan het Nederlands, wat volgens verzoekster strijdig is met de taalwetgeving.

Verder verwijst verzoekster naar haar medische problematiek, die een impact heeft gehad op alle drie de examenkansen, de vermoeidheid en de faalangst. Zij brengt ten slotte de stappen in herinnering die zij ter remediëring wil ondernemen, zoals die ook in de interne beroepsprocedure werden toegelicht, met inbegrip van een zoektocht naar een meer effectieve studiemethode.

In haar *antwoordnota* wijst verwerende partij vooreerst op het marginale toetsingsrecht waarover de Raad beschikt.

Wat de communicatie betreft kan verzoekster niet ernstig beweren niet op de hoogte te zijn geweest van de bindende voorwaarde die na het academiejaar 2013-2014 werd opgelegd, aangezien die uitdrukkelijk op het puntenblad stond vermeld (stuk 2 administratief dossier). Bovendien was verzoekster er reeds voor de proclamatie van de tweede zittijd van op de hoogte gesteld dat de proclamatiecode op het puntenblad te vinden zou zijn (stuk 6 administratief dossier).

Er is voor verwerende partij dan ook geen reden om de rechtsgeldigheid van de bindende voorwaarde in vraag te stellen.

De e-mailcorrespondentie van 12 en 13 september 2015 berust op een materiële vergissing. De mail van 12 september 2015 werd verkeerdelijk ook gericht aan de studenten die een weigering tot inschrijving hadden gekregen, en dit werd daags nadien rechtgezet. Dit alles doet evenwel naar oordeel van verwerende partij geen afbreuk aan de bindende voorwaarde, die reeds het voorgaande academiejaar werd opgelegd.

Wat de medische problematiek betreft, is verwerende partij van oordeel dat de bestreden beslissing daaromtrent een juiste beoordeling heeft gemaakt. De medische attesten die pas voor het eerst in de procedure voor de Raad worden voorgelegd, zijn onontvankelijk en bovendien *post factum* en bijgevolg op grond van artikel 112 van het OER niet aanvaardbaar. Overigens blijft verzoekster nog steeds erg vaag omtrent de aard en omvang van de aandoeningen en de impact ervan op haar studieloopbaan.

Het argument dat verzoekster zich een andere studiemethode heeft eigen gemaakt is voor verwerende partij een nieuw middel dat niet werd opgeworpen in het intern beroep en derhalve onontvankelijk is.

Beoordeling

De Raad herinnert eraan dat artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs hem de bevoegdheid ontzegt om zijn beoordeling in de plaats te stellen van deze van de hogeronderwijsinstelling of haar organen.

De Raad kan de beoordeling van de bestreden beslissing dus niet overdoen, en enkel nagaan of die beslissing in overeenstemming is met de decretale en reglementaire bepalingen en het onderwijs- en examenreglement, en met de algemene administratieve beginselen.

Verzoekster weerlegt niet op geloofwaardige wijze dat de initiële maatregel van studievoortgangsbewaking, waarvan de thans bestreden beslissing de toepassing vormt, haar werd opgelegd na het academiejaar 2013-2014 (proclamatie van 12 september 2014) en dat zij daarvan middels het resultatenoverzicht kennis heeft van kunnen nemen.

Deze maatregel, die door verzoekster niet werd aangevochten, is derhalve rechtsgeldig.

Verwerende partij heeft, nu verzoekster niet aan de bindende voorwaarde tegemoet is gekomen, aan die voorwaarde ook het aangekondigde gevolg gekoppeld, door verdere inschrijving te weigeren (proclamatie van 11 september 2015). Dat verzoekster daarna op 12 september 2015 een e-mail heeft ontvangen waaruit kon worden afgeleid dat een nieuwe inschrijving wel mogelijk was, zij het onder bindende voorwaarden, is te betreuren, maar is duidelijk een materiële vergissing. In tegenstelling tot wat verwerende partij aanvoert, werd die evenwel niet daags nadien (13 september 2015) rechtgezet. De Raad stelt immers vast dat die rechtzetting enkel in het Engels is gebeurd, zodat verzoekster met recht kan stellen dat die rechtzetting niet rechtsgeldig is gelet op de taalwetgeving. Overeenkomstig artikel II.260 van de Codex Hoger Onderwijs is de bestuurstaal aan de hogescholen en universiteiten immers het Nederlands, en nu verzoekster niet in een anderstalige opleiding was ingeschreven ziet de Raad geen enkele reden om van dat taalvoorschrift af te wijken.

Dit alles had evenwel enkel een invloed kunnen hebben op de beroepstermijn ten aanzien van de beslissing van 11 september 2015, in de mate dat verzoekster kan aanvoeren dat zij – doordat zij de onregelmatige kennisgeving via de e-mail van 13 september terzijde mocht laten – pas bij het gesprek van 22 september 2015 werd ingelicht over haar precieze rechtspositie. Nu het intern beroep *ratione temporis* ontvankelijk werd verklaard, blijven de rechtsgevolgen van de berichten van 12 en 13 september 2015 beperkt tot een materiële vergissing die geen afbreuk kan doen aan de weigering tot verdere inschrijving. De Raad stelt overigens vast dat verzoekster geen middel ontwikkelt waarin wordt aangevoerd dat de beslissing vervat in de proclamatie van 11 september 2015 geheel buiten toepassing zou moeten worden gelaten.

Verder stelt de Raad vast dat verzoekster in haar verzoekschrift enkel verwijst naar de medische problematiek en de stappen die zij heeft ondernomen of zal ondernemen om tot een beter studieresultaat te komen.

Een concrete kritiek op de bestreden beslissing leest de Raad hier niet in, te meer nu verzoekster in essentie enkel haar verzoekschrift op intern beroep herneemt.

Op basis van de stukken waarop de Raad vermag acht te slaan en die ook in de interne procedure werden neergelegd, is de Raad van oordeel dat de bestreden beslissing niet kennelijk onredelijk is. De in dat licht aangevoerde medische problematiek biedt onvoldoende verklaring voor de zeer zwakke studieresultaten, zelfs wanneer abstractie wordt gemaakt van de afwezigheden en wanneer aangenomen wordt dat die door ziekte of ongeschiktheid te verklaren zijn.

Gewis valt niet uit te sluiten dat een andere beroepsinstantie op basis van dezelfde gegevens mogelijk tot een ander en voor verzoeker gunstiger oordeel zou komen, maar de Raad is niet zo een beroepscommissie en kan verzoeker niet behoeden voor strenge, enkel voor onwettige beoordelingen.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Rolnr. 2015/511 – 24 november 2015

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 24 november 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder, voorzitter van de Raad

Jean Goossens bijzitter Piet Versweyvelt bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen secretaris

De secretaris De voorzitter
Freya Gheysen Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.636 van 24 november 2015 in de zaak 2015/534

In zake:tegen:

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 17 september 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 11 september 2015.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 24 november 2015.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is sinds het academiejaar 2012-2013 ingeschreven bij verwerende partij.

Hij neemt een inschrijving in de opleiding Bachelor of Science in Industriële Wetenschappen en volgt daarbij een geïndividualiseerd traject.

In het academiejaar 2014-2015 legt verzoeker op 21 augustus 2015 het examen '........' af in het raam van de tweede examenzittijd.

Voorafgaand aan de proclamatie heeft verzoeker blijkbaar informeel kennis kunnen nemen van het hem toegekende examencijfer van 9/20, aangezien er op 8 en 9 september 2015 emailcorrespondentie is tussen verzoeker, de titularis van voormeld opleidingsonderdeel en de decaan van de faculteit. Hierin laat verzoeker weten het niet eens te zijn met dat examencijfer.

De proclamatie vindt vervolgens plaats op 11 september 2015. Verzoeker krijgt voor '......' een examencijfer van 9/20; tevens wordt hem een bindende voorwaarde opgelegd, die ertoe strekt dat hij in een volgend academiejaar voor minstens de helft van de opgenomen studiepunten een credit moet behalen, alsook voor het 'betrokken opleidingsonderdeel'.

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij werpt een exceptie van onontvankelijkheid op, gesteund op artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs.

Standpunt van partijen

Verzoeker heeft, zo stelt verwerende partij, tegen de bestreden examenbeslissing (de bindende voorwaarden worden in de procedure voor de Raad niet betwist) geen intern beroep ingesteld.

De uitputting van het intern beroep is een voorwaarde opdat de Raad van het extern beroep kennis zou kunnen nemen. Dat verzoeker in geval van betwisting het intern beroep diende uit te putten, is uitdrukkelijk vermeld op het puntenblad (stuk 1 administratief dossier), en verzoeker werd blijkens de stukken die hij zelf voorbrengt ook door de decaan op 9 september 2015 reeds gewezen op de interne beroepsprocedure.

Verwerende partij wijst erop dat verzoeker zijn e-mail aan de decaan alvast zelf niet poogt voor te stellen als een ontvankelijk intern beroep, en dat dit ook bezwaarlijk zou kunnen aangezien de e-mail dateert van voor de proclamatie en hij ook niet werd overgemaakt aan de bevoegde instantie, zijnde de voorzitter van de beroepscommissie.

Rolnr. 2015/534 – 24 november 2015

Aldus besluit verwerende partij tot de onontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde

beroep.

Verzoeker heeft van deze exceptie kennis genomen, maar heeft geen

wederantwoordnota ingediend.

Beoordeling

Luidens artikel II.285, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs is de Raad slechts

bevoegd om uitspraak te doen over beroepen tegen studievoortgangsbeslissingen die door

studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft worden ingesteld, na uitputting

van de in artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs bedoelde interne beroepsprocedure.

Verwerende partij wijst ter zake met recht op de vaste rechtspraak van de Raad.

Noch uit het verzoekschrift, noch uit de stukken die verzoeker meedeelt, kan de Raad afleiden

dat verzoeker in casu het voorziene intern beroep heeft ingesteld. De stelling van verwerende

partij dat hij zulks niet heeft gedaan, wordt door verzoeker ook niet tegengesproken.

Deze vaststelling volstaat om het beroep te verwerpen.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 24 november 2015, door

de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,

voorzitter van de Raad

90

Jean Goossens

bijzitter

Piet Versweyvelt

bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen

secretaris

Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen

De secretaris De voorzitter
Freya Gheysen Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.635 van 24 november 2015 in de zaak 2015/545

In zake:

tegen:

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 12 oktober 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van 18 september 2015 waarbij het intern beroep ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 24 november 2015.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is sinds het academiejaar 2009-2010 ingeschreven bij verwerende partij.

Hij neemt een inschrijving in de opleiding Bachelor of Arts in de Wijsbegeerte en de moraalwetenschappen. Verzoeker neemt een studieprogramma op ten belope van 60 studiepunten en behaalt ook credits voor 60 studiepunten.

In het academiejaar 2010-2011 vervolgt verzoeker zijn opleiding en slaagt hij voor tien van de dertien opleidingsonderdelen, ten belope van 48 van de 63 opgenomen studiepunten.

In het academiejaar 2011-2012 slaagt verzoeker binnen dezelfde opleiding voor zes van de twaalf opgenomen opleidingsonderdelen, ten belope van 32 van de 58 opgenomen studiepunten.

Op verschillende examens blijft verzoeker afwezig.

In het academiejaar 2012-2013 schrijft verzoeker zich in voor zowel de Bachelor of Arts in de Wijsbegeerte en de moraalwetenschappen als voor de masteropleiding.

In de bacheloropleiding behaalde verzoeker een credit voor drie van de zeven opgenomen opleidingsonderdelen, ten belope van 14 van de 40 opgenomen studiepunten). In de masteropleiding slaagde verzoeker voor één van de twee opgenomen opleidingsonderdelen, ten belope van 6 van de 12 opgenomen studiepunten).

Ook in dit academiejaar laat verzoeker examenkansen onbenut.

In het academiejaar 2013-2014 schrijft verzoeker zich voor de vijfde keer in voor dezelfde bacheloropleiding, en ook opnieuw voor de masteropleiding.

Na dit academiejaar krijgt verzoeker een bindende voorwaarde opgelegd, ertoe strekkende dat hij bij een volgende inschrijving voor minstens de helft van de opgenomen studiepunten een credit moet behalen.

Verwerende partij stelt dat dit een materiële vergissing is, in die zin dat als bijkomende bindende voorwaarde op het puntenblad had moeten zijn vermeld dat verzoeker in het volgende academiejaar in beide opleidingen 50% van de opgenomen studiepunten moest worden behaald én dat verzoeker ook moest slagen voor de opleidingsonderdelen '.......' (bacheloropleiding) en '.......' (masteropleiding).

Tegen de voorwaarde zoals ze hem werd bekend gemaakt, tekent verzoeker geen intern beroep aan.

In het academiejaar 2014-2015 schrijft verzoeker zich opnieuw in voor zowel de bachelor- als de masteropleiding.

In de bacheloropleiding slaagt verzoeker voor één van de twee opleidingsonderdelen, met name voor '.......', waardoor 8 van de 12 opgenomen studiepunten werden behaald. Voor het andere opleidingsonderdeel uit de bacheloropleiding was verzoeker in de tweed zittijd gewettigd afwezig.

In de masteropleiding slaagt verzoeker slechts voor één van de vijf opgenomen opleidingsonderdelen, waardoor hij 6 van de 48 opgenomen studiepunten behaalde. Voor verschillende examens was verzoeker afwezig, waarvan één met wettiging.

Op 11 september 2015 beslist de examencommissie om de herinschrijving van verzoeker voor het academiejaar 2015-2016 in de masteropleiding te weigeren, omdat de opgelegde voorwaarde met betrekking tot die opleiding niet werd nagekomen. Inschrijving in de bacheloropleiding wordt wel toegestaan en is ondertussen uitgevoerd.

Op 15 september 2015 tekent verzoeker intern beroep aan, steunend op de volgende motieven:

"Ik ben het niet eens met deze beslissing omdat:

• Sinds ik aankwam aan de [verwerende partij] werd ik geconfronteerd met een uitbundige uitgaanscultuur. Ik heb er graag aan toebehoort, het is wel ten koste gegaan van mijn geestelijke gezondheid. Sinds enkele jaren geleden heb ik een psychische aandoening opgelopen. Dat heeft voor een achteruitgang gezorgd van mijn studieresultaten. Daar waar ik geweldig actief was tijdens mijn eerste jaar aan de [verwerende partij], werden de jaren daarop telkens minder gemakkelijk om aan hetzelfde tempo te studeren, daarnaast moest ik mezelf ook onderhouden en helpen in het huishouden van mijn moeder en zussen. Via het centrum voor geestelijke

gezondheid, dat enkele jaren geleden aan de [straat] was gevestigd, werd ik er onthaald voor gesprekken. Naast een ziekenhuisbezoek, werd mij ook door de psychologe of psychiater van het centrum van de [verwerende partij] aangeraden om antispychotica te gebruiken en er werd een voorschrift voorzien. Dat is een verschrikkelijk overhaaste en nadelige beslissing geweest door allerlei neveneffecten van de voorgeschreven medicatie. Ik moest op mijn eigen initiatief kiezen tussen de neveneffecten of leren leven met de aandoening. Indien mogelijk zou ik liever de medische details onbesproken laten. Ik ben er uiteindelijk bijna geraakt, zowel in een gezondere situatie alsook bijna in het bezit van een diploma. Er rest mij slechts de thesis, één bachelorvak en drie mastervakken. Het is me zelfs gelukt om tijdens de voorbij maanden mijn bachelorpaper af te krijgen, met goed resultaat. Aangezien ik geen bewijzen heb van het Centrum [...] van de [verwerende partij] omdat het zoveel jaar geleden is, alsook deze aandoeningen zelden te bewijzen vallen via hersenscans en dergelijke, kan ik enkel hopen dat de commissie vertrouwt op mijn goede wil. Het is ook bijna onmogelijk dat mijn dossier daar nog steeds ligt aangezien het centrum verhuisd is naar [straat]. Daarnaast heb ik wel een recente mail-printscreen (in de bijlagen) gemaakt van mijn psychoanalytica [A.B.], sinds eind 2014 heb ik bij haar de beste begeleiding gevonden. Zij is ook professor [K]linische Psychologie aan de [andere instelling] en haar gegevens zijn openbaar beschikbaar op [URL]

Mijn moeder [E.T.] bracht me naar België toen ik ongeveer 9 jaar oud was. Zij was hier hertrouwd, kreeg twee kinderen tijdens haar tweede huwelijk met [P.A.] (halfzussen [E.] en [C.A.]) en scheidde toen ze nog niet eens waren begonnen aan de lagere school. De moeder kreeg bijna het volledige hoederecht, de vader slechts twee weekends per maand, en ik moest de zorg overnemen. Zij werkte hele dagen in de Zoo van Antwerpen en 's ochtends en 's avonds was ik alleen verantwoordelijk voor [E.] en [C.]. Dat is het beste dat me ooit is overkomen. Sinds ik aan de [verwerende partij] terechtkwam moest ik deze relatieband veranderen omdat ik niet langer thuis woonde, dat heb ik enkel willen doen omdat de familiale situatie stabieler was geworden. Mijn moeder was enkele jaren nadien suïcidaal geworden, en aangezien niemand van onze Poolse familie in België woont, en zij antisociaal is, alcoholproblemen heeft alsook slaappillen misbruikt, was ik de enige op wie ze kon rekenen, naast haar toenmalige vriend. De suïcidale periode is teruggekeerd ongeveer 2 jaar geleden. Daarna was het weer even gaan rusten, en nu is het terug wegens redenen die ik zo meteen aanhaal in het volgende punt. Ik kon echter niet focussen op mijn universitaire verplichtingen. Meeste vakken van de voorbije twee jaren heb ik uitgesteld tot de tweede zit door de familiale situatie, in de hoop dat de zomers me meer rust en focus zouden gunnen omdat de zussen tijdens de zomervakanties telkens twee weken bij ons waren en twee weken bij hun vader. Praktisch heeft dat zelden gewerkt. Naast het proberen om mijn moeder in toom te houden wat betreft haar gedachten, kampt zij ook met slaapmiddelenmisbruik alcoholisme, en neveneffecten verschrikkelijk zelfbeeld, naast sociale isolatie. Ik loop vaak heen en weer tussen [stad] en [stad] bij mijn moeder en zussen. Het is erg moeilijk geweest om dat zoveel jaar te kunnen combineren maar het lukt me, gewoon niet even snel zoals de universitaire bindende voorwaarde van me hebben geeïst.

Bewijsstukken voor mijn moeders gezondheid kan ik niet aanvragen, dat zou een verraad betekenen voor haar en mijn reeds fragiele band met haar helemaal stukmaken. Ik doe al jarenlang mijn best om haar te stimuleren om te leren praten, niet langer te drinken en haar slaappillen niet te misbruiken. Soms lijkt het een schande dat zij het hoederecht zo lang heeft kunnen behouden. Mijn zussen wilden meermaals weglopen van thuis, belden me vaker op om naar huis te komen. Sinds twee jaar geleden, na een rechtszaak, heeft gelukkig hun vader een regeling gekregen betreffende het hoederecht om hen twee weken per maand te hebben. Mijn rol was echter nooit veranderd. Ik ben nog steeds meer nodig thuis dan de universitaire en bindende voorwaarden mij toelaten een aangepast traject te volgen.

Mijn familiale situatie is eigenlijk nog erger dan het voorgaande. Waarom ik sinds juni voor de eerste zit en de tweede zit bijna niets heb kunnen doen is omdat mijn zussen dankzij hun 2 jarig en confidentieel contact met het CLB, hebben verklaard aan de moeder en mij, alsook hun vader, dat ze zijn misbruikt geweest. Alsof moeders tweede scheiding en haar labiliteit niet voldoende waren om in op te groeien. Het blijkt dat de grootvader waarbij ik in Polen opgroeide, hen heeft misbruikt. Hij was niet enkel bij ons op bezoek, de zussen waren meermaals op vakantie in Polen, een keer zelfs zonder de moeder erbij. Het blijkt dat het misbruik meermaals heeft plaatsgevonden en zowel in Polen als hier. Dit is het ergste dat ik heb kunnen meemaken in mijn leven. Door de zorg die ik jarenlang moest dragen voor mijn zussen staan deze gebeurtenissen zo dicht bij mezelf. Ik kan na enkele maanden nog steeds geen rust vinden. Het blijkt ook dat de stiefvader de bekentenissen van mijn zussen heeft verdraaid. Volgens mijn moeder heeft dit te maken met het de mogelijkheid dat hij zelf misbruikt is geweest. Is dit zijn manier om zijn eigen trauma's voor een deel op te luchten? Wie moet ik geloven? Moet ik mijn zussen stimuleren meer op te bi[e]chten? Moet ik voor hen een therapeut zoeken omdat ik de therapeut die ze nu hebben misschien beter niet vertrouw omdat hun eigen vader deze heeft uitgekozen? Wie kan me helpen? Moet ik naar Polen? Moet ik een advocaat nemen en een rechtszaak maken indien de stiefvader of mijn moeder dat niet doen? Moet ik naar het Vertrouwenscentrum voor kinderenmishandeling meer dan mijn moeder of de vroegere stiefvader? Moet ik terug thuis wonen? Moet ik de zussen bij mij laten inwonen voor een tijdje? Niemand helpt me hierbij.

Dit is het belangrijkste dat ik te zeggen had. Het moeilijkste ook om aan iemand in vertrouwen te geven. Ik zou er liever niet aan worden herinnerd, al leef ik er nu middenin, en het enige om me te redden in deze universitaire examencommissie was volgens mij eerlijkheid. Ik hoop dat dit voldoende is en dat ik de kans krijg om alles op orde te kunnen brengen zonder mijn hoop te verliezen om het diploma te kunnen halen.

• [S.A.] is mijn vaste dokter, deze beschikt over alle confidentiële informatie i.v.m. mijn geestelijke toestand alsook mijn stress-en slaapproblemen. Daarnaast word ik ook geteisterd door chronische rugpijn door een discopathie en moet ik ook voorzien aan de kosten voor kinesitherapie. Sam heeft me ook doorverwezen naar mijn psychoanalyse, dat is dus ook gedocumenteerd.

- Financieel heb ik telkens gekozen om daarom een dagstudent te zijn, om een extraatje te krijgen via de studietoelage waar ik niet zonder kon, waarbij ik telkens teveel studiepunten aannam dan ik aankon. Naast mijn eigen minimale uitgaven heb ik ook financieel bijgedragen thuis. Ik had geen andere keus. Mijn gebrekkige deelname dit jaar aan de vakken heeft daar ook veel mee te maken. Er waren hoge, onvoorziene kosten, en aangezien ik voor mezelf moet zorgen was ik meer moe door te sukkelen tussen het ene job en het ander, in plaats van energie over te houden voor een vlotte beëindiging van mijn universitaire carrière.
- Het feit dat ik was ingeschreven als dagstudent heeft er ook voor gezorgd dat [K.V.] mij tijdens deze tweede zit weigerde te laten deelnemen aan de avondexamens van de werkstudenten. Ik kon niet overdag komen (bewijsstuk voor overmacht alsook mailverkeer met de professor zijn aanwezig in de bijlagen) omdat de professor benadrukte dat een dagstudent overdag hoort te worden geëxamineerd. Zo simpel miste ik mijn kans om deel te nemen, zonder een herkansing te krijgen, ik heb zoals het hoort het secretariaat ingelicht en het bijhorend document ingevuld doorgestuurd. Dat heeft weinig opgeleverd. Zelfs met overmacht en een verwittiging aan het faculteitssecretariaat heb ik enkel een bevestiging gekregen van ontvangst, en geen alternatief. Ik heb kort nadien de ombudsman professor [G.V.] gecontacteerd (mail printscreen in de bijlage), deze heeft me laten weten dat het decanaat momenteen een "aflossing van de wacht" heeft. Ondertussen is het voorbij, en heb ik niet eens een kans gehad om deel te nemen aan het vak.
- Betreffende professor [K.V.] heb ik enorm veel vraagtekens en stress gekregen die inspeelden op mijn stress tijdens de examens in de eerste zit. Voor Wijsbegeerte haalde ik altijd relatief goede punten, echter voor alle vakken van de professor ben ik altijd gefaald. Mijn vrienden hebben me aangeraden om een neutrale persoon aan te vragen om tijdens het examen aanwezig te zijn maar ik kon niet, dat leek me te onrespectvol en het zou minstens evenveel stress opleveren als zonder. Tijdens mijn examin[g]ering bij professor [V.] was ik de laatste in de rij en werd mij gevraagd of ik het examen zou kunnen afronden op 10 minuten, daar waar mijn voorganger zeker een half uur had gekregen. Het is een goede professor, ik begrijp gewoon niet hoe ik bij hem kon falen voor drie vakken over een tijdsspanne van drie jaar terwijl wanneer ik meedeed andere vakken ik goede punten haalde.
- Studietrajectbegeleidster [J.] zou me helpen met mijn dossier, maar aangezien het zo erg druk is geweest aan de dienst was er te weinig tijd. Het spijt me dan ook weer indien deze verklaring niet voldoet aan de formele vorm. Ik heb het moeten opstellen op enkele dagen in een chaotische drukte door de spanning betreffende de familiale situatie alsook mijn werk aan [instelling verbonden aan verwerende partij].
- Hierbij zou ik ook even graag iets positief aanhalen. Ik heb lang gewerkt aan [instituut] aan de [verwerende partij] en nu werk ik bijna voltijds als student aan de [instelling verbonden aan verwerende partij]. Ik voel me daar thuis. Het doet me ook deugd om tot dienst te behoren, dat verzet mijn gedachten en vult positieve ervaring op in mijn leven. Ik mag er nog tot eind oktober werken aan de [verwerende partij]-website alsook ben ik degene die dagelijks de persoverzichten van de [verwerende partij] samenstelt. Het is

een thuis geworden voor me, de universiteit. Eind oktober wordt de begroting bekeken en indien deze meevalt mag ik wellicht verder werken aan de dienst. Ik zou op deze manier het komend academiejaar kunnen combineren met 4/5de aan [instelling verbonden aan verwerende partij], en 3 vrije dagen per week om te werken aan de thesis en mijn resterende vakken. Indien ik met het leerkrediet onvoldoende heb om mijn volledig traject af te ronden aan de [verwerende partij], kan ik me inschrijven voor alle resterende vakken en mijn thesis uitstellen. Op deze manier zou ik tenminste mijn bachelordiploma kunnen behalen en de mastervakken, en voor de thesis mijn tijd nemen.

• Wat ook geweldig zou zijn, indien ik toch examen zou mogen inhalen, indien ik dat bv. binnen een maand uitzonderlijk zou mogen inhalen of iets dergelijk (zodat ik even de tijd kan nemen voor de familiale situatie wat te stabiliseren en mijn studietijd kan aanpassen aan mijn werkdagen aan de [verwerende partij]), dan zou ik veel sneller een bachelordiploma krijgen (met de eerste zit) zodanig dat mijn kansen op de arbeidsmarkt een tikkeltje verhogen en hopelijk tot die tijd verder kan met de studentenjob wat mijn enige inkomstenbron is op het ogenblik.

Als bijlage zijn de volgende documenten toegevoegd:

(...)"

De beroepsinstantie behandelt het beroep van verzoeker op 18 september 2015 en verklaart het op basis van de volgende overwegingen ongegrond:

"De beroepscommissie van de faculteit Letteren en Wijsbegeerte is samengekomen op 18 september 2015. U maakte gebruik van uw recht om door de beroepscommissie gehoord te worden.

De LW Beroepscommissie stelt vast dat het ingestelde beroep ontvankelijk is. De in uw schriftelijk beroep aangehaalde elementen maken gewag van ernstige familiale en persoonlijke problemen en van het feit dat de titularis, prof. [V.] u enkel examen wilde afnemen voor het opleidingsonderdeel (OO) met de dagstudenten en niet met de werkstudenten, zoals u hem verzocht.

Daarop diende u diezelfde examendag, 1 september 2015, om 21:35 een doktersbewijs in. U haalt aan dat hij voltijds bij [bedrijf] werkt als jobstudent. In uw betoog argumenteerde u dat 'de [instelling, deel van verwerende partij] uw thuis geworden is en u het spijtig zou vinden om zich hier niet meer te kunnen thuis voelen'. Op de vraag van de Voorzitter van de beroepscommissie waarom u zich niet ingeschreven had met het statuut van werkstudent, repliceerde u dat 'u dacht dat de studiegelden als dagstudent voordeliger zouden zijn dan voor een werkstudent' omdat u voor de logopedie van uw zusjes veel geld dient te betalen. De Voorzitter vroeg u vervolgens of u prof. [V.] had uitgelegd waarom u 's avonds wilde komen. Dat bevestigde u en u vervolgde dat de professor uw verzoek niet inwilligde. Daarop ging de Voorzitter verder: 'en dan bent u naar de dokter gegaan?' U antwoordde: 'ja, dat was mijn enige optie'. U vertelde de commissieleden vervolgens dat u uw werkgever, [instelling, deel van verwerende

partij], niet kon vragen om het bewuste examen overdag te mogen afleggen omdat u er 'die dag wel moest zijn' en u 'via officiële weg geen vrijstelling kon aanvragen omdat u niet het statuut van werkstudent had'.

De beroepscommissie merkt op dat u sinds de aanvang van uw studie in deze opleiding erg weinig studievoortgang maakte en u op geen enkel ogenblik een plan van studie-aanpak voorlegde. De commissie wijst erop dat u, in het statuut van jobstudent, toch een werkstudentenstatuut kan verkrijgen mits het ondertekenen van een verklaring op eer. De titularis ageerde correct door u in te lichten dat u enkel met de dagstudenten examen kon afleggen. De commissie erkent dat er misschien een moeilijke familiale en persoonlijke situatie is maar stelt vast dat u hierover geen stukken tot staving voorlegde, behalve over het feit dat u (gedeeltelijk) in uw eigen onderhoud voorziet en dat u een afspraakregeling kan voorleggen met een psychoanalyste. Waarover die afspraak handelde werd daarbij niet meegedeeld. De commissie heeft begrip voor de moeilijke familiale en persoonlijke situatie waarin u zich bevindt, maar stelt vast dat u hierover geen stukken ter staving voorlegde. De commissie erkent dat geestelijke gezondheidsproblemen tot het privéleven van de student behoren, en dat het de student in alle vrijheid toekomt om te beslissen of de opleiding waarvoor hij ingeschreven is hiervan in kennis wordt gesteld. De beslissing om zulks niet te doen kan evenwel, wanneer zich vervolgens aan die gezondheidsproblemen gerelateerde problemen voordoen, niet worden afgewenteld op de opleiding. Het is aan u om de universiteit van uw moeilijke situatie op de hoogte te brengen zodat gepaste maatregelen kunnen getroffen worden. De commissie stelt echter vast dat u geen contact opgenomen heeft met de facultaire administratie, de studietrajectbegeleider of het Studiebegeleidingscentrum om dit te melden.

Na het aanhoren van de elementen die u schriftelijk en mondeling toelichtte ziet de interne beroepscommissie geen bijkomende elementen en dossierstukken (schriftelijke bewijzen) die uw beweringen kunnen staven om de beslissing van de LW examencommissie te herzien. De beroepscommissie is van oordeel dat er geen sprake is van een duidelijke studievoortgang, u geen uitzonderlijke omstandigheden kan inroepen en oordeelt dat niet kennelijk onredelijk om de initiële beslissing van de examenbeslissing, zijnde 'Inschrijving niet toegelaten' te behouden."

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van verzoeksters beroep.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

Enig middel

Verzoekende partij steunt zich in een enig middel op het redelijkheidsbeginsel en de motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoeker wijst er wat de familiale omstandigheden betreft op dat de gezondheidssituatie van zijn moeder en de problematiek die zijn twee halfzussen heeft getroffen, ertoe heeft geleid dat hij zich te weinig voor zijn studies kon inzetten, maar dat het ondertussen beter gaat: moeder heeft een leefloon en wordt paramedisch bijgestaan en de halfzussen krijgen eveneens therapeutische begeleiding. Wat het bewijs van een en ander betreft, stelt verzoeker dat de dossierbeheerder van het Vertrouwenscentrum zwijgplicht heeft, maar dat 'een en ander kan worden nagetrokken'.

Omtrent de mogelijkheden om als werkstudent te worden ingeschreven is volgens verzoeker weinig informatie te vinden, al geeft hij toe ook niet proactief op zoek te zijn geweest.

Verzoeker verwijst verder naar zijn verklaringen aan de beroepscommissie.

Het gebrek aan studievoortgang wordt door verzoeker genuanceerd, mede in het licht van de bijzondere omstandigheden die hij heeft uiteengezet. Hij verwijst daarbij ook naar de credits die hij in de masteropleiding reeds behaalde. Inzake het verwijst dat hij geen 'studie-aanpak' heeft voorgelegd, antwoordt verzoeker dat hij geen weet heeft van enige proactieve mogelijkheid om dergelijke problemen te bespreken.

Verzoeker gaat ook in op de overweging dat de beroepscommissie de mogelijk moeilijke persoonlijke en familiale situatie erkent, maar daaromtrent geen stavingsstukken ziet, andere dan het deels voorzien in eigen onderhoud en een afspraakregeling met een psycho-analyste. Daaromtrent werpt verzoeker aan de bestreden beslissing tegen dat hij wel bewijsstukken heeft ingediend, enkel niet over het dossier van zijn zussen. Verzoeker heeft melding gemaakt van telefonisch contact met de dossierbeheerder. Hij voegt verder toe dat hij

met betrekking tot de studietrajectbegeleiding contact heeft gehad met een begeleiderster, en dat verzoeker in het raam daarvan nooit is gewezen op het centrum voor studiebegeleiding.

In haar *antwoordnota* wijst verwerende partij er, na de beoordelingsmarge van de Raad in herinnering te hebben gebracht, vooreerst op dat de bestreden beslissing enkel een weigering tot verdere inschrijving in de masteropleiding inhoudt. In dat opzicht zijn de argumenten die verzoeker steunt op het opleidingsonderdeel '.......' irrelevant, aangezien die tot de bacheloropleiding behoort en verzoeker daarvoor kon en ook heeft ingeschreven.

Wat de ernstige familiale en persoonlijke problemen betreft, en de moeilijke combinatie werken en studeren, neemt verwerende partij het volgende standpunt in.

Inzake de combinatie tussen werken en studeren, begrijpt verwerende partij dat dit een grotere inspanning vergt dan wanneer een student zich voltijds op zijn studies kan concentreren. Vele studenten slagen hier evenwel in. Verzoeker bevindt zich volgens verwerende partij niet in een uitzonderlijke omstandigheid die tot een uitzonderlijke toegeeflijkheid zou nopen, temeer nu verzoeker willens en wetens – en niettegenstaande een waarschuwing van de studietrajectbegeleider – een volledig studiepakket van 60 studiepunten heeft opgenomen bij aanvang van het academiejaar 2014-2015 én er ook bewust voor geopteerd heeft om niet in te schrijven als werkstudent, omtrent de mogelijkheden waarvan verzoeker zich niet heeft geïnformeerd.

Voor wat betreft de ernstige familiale moeilijkheden die verzoeker aanhaalt, repliceert verwerende partij dat zij hiervoor vanzelfsprekend begrip kan opbrengen en de ernst ervan niet wil betwisten, maar dat tegelijk moet worden vastgesteld dat verzoeker slechts weinig concreet relevante stukken bijbracht in zijn intern beroep. Met betrekking tot de eigen klachten werden enige bewijsstukken voorgebracht, maar wat de familiale situatie aangaat werd geen enkel echt stavingsstuk voorgelegd. De interne beroepsinstantie heeft erkend dat dit alles tot de privésfeer van de student behoort, maar dat wanneer dergelijke situatie ter staving van een verzoek tot herinschrijving naar voor wordt gebracht, het wel aan verzoeker toevalt om de beroepsinstantie hiervan te overtuigen. Nadat verzoeker omtrent deze moeilijkheden in de loop van het academiejaar op geen enkele wijze de instelling op de hoogte had gebracht, werden deze omstandigheden voor het eerst en, zo stelt verwerende

partij, onverwacht naar voor gebracht tijdens de beroepsprocedure. In die omstandigheden kan de bestreden beslissing volgens verwerende partij niet kennelijk onredelijk worden genoemd.

Aan dit alles voegt verwerende partij nog toe dat verzoeker in het intern beroep nergens heeft aangegeven dat zijn situatie naar verwachting merkelijk zou beteren in het academiejaar 2015-2016. Verzoeker stelt thans in zijn verzoekschrift voor de Raad dat het "eindelijk beter gaat" en dat zijn familiale en financiële situatie onder controle is, waaruit dan zou moeten worden afgeleid dat verzoeker een volgend academiejaar wel zou kunnen slagen. Verzoeker heeft evenwel nagelaten die te verklaren in het intern beroep. Integendeel leek in het intern beroep te moeten worden gesteld dat de familiale situatie nog diende te stabiliseren en dat verzoeker hoopte nog enige tijd verder te kunnen met zijn studentenjob. Een en ander biedt volgens verwerende partij een weinig comfortabele situatie wat het zicht op verbetering betreft.

Verwerende partij besluit dat verzoeker nog één opleidingsonderdeel uit de bacheloropleiding moet behalen ('.......') en nog vier opleidingsonderdelen uit de masteropleiding, waaronder de Masterproef. Voor de 46 studiepunten die aan deze opleidingsopleidingen zijn verbonden, beschikt verzoeker thans nog over een leerkrediet van 33 studiepunten.

Beoordeling

De inschatting van de student dat hij er in een volgend academiejaar wel in zal slagen om betere studievoortgang te boeken, is geen sacrale bewoording die in het intern beroep uitdrukkelijk moet worden opgenomen opdat het beroep zou kunnen worden getoetst aan de afwijkingsmogelijkheden op een verbod tot inschrijving.

Het instellen van het beroep zelf moet worden beschouwd als een minstens impliciet beroep van de student op die veronderstelling, die overigens door de interne beroepsinstantie moet worden onderzocht daar zij wezenlijk deel uitmaakt van haar beoordelingsplicht in dergelijke beroepen.

Verzoeker geeft aan dat hij door een psychische aandoening, (mede) ten gevolge van zijn deelname aan het uitgaansleven, een achteruitgang van zijn studieresultaten heeft gekend, en dat de initieel gekozen behandeling slechte resultaten heeft gehad.

Deze bewering lijkt op het eerste gezicht alvast door de opeenvolgende studieresultaten niet te worden tegengesproken. Uit het dossier blijkt het volgende studierendement:

- academiejaar 2009-2010: 100%;

- academiejaar 2010-2011: 76%;

- academiejaar 2011-2012: 55%

- academiejaar 2012-2013: 38,5% (bachelor en master samen)

- academiejaar 2013-2014: 35,7% (idem)

- academiejaar 2014-2015: 23,3% (idem)

Verwerende partij mag uit deze gegevens met recht afleiden dat er enkel een dalende lijn valt op te tekenen, maar dat verzoeker "sinds de aanvang" van de studie "in deze opleiding erg weinig studievoortgang maakte", is een bewering die zeker voor de eerste twee voormelde academiejaren op gespannen voet staat met de gegevens van het dossier. Dit motief op zich kan de bestreden beslissing derhalve niet schragen.

Wat de studietrajectbegeleiding betreft, duidt de bestreden beslissing aan verzoeker ten kwade dat hij geen contact heeft opgenomen met de facultaire administratie, de studietrajectbegeleider of het centrum voor studiebegeleiding.

Dit motief is op het eerste gezicht moeilijk te rijmen met het feit dat verzoeker reeds in zijn verzoekschrift op intern beroep heeft aangegeven dat hij met de studietrajectbegeleidster contact heeft opgenomen: "Studietrajectbegeleidster [J.] zou me helpen met mijn dossier, maar aangezien het zo erg druk is geweest aan de dienst was er te weinig tijd."

Bovendien heeft de vraag of er in het verleden gepaste begeleiding is geweest c.q. gezocht, louter retrospectief van aard, en geeft de bestreden beslissing hiermee geen blijk van enige prospectieve benadering omtrent de vraag of verzoeker in de toekomst wel tot betere studieresultaten in staat kan zijn, en er op die grond derhalve redenen kunnen zijn om de opgelegde maatregel op te heffen of te milderen.

Inzake de motivering en de redelijkheid samengenomen, komt het de Raad ook voor dat de beroepscommissie zich er rekenschap dient van te geven dat zij handelt als orgaan van actief bestuur en niet als een rechtscollege dat uitspraak dient te doen over tegenover elkaar staande partijen met tegengestelde belangen. Daarmee samenhangend, mag een interne beroepsinstantie gewis de bewijslast van wat aangevoerd wordt bij de student leggen, maar die houding is niet wezenlijk inherent aan haar hoedanigheid van bestuursorgaan.

In dat opzicht hinkt de bestreden beslissing op twee benen, waar zij enerzijds "erkent dat er misschien een moeilijke familiale en persoonlijke situatie is" en "begrip [heeft] voor de moeilijke familiale en persoonlijke situatie waarin [verzoeker] zich bevindt" maar anderzijds stelt dat er geen stukken ter staving worden voorgelegd.

Dat de aangevoerde problemen in de familiale omgeving van verzoeker ernstig zijn, wordt alvast door de Raad bijgevallen.

Verzoeker heeft in zijn intern beroep reeds aangegeven dat hij wat zijn eigen gezondheidstoestand betreft, geen bewijzen van het Centrum voor Geestelijke Gezondheidszorg kan voorleggen omwille van onder meer het tijdsverloop. De bestreden beslissing trekt dit gegeven niet in twijfel en spreekt zich over de aangevoerde onmogelijkheid niet uit. De medische attesten die verzoeker met betrekking tot zichzelf wel voorlegt, worden door in de bestreden beslissing niet tegengesproken.

Eveneens heeft verzoeker in zijn intern beroep aangegeven wat de problemen met zijn moeder zijn – ze zijn hierboven genoegzaam uiteengezet – en waarom hij ter zake evenmin bewijsmiddelen kan opvragen. De bestreden beslissing bevat geen enkele concrete afweging daaromtrent.

Ten slotte heeft verzoeker in zijn intern beroep uitdrukkelijk te kennen gegeven dat het vertrouwenscentrum omwille van het beroepsgeheim geheel geen informatie kan geven met betrekking tot de situatie van verzoekers halfzussen. De waarachtigheid daarvan wordt in de bestreden beslissing niet in twijfel getrokken – zij blijft ook daaromtrent stilzwijgend.

Wanneer zij in deze omstandigheden te kennen geeft begrip te hebben voor de ernst van de situatie – waarin de Raad meent te kunnen lezen dat de waarachtigheid van de door verzoeker aangevoerde elementen niet worden betwist – kan de beroepscommissie aan de door verzoeker aangevoerde bewijsproblematiek niet voorbijgaan door de loutere stelling dat geen bewijs wordt voorgelegd. Dat wist verzoeker immers zelf ook reeds.

Rolnr. 2015/545 – 24 november 2015

Het redelijkheidsbeginsel gebiedt ten slotte ook dat de inschatting die de

beroepsinstantie maakt, niet blind mag blijven voor de omvang van het programma dat de

verzoeker nog dient op te nemen opdat hij zijn masterdiploma zou kunnen behalen. Ter zake

voert verwerende partij zelf aan dat het gaat om vijf opleidingsonderdelen, één uit de

bacheloropleiding – waarvoor verzoeker ondertussen opnieuw heeft kunnen inschrijven – en

vier uit de masteropleiding.

Verzoeker meent hiermee de eindmeet in zicht te hebben, volgens verwerende partij "is hij er

nog niet".

Binnen de hem toegemeten appreciatiemarge is de Raad van oordeel dat verzoeker toch eerder

bij het einde van het studieprogramma is gekomen dan dat hij nog aan het begin ervan zou

staan.

Wat het resterende leerkrediet betreft, wijst de Raad er op dat dit motief niet alleen

niet voorkomt in de bestreden beslissing en dus buiten beschouwing moet worden gelaten,

maar dat bovendien de stand van het leerkrediet in het geval van verzoeker op basis van

artikel II.205, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs slechts een relatief belang heeft.

Het enig middel is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de bestreden beslissing.

2. Het bevoegde orgaan neemt een nieuwe beslissing ten aanzien van het intern beroep

van verzoeker, en doet zulks uiterlijk op 4 december 2015.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 24 november 2015, door

de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,

voorzitter van de Raad

Jean Goossens

bijzitter

Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen

105

Rolnr. 2015/545 – 24 november 2015

Piet Versweyvelt bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen secretaris

De secretaris De voorzitter
Freya Gheysen Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 26 november 2015

Arrest nr. 2.689 van 4 december 2015 in de zaak 2015/546

In zake:

Tegen:

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 13 oktober 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 10 september 2015 waarbij aan de verzoeker een 7 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel 'Ontwerpen II'.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 26 november 2015.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en mevrouw, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding "Bachelor in de industriële wetenschappen: bouwkunde".

Voor het opleidingsonderdeel "Ontwerpen II" bekomt verzoekende partij een examencijfer van 7/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 18 september 2015 een intern beroep in bij de institutionele beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Rolnr. 2015/546 – 4 december 2015

Bij aangetekend schrijven van 13 oktober 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

1. Uitputting interne beroepsmogelijkheden

Standpunt van partijen

Verwerende partij stelt dat het extern beroep bij de Raad onontvankelijk is, gezien het intern beroep wel werd ingesteld, doch niet uitgeput. Het intern beroep werd immers nog niet behandeld op het ogenblik van het instellen van het extern beroep. Het werd onontvankelijk verklaard bij beslissing van de institutionele beroepscommissie dd. 6 oktober 2015. Het huidig extern beroep betreft enkel de initiële examenbeslissing.

Verzoekende partij stelt dat zij haar intern beroep vanuit Iran, waar zij van 02/09/2015 tot 18/09/2015 verbleef, heeft opgestart. Gezien de bevestigingsmail van de ombudsdienst, ging zij ervan uit dat haar aanvraag goed ontvangen is en de procedure goed gestart is. Verzoekende partij stelt dat zij niets had ontvangen omtrent haar interne beroepsprocedure, noch per post, noch per e-mail of telefonisch.

Beoordeling

De Raad stelt vast dat verzoekende partij op het ogenblik van het instellen van huidig extern beroep - dat enkel gericht is tegen de initiële studievoortgangsbeslissing - nog geen kennis had van de intussen genomen interne beroepsbeslissing. De Raad wijst erop dat conform artikel II.285 Codex Hoger Onderwijs het uitputten van het intern beroep een grondvoorwaarde is voor de ontvankelijkheid van het extern beroep bij de Raad. Hoewel verzoekende partij een intern beroep opgestart heeft, heeft zij echter zonder het resultaat van deze beroepsprocedure af te wachten een extern beroep bij de Raad ingesteld rechtstreeks tegen de initiële studievoortgangsbeslissing.

Het bij de Raad ingestelde beroep is dan ook voorbarig en daarom onontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 4 december 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint, kamervoorzitter

Piet Versweyvelt bijzitter
Jean Goossens bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs secretaris

De secretaris De voorzitter

Melissa Thijs Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.690 van 4 december 2015 in de zaak 2015/547

In zake:

Tegen:

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 13 oktober 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de institutionele beroepscommissie van 6 oktober 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond werd verklaard en de weigering tot inschrijving werd bekrachtigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 26 november 2015.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en mevrouw, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding "Bachelor in de industriële wetenschappen". Aanvankelijk kreeg hij een weigeringsbeslissing, gelet op zijn zwakke studievoortgang in het verleden, maar de institutionele beroepscommissie besliste hem alsnog toe te laten tot inschrijving onder bindende voorwaarden.

Verzoeker neemt 57 studiepunten op. Tijdens de eerste zittijd neemt hij deel aan alle examens. Hij behaalt 4 credits (18 studiepunten). Ook tijdens de tweede zittijd neemt hij deel aan alle examens. Hij behaalt één credit (6 studiepunten). Verzoeker verwerft dus in totaal 24

studiepunten op een inschrijving van 57 studiepunten. Hij voldoet aldus niet aan de opgelegde bindende voorwaarde. Gelet op zijn zwakke studievoortgang over de verschillende jaren wordt hem bovendien niet meer toegelaten om nog eens in te schrijven.

Verzoekende partij stelde op datum van 18 september 2015 een intern beroep in bij de institutionele beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de institutionele beroepscommissie op datum van 6 oktober 2015 werd het intern beroep ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat uit een vergelijking van het aantal verworven studiepunten met het aantal opgenomen studiepunten blijkt dat verzoekende partij aan de onderwijsinstelling een zeer beperkte studievoortgang heeft geboekt. De norm die het OER hanteert voor de beoordeling van de vraag of uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren, werd overschreden.

De commissie neemt akte van de persoonlijke omstandigheden die verzoekende partij in haar beroepsschrift aanvoert ter rechtvaardiging van het gebrek aan studievoortgang, en onderkent dat die omstandigheden problemen kunnen veroorzaakt hebben bij de studies. Zij is evenwel van mening dat die omstandigheden niet van die aard zijn dat ze doen vermoeden dat bindende voorwaarden opleggen wel zinvol is en dat de studievoortgang in het nieuwe academiejaar aanmerkelijk zal verbeteren. Uit de studieloopbaan en de gerealiseerde studievoortgang blijkt volgens de commissie manifest dat alsnog de toelating geven om in te schrijven met bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren.

De commissie stelt dat de weigering tot inschrijving aan de onderwijsinstelling geen eindpunt hoeft te zijn. De weigering geldt enkel voor deze onderwijsinstelling, wat betekent dat verzoeker aan andere hoger onderwijsinstellingen wel kan toegelaten worden. Hij beschikt nog over voldoende leerkrediet en de commissie raadt hem dan ook aan om te heroriënteren.

De weigering tot inschrijving aan de onderwijsinstelling wordt aldus bekrachtigd.

Rolnr. 2015/547 – 4 december 2015

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 13 oktober 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 13 oktober 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel, in samenlezing met het motiveringsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt dat er niet alleen het voorbije jaar, maar ook de voorgaande jaren sprake was van overmacht. Verzoekende partij wil duidelijk maken dat ze vorig jaar niet in oude gewoonten hervallen is maar integendeel, de koe bij de horens gevat heeft. Ze stelt dat zij de eerstvolgende examenperiode geen problemen meer verwacht, op voorwaarde dat ze kan deelnemen.

Verzoekende partij stelt dat zij de studie industriële wetenschappen begonnen is nadat het bedrijf waar zij werkte gedwongen werd haar te ontslaan, nadat zij al meermaals op 'technische werkloosheid' gezet was. Het besef dat het haar voornamelijk aan een goede opleiding ontbrak en dat het automatiseren van processen voor de arbeidsmarkt belangrijk is, was voor verzoekende partij voldoende motivatie om deze studies aan te vatten.

Verzoekende partij stelt dat zij dus heel gemotiveerd begonnen is aan de studies industrieel ingenieur. Ondanks het feit dat zij voor de aanvang van het schooljaar inhaallessen gevolgd heeft voor verschillende vakken, is echter gebleken dat na 10 jaar zonder harde

wetenschappen de drempel heel hoog was. Verzoekende partij geeft aan dat zij niet de enige gemotiveerde student is die niet voor alle vakken geslaagd is. Na de eerste examenperiode heeft verzoekende partij voor zichzelf moeten toegeven dat zij, ondanks haar motivaties, letterlijk heel veel moeite heeft om bij de les te blijven. Na enig zoekwerk op het internet kwam zij bij enkele artikels over ADD uit. Na vele testen en enkele vraaggesprekken heeft een psychiater officieel de diagnose gesteld. Verzoekende partij geeft aan dat zij intussen medicatie krijgt die haar voor een groot deel helpt. Deze diagnose is echter laat in het leven van verzoekende partij en te laat op het jaar gekomen.

Verzoekende partij haalt aan dat een tweede belangrijke gebeurtenis het voorbije schooljaar tevens veel aandacht van haar heeft gevraagd. Haar stiefmoeder had na een lange strijd tegen MS immers beslist om uit het leven te stappen. Haar moeder is haar steun en toeverlaat kwijt en de mate waarin zij haar kon steunen was beperkt en tijdrovend. Verzoekende partij geeft aan dat zij nog steeds thuis woont en het aldus moeilijk is om dit van zich af te zetten om te studeren. Zij benadrukt dat zoiets het rouwproces bemoeilijkt, evenals het voltijds bezig zijn met studies.

Als verzoekende partij verder terugkijkt naar de voorgaande 10 jaar, is te zien dat zij na het eerste jaar waarin zij aan de onderwijsinstelling studeerde in een diepe depressie gevallen is. Haar pogingen om zich eruit te werken zijn te merken aan het feit dat zij zich telkens inschreef voor een opleiding, maar het feit dat zij daarin geen vooruitgang maakte is ook meteen duidelijk aan het feit dat zij maar hier en daar slaagde voor een vak gedurende die jaren. Verzoekende partij stelt dat zij zich ook herinnert dat het reglement om toegelaten te worden aan de universiteit toen helemaal anders was en dat het niet slagen voor voldoende vakken niet het negatieve gevolg had dat het nu heeft. De manieren waarop zij uit de depressieve dalen trachtte te klimmen waren ook afwisselend studeren, dan weer werken, met hernieuwde moed studeren, weer werken... Sommige examenreeksen heeft zij niet meegedaan omdat faalangst haar te veel verlamde, andere omdat zij het reeds opgegeven had.

Rond haar twintigste verjaardag werd bij haar de diagnose gestelde dat ze stoornissen binnen het autismespectrum had. Nu weet zij echter dat die symptomen dezelfde zijn als voor de diagnose ADD. Er werd dus de verkeerde diagnose gesteld. Na een jaar begeleiding te hebben gekregen als iemand met autisme heeft zij dan ook kunnen vaststellen dat zij daarbij niet gebaat was. Zij heeft daarna dan ook elke hulp geweigerd.

Tenslotte wil verzoekende partij verduidelijken dat zij inderdaad verklaard heeft een gebrek aan discipline te hebben, maar dat was voor zij wist dat zij ADD had. Nu heeft zij echter ondervonden dat er medicatie bestaat die haar een beter mens maakt en de neiging tot depressie en faalangst sterk vermindert. Verzoekende partij geeft aan dat zij een werkethiek heeft en gemotiveerd is. Een intelligentietest heeft ook aangewezen dat zij hoogbegaafd is.

Verzoekende partij stelt dat de beste manier om zichzelf te verbeteren is door bij te leren en daarvoor is ze het beste bij de betrokken onderwijsinstelling. Zij kent er intussen de weg, ze kent er reeds enkele docenten die zien dat ze gemotiveerd is en het is voor haar gemakkelijk te bereiken. Omdat verzoekende partij enkel kan studeren met behulp van een werkloosheidsuitkering, waarvoor de RVA zich bereid heeft verklaard deze ook dit academiejaar toe te kennen, wil zij de studies voortzetten. Tevens wil ze erop wijzen dat ze dit jaar nog slechts 33 studiepunten dient te behalen en dat zij voor de praktijkonderdelen van chemie en vermoedelijk ook fysica vrijgesteld wordt omdat ze daarvoor goede resultaten van vorig jaar kan voorleggen. Dit is het jaar waarin zij haar achterstand volledig kan wegwerken. Zij wil zich nu ook graag laten bijstaan door een professionele studiebegeleider, dit is ook afgesproken met haar psychiater.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat de institutionele beroepscommissie van oordeel is dat het geen zin meer heeft om verzoeker nogmaals toe te laten in te schrijven onder bindende voorwaarden. Ze verwijst daarvoor naar de beperkte studievoortgang van verzoeker in het verleden en in het afgelopen academiejaar. Verzoeker heeft inderdaad zeer slecht gepresteerd tijdens zijn studieloopbaan aan de onderwijsinstelling. In zijn eerste jaar behaalt hij nog credits ten belope van 24 van de 60 opgenomen studiepunten. Dat is minder dan de helft van de opgenomen studiepunten, wat zeker niet goed kan worden genoemd. De volgende jaren gaat het alleen maar bergaf en behaalt hij nooit nog meer credits dan voor 5 studiepunten per jaar. Hij neemt ook nauwelijks deel aan de examens. Na een eerste weigeringsbeslissing schrijft verzoeker zich niet meer in aan de onderwijsinstelling, en blijkens zijn beroepsschrift gaat hij aan het werk.

In het academiejaar 2014-2015 krijgt verzoeker van de institutionele beroepscommissie nogmaals de kans om zich in te schrijven, zij het onder bindende voorwaarden. Verzoeker schrijft zich inderdaad opnieuw in, maar zijn studieresultaten blijven zwak: hij behaalt ook nu

voor minder dan de helft van de opgenomen studiepunten credits. In deze omstandigheden is het volgens verwerende partij niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk, om te oordelen dat het opleggen van bindende voorwaarden geen zin meer heeft en om verzoeker bijgevolg te weigeren als student aan de onderwijsinstelling.

Verzoeker voert ook aan dat hij in zijn eerste jaren aan de onderwijsinstelling een zware depressie had, wat zijn slechte prestaties eveneens verklaart. Volgens verwerende partij betreft dit echter een nieuw middel dat nog niet eerder was opgeworpen voor de institutionele beroepscommissie en waarmee derhalve geen rekening dient te worden gehouden. Verzoeker levert van deze bewering ook geen enkel bewijs.

Verwerende partij stelt dat de institutionele beroepscommissie rekening heeft gehouden met alle omstandigheden die verzoeker thans aanvoert. Ze moet evenwel vaststellen dat de resultaten van verzoeker zwak gebleven zijn, ook nadat hij reeds aangepaste medicatie kreeg. Ze kon dan ook terecht oordelen dat verzoeker onvoldoende aantoont dat zijn situatie derwijze is veranderd dat hij een betere kans op slagen maakt. In deze omstandigheden kan niet worden gesteld dat de bestreden beslissing onredelijk is.

Beoordeling

Verzoekende partij beroept zich op de schending van het motiveringsbeginsel in samenlezing met het redelijkheidsbeginsel bij het nemen van de voorliggende studievoortgangsbeslissing door de verwerende partij.

De Raad herinnert eraan dat hij zijn beoordeling over de studievoortgang van een student niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling, maar dat hij evenwel nagaat of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of deze niet kennelijk onredelijk is. Deze appreciatiebevoegdheid van de Raad is niet anders wat voorliggende studievoortgangsbeslissing betreffende het opleggen van bindende voorwaarden en het weigeren van een inschrijving betreft.

Inzake de door het decreet aan de instelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in de concrete gevallen die zich voordoen bindende voorwaarden op te leggen en een inschrijving te weigeren heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat dit impliceert dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdende met de

gegevens eigen aan de zaak. Het gegeven dat instellingen werken met in hun reglementering voorafgaandelijk uitgewerkte richtlijnen en beleidsregels wat de invulling van de bindende voorwaarden betreft en de weigering van inschrijving doet daaraan geen afbreuk. Een instelling moet voldoende rekening houden met de bijzondere omstandigheden waarin de student zich bevond bij het nemen van de betreffende studievoortgangsbeslissing. De student dient de beroepsinstantie evenwel tijdig en onderbouwd in kennis te stellen van zijn bijzondere omstandigheden.

In casu gebeurt het concretiseren van deze studievoortgangsmaatregelen in het kader van het intern beroep. De interne beroepsinstantie gaat na of de individuele omstandigheden voldoende verantwoorden om alsnog een uitzondering toe te staan op de gestelde toelatingsvoorwaarden.

In artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs wordt het opleggen van bindende studievoorwaarden gekoppeld aan een minimaal te leveren relatieve studieprestatie. Ingeval een student niet voldoet aan deze bindende voorwaarde kan het academiejaar nadien een inschrijving worden geweigerd.

Artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs bepaalt ook dat studenten kunnen worden geweigerd omdat 'manifest het opleggen van bindende maatregelen geen positief resultaat kan teweegbrengen'. Uit eerdere rechtspraak van de Raad blijkt dat in dit verband een verregaande motiveringsverplichting bij de instelling die de weigering van een bepaalde student ook mogelijk zal gronden op het volledige studieverleden van een student.

In casu stelt de Raad vast dat verzoeker was ingeschreven sinds het academiejaar 2004-2005 voor de opleiding bachelor in de wijsbegeerte en vervolgens vanaf het academiejaar 2007-2008 voor de opleiding handelsingenieur en vervolgens voor de opleiding bachelor in de ingenieurswetenschappen. Hij behaalt in die jaren steeds minder dan 50% studie-efficiëntie (het eerste jaar betreft het nog 24 op 60 studiepunten en vervolgens maximaal 5 studiepunten). Hij wordt niettemin verschillende malen alsnog toegelaten om zich in te schrijven onder bindende voorwaarden, waaraan hij ook niet voldoet. Hij wordt uiteindelijk geweigerd en verlaat voor enkele jaren de universiteit om te gaan werken.

In 2014-2015 wordt verzoeker opnieuw toegelaten om zich in te schrijven onder bindende voorwaarden. Hij behaalt opnieuw geen 50 % studie-efficiëntie en voldoet aldus niet aan de opgelegde bindende voorwaarden.

Verwerende partij weigert vervolgens verzoeker om zich in het huidig academiejaar opnieuw in te schrijven op grond van artikel 22§2 van het OER 2014-2015. Deze bepaling in het OER laat toe om studenten te weigeren die na drie jaren van inschrijving voor minder dan één derde van de gedurende die inschrijvingen opgenomen studiepunten hebben verworven. Deze reglementaire bepaling valt onder hoger vermelde hypothese van het artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs die toelaat dat studenten op basis van hun studieverleden kunnen worden geweigerd omdat 'manifest het opleggen van bindende maatregelen geen positief resultaat kan teweegbrengen'.

De Raad stelt vast dat verwerende partij gehandeld heeft volgens de reglementaire voorschriften en binnen de contouren van het artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs. De Raad stelt met verwerende partij ook vast dat verzoeker een bijzonder zwakke studieloopbaan heeft afgelegd en de vele kansen die de universiteit hem telkens opnieuw heeft gegeven, niet heeft benut. Met een dergelijke zwakke studievoortgang, gespreid over meerdere jaren, is het niet kennelijk onredelijk om een student te weigeren.

De Raad stelt vervolgens vast dat de interne beroepsinstantie bij de toepassing van deze reglementaire bepaling de door verzoeker ingeroepen bijzondere omstandigheden heeft onderzocht.

De Raad stelt dat bij de beoordeling van een studievoortgangsmaatregel rekening dient te worden gehouden, enerzijds met de door de verzoeker geboekte studievoortgang, eventueel met de omstandigheden die een gebrek aan studievoortgang kunnen verklaren, en anderzijds met de informatie over de wijze waarop verzoekende partij in de toekomst meent een voldoende studievoortgang te kunnen boeken.

In casu beroept verzoeker zich op het feit dat (1) hij niet de goede studiekeuze heeft gemaakt in het verleden, maar dat het door zijn professionele baan nu wel duidelijk is welke studie hij wil aanvatten; (2) hij lijdt aan een zware vorm van ADD waarvoor hij intussen tijdens het afgelopen academiejaar een gepaste medicatie heeft gekregen, die geleidelijk aan een goed resultaat geeft; (3) zijn stiefmoeder in maart is gestorven. In het kader van het extern beroep

meldt hij aanvullend dat zijn slecht functioneren de eerste jaren van zijn studieloopbaan het gevolg was van een zware depressie.

De Raad kan enigszins begrip opbrengen voor de moeilijke persoonlijke en medische situatie van de verzoeker, die mogelijk een impact heeft gehad op het verloop van zijn studies in het verleden. De Raad begrijpt echter niet dat verzoeker in het verleden nooit enige gezondheidsproblemen heeft gemeld zodat de verweerder ten gepaste tijde voor studiebegeleiding of voor een aanpassing van zijn curriculum had kunnen zorgen. De Raad begrijpt ook niet dat na een periode van uitschrijving de verzoeker zich nog steeds onvoldoende bewust is dat het een zware opgave is om een dergelijke studie succesvol te kunnen volbrengen. Hij is in het vorige academiejaar ingeschreven in de opleiding industriële wetenschappen, die hij bewust op basis van zijn professionele baan heeft gekozen. In het academiejaar 2014-2015 behaalt hij echter opnieuw slechts 24 van de 57 ingeschreven studiepunten.

Zoals blijkt uit het dossier, en ook wordt meegedeeld ter zitting, geeft verzoeker aan dat de geneeskundige behandeling voor zijn ADD een positieve invloed blijkt te hebben op zijn functioneren. De Raad is evenwel van oordeel dat de verzoeker niet afdoende aantoont dat zijn situatie dermate gewijzigd is dat er meer garanties in de nabije toekomst op een succesvolle studievoortgang in een academische opleiding zouden zijn, zodat het de Raad niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk voorkomt dat verzoeker een verdere inschrijving aan de universiteit geweigerd wordt, nadat hij slechts een uitermate beperkte studievoortgang heeft gerealiseerd over een zeer lange periode en ook na een periode van uitschrijving opnieuw ondermaats presteert en niet aan de hem meegedeelde opgelegde bindende voorwaarden heeft voldaan.

Het middel is niet gegrond

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 4 december 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Rolnr. 2015/547 – 4 december 2015

Karla Van Lint, kamervoorzitter

Piet Versweyvelt bijzitter

Jean Goossens bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs secretaris

De secretaris De voorzitter

Melissa Thijs Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.691 van 4 december 2015 in de zaken 2015/548 en 2015/553

In zake:

Tegen:

I. Voorwerp van de vordering

Verzoekende partij stelde een eerste beroep in op 10 oktober 2015, en een tweede op 12 oktober 2015. Beide beroepen strekken tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing waarbij verzoeker geweigerd werd zich opnieuw in te schrijven bij verwerende partij en de beslissing van de institutionele beroepscommissie van 6 oktober 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 26 november 2015.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

Omwille van de nauwe samenhang tussen de verzoekschriften met rolnummer 2015/548 en 2015/553 heeft de Raad de behandeling ervan met het oog op een goede rechtsbedeling ambtshalve samengevoegd.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding "Master of Science in Physical Land Resources".

Rolnr. 2015/548_553 - 4 december 2015

Verzoekende partij wordt geweigerd zich opnieuw in te schrijven bij verwerende partij voor academiejaar 2015-2016.

Verzoekende partij stelde op datum van 17 september 2015 een intern beroep in bij de institutionele beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de institutionele beroepscommissie op datum van 6 oktober 2015 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De institutionele beroepscommissie stelt dat uit een vergelijking van het aantal verworven studiepunten met het aantal opgenomen studiepunten blijkt dat de studente bij verwerende partij sinds 2012-2013 zeer beperkte tot geen studievoortgang heeft geboekt en dat de norm die het OER hanteert voor de beoordeling van de vraag of uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren, werd overschreden. De commissie heeft akte genomen van de persoonlijke omstandigheden die de student in zijn beroepsschrift aanvoert en ze onderkent dat deze problemen kunnen veroorzaakt hebben bij de studies. De commissie is evenwel van mening van die omstandigheden niet van die aard zijn dat ze doen vermoeden dat het opleggen van bindende voorwaarden wel zinvol is en dat de studievoortgang in het nieuwe academiejaar aanmerkelijk zal verbeteren. Ze benadrukt dat de student de masterproef al vier academiejaren in zijn curriculum heeft opgenomen zodat moet worden aangenomen dat hij voldoende tijd gehad heeft om de masterproef te voltooien en zich op de hoogte te stellen van de correcte indiendatum. De institutionele beroepscommissie merkt ook op dat de student reeds voor de derde maal geweigerd werd. Ze meent dat ze telkens mild was, maar stelt nu dat de student voldoende kansen heeft gekregen om studievoortgang te boeken.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 13 oktober 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 10 en 12 oktober 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Rolnr. 2015/548_553 - 4 december 2015

Verwerende partij werpt op dat verzoeker op dezelfde dag blijkbaar twee maal een extern verzoekschrift heeft ingediend, maar dat geen van beide beroepsschriften ondertekend zijn, zodat het beroep bij de Raad onontvankelijk is.

Beoordeling

De Raad stelt vast dat het verzoekschrift dat verzoeker heeft ingediend niet is ondertekend.

Op grond van artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs is de ondertekening van het verzoekschrift een vormvoorwaarde die op straffe van onontvankelijkheid moet worden nageleefd.

Het verzoekschrift van verzoekende partij voldoet niet aan deze ontvankelijkheidsvoorwaarde. De exceptie is gegrond.

Het beroep is onontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 4 december 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint, kamervoorzitter

Piet Versweyvelt bijzitter

Jean Goossens bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs secretaris

De secretaris De voorzitter

Melissa Thijs Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep

dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.694 van 4 december 2015 in de zaak 2015/550

In zake:

Tegen:

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 13 oktober 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 10 september 2015 waarbij aan de verzoeker een 8 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel '.......' en de beslissing van de institutionele beroepscommissie van 6 oktober 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 26 november 2015.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster en mevrouw, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding "Schakelprogramma tot Master in de rechten".

Voor het opleidingsonderdeel "......." bekomt verzoekende partij een examencijfer van 8/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 14 september 2015 een intern beroep in bij de institutionele beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de institutionele beroepscommissie op datum van 6 oktober 2015 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat de institutionele beroepscommissie inzage heeft gekregen in het examen van verzoekster. De betrokken lesgever bezorgde ook een modelantwoord en een toelichting bij het gegeven examencijfer.

De lesgever laat aan de beroepscommissie weten dat hij tijdig in een feedbackmoment had voorzien, maar verzoekster kon niet aanwezig zijn. Hij bood aan om nog tijdens de beroepstermijn feedback te geven via skype, maar ook dat weigerde verzoekster. In die omstandigheden kan verzoekster niet volhouden dat ze niet de kans gekregen heeft om nog voor het verstrijken van de beroepstermijn feedback te krijgen en dat ze niet dezelfde kansen zou hebben gehad als andere studenten. Overigens belet niets een student die niet tijdig feedback kon krijgen, om reeds tijdig intern beroep in te stellen en zijn/haar argumenten na de feedback verder uit te werken en te bezorgen aan de beroepscommissie. Verzoekster heeft van die mogelijkheid geen gebruik gemaakt, hoewel ze op 23 september 2015 feedback kreeg van de betrokken lesgever.

Verzoekster kon wegens ziekte niet deelnemen aan het examen op de voorziene examendatum (19 augustus 2015). Ze nam deel aan het inhaalexamen op 4 september 2015.

De lesgever heeft zijn examen opgedeeld in grote en kleine vragen. Wat de grote vragen betreft heeft de lesgever aan de beroepscommissie een schematisch opgesteld modelantwoord bezorgd, waarop hij aanduidde welke elementen uit het modelantwoord niet voorkwamen in het antwoord van verzoekster. Hij gaf ook nog een bijkomende toelichting. Wat de kleine vragen betreft geeft de lesgever tevens een toelichting bij het gegeven examencijfer.

De beroepscommissie heeft het antwoord van verzoekster vergeleken met het modelantwoord en stelt vast dat haar antwoorden zeer oppervlakkig en op veel punten onvolledig zijn. De commissie sluit zich aan bij de motivering van het examencijfer zoals gegeven door de bevoegde lesgever en beslist dat het gegeven examencijfer een correcte weergave is van de prestaties van verzoekster. Verzoekster voert overigens geen argumenten aan waaruit het tegendeel zou blijken.

Verzoekster voert nog aan dat ze het niet redelijk en disproportioneel vindt dat ze nog een half jaar langer zou moeten studeren voor een vak dat door de universiteit in haar huidig beleid niet meer relevant gevonden wordt nu het niet meer tot het schakelprogramma behoort. Voor zover verzoekster met deze opmerking de bedoeling heeft om ook de beslissing om haar niet geslaagd te verklaren aan te vechten, wijst de beroepscommissie op artikel 68 OER dat de regels bevat waaraan een student moet voldoen om te slagen voor een deliberatiepakket binnen een opleiding. De examencommissie heeft zich niet beraden over de specifieke situatie van verzoekster. Er werden aan de examencommissie ook geen uitzonderlijke omstandigheden gemeld over of door verzoekster.

Voor het beantwoorden van de vraag of verzoekster geslaagd verklaard kan worden voor het schakelprogramma tot de opleiding tot master in de rechten ondanks het tekort voor dient de beroepscommissie na te gaan of verzoekster de opleidingsdoelstellingen globaal heeft behaald. Verzoekster voert thans aan dat ze, door het feit dat ze niet slaagt voor het schakelprogramma, zich niet kan inschrijven voor de masterproef en daardoor genoodzaakt wordt om een half jaar langer te studeren. Dit gegeven is evenwel geen uitzonderlijke omstandigheid die de beroepscommissie ertoe kan brengen verzoekster toch geslaagd te verklaren voor het schakelprogramma. Deze omstandigheid heeft immers geen uitstaans met de omstandigheden waarin verzoekster verkeerde bij het volgen van haar opleiding in het afgelopen academiejaar en kan als zodanig geen invloed hebben gehad op haar prestaties. Overigens is de bewering niet correct. Voor het opleidingsonderdeel "masterproef" gelden geen volgtijdelijkheidsvoorwaarden, en het is dan ook niet a priori uitgesloten om dit opleidingsonderdeel te volgen voor een student die het schakelprogramma nog niet heeft afgewerkt. De beroepscommissie stelt vast dat verzoekster een aanvraag tot goedkeuring van een curriculum heeft ingediend waarin de masterproef is opgenomen. Er ligt nog geen beslissing van de bevoegde curriculumcommissie voor.

Verzoekster voert vervolgens aan dat het litigieuze opleidingsonderdeel geen deel meer uitmaakt van het schakelprogramma met ingang van het academiejaar 2014-15. Ze leidt daaruit af dat het vak irrelevant is voor de betrokken opleiding en dat het bijgevolg onredelijk is om haar niet geslaagd te verklaren omwille van een tekort voor een dergelijk opleidingsonderdeel. De beroepscommissie acht dit argument niet gegrond. Elk opleidingsonderdeel heeft een eigen plaats en finaliteit in een opleiding, en het is niet omdat

bij een programmahervorming beslist wordt om een bepaald opleidingsonderdeel te vervangen door een ander opleidingsonderdeel, dat daaruit zonder meer afgeleid kan worden dat het vervangen opleidingsonderdeel irrelevant was voor de betrokken opleiding. Het vak "......" heeft een academisch niveau, en inhoudelijk geeft het de studenten inzicht in de ontstaansgeschiedenis van bepaalde privaatrechtelijke rechtsregels. Het vak als irrelevant afdoen, is bijgevolg zeer onterecht. Dat het vak werd vervangen door een ander vak heeft enkel te maken met het feit dat een schakelprogramma niet meer dan 90 studiepunten mag omvatten. Het feit dat verzoekster een onvoldoende behaalde voor een vak dat niet meer tot het huidige schakelprogramma behoort, kan dus niet worden beschouwd als een uitzonderlijke omstandigheid dat de beroepscommissie ertoe kan brengen verzoekster toch geslaagd te verklaren voor het schakelprogramma. De beroepscommissie ziet ook geen (andere) bijzondere omstandigheden die haar ertoe zouden brengen verzoekster toch geslaagd te verklaren.

Verzoekster legde reeds drie keer examen af over het litigieuze opleidingsonderdeel. Ze heeft de einddoelstellingen van dit vak dus duidelijk niet behaald. Ook haar studieresultaten zijn niet van die aard dat haar situatie als uitzonderlijk kan worden beschouwd. De beroepscommissie is van oordeel dat uit dit alles blijkt dat verzoekster de opleidingsdoelstellingen niet heeft bereikt en dus niet geslaagd verklaard kan worden voor het schakelprogramma. Verzoekster behoudt het examencijfer 8/20 voor het vak "……" en slaagt niet voor het schakelprogramma tot de opleiding tot master in de rechten.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 13 oktober 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij werpt op dat het extern beroep van verzoekster onontvankelijk is in zoverre het betrekking heeft op de initiële studievoortgangsbeslissing d.d. 10 september 2015.

Rolnr. 2015/550 – 4 december 2015

Verzoekster tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbeslissing van 10 september 2015 waarbij aan verzoekster een 8/20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel "......" (eerste bestreden beslissing) en tegen de beslissing van de institutionele beroepscommissie van 6 oktober 2015 (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 95 van het onderwijs- en examenreglement (verder: OER) van verwerende partij blijkt dat de institutionele beroepscommissie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de examencommissie. In dat geval verdwijnt de beslissing van de examencommissie uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoekers beroep wordt derhalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Wel kan verzoeker onregelmatigheden die kleven aan deze beslissing, nog op ontvankelijke wijze aanvoeren tegen de beslissing op intern beroep.

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep in zoverre het is gericht tegen de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing) en de Raad ziet evenmin redenen om zulks te doen.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel en de motiveringsplicht bij het toekennen van een score van 8/20 voor het litigieuze opleidingsonderdeel.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt dat zij zich niet akkoord kan verklaren met het toegekende cijfer voor het litigieuze opleidingsonderdeel. Verzoekster heeft het examen in tweede zit afgelegd. Ze heeft zich voldoende voorbereid en geeft blijk dat ze de cursus begrijpt, maar dat ze omwille van het vele schrijven soms een te kort antwoord geeft of weliswaar een antwoord geeft, maar dit door de lesgever als niet relevant wordt beschouwd, terwijl het uitdrukkelijk in de vraag zit begrepen.

Verzoekster heeft tevens bemerkingen bij bepaalde modelantwoorden die te vinden zijn in de bestreden beslissing.

Verder wil verzoekster nogmaals uitdrukkelijk melding maken van het feit dat de lesgever in de bestreden beslissing zeer kort is geweest met het verschaffen van informatie over de te verwachte antwoorden (zie vraag 1 en 2 grote vragen), terwijl hij duidelijk geen moeite had dit te doen bij de overige antwoorden. Verzoekster kan derhalve geen voldoende replieken hieromtrent aanbieden, omdat ze gewoonweg niet weet waar ze verkeerd is geweest. Dit is volgens haar eveneens onredelijk.

Verzoekster werpt bijgevolg op dat het kennelijk onredelijk is dat zij niet geslaagd is voor het litigieuze opleidingsonderdeel. Ze geeft aan dat ze over voldoende kennis beschikt, maar dat die kennis om onduidelijke redenen als "niet noodzakelijk" wordt beschouwd. Verzoekster eist dan ook voor dit vak geslaagd te zijn. Zoniet en daarbij verwijzend naar artikel 72 §3 OER, laat verzoekster merken in haar antwoorden over voldoende kennis aangaande te beschikken. Volgens haar heeft ze wel degelijk de doelstelling van het vak – en over het schakelprogramma in het algemeen – behaald waardoor die uitzonderlijke omstandigheden hier zouden moeten gelden.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat het beoordelen van een examen tot de discretionaire bevoegdheid van de betrokken examinator en, op intern beroep, van de institutionele beroepscommissie behoort. De Raad kan de regelmatigheid van het gegeven examencijfer controleren, maar is niet bevoegd om zich in de plaats van de examinator of de beroepscommissie te stellen en het examen aan een eigen beoordeling te onderwerpen.

De betrokken lesgever heeft aan de beroepscommissie een modelantwoord ter beschikking gesteld. De beroepscommissie heeft het examen van verzoekster aan dit modelantwoord getoetst, en is tot de conclusie gekomen dat het examen correct werd beoordeeld.

Verzoekster voert thans een reeks argumenten aan waaruit zou blijken dat het examen niet correct zou zijn beoordeeld. Verwerende partij stelt dat dit nieuwe middelen betreffen, die verzoekster perfect had kunnen aanvoeren in de fase van intern beroep. Zij heeft immers op 23 september 2015 aan de hand van het modelantwoord feedback gekregen van de betrokken lesgever. Nu verzoekster thans middelen opwerpt die ze had kunnen opwerpen voor de beroepscommissie, zijn deze niet ontvankelijk. Op dat punt heeft ze immers het intern beroep niet uitgeput.

Beoordeling

Het eerste middel van verzoekster betreft de schending van het redelijkheidsbeginsel en de motiveringsplicht bij het toekennen van een score van 8/20 voor het opleidingsonderdeel "……".

Verwerende partij stelt vooreerst in dit verband dat de argumenten die verzoekende partij inroept tegen het toegekende examencijfer nieuwe argumenten zijn en derhalve niet ontvankelijk in het kader van het extern beroep kunnen ingeroepen worden. Niets belette verzoekende partij om deze reeds voor te leggen aan de interne beroepscommissie. Zij betreffen de motivering voor het gegeven examencijfer door de bevoegde lesgever.

De Raad stelt vast dat het middel dat verzoekster *in casu* inroept in haar intern beroepschrift met betrekking tot de examenbeoordeling voor het opleidingsonderdeel "......" zeer summier is uitgewerkt. Verzoekster stelt enkel dat zij geschrokken is dat ze niet geslaagd was voor het opleidingsonderdeel en dat zij om feedback heeft gevraagd. Ze stelt dat ze afwezig was op het gebruikelijke inzagemoment en dat ze geen verdere mogelijkheden heeft gekregen om haar examen in te kijken voor het indienen van het beroep. Hierdoor is zij onredelijk en niet gelijk behandeld.

De Raad stelt verder vast op basis van het dossier dat verzoekende partij wegens verblijf in het buitenland niet op het gebruikelijke feedbackmoment was kort na de proclamatie. Zij heeft wel de kans gekregen om in de loop van de interne beroepsprocedure op 23 september 2015

op feedback te gaan. De lesgever heeft aan de hand van modelantwoorden het examen met verzoekster overlopen en uitleg gegeven. Verzoekster ontkent dit niet, maar stelt dat zij geen schriftelijke neerslag van de modelantwoorden heeft gekregen. Zij heeft verder geen bijkomende inzage van haar examen of de modelvragen gevraagd. Verzoekster heeft naar aanleiding van deze concrete feedback ook geen bijkomende nota met argumenten bijgebracht. Zij stelt dat zij van die mogelijkheid tot bijkomende argumentatie in het kader van het intern beroep niet op de hoogte was.

De Raad stelt vast op basis van het OER (stuk 10 van de verwerende partij) dat artikel 95 §4 bepaalt als volgt:

De student of de raadsman kan vragen om inzage te krijgen van het dossier dat met betrekking tot het betrokken verzoekschrift wordt samengesteld. Deze vraag wordt ten laatste een week na het indienen van het verzoekschrift gesteld via een e-mail die wordt verstuurd aan ombuds@UGent.be. De persoon die door de Institutionele Beroepscommissie werd belast met de voorbereiding van het dossier, maakt vervolgens een afspraak met de verzoeker voor inzage in de stukken van het dossier. De verzoeker kan zijn/haar grieven vervolgens desgewenst bijkomend schriftelijk toelichten."

In het licht van deze uitdrukkelijk in het OER voorziene regeling om op een latere datum tijdens de beroepsprocedure nog een inzage te vragen met mogelijkheid van bijkomende schriftelijke toelichting, is de Raad van oordeel dat verzoekende partij, die zelf omwille van verblijf in het buitenland niet op het gebruikelijke feedbackmoment na de proclamatie kon aanwezig zijn, niet onredelijk of ongelijk werd behandeld inzake de mogelijkheden om een goed onderbouwd intern beroep in te stellen. De Raad stelt ten overvloede vast dat *in casu* verzoekster wel degelijk met de betreffende docent haar examen heeft kunnen overlopen.

De Raad is dan ook van oordeel dat het extern beroep *in casu* kan beperkt worden tot wat de interne beroepsinstantie uit het intern beroep begrepen heeft en wat de beroepsinstantie (ruimer) heeft willen lezen en begrijpen. Argumenten naar voor gebracht in de huidige externe procedure die daarbuiten vallen worden als nieuw beschouwd en zijn, tenzij zij van openbare orde zijn, niet ontvankelijk. De concrete bemerkingen van verzoekster in haar extern beroepschrift ten aanzien van de modelantwoorden zijn in het licht van het voorgaande niet ontvankelijk.

Verzoekster had de kans om deze in het kader van het intern beroep aan te brengen, gezien zij op basis van een feedback met de lesgever hiervan reeds kennis heeft gehad en bijkomend om inzage van deze stukken kon vragen. Zij liet ook na gebruik te maken van de mogelijkheid om een aanvullende nota in te dienen.

De exceptie is in de aangegeven mate gegrond.

Wat de grief betreft van verzoekende partij dat zij niet akkoord gaat met de toegekende score van 8/20 voor het betreffende opleidingsonderdeel, stelt de Raad vast dat de interne beroepscommissie in haar motivering op basis van een modelantwoord van de lesgever het examen van verzoekster heeft getoetst aan dit modelantwoord en verder mede op basis van de toelichting van de docent (die in het besluit van de beroepscommissie is opgenomen en waarin zeer concreet is aangegeven op welke punten per vraag het antwoord van de verzoekende partij niet voldeed, zowel voor de kleine als de grote vragen) van oordeel was dat het antwoord van verzoekende partij op veel punten onvolledig (de essentie ontbrak veelal) en oppervlakkig was. Het toegekende examencijfer werd als een correcte weergave van de prestaties van verzoekster beschouwd.

De Raad herinnert eraan dat het hem niet toekomt om zijn appreciatie over de verdiensten van de verzoekende partij in de plaats te stellen van die van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling. De Raad kan er enkel op toezien dat de bestreden beslissing op regelmatige wijze tot stand is gekomen en niet kennelijk onredelijk is.

Bij de meeste vormen van evaluatie, *in casu* een schriftelijk examen met open vragen, is er ruimte voor persoonlijke appreciatie wat de toekenning van de punten betreft, gelet op de veronderstelde deskundigheid van de evaluator. Enkel wanneer blijkt dat de evaluatie niet volgens de vooropgestelde criteria is verlopen of kennelijk onredelijk is, zal de Raad tussenkomen. De Raad benadrukt dat hij zich niet in de plaats kan stellen van de docent bij het beoordelen van wat een inhoudelijk correct antwoord is op een bepaalde vraag. Het is derhalve niet aan de Raad om het examen inhoudelijk opnieuw te beoordelen.

Ten overvloede stelt de Raad vast dat verzoekster stelt dat (1) zij haar examen grondig heeft voorbereid; (2) zij soms wel een kort antwoord geeft of (3) zij een antwoord geeft dat niet als relevant wordt beschouwd, maar wel uitdrukkelijk in de vraag is begrepen.

De concrete repliek van verzoekende partij (ze gaf wel een goed antwoord maar soms kort; er werden punten afgetrokken voor foutieve informatie (toepassing van giscorrectie); er werden zeer snel punten afgetrokken; dit klopt niet...) komt de Raad weinig overtuigend over. De kritiek komt er *in se* op neer dat verzoekende partij gewoon niet akkoord is met de punten die ze heeft gekregen. Zij betwist de redelijkheid van de quotering van de antwoorden, welke in het licht van de gegeven antwoorden volgens haar veel te streng is.

De Raad wenst in dit verband wel aan te stippen dat mag verwacht worden dat in een academische opleiding bij het beoordelen van een open vraag, de docent de mate waarin het antwoord blijk geeft van een inzicht in de materie meeneemt bij de toekenning van de punten. In die zin is een verbeterwijze niet kennelijk onredelijk waar (1) bij de quotering van een vraag door de docent - ook al vermeldt het antwoord een aantal correcte elementen - andere foute beweringen tot gevolg hebben dat de student geen of weinig punten krijgt voor het gegeven antwoord; (2) een oppervlakkig en kort antwoord dat (daarom nog niet op zich verkeerd) de essentie niet weergeeft, slechts beperkt punten oplevert.

De Raad is, binnen de grenzen van zijn beoordelingsbevoegdheid waarbij hij zich niet in de plaats kan stellen van de docent, van oordeel dat de interne beroepsinstantie afdoende haar beslissing heeft gemotiveerd en dat de toegekende score van 8/20 in het licht van het voorgaande niet onregelmatig, laat staan kennelijk onredelijk is.

Het middel is niet gegrond.

B. Tweede middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een tweede middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel, gezien de interne beroepsinstantie besliste haar niet te delibereren omwille van een tekort van 8/20 op één opleidingsonderdeel uit een schakelprogramma, dat bovendien niet als noodzakelijk kan worden beschouwd.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt dat het litigieuze opleidingsonderdeel niet meer wordt beschouwd als een essentieel onderdeel in het schakelprogramma 2015-2016; het is er immers niet meer in opgenomen. Zij is derhalve van oordeel dat de onderwijsinstelling het opleidingsonderdeel zelf als niet meer relevant beschouwt voor de professionele wereld achteraf en bijgevolg ook geen essentieel onderdeel vindt om de eindcompetenties van het schakelprogramma en de vervolgopleiding "Master in Laws" te behalen. Verzoekster stelt dat het bijgevolg niet redelijk is dat zij dit vak moet blijven volgen, terwijl zij wel duidelijk over voldoende kennis beschikt die het huidige schakelprogramma wenst te verwezenlijken.

De onderwijsinstelling erkent in de bestreden beslissing het feit dat het litigieuze opleidingsonderdeel thans verdwenen is uit het schakelprogramma. Zij beargumenteert echter de noodzaak van het opleidingsonderdeel. Verzoekster stelt dat deze motivering haar middel echter lijkt te staven. Verzoekster beweert immers niet dat het vak als niet relevant te beschouwen valt. Zij is echter wel van oordeel dat het vak als niet meer belangrijk wordt beschouwd voor het behalen van een masterdiploma.

Verzoekster stelt dat dit tevens aantoont dat de bestreden beslissing slecht is gemotiveerd, gezien er eerst wordt gesteld dat het vak uit het schakelprogramma werd gehaald omdat het minder noodzakelijk wordt geacht, maar er daarna toch wordt gesteld dat het vak zijn plaats en functie heeft binnen het schakelprogramma.

Tenslotte voert verzoekster eveneens aan dat er een mogelijkheid bestaat dat zij een half jaar extra dient te studeren en zo in het academiejaar 2015-2016 haar masterdiploma niet kan behalen omwille van het feit dat zij het litigieuze opleidingsonderdeel nog moet blijven volgen. Hieromtrent is nog geen beslissing genomen. Bovendien stelt verzoekster dat het onredelijk zou zijn dat zij een half jaar extra zou moeten doorlopen, louter omwille van een vak dat thans niet meer in het schakelprogramma is opgenomen.

Verzoekster voert derhalve aan dat het kennelijk onredelijk is dat zij het litigieuze opleidingsonderdeel nog moet blijven volgen. Minstens heeft de onderwijsinstelling de bestreden beslissing niet afdoende gemotiveerd.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat de faculteit rechtsgeleerdheid in het academiejaar 2014-2015 inderdaad een programmahervorming heeft doorgevoerd waarbij ook het schakelprogramma licht werd aangepast. Die aanpassing is er gekomen omdat men niet alle vakken die men belangrijk vond in het licht van de doelstellingen van het schakelprogramma, in dat schakelprogramma kon opnemen en dus noodzakelijk keuzes moest maken. Studenten die in het academiejaar 2014-2015 of later starten met het schakelprogramma, dienen inderdaad het litigieuze opleidingsonderdeel niet meer te volgen, maar krijgen andere vakken in de plaats. Het is evenwel niet omdat een vak thans niet meer tot een bepaalde opleiding behoort, dat een student die een opleiding volgt in een vorig programma, dat vak niet meer zou moeten volgen of niet meer zou moeten slagen voor dat vak.

Verzoekster is in het schakelprogramma ingeschreven sinds 2013-2014. Ze kreeg een curriculum toegewezen dat aangepast was in functie van de vooropleiding die ze heeft gevolgd. Ze dient voor dit programma te slagen indien ze het getuigschrift van het schakelprogramma wenst te behalen. Indien verzoekster van oordeel is dat het litigieuze opleidingsonderdeel niet meer relevant is in haar curriculum, dan had ze haar curriculum zoals het vastgelegd is bij de aanvang van het academiejaar moeten betwisten en, logischerwijze, moeten vragen om dit vak te vervangen door de vakken die in de plaats ervan zijn opgenomen in het nieuwe schakelprogramma. Maar dat heeft ze niet gedaan: ze heeft haar curriculum aanvaard en moet de consequenties daarvan er nu ook bij nemen.

Verwerende partij herhaalt dat de bedoeling van een schakelprogramma is om studenten die niet over een academisch bachelordiploma beschikken maar wel een diploma behaalden van een professionele bacheloropleiding, voor te bereiden op een academische masteropleiding. Het litigieuze opleidingsonderdeel draagt daar zeker toe bij. Het vak als irrelevant afdoen, is bijgevolg zeer onterecht.

Verzoeksters voornaamste bezwaar lijkt te zijn dat ze, door het feit dat ze het litigieuze opleidingsonderdeel moet overdoen, haar masterproef nog niet kan opnemen. Dat is volgens verwerende partij evenwel een gegeven dat niet relevant is in het licht van de beoordeling of verzoekster al dan niet geslaagd moet worden verklaard voor het schakelprogramma. Deze omstandigheid heeft immers geen uitstaans met de omstandigheden waarin verzoekster verkeerde bij het volgen van haar opleiding in het afgelopen academiejaar en kan als zodanig

geen invloed hebben gehad op haar prestaties. Overigens is het ook niet enkel ingevolge het feit dat verzoekster thans niet slaagt voor het schakelprogramma dat ze de masterproef niet kan opnemen. Dat ze het niet kan opnemen heeft alles te maken met de studievertraging die ze heeft opgelopen, waardoor ze nog te veel studiepunten moet opnemen om de masterproef ook te kunnen opnemen binnen de geldende GIT-regels aan de faculteit. Blijft bovendien ook nog steeds het feit dat de regels die de curriculumcommissie hanteert voor de samenstelling van een GIT geen absolute regels zijn en dat in het reglement is voorzien dat een afwijking kan worden gevraagd. Verzoekster toont niet aan dat ze die afwijking heeft gevraagd, noch dat ze haar werd geweigerd.

Beoordeling

Het tweede middel van verzoekende partij betreft de kennelijke onredelijkheid van de interne beroepsinstantie om haar niet te delibereren omwille van een tekort van 8/20 op één opleidingsonderdeel uit een schakelprogramma, dat bovendien als niet essentieel kan beschouwd worden. Verzoekster wijst in dit verband in het bijzonder op het feit dat het betreffende opleidingsonderdeel het volgende academiejaar geschrapt wordt uit het curriculum en vervangen wordt door andere opleidingsonderdelen. Dit toont volgens haar voldoende aan dat dit vak ook niet essentieel is om de einddoelstellingen van de opleiding te bereiken, waardoor zij globaal geslaagd kan worden verklaard. Zij wijst ook op de zware gevolgen voor haar toekomstig studietraject en beroepsleven, gezien zij daardoor dreigt een volledig jaar te verliezen vooraleer ze haar diploma behaalt.

De Raad herinnert eraan dat het hem niet toekomt om zijn appreciatie over de verdiensten van de verzoekende partij in de plaats te stellen van die van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling. De Raad kan er enkel op toezien dat de bestreden beslissing op regelmatige wijze tot stand is gekomen en niet kennelijk onredelijk is.

De Raad stelt vast dat *in casu* de examencommissie, conform artikel 72 van het OER (bijlage 10 van de verwerende partij), verzoekster niet geslaagd heeft verklaard voor het schakelprogramma, gezien zij niet voor elk opleidingsonderdeel een credit heeft verworven. Op grond van artikel 72 §3 OER kan een student die niet aan deze criteria voldoet toch geslaagd worden verklaard in uitzonderlijke omstandigheden en onder voorwaarde dat de doelstellingen van het opleidingsonderdeel globaal zijn verwezenlijkt.

De Raad stelt vast dat het voormelde artikel uitdrukkelijk bepaalt dat een student in bijzondere omstandigheden geslaagd kan worden verklaard voor het geheel van de opleiding. De verwerende partij heeft *in casu* de uitzonderlijke omstandigheden van verzoekster onderzocht, maar was, binnen haar discretionaire bevoegdheid inzake deliberatie, van oordeel dat verzoekster niet kon gedelibereerd worden.

De Raad heeft reeds eerder geoordeeld dat bij de beslissing om een student al dan niet te delibereren, zoals *in casu*, rekening moet gehouden worden met de gekende bijzondere omstandigheden die voorliggen in het dossier. Uitzonderlijke omstandigheden hebben niet enkel betrekking op de persoonlijke omstandigheden waarin een student zich bevindt. Uitzonderlijke omstandigheden hebben ook te maken met het studietraject dat een student doorlopen heeft en waaruit redelijkerwijze kan worden afgeleid dat de betrokken student ondanks het tekort geacht kan worden de voor de opleiding vereiste globale doelstellingen te bezitten.

De Raad stelt vast dat uit de beslissing van de interne beroepsinstantie blijkt dat er geen persoonlijke/familiale/medische omstandigheden werden ingeroepen, zodat deze dan ook niet dienden onderzocht te worden door de interne beroepsinstantie. De door verzoekster ingeroepen omstandigheden zijn allen gerelateerd aan het onderwijstraject dat ze reeds gevolgd heeft en nog verder dient af te werken.

Wat de omstandigheid betreft dat ze genoodzaakt wordt om een half jaar langer te studeren en haar diploma in het academiejaar 2015-2016 niet kan behalen door het feit dat ze het betreffende vak nogmaals dient op te nemen, stelt de Raad vast dat verweerder deze omstandigheid in het licht van het nog openstaande studieprogramma van verzoekster niet als voldoende doorslaggevend en bijzonder heeft beschouwd. De Raad leest in het dossier dat, los

van dit opleidingsonderdeel, verzoekster nog 81 studiepunten dient af te werken zodat het *prima facie* niet echt vanzelfsprekend lijkt om een dergelijk studieprogramma in zijn geheel in één academiejaar af te werken, al dan niet met dit extra opleidingsonderdeel. *In casu* is de Raad van oordeel dat dit gegeven de redelijkheid van de genomen deliberatiebeslissing alleszins niet in het gedrang brengt, mede gezien het feit dat dit ook het gevolg is van de door verzoekster opgelopen studievertraging de voorbije academiejaren.

De Raad stelt bovendien vast dat de samenstelling van het onderwijscurriculum voor het academiejaar 2015-2016 een apart dossier betreft waarover verzoekster in overleg is met de verwerende partij. Zo nodig kan verzoekster haar beroepsmogelijkheden uitputten en moet zij dit ook doen ingeval zij niet akkoord gaat met de beslissing van verweerder over de samenstelling van haar studieprogramma voor het academiejaar 2015-2016.

De Raad stelt vast dat de interne beroepsinstantie verder inhoudelijk heeft onderzocht in hoeverre verzoekende partij globaal geslaagd kon worden verklaard voor het schakelprogramma. De Raad heeft reeds in eerdere rechtspraak geoordeeld dat het bereiken van de globale doelstellingen zowel op grond van kwalitatieve als kwantitatieve elementen moet beoordeeld worden, waarbij het gehele onderwijstraject van de verzoekende partij in overweging moet worden genomen.

In casu werd vastgesteld door de interne beroepsinstantie wat de kwantitatieve beoordeling betreft dat verzoekende partij reeds drie keer het betreffende vak heeft afgelegd sinds het academiejaar 2013-2014. Zij behaalde uiteindelijk een score van 8/20 in de tweede zittijd. Verwerende partij wijst ook op het feit dat de studieresultaten van verzoekster niet uitzonderlijk zijn (54,9%) en dat nog een studieprogramma van 81 studiepunten uit het masterprogramma moet afgewerkt worden.

Uit het behalen van de leerresultaten van alle overige opleidingsonderdelen kan blijken dat de opleidingsdoelstellingen in alle redelijkheid globaal zijn verwezenlijkt. Bij de kwalitatieve beoordeling moet dus rekening gehouden worden met het uniek karakter van het opleidingsonderdeel in het kader van de globale doelstellingen.

In casu stelt de interne beroepsinstantie wat dit kwalitatief onderzoek betreft als volgt:

"Elk opleidingsonderdeel heeft een eigen plaats en finaliteit in een opleiding, en het is niet omdat bij een programmahervorming beslist wordt om een bepaald opleidingsonderdeel te vervangen door een ander opleidingsonderdeel, daaruit zonder meer afgeleid kan worden dat het vervangen opleidingsonderdeel irrelevant was voor de betrokken opleiding.

De bedoeling van een schakelprogramma is om studenten die niet over een academisch bachelordiploma beschikken maar wel een diploma behaalden van een professionele bacheloropleiding, voor te bereiden op een academische masteropleiding. Via het schakelprogramma dienen ze bijgevolg tot het niveau van een academische bachelor te komen en voldoende voorkennis op te doen om de masteropleiding met succes te volgen. Het vak "......", is een vak dat daar zeker toe bijdraagt. Het heeft een academisch niveau, en inhoudelijk geeft het de studenten inzicht in de ontstaansgeschiedenis van bepaalde privaatrechtelijke rechtsregels. Dergelijke kennis is alles behalve irrelevant. Om het recht zoals het op vandaag bestaat ten volle te begrijpen, is het immers noodzakelijk om kennis te hebben van de ontstaansgeschiedenis van dat recht. Dat geeft de jurist immers inzicht in het waarom van een bepaalde rechtsregel, en biedt een ondersteuning bij de correcte interpretatie ervan. Het vak "......" als irrelevant afdoen, is bijgevolg zeer onterecht."

De Raad maakt in dit verband volgende overwegingen:

De Codex Hoger Onderwijs omschrijft een schakelprogramma als volgt:

Artikel I.3 56°: "schakelprogramma: een programma dat kan worden opgelegd aan een student die zich wenst in te schrijven voor een masteropleiding op grond van een in het professioneel hoger onderwijs uitgereikt bachelordiploma. Het programma beoogt de in artikel II.141, 3° bedoelde algemene wetenschappelijke competenties en wetenschappelijkdisciplinaire basiskennis bij te brengen;"

Bij de beoordeling van het feit of de globale doelstellingen van het schakelprogramma zijn bereikt, moet het effectief in 2014-2015 door verzoekster afgelegd studieprogramma in beschouwing genomen worden. De wijzigingen aan het curriculum van het schakelprogramma naar volgend academiejaar toe, staan bij de beoordeling van het essentieel en uniek karakter van het betreffende opleidingsonderdeel binnen het door verzoekster afgelegd curriculum los van toekomstige wijzigingen aan het studieprogramma. Temeer daar deze aanpassingen (1) deel uitmaken van een andere aanpak wat de invulling van het schakelprogramma betreft (een vast studieprogramma voor alle afgestudeerden van een professioneel studietraject dat in aanmerking komt en niet langer zoals *in casu* een specifiek ingevuld studieprogramma in functie van het door de student reeds afgelegde

voorafgaandelijk traject) en (2) in functie van het eveneens aangepast studieprogramma van de opleiding rechten zijn uitgewerkt.

De Raad is verder van oordeel dat (1) het feit dat het betreffende opleidingsonderdeel niet langer deel uitmaakt van het studieprogramma van de toekomstige schakelstudenten, geen impact heeft op de beoordeling van het belang van dit opleidingsonderdeel bij deliberatie binnen het door verzoekster afgelegd schakelprogramma; (2) het een opleidingsonderdeel betreft van 8 studiepunten wat, rekening houdend met het gewogen gewicht, een belangrijke studieomvang betreft; (3) het cijfer van 8/20 duidelijk aangeeft dat bepaalde competenties nog niet zijn bereikt; (4) het nog af te leggen onderwijstraject van verzoekster in de masteropleiding vrij omvangrijk is; (5) de reeds behaalde studieresultaten van verzoekster behoorlijk zijn, maar niet uitmuntend; (6) de globale doelstellingen van het schakelprogramma, met name: de algemene wetenschappelijke competenties en wetenschappelijk-disciplinaire basiskennis bijbrengen en het specifiek belang en nut van een opleidingsonderdeel "......." om deze nodige academische voorbereiding te bieden, blijkt uit de motivering van de interne beroepsinstantie:

"... Het heeft een academisch niveau, en inhoudelijk geeft het de studenten inzicht in de ontstaansgeschiedenis van bepaalde privaatrechtelijke rechtsregels. Dergelijke kennis is alles behalve irrelevant. Om het recht zoals het op vandaag bestaat ten volle te begrijpen, is het immers noodzakelijk om kennis te hebben van de ontstaansgeschiedenis van dat recht. Dat geeft de jurist immers inzicht in het waarom van een bepaalde rechtsregel, en biedt een ondersteuning bij de correcte interpretatie ervan."

Op basis van deze overwegingen is de Raad binnen de grenzen van zijn beoordelingsbevoegdheid van oordeel dat verweerder de mogelijkheid om verzoekster al dan niet globaal geslaagd te verklaren voldoende heeft onderzocht en gemotiveerd en dat het niet delibereren in het licht van deze beschouwingen niet als kennelijk onredelijk kan beschouwd worden.

De Raad benadrukt in dit verband dat het aan verweerder is om in overleg met verzoekster en met de nodige zorgvuldigheid na te gaan hoe het studieprogramma van verzoekster kan worden samengesteld en dit in het licht van het feit dat verzoekster zich door de aanpassing van het curriculum in een moeilijke overgangsperiode bevindt. De reeds door haar verworven studiepunten en de met haar gemaakte afspraken wat vrijstellingen betreft moeten op een

Rolnr. 2015/550 – 4 december 2015

gepaste wijze binnen het studieprogramma gevalideerd worden. Zoals al eerder aangegeven betreft de samenstelling van het toekomstig curriculum een apart dossier, dat in de huidige beroepsprocedure niet voorligt.

Het middel is niet gegrond.

C. Derde middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een derde middel beklaagt over het feit dat de onderwijsinstelling haar concrete situatie onvoldoende heeft onderzocht, wat blijkt uit de niet correcte gegevens waarop zij haar beslissing baseert.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt dat de onderwijsinstelling enkel kan oordelen of er zich uitzonderlijke omstandigheden voordoen om het getuigschrift alsnog te verlenen, wanneer zij haar oordeel steunt op correcte en redelijke gegevens. Verzoekster leidt uit de bestreden beslissing echter af dat dit niet is gebeurd.

De bestreden beslissing is volgens verzoekster bijgevolg kennelijk onredelijk en niet afdoende gemotiveerd.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat verzoekster opmerkt dat ze het schakelprogramma aanvatte in 2013-2014 en voor twee vakken niet slaagde. Hiermee ontkent verzoekster haar eigen argument en maakt ze duidelijk dat ze twee academiejaren nodig heeft gehad om voor het programma te slagen. Dat dit niet abnormaal is, doet hier niet ter zake. Verwerende partij merkt in dat verband overigens op dat dit inderdaad niet abnormaal is voor studenten die het volledige schakelprogramma moeten volgen, maar verzoekster diende slechts 52 studiepunten op te nemen.

Verwerende partij stelt verder dat verzoeksters gemiddelde score van 54,9% correct is weergegeven.

Beoordeling

Rolnr. 2015/550 – 4 december 2015

In een derde middel klaagt verzoekster erover dat de onderwijsinstelling onvoldoende haar situatie heeft onderzocht, wat blijkt uit de niet correcte gegevens waarop zij haar beslissing

baseert.

De Raad stelt in dit verband vast dat (1) rekening houdend met het opleidingsonderdeel "**......" verzoekster inderdaad een gemiddelde score van 54,9% heeft behaald; (2) verzoekster het studieprogramma van het schakeljaar over twee academiejaren heeft gespreid, maar dat zij dit studieprogramma wel degelijk heeft aangevuld met opleidingsonderdelen uit

het masterprogramma.

De Raad is van oordeel dat deze beweringen van verweerder meer nuancering verdienen, maar niet incorrect zijn. *In casu* toont dit gegeven onvoldoende aan dat verweerder niet met de nodige zorgvuldigheid het dossier van verzoekster heeft onderzocht.

Het middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 4 december 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint, kamervoorzitter

Piet Versweyvelt bijzitter

Jean Goossens bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs secretaris

De secretaris De voorzitter

Melissa Thijs Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep

dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.692 van 4 december 2015 in de zaak 2015/556

In zake:

Tegen:

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 13 oktober 2015, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de institutionele beroepscommissie van 6 oktober 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 26 november 2015.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster en mevrouw, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in de academiejaar 2007-2008, 2008-2009 en 2009-2010 ingeschreven in de opleiding "Bachelor in de rechten" bij verwerende partij. In de academiejaren nadien zet verzoekster haar studies verder bij een andere onderwijsinstelling. Voor het academiejaar 2015-2016 wil ze zich opnieuw inschrijven bij verwerende partij voor de opleiding "Bachelor in de rechten", maar haar herinschrijving wordt geweigerd.

Verzoekende partij stelde een intern beroep in bij de institutionele beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de institutionele beroepscommissie op datum van 6 oktober 2015 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De institutionele beroepscommissie stelt dat uit een vergelijking van het aantal verworven studiepunten met het aantal opgenomen studiepunten blijkt dat de studente bij verwerende partij in het verleden geen studievoortgang heeft geboekt en dat de norm die het OER hanteert voor de beoordeling van de vraag of uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren, werd overschreden. De commissie heeft akte genomen van de persoonlijke omstandigheden die de studente in haar beroepsschrift aanvoert en ze onderkent dat deze problemen kunnen veroorzaakt hebben bij de studies. De commissie is evenwel van mening dat die omstandigheden niet van die aard zijn dat ze doen vermoeden dat het opleggen van bindende voorwaarden wel zinvol is en dat de studievoortgang in het nieuwe academiejaar aanmerkelijk zal verbeteren. Ze benadrukt dat ze zich bewust is van het feit dat er intussen enkele academiejaren zijn verstreken, maar stelt op basis van de 24 verworven studiepunten aan een andere onderwijsinstelling vast dat de studente nog steeds zeer geringe studievoortgang maakt.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 8 oktober 2015 en bij aangetekend schrijven van 13 oktober 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 13 oktober 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel, gecombineerd met het motiveringsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekende partij stelt dat ze bij aanvang van haar studies in België, in academiejaar 2007-2008, totaal in verwarring was met haar inschrijving omdat ze de cultuur en het systeem van het onderwijs niet kende. Ook beheerste ze toen onvoldoende het Nederlands, ondanks haar behaalde certificaten. Ze merkt op dat ze in academiejaar 2010-2011 gestopt was met haar studies om meer taalkennis te verkrijgen alsook meer ervaring op het vlak van integratie in het land. Daarna heeft verzoekende partij zich ingeschreven bij een andere onderwijsinstelling, waar ze wel voor enkele vakken slaagde. Ze benadrukt dat ze tijdens die periode toch ook wat persoonlijke problemen kende.

Verder stelt verzoekende partij dat haar nog maar vier vakken resten om haar bachelordiploma te behalen. Ze benadrukt dat ze tijdens de laatste academiejaren, waarbij ze de opleiding "bachelor in de Rechten" aan een andere onderwijsinstelling volgde, een grote vooruitgang vertoonde op het vlak van taalkennis en inzet om haar diploma te behalen. Ze merkt tevens op dat de weigering tot herinschrijving voor haar nog andere zware gevolgen heeft. Verzoekende partij stelt dat ze erin gelooft dat ze in staat is om vier bachelorvakken in één academiejaar te behalen, gelet op het feit dat ze in het Nederlands al zo ver is gekomen, haar verbeterde gezondheidstoestand en haar opgedane kennis op alle vlakken.

Ten slotte roept verzoekende partij nog de schending van de hoorplicht in en stelt ze dat niet manifest uit het dossier blijkt dat het opleggen van dergelijke bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren.

In haar antwoordnota verwijst verwerende partij vooreerst naar art. 22, §2 OER, wat een implementatie is van art. II.246, §1 en 2 Codex Hoger Onderwijs. Volgens verwerende partij kan een instelling op basis van deze laatste bepaling een inschrijving weigeren (1) indien voorheen zonder positief resultaat bindende voorwaarden voor de inschrijving worden opgelegd, of (2) indien uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van dergelijke bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren. Verwerende partij benadrukt dat ze niet verplicht is om in deze omstandigheden een student te weigeren, de beslissing om een student al dan niet toch nog toe te laten in te schrijven behoort tot haar discretionaire beoordelingsbevoegdheid.

Verder stelt verwerende partij dat het niet onredelijk is om te oordelen, op basis van de beperkte studievoortgang van verzoekende partij, dat het opleggen van bindende voorwaarden geen zin meer heeft en om verzoeker bijgevolg te weigeren. Ze merkt op dat waar verzoekster aanvoert dat haar slechte studievoortgang aan de andere onderwijsinstelling te maken heeft met gezondheidsproblemen, dit argument niet was opgeworpen op intern beroep zodat de institutionele beroepscommissie er geen rekening mee kon houden. Ze benadrukt dat verzoekende partij voor de institutionele beroepscommissie zich enkel beriep op het gegeven dat ze ondertussen taalcursussen heeft gevolgd en aan de andere onderwijsinstelling enkele examens met succes heeft afgelegd, en dat ze slechts een beperkt aantal bewijsstukken toegevoegd heeft. Verwerende partij stelt dan ook dat ze niet anders kan dan besluiten dat niets erop wijst dat de omstandigheden waarin verzoekster zich bevindt dermate gewijzigd zijn dat ze in het nieuwe academiejaar wel een redelijke kans op slagen maakt.

Ten slotte stelt verwerende partij dat de hoorplicht niet van toepassing is, en dat zelfs al zou ze van toepassing zijn, dan nog is ze *in casu* niet geschonden vermits schriftelijk verweer voldoende is. Verwerende partij merkt op dat de procedure voor de institutionele beroepscommissie een schriftelijke procedure is, wat blijkt uit art. 100, § 4 OER, en dat verzoekende partij zelf het initiatief had kunnen nemen om gehoord te worden. Bovendien heeft verzoekende partij geen inzage gevraagd in haar dossier, noch heeft ze gebruik gemaakt van de mogelijkheid om haar verzoekschrift hangende de procedure nog verder aan te vullen.

In haar wederantwoordnota benadrukt verzoekende partij dat ze in academiejaar 2012-2013 24 op 27 studiepunten en in academiejaar 2013-2014 16 op 43 studiepunten behaald heeft, en dat ze nog 21 studiepunten van de bacheloropleiding moet behalen. Daarnaast merkt ze op dat haar medische problematiek voor een groot stuk geschiedenis is. Ze vraagt te mogen inschrijven onder strikte voorwaarden.

Beoordeling

Verzoekende partij beroept zich op de schending van het motiveringsbeginsel in samenlezing met het redelijkheidsbeginsel bij het nemen van de voorliggende studievoortgangsbeslissing door de verwerende partij.

De Raad herinnert eraan dat hij zijn beoordeling over de studievoortgang van een student niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling, maar dat hij evenwel nagaat of de bestreden beslissing niet onregelmatig tot stand is gekomen en of deze niet kennelijk onredelijk is. Deze appreciatiebevoegdheid van de Raad is niet anders wat voorliggende studievoortgangsbeslissing betreffende het opleggen van bindende voorwaarden en het weigeren van een inschrijving betreft.

Inzake de door het decreet aan de instelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in de concrete gevallen die zich voordoen bindende voorwaarden op te leggen en een inschrijving te weigeren heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat dit impliceert dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdende met de gegevens eigen aan de zaak. Het gegeven dat instellingen werken met in hun reglementering voorafgaandelijk uitgewerkte richtlijnen en beleidsregels wat de invulling van de bindende voorwaarden en de weigering van inschrijving betreft, doet daaraan geen afbreuk. Een instelling moet voldoende rekening houden met de bijzondere omstandigheden waarin de student zich bevond bij het nemen van de betreffende studievoortgangsbeslissing. De student dient de beroepsinstantie evenwel tijdig en onderbouwd in kennis te stellen van haar bijzondere omstandigheden.

In casu gebeurt het concretiseren van deze studievoortgangsmaatregelen in het kader van het intern beroep. De interne beroepsinstantie gaat na of de individuele omstandigheden voldoende verantwoorden om alsnog een uitzondering toe te staan op de gestelde toelatingsvoorwaarden.

In artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs wordt het opleggen van bindende studievoorwaarden gekoppeld aan een minimaal te leveren relatieve studieprestatie. Ingeval een student niet voldoet aan deze bindende voorwaarden kan het academiejaar nadien een inschrijving worden geweigerd.

Artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs bepaalt ook dat studenten geweigerd kunnen worden omdat 'manifest het opleggen van bindende maatregelen geen positief resultaat kan teweegbrengen'. Uit eerdere rechtspraak van de Raad blijkt dat in dit verband een verregaande motiveringsverplichting rust bij de instelling die de weigering van een bepaalde student ook mogelijk zal gronden op het volledige studieverleden van een student.

In casu stelt de Raad vast dat verzoekster was ingeschreven van het academiejaar 2007-2008 tot het academiejaar 2009-2010 in de opleiding bachelor of Laws voor een totaal van 128 studiepunten. Zij behaalde gedurende deze drie academiejaren geen enkele credit. Na dit academiejaar schreef verzoekster zich niet meer in bij verweerder. Zij volgde wel een taalopleiding Nederlands. Uit het voorliggend dossier blijkt ook dat ze sinds het academiejaar 2011-2012 tot het academiejaar 2014-2015 de rechtenopleiding was gestart aan een andere onderwijsinstelling. Zij behaalt over deze vier academiejaren heen in totaal 49 studiepunten. Het laatste academiejaar nam ze niet deel aan de examens. In het kader van het intern beroep lag enkel het puntenrapport voor van het academiejaar 2012-2013. Zij behaalde in dat academiejaar 24 studiepunten. Ter zitting blijkt dat er onduidelijkheid bestaat over het aantal studiepunten waarvoor verzoekster was ingeschreven in het desbetreffende academiejaar.

Verwerende partij weigert vervolgens verzoekster om zich in het huidige academiejaar opnieuw in te schrijven op grond van artikel 22§2 OER 2014-2015. Deze bepaling in het OER laat toe om studenten te weigeren die na drie jaren van inschrijving voor minder dan één derde van de gedurende die inschrijvingen opgenomen studiepunten hebben verworven. Deze reglementaire bepaling valt onder hoger vermelde hypothese van het artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs die toelaat dat studenten op basis van hun studieverleden kunnen worden geweigerd omdat 'manifest het opleggen van bindende maatregelen geen positief resultaat kan teweegbrengen'.

De Raad stelt vast dat verwerende partij gehandeld heeft volgens de reglementaire voorschriften en binnen de contouren van het artikel II.246 Codex Hoger Onderwijs. De Raad stelt met verwerende partij ook vast dat verzoekster een bijzonder zwakke studieloopbaan heeft afgelegd en de vele kansen die de verweerder alsook een andere universiteit haar heeft gegeven, niet heeft kunnen benutten. Met een dergelijke zwakke studievoortgang gespreid over meerdere jaren, zoals deze voorgelegd was aan de institutionele beroepscommissie, is het niet kennelijk onredelijk om een student een verdere inschrijving in de betreffende opleiding te weigeren.

De Raad stelt vervolgens vast dat de interne beroepsinstantie bij de toepassing van deze reglementaire bepaling de door verzoekster ingeroepen bijzondere omstandigheden heeft onderzocht.

De Raad stelt dat bij de beoordeling van een studievoortgangsmaatregel rekening dient te worden gehouden, enerzijds met de door de verzoekster geboekte studievoortgang, eventueel met de omstandigheden die een gebrek aan studievoortgang kunnen verklaren, en anderzijds met de informatie over de wijze waarop verzoekende partij in de toekomst meent een voldoende studievoortgang te kunnen boeken.

In casu beroept verzoekster zich op het feit dat zij een taalachterstand had en zich diende aan te passen aan de studiecultuur. Intussen heeft zij taallessen gevolgd. Haar onvoldoende studievoortgang in het laatste academiejaar schrijft zij toe aan het feit dat zij voor haar ouders diende te zorgen. In het kader van het voorliggend extern beroep meldt zij aanvullend gezondheidsproblemen die haar slechte studievoortgang moeten verklaren.

De Raad kan enigszins begrip opbrengen voor het feit dat verzoekster de Nederlandse taal nog niet voldoende machtig was en de nodige tijd nodig had om zich de cultuur eigen te maken. De Raad ontkent niet dat dit het verloop van haar studies heeft kunnen bemoeilijken.

De kennis van de Nederlandse taal is in principe een toelatingsvoorwaarde om te kunnen starten aan een Nederlandstalige opleiding. De verweerder, die in casu autonoom bevoegd is, heeft verzoekster toegelaten om te starten aan de Nederlandstalige opleiding. Uit het dossier bij blijkt niet dat zij tijdens haar studiejaren verweerder verdere taalbegeleidingsmaatregelen heeft gevraagd om zodoende haar taalkennis nog bij te schaven. De Raad stelt wel vast dat verzoekster zelf het initiatief heeft genomen sinds 2007 tot 2011 om taallessen te volgen. Ze heeft onder meer een cursus bedrijfsbeheer gevolgd om zich meer vertrouwd te maken met de Vlaamse cultuur en omgangsvormen. Haar verder studieverloop bleef echter gebrekkig.

De Raad merkt verder op dat de familiale situatie van verzoekster in het academiejaar 2014-2015 zeker niet optimaal was om hogere studies tot een goed einde te brengen, en miskent zeker de ernst hiervan niet. Uit het dossier blijkt echter niet dat verzoekster enige stappen heeft ondernomen om tijdig haar curriculum in het licht hiervan te wijzigen. Zij heeft ook aan geen enkel examen van de vier opleidingsonderdelen waarvoor ze was ingeschreven deelgenomen.

De laattijdig gemelde gezondheidsproblemen met doktersattesten, in het kader van de huidige externe beroepsprocedure bijgebracht, op grond waarvan blijkt dat verzoekster lichamelijk overbelast was, kunnen in de huidige procedure niet op een ontvankelijke wijze worden ingeroepen. De Raad stelt ten overvloede dat deze mogelijkerwijze een verklaring geven voor het niet afleggen van de examens tijdens het betreffende academiejaar, maar dat ze de aanhoudende slechte studievoortgang sinds 2007 niet kunnen verklaren. De Raad wijst in dit verband op de mogelijkheid om via een daartoe geijkte procedure verloren leerkrediet terug te vorderen, ingeval een overmachtssituatie kan aangetoond worden.

De Raad stelt tot slot vast dat verzoekster op geen enkele concrete wijze in het dossier dat aan de interne beroepsinstantie werd voorgelegd, aangeeft waarom zij in de toekomst beter zou presteren en haar studies ernstig zou nemen.

De Raad stelt ten overvloede dat niets verzoekster weerhoudt om een nieuw, beter onderbouwd dossier in te dienen wat haar bijzondere omstandigheden en wat haar afgelegd studietraject betreft, volgens de geijkte aanvraagprocedure, bij verwerende partij.

De Raad is dan ook van oordeel dat verzoekster niet afdoende aantoont dat haar situatie dermate gewijzigd is dat er meer garanties op succesvolle studievoortgang zijn, zodat het de Raad niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk voorkomt dat verzoekster een verdere inschrijving aan de universiteit geweigerd werd, nadat zij slechts een beperkte studievoortgang heeft gerealiseerd over een zeer lange periode.

Wat tot slot de grief van verzoekster betreft, dat zij in de interne procedure niet werd gehoord, moet de Raad verweerder bijtreden. De rechten van verdediging eisen niet dat een student ook fysiek wordt gehoord in het kader van een beroepsprocedure, tenzij de reglementering van de verweerder dit uitdrukkelijk zou voorschrijven als een verplichting, *quod non in casu*. Verzoekster heeft haar bijzondere omstandigheden in een schriftelijk dossier kunnen uiteenzetten en op die wijze haar standpunt nuttig kunnen toelichten. De Raad leest tot slot in het dossier (wat ook niet ontkend wordt door verzoekster) dat zij zelf niet het initiatief heeft genomen zoals voorzien in het OER (artikel 100, §4) om na een verzoek tot inzage van de stukken ook een schriftelijke toelichting te geven, zodat zij in een latere fase de verweerder niet ernstig kan verwijten haar niet te hebben uitgenodigd voor een hoorzitting.

Rolnr. 2015/556 – 4 december 2015

Het middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 4 december 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint, kamervoorzitter

Piet Versweyvelt bijzitter

Jean Goossens bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs secretaris

De secretaris De voorzitter

Melissa Thijs Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 2.693 van 4 december 2015 in de zaak 2015/563

In zake:

Tegen:

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 14 oktober 2015, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van waarbij verzoeker geweigerd werd zich opnieuw in te schrijven voor de opleiding 'Biomedische Wetenschappen' en de beslissing van de institutionele beroepscommissie van 6 oktober 2015 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 26 november 2015.

Kamervoorzitter Karla Van Lint heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding "Bachelor in de Biomedische Wetenschappen".

Verzoekende partij wordt geweigerd om zich opnieuw in te schrijven voor deze opleiding.

Verzoekende partij stelde op datum van 14 september 2015 een intern beroep in bij de institutionele beroepscommissie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de institutionele beroepscommissie op datum van 6 oktober 2015 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat uit een vergelijking van het aantal verworven studiepunten met het aantal opgenomen studiepunten blijkt dat de studente bij verwerende partij een zeer beperkte studievoortgang heeft geboekt en dat de norm die het OER hanteert voor de beoordeling van de vraag of uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren, werd overschreden. De commissie heeft akte genomen van de persoonlijke omstandigheden die de studente in haar beroepsschrift aanvoert en ze erkent dat deze problemen kunnen veroorzaakt hebben bij de studies. De commissie is evenwel van mening van die omstandigheden niet van die aard zijn dat ze doen vermoeden dat het opleggen van bindende voorwaarden wel zinvol is en dat de studievoortgang in het nieuwe academiejaar aanmerkelijk zal verbeteren. Ze benadrukt dat de studente voor de betrokken opleiding globaal gezien geen goede resultaten behaalt.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 9 oktober 2015 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 14 oktober 2015 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Met een e-mail van 3 november 2015 meldt verzoekende partij aan de Raad dat de institutionele beroepsinstantie haar dossier opnieuw bekeken heeft en haar de toelating gegeven heeft om zich opnieuw in te schrijven. Dit blijkt tevens uit de antwoordnota van verwerende partij. Verzoekende partij vraagt om haar beroep in te trekken.

Beoordeling

De Raad beschouwt de kennisgeving van verzoekende partij als een afstand van beroep.

Er zijn geen redenen om die afstand niet toe te staan.

BESLISSING

De Raad stelt de afstand vast.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 4 december 2015, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Karla Van Lint, kamervoorzitter

Jean Goossens bijzitter

Piet Versweyvelt bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs secretaris

De secretaris De voorzitter

Melissa Thijs Karla Van Lint

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.